СОВЕТ ЛАИШЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

422610 г.Лаишево,
ул. Первомайская, д.39
тел: (8-84378) 2-51-51
факс: (8-84378) 2-55-55

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОН СОВЕТЫ

422610 Лаеш ш.,
Беренче май урамы, 39 нчы йорт,
тел: (8-84378) 2-51-51
факс: (8-84378) 2-55-55

2021елның 1 феврале **2-РС номер**

КАРАР

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Рождествено авыл җирлегенең Генераль планын раслау турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Рождествено авыл җирлеге генераль планы проектына Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты бәяләмәсен, 2020 елның 17 сентябрендәге 10-53/11555 номерлы Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлегенең генераль планы проектын, 2020 елның14 октябрендәге гавами тыңлаулар нәтиҗәләре турында һәм 2021 елның 11 сентябрендәге искәрмәләрне җайга салу буенча киледанәерү комиссиясе беркетмәсен карап, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Рождествено авыл җирлеге Генераль планын расларга (1 нче кушымта).
2. Әлеге карарны «Камская новь» район газетасында, веб - адрес буенча Интернет мәгълүмат - телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында http://pravo.tatarstan.ru веб - адрес буенча һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталында Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында - http://laishevo.tatarstan.ru веб - адрес буенча: бастырып чыгарырга (халыкка җиткерергә).
3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан (халыкка җиткерелгән) көннән үз көченә керә).
4. «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Рождествено авыл җирлегенең генераль планын раслау турында» 2018 елның 01 октябрендәге 50-РС номерлы Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Советы карарын әлеге карар үз көченә кергән вакыттан үз көчен югалткан дип танырга.
5. Әлеге Карарның үтәлешен тикшереп тору Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенең инфраструктур үсеш буенча урынбасары И.П. Шитовка йөкләнә.

Муниципаль район башлыгы –
район Советы Рәисе **И.Ф.Зарипов**

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН РОЖДЕСТВЕНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ЛАИШЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Карта границ населенных пунктов (в том числе границ образуемых населенных пунктов), входящих в состав поселения

М 1:10000

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН РОЖДЕСТВЕНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ЛАИШЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Карта функциональных зон поселения

М 1:10 000

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН РОЖДЕСТВЕНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ЛАИШЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Карта планируемого размещения объектов местного значения поселения

М 1:10000

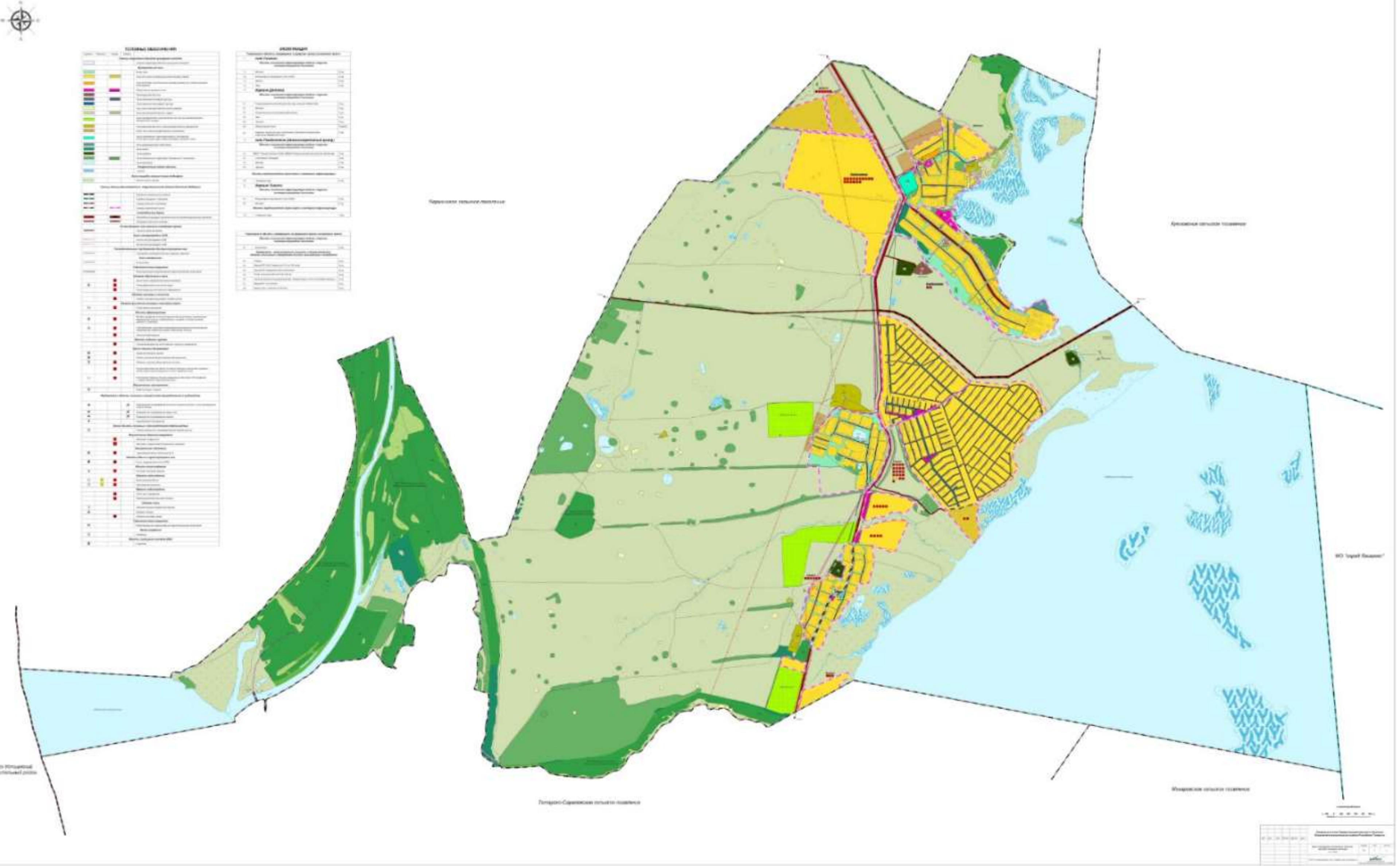

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН РОЖДЕСТВЕНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ЛАИШЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Материалы по обоснованию в виде карт в растровом формате ГО и ЧС

М 1:10 000

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН РОЖДЕСТВЕНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ЛАИШЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Материалы по обоснованию в виде карт в растровом формате ЗОУИТ существующее положение   М 1:10000

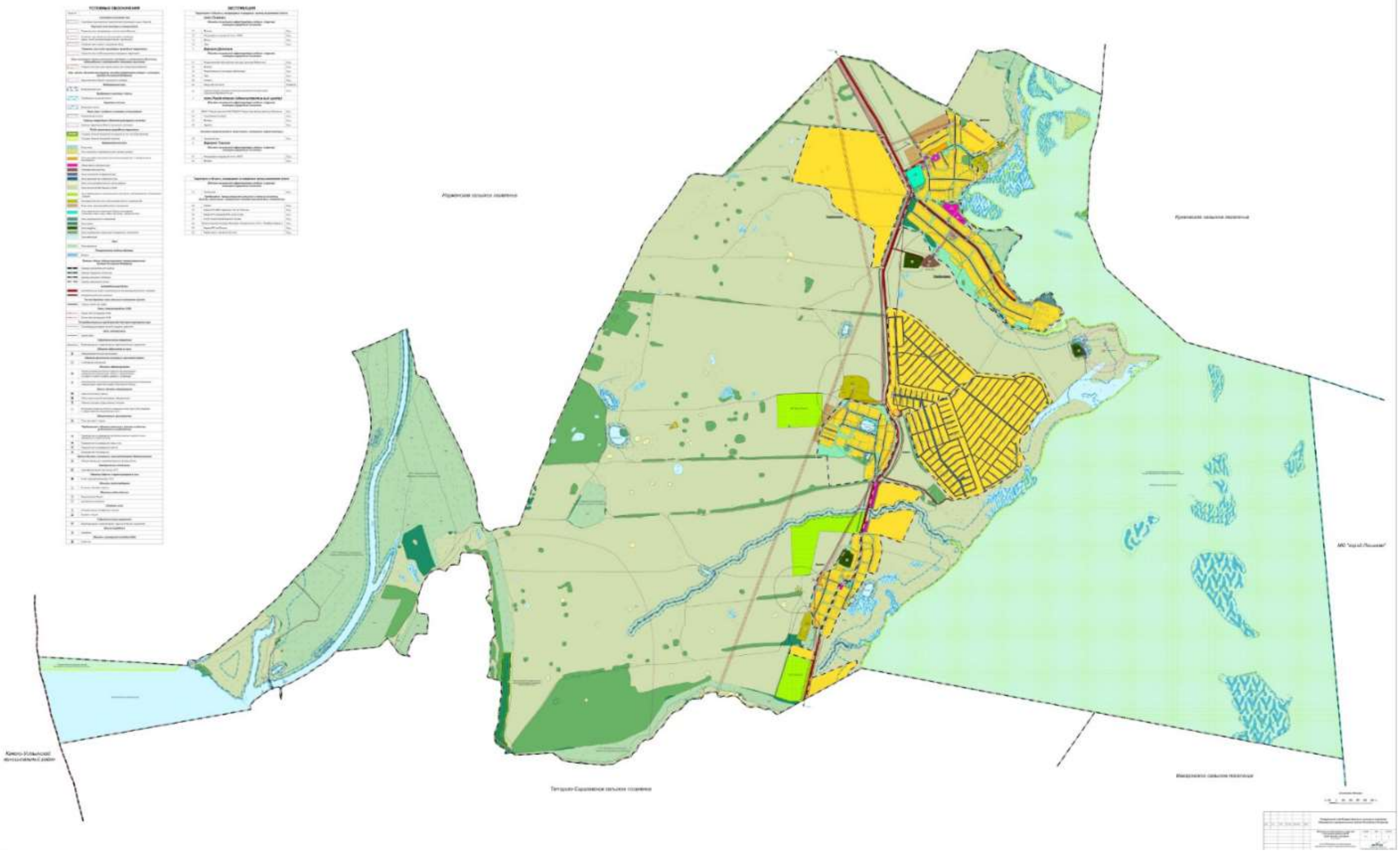

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН РОЖДЕСТВЕНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ЛАИШЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Материалы по обоснованию в виде карт в растровом формате ЗОУИТ проект

М 1:10000

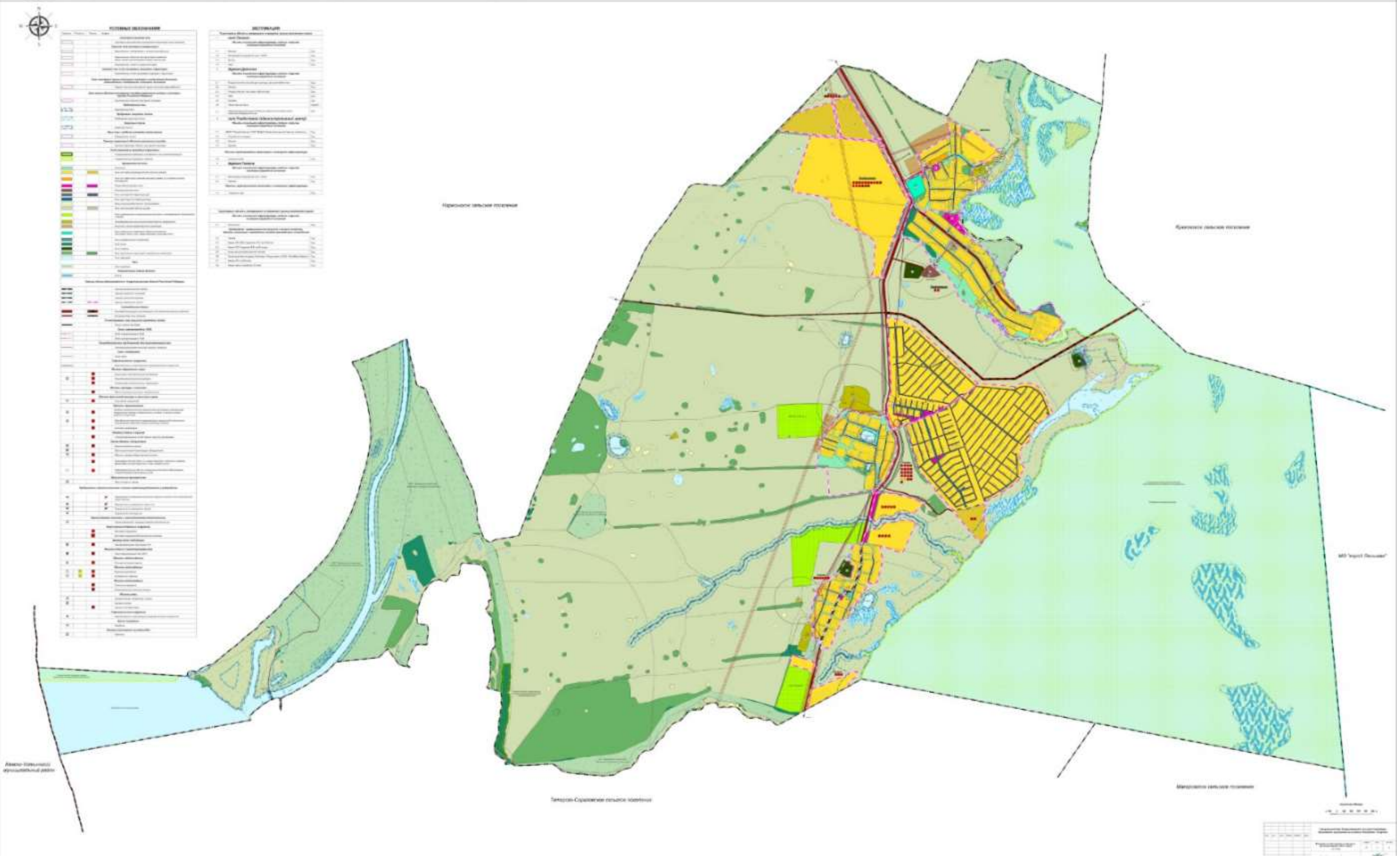

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН РОЖДЕСТВЕНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ЛАИШЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Материалы по обоснованию в виде карт в растровом формате современное положение

М 1:10 000

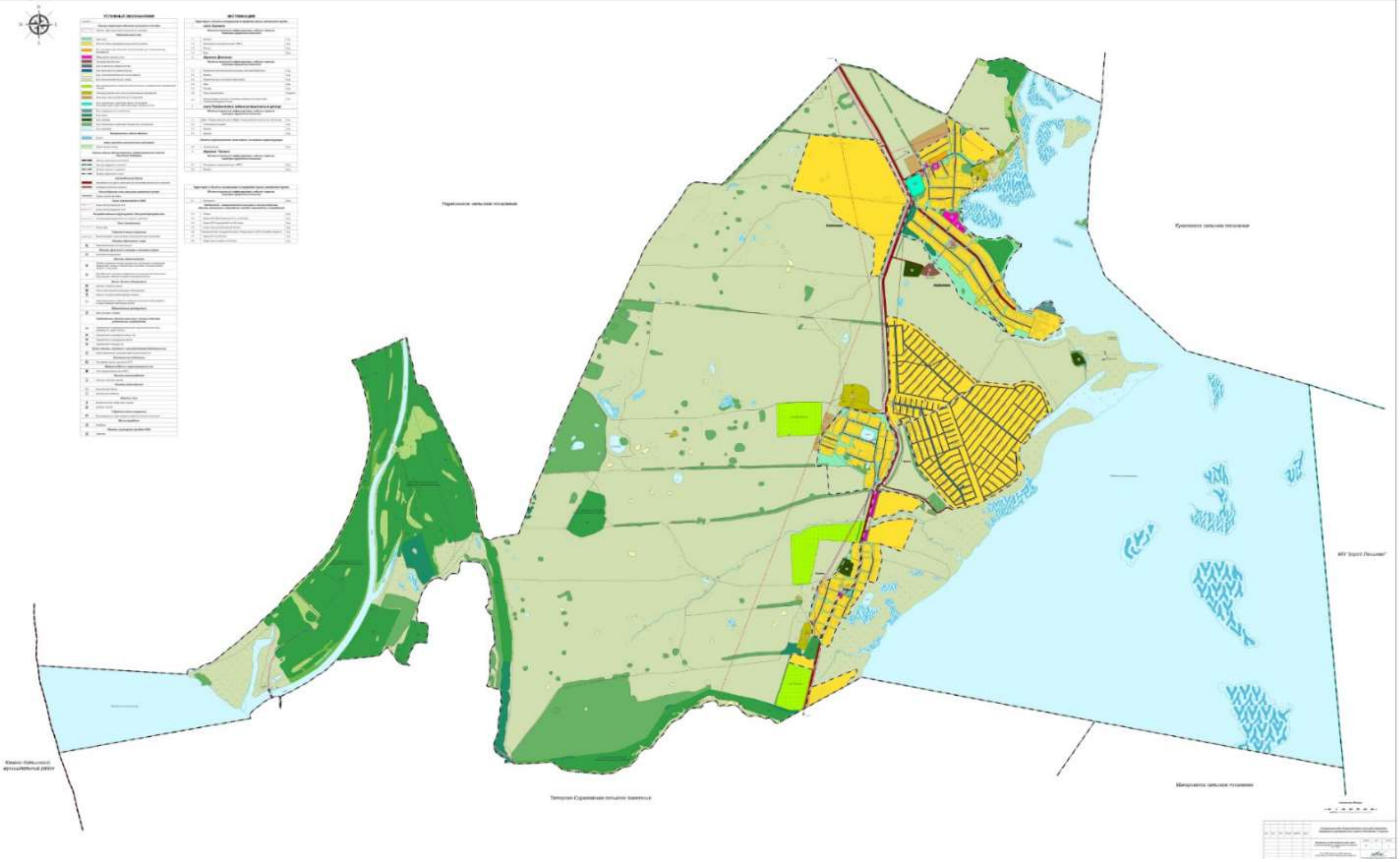

"Җир" РЕСПУБЛИКА
КАДАСТР ҮЗӘГЕ"
АКЦИОНЕРЛЫК
ҖӘМГЫЯТЕ
(«Җир " РКЦ " АҖ»)

РФ, Татарстан Республикасы;
420059, Казан ш., Оренбург тракты ур., 8ай. ;
Тел. (843) 277-57-17, факс (843) 570-19-01
www.rkczemlya.ru, e-mail: info@rkczemlya.ru
ИНН/КПП 1659042075/165901001
ОГРН 1021603463595

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлегенең генераль планы

ТЕРРИТОРИАЛЬ ПЛАНЛАШТЫРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1 ТОМ

Казан 2019

№ п/п	Исем	Искәрмәе
1	1 Том 1. Раслана торган өлеш: Аңлатма язуы. Территориаль планлаштыру турында нигезләмә.	
2	2 Том Расланган өлеш: график материаллар	
2.1	Планладанәырыла торган җирле әһәмияттәге объектларны урнаштыру картасы	М 1:10000
2.2	Җирлек составына керүче торак пунктларның (шул исәптән төзелә торган торак пунктлар чикләренең) чикләре картасы	М 1:10000
2.3	Җирлекнең функциональ зоналары картасы	М 1:10000
3	3 Том Нигезләү буенча материаллар: Аңлатма язуы	
4	4 Том Нигезләү буенча материаллар: график материаллар	
4.1	Рстр форматындагы карталар рәвешендәге нигезләү материаллары хәзерге хәле	М 1:10000
4.2	Рөхсәт форматында карталар рәвешендәге нигезләү материаллары хәзерге нигезләмәне үз эченә ала	М 1:10000
4.3	Карталар рәвешендәге нигезләү буенча материаллар растр форматында проект алып бара	М 1:10000
4.4	Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр форматында карталар рәвешендә нигезләү буенча материаллар	М 1:10000

№ п/п	Исеме	Искәрмә
1	1 Том 1. Раслана торган өлеш: Аңлатма язуы. Территориаль планлаштыру турында нигезләмә.	
2	2 Том Расланган өлеш: график материаллар	
2.1	Планладанәырыла торган җирле әһәмияттәге объектларны урнаштыру картасы	М 1:10000
2.2	Җирлек составына керүче торак пунктларның (шул исәптән төзелә торган торак пунктлар чикләренең) чикләре картасы	М 1:10000
2.3	Җирлекнең функциональ зоналары картасы	М 1:10000

ВЗАМ. ИНВ. №

ПОДПИСЬ И ДАТА

ИНВ № ПОДЛ

Из	Ко	Лис	№Д	Подпи	Да
					20

ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлегенең генераль планы

СТАДИЯ	ЛИСТ	ЛИСТОВ
ГП		ГП

ТОМ ЭЧТӘЛЕГЕ

ЭЧТӘЛЕК

Кереш 5

1. Рождествено авыл җирлегенең генераль планы проекты өстендә эш этаплары

2. Җирлекнең җирле әһәмияттәге объектларын урнаштыру өчен планлаштырылган 8

3. Функциональ зоналар параметрлары, шулай ук федераль әһәмияттәге объектларда, региональ әһәмияттәге объектларда, линияле объектлардан тыш, урнаштыру өчен планлаштырылган объект турында белешмәләр 16

КЕРЕШ

Әлеге проект Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Советы карары белән расланган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Рождествено авыл җирлегенең Генераль планына алмашка әзерләнә, ул Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының 2018 елның 18 декабрендәге 50-РС номерлы Рождествено авыл җирлегенең генераль планын раслау турында.

Проектның заказчысы - Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Рождествено авыл җирлеге башкарма комитеты.

Проектны эшләүче - «Земля» республика кадастр үзәге» АҖ.

Эш максаты булып тора:

1. Җирлекнең социаль-икътисадый, табигый-климатик, экологик торышын, аның ресурс потенциалын комплексны бәяләү нигезендә җирлек территориясен үстерүне шәһәр төзелешен планлаштыруның озак сроклы стратегиясен һәм этапларын билгеләү;;

2. Авыл җирлеге территориясен һәм аның торак пунктларын архитектур-планлаштыру оешмасын оптималь хәл итүне сайлау;

3. Федераль, региональ һәм җирле әһәмияттәге объектлар территорияләре бүлеп бирелеп, социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге объектларны, капиталь төзелешнең башка объектларын планладанәырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү;

4. Актуаль кадастр картасы нигезендә торак пунктларның чикләрен билгеләү.

Проект аны гамәлгә ашыруның түбәндәге вакытлыча срокларына эшләнде:

Проектны генераль планга гамәлгә ашыру буенча беренче чираттагы чаралар билгеләнгән беренче чират - 2029 елга кадәр.

Планның генераль планына - 2039 елга кадәр үзгәрешләр кертү проектының барлык төп проект карарлары планлаштырылган хисап срогы.

Лаеш муниципаль районының Рождествено авыл җирлегенең генераль планы проектын эшләгәндә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2020 елның 09 июлендәге 569 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасы (үзгәрешләр кертү) материаллары, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының 2020 елның 12 февралендәге 3-РС номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Территориаль планлаштыру схемасы (үзгәрешләр кертү) материаллары, шулай ук Татарстан Республикасының профильле министрлыклары, Лаеш муниципаль районы администрациясе һәм аның составына керә торган Рождествено авыл җирлеге тарафыннан бирелгән рәсми күрсәткечләр файдаланылды.

Генераль план проекты 1998 елда “Җир” республика кадастр үзәге” ААҖ әзерләгән Лаеш муниципаль районының 1:10000 масданәабындагы

картографик материал нигезендә эшләнгән. Әлеге картографик материал генераль план проектын (2019 ел) эшләү датасына актуальләданәерелгән.

Проект Лаеш муниципаль районы хакимияте, Рождествено авыл җирлеге башлыгы катнашында эшләнгән.

Рөхсәт документлары:

Капиталь төзелеш объектларының иминлегенә йогынты ясый торган билгеле бер төргә яисә эш төрләренә рөхсәт турында таныклык. 0073.05-2010-1659042075- И-026 2018 елның 27 апрелендәге И-026 номерлы инженерлык эзләнүләре өлкәсендә үзен-үзе җайга салучы оешма «ВолгаКамИзыскания» ассоциациясе тарафыннан үз-үзен җайга салучы 36 нчы номерлы оешма әгъзалары реестрыннан өземтә (12.07.2018 ел);

» Федераль куркынычсызлык хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсенең 2015 елның 21 июлендәге № 0074716 номерлы лицензиясе". № 2066 (дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләрне кулланып эшләр башкаруга) 27.06.2002 елга кадәр озайтылды;

Генераль планда җирлек үсешенең төп параметрлары билгеләнгән: халыкның перспектив саны, торак төзелеше күләмнәре, территорияне торак-граждан төзелеше өчен кирәкле территорияләр, транспорт комплексы һәм инженерлык инфраструктурасы үсешенең төп юнәлешләре. Торак, җитеданәерү, иҗтимагый-эшлекле, рекреацион, авыл хуҗалыгы һәм башка зоналар бүлеп бирелгән территорияләрдә функциональ зоналар булдырылды.

Генераль планның планлаштырылган карарлары аннан соңгы дәрәҗәдәге проект документациясен, шулай ук җирлекнең уңышлы эшләве өчен кирәкле программаларны эшләү өчен нигез булып тора.

1.Рождествено авыл җирлегенең генераль планы проекты өстендә эш этаплары

I этап-аналитик

- территориянең заманча кулланылышын анализлау;

- табигый шартларга анализ (инженер-геологик процесслар, климат, табигый ресурслар);

- әйләнә-тирә мохит торышын анализлау;

- халык саны динамикасын, аның демографик структурасын анализлау;

-җитеданәерү комплексының, инженер-транспорт инфраструктурасының, социаль инфраструктураның социаль-икътисади хәлен анализлау ;)

II этап – операция этабы

- территорияләрне төзү өчен планлаштырылган һәм яраклы чикләүләрне ачыклау;

- халык саны һәм аның структуралары фаразлары;

- җитеданәерү, мәшгульлек, инфраструктура үсеше динамикасы фаразлары;

-авыл җирлегенең һәм торак пунктларның пространство үсеше фаразлары;

- системалы функцияләр, элемтәләр, үзәкләр структуралары, табигый комплексларның фаразлары.

III этап-проект

-авыл җирлегенең һәм торак пунктларның Транспорт һәм планлаштыру каркасы моделе – территориаль-планлаштыру һәм структур үсеш схемасын эшләү;;

- территорияләрнең функциональ структурасы.

2. Урнаштыру өчен планлаштырылган җирле әһәмияттәге объектлар

«Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы ТР кануны нигезендә объектның төре»	Картадагы номер	Билгеләү һәм исеме	Урнашу урыны	Функциональ зона	Мәйдан (кв.м.)	ЗОУИТ характеристикалары (м)	Төп характеристикалар
Социаль яклауга һәм ярдәмгә мохтаҗ гражданнарның торак хокукларын тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше объектлары	-	Шәхси торак төзелеше	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Дятлово	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	447089,88	-	-
Социаль яклауга һәм ярдәмгә мохтаҗ гражданнарның торак хокукларын тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше объектлары	-	Шәхси торак төзелеше	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Тәнгәчи	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	135661,78	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан объектлар	-	Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләре	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Рождественно	-	19/20 эш урыннары	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы,	-	Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләре	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Сингели	-	3/5 эш урыннары	-	-

көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан объектлар							
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан объектлар	-	Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләре	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Тәнгәчи	-	16/35 эш урыннары	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан объектлар	-	Сәүдә предприятиеләре	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Рождествено	-	378/700 кв.м. сәүдә мәйданнар ы.	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан объектлар	-	Сәүдә предприятиеләре	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Дятлово	-	300 кв.м. сәүдә мәйданнар ы.	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан	-	Сәүдә предприятиеләре	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Сингели	-	100/230 кв.м. сәүдә мәйданнар ы.	-	-

объектлар							
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан объектлар	-	Сәүдә предприятиеләре	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Тәнгәчи	-	530/1660 кв.м. сәүдә мәйданнар ы.	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан объектлар	-	Җәмәгать туклануы предприятиеләре	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Рождествено	-	50/110 урын	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан объектлар	-	Җәмәгать туклануы предприятиеләре	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Дятлово	-	60 урын	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан	-	Җәмәгать туклануы предприятиеләре	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Сингели	-	20/30 урын	-	-

объектлар							
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан объектлар	-	Җәмәгать туклануы предприятиеләре	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлегеТәнгәчи	-	90/200 урын	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган мәдәни-ял итү объектлары, шул исәптән мәдәният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар, халыкның ял итү үзәкләре, концерт заллары, күргәзмә заллары, музейлар урнашкан объектлар	-	Иҗтимагый үзәк составында китапханә белән тамашачылар залы	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Сингели	-	170 урын/ 9,8 мең.экз. китап	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган мәдәни-ял итү объектлары, шул исәптән мәдәният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар, халыкның ял итү үзәкләре, концерт заллары, күргәзмә заллары, музейлар урнашкан объектлар	-	Иҗтимагый үзәк составында китапханә белән тамашачылар залы	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Рождествено	-	577 урын/ 36,4 мең.экз. китап	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган мәдәни-ял итү объектлары, шул исәптән мәдәният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар,	-	Иҗтимагый үзәк составында китапханә белән тамашачылар залы	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге	-	1020 урын/ 58,2 мең.экз. китап	-	-

халыкның ял итү үзәкләре, концерт заллары, күргәзмә заллары, музейлар урнашкан объектлар			Тәнгәчи				
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган спорт объектлары (алар территорияләрендә) җирле үзидарә органнары карамагында булган физкультура-спорт оешмалары урнашкан	-	Яссылык корылмалары	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Рождествено	-	1440/5475 кв.м.идән	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган спорт объектлары (алар территорияләрендә) җирле үзидарә органнары карамагында булган физкультура-спорт оешмалары урнашкан	-	Яссылык корылмалары	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Дятлово	-	2035 кв.м.идән	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган спорт объектлары (алар территорияләрендә) җирле үзидарә органнары карамагында булган физкультура-спорт оешмалары урнашкан	-	Яссылык корылмалары	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлегеСингели	-	900/1480 кв.м.идән	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган спорт объектлары (алар территорияләрендә) җирле үзидарә органнары карамагында булган физкультура-спорт оешмалары	-	Яссылык корылмалары	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлегеТәнгәчи	-	4380/9820 кв.м.идән	-	-

урнашкан							
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан объектлар	-	Почта элемтәсе бүлеге	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлегеТәнгәчи	-	1 объект	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан объектлар	-	Банк бүлекчәсе	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлегеТәнгәчи	-	3 объект	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан объектлар	-	Банк бүлекчәсе	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлегеСингели	-	1 объект	-	-
Җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагында булган элемтә, сәүдә объектлары, базар комплекслары, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре урнашкан	-	Банк бүлекчәсе	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлегеРождественно	-	2 объект	-	-

объектлар							
Әлеге өлешнең 1-3 пунктларында күрсәтелгән объектлар, шулай ук әлеге пунктның "а"- " к " пунктчаларында җирле үзидарә органнары тарафыннан җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру өчен кирәкле һәм җирлекнең социаль-икътисадый үсешенә сизелерлек йогынты ясый торган объектлар	-	Полиция участок пункты	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлегеТәнгәчи	-	1 объект	-	-
Әлеге өлешнең 1-3 пунктларында күрсәтелгән объектлар, шулай ук әлеге пунктның "а"- " к " пунктчаларында җирле үзидарә органнары тарафыннан җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру өчен кирәкле һәм җирлекнең социаль-икътисадый үсешенә сизелерлек йогынты ясый торган объектлар	-	Полиция участок пункты Полиция участок пункты	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлегеРождественно	-	1 объект	-	-
Әлеге өлешнең 1-3 пунктларында күрсәтелгән объектлар, шулай ук әлеге пунктның "а"- " к " пунктчаларында җирле үзидарә органнары тарафыннан җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру өчен кирәкле һәм җирлекнең социаль-	-		Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлегеСингели	-	1 объект	-	-

икътисадый үсешенә сизелерлек йогынты ясый торган объектлар							
Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары: җирлек чикләрендә оештыру өчен кирәкле объектлар: җирлек чикләрендә Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, халыкны ягулык белән тәэмин итү, законнар белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә халыкны ягулык белән тәэмин итү	-	Су белән тәэмин итү объектлары (яңа төзелеш артезиан скважинасы белән суэтем башнясы)	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге	-	-	эчә торган һәм хуҗалык	көнкүрешне су белән тәэмин итү чыганаклар ын санитар саклау зоналары
Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары: җирлек чикләрендә оештыру өчен кирәкле объектлар: җирлек чикләрендә Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, халыкны ягулык белән тәэмин итү, законнар белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә халыкны ягулык белән тәэмин итү	-	Торак пунктларда су белән тәэмин итү объектлары (янгын гидрантлары урнаштыру)	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге	-	-	-	-
Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары: җирлек чикләрендә оештыру өчен кирәкле объектлар: җирлек чикләрендә Халыкны электр, җылылык, газ һәм	-	Су белән тәэмин итү объектлары (коймалар, су алу төеннәрен исәпкә алу приборлары, су белән тәэмин	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге	-	-	-	-

су белән тәэмин итү, халыкны ягулык белән тәэмин итү, законнар белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә халыкны ягулык белән тәэмин итү		итү чыганагын санитар саклау зоналары урнаштыру)					
Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары: җирлек чикләрендә оештыру өчен кирәкле объектлар: җирлек чикләрендә Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, халыкны ягулык белән тәэмин итү, законнар белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә халыкны ягулык белән тәэмин итү	-	Торак төзелеше объектларында су белән тәэмин итү объектлары (су чыгымнарын исәпкә алу приборларын урнаштыру)	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге	-	-	-	-
Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары: җирлек чикләрендә оештыру өчен кирәкле объектлар: җирлек чикләрендә Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, халыкны ягулык белән тәэмин итү, законнар белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә халыкны ягулык белән тәэмин итү	-	АГРОСӘНӘГАТЬ комплексы объектларында канализациянең заманча компактлы чистарту корылмалары төзү)	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге	-	-	-	-
19 ст. 2 өлешенең 1-3 пунктларында күрсәтелмәгән объектлар	-	Территорияне инженерлык яктан төзекләндерү (өске агымны оештыру)	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге	-	-	-	-

19 ст. 2 өлешенең 1-3 пунктларында күрсәтелмәгән объектлар	-	Контейнерлар	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге	-	-	-	98 данә
Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары: җирлек чикләрендә оештыру өчен кирәкле объектлар: җирлек чикләрендә Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, халыкны ягулык белән тәэмин итү, законнар белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә халыкны ягулык белән тәэмин итү	-	Җылылык белән тәэмин итү объектлары (БМК төзелеше)	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге	-	-	-	7 данә.
Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары: җирлек чикләрендә оештыру өчен кирәкле объектлар: җирлек чикләрендә Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, халыкны ягулык белән тәэмин итү, законнар белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә халыкны ягулык белән тәэмин итү	-	Җылылык белән тәэмин итү объектлары (БМК төзелеше)	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлегеСингели	-	-	-	7 данә.
Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары: җирлек чикләрендә оештыру өчен кирәкле объектлар: җирлек чикләрендә Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, халыкны	-	Җылылык белән тәэмин итү объектлары (БМК төзелеше)	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлегеТәнгәчи	-	-	-	9 данә.

ягулык белән тәэмин итү, законнар белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә халыкны ягулык белән тәэмин итү							
Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары: җирлек чикләрендә оештыру өчен кирәкле объектлар: җирлек чикләрендә Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, халыкны ягулык белән тәэмин итү, законнар белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә халыкны ягулык белән тәэмин итү	-	Җылылык белән тәэмин итү объектлары (БМК төзелеше)	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Дятлово	-	-	-	2 данә.
Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары: җирлек чикләрендә оештыру өчен кирәкле объектлар: җирлек чикләрендә Халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, халыкны ягулык белән тәэмин итү, законнар белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә халыкны ягулык белән тәэмин итү	-	Электр белән тәэмин итү челтәрләре (торак пунктларда урамнарны яктырту)	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге		-	-	2 данә.
Авыл җирлеге чикләрендә янгын куркынычсызлыгы буенча беренчел чараларны оештыру һәм гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән объектлар	4.3	Янгын пирсы-яңа төзелеш)	Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авыл җирлеге Тәнгәчи	Инженерлык инфраструктурасы зонасы	144	-	1 мәйданчык

* Басым, урнашу урыны,артезиан скважиналары саны, су башняларының күләмен һәм биеклеген исәпләү алдагы стадияләрдә ачыклана..

3. Функциональ зоналарның параметрлары, шулай ук аларда урнаштыру өчен планлаштырыла торган федераль әһәмияттәге объектлар, региональ әһәмияттәге объектлар, урынлы әһәмияттәге объектлар турында, линия объектларыннан тыш, белешмәләр.

Билгеләү һәм исем	максималь рөхсәт ителә торган төзелеш коэффициенты	Төзелешнең максималь һәм уртача катлылыгы	Зонаның гомуми мәйданы	функциональ зонаның сан һәм сыйфат үзенчәлекләрен характерлаучы башка параметрлар
Җирлекнең урынлы әһәмияттәге объектлары				
Шәхси торак йортлар, торак зоналары				
Торак төзелеше объектлары	0,3	Җир өстендәге өч каттан югары түгел	582751,66	-
Зонаның инженерлык инфраструктурасы				
Янгын куркынычсызлыгы өлкәсендә җирлекнең җирле үзидарә органнары вәкаләтләре нигезендә җирлек чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән объектлар	-	-	144	-
Муниципаль районның урынлы әһәмияттәге объектлары				
-	-	-	-	-
Региональ әһәмияттәге объектлар				
-	-	-	-	-
Федераль әһәмияттәге объектлар				
-	-	-	-	-

АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «РЕСПУБЛИКАНСКИЙ КАДАСТРОВЫЙ ЦЕНТР «ЗЕМЛЯ»
(АО «РКЦ «Земля»)

РФ, Республика Татарстан;
420059, г. Казань, ул. Оренбургский тракт, д. 8а;
Тел. (843) 277-57-17, факс (843) 570-19-01
www.rkczemlya.ru, e-mail: info@rkczemlya.ru
ИНН/КПП 1659042075/165901001
ОГРН 1021603463595

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлегенең генераль планы

ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННЫ НИГЕЗЛӘҮ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

3 ТОМ

Казан 2019

№ п/п	Исеме	Искәрмәе
1	Том 1. Раслана торган өлеш: Аңлату язуы. Территориаль планлаштыру турында нигезләмә.	
2	Том 2. Раслана торган өлеш: График материаллар	
2.1	Җирлекнең җирле әһәмияттәге объектларын планладанәырып урнаштыру картасы	М 1:10000
2.2	Җирлек составына керүче торак пунктларның (шул исәптән төзелә торган торак пунктларның чикләре) картасы	М 1:10000
2.3	Җирлекнең функциональ зоналары картасы	М 1:10000
3	Том 3. Нигезләү материаллары: Аңлату язуы	
4	Том 4. Нигезләү материаллары: График материаллар	
4.1	Эре форматтагы карталар рәвешендә нигезләү материаллары хәзерге торыш	М 1:10000
4.2	Сәламәтләндерү форматындагы карталар рәвешендә нигезләү материаллары гамәлдәге нигезләмә	М 1:10000
4.3	ЗОУИТ растр форматындагы карталар рәвешендә нигезләү материаллары	М 1:10000
4.4	ГО һәм ЧС растр форматындагы карталар рәвешендә нигезләү материаллары	М 1:10000

ВЗАМ. ИНВ. №

ПОДПИСЬ И ДАТА

Изм.	Кол.уч	Лист	№Док	Подпись	Дата
					2019

ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлегенең генераль планы

СТАДИЯ	ЛИСТ	ЛИСТОВ
ГП		

Проект составы

ИНВ.№ ПОДЛ.

№ п/п	Исем	Искәрмә
1	3 Том Нигезләү буенча материаллар: Аңлатма язуы	
2	4 Том Нигезләү буенча материаллар: график материаллар	
2.1	Рстр форматындагы карталар рәвешендәге нигезләү материаллары хәзерге хәле	М 1:10000
2.2	Рөхсәт форматында карталар рәвешендәге нигезләү материаллары хәзерге нигезләмәне үз эченә ала	М 1:10000
2.3	Карталар рәвешендәге нигезләү буенча материаллар растр форматында проект алып бара	М 1:10000
2.4	Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр форматында карталар рәвешендә нигезләү буенча материаллар	М 1:10000

ВЗАМ. ИНВ. №

ПОДПИСЬ И ДАТА

Изм.	Кол.уч	Лист	№Док	Подпись	Дата	**ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлегенең генераль планы**	СТАДИЯ	ЛИСТ	ЛИСТОВ
							ГП		
					2019				
						Том эчтәлеге			

ИНВ.№ ПОДЛ.

Кабул ителгән кыскартулар Исемлеге

АЗС	автозаправка станциясе
АО	акционерлык җәмгыяте
ВОЗ	су саклау зонасы
ВЛ	югары вольтлы линияләр
г.	ел/шәһәр
гг.	еллар
ГОСТ	дәүләт стандарты
ГРП	газ җайга салу пункты
ГСМ	ягулык-майлау материаллары
д.	авыл
дд.	авыл
ЖКХ	торак-коммуналь хуҗалык
ЗВ	пычраткыч матдәләр
ЗСО	санитар саклау зонасы
КМ	Министрлар Кабинеты
КРС	эре мөгезле терлек
ЛЭП	электр тапшыру линиясе
МЭПР	Экология һәм табигать ресурслары министрлыгы
н.п.	Торак пункт
НРБ	радиация куркынычсызлыгы нормалары
ОКС	капиталь төзелеш объекты
ООПТ	Махсус сакланучы табигать территориясе
ПЗА	атмосфераны пычрату потенциалы
ПП	табигать һәйкәле
р.	елга
рр.	елгалар
РТ	Татарстан Республикасы
РФ	Россия Федерациясе
с.	авыл
СанПиН	санитария кагыйдәләре һәм нормалар
СЗЗ	санитар-яклау зоналары
СМ	Министрлар Советы
СМС	җирле үзидарә советы
СНиП	төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре
СП	кагыйдәләр җыелмасы
ст.	статья
СТО	Техник хезмәт күрсәтү станциясе
сут.	тәүлек
СХП	авыл хуҗалыгы предприятиесе

т	тонна
т.д.	шулай
УГМС	Гидромететеорология һәм әйләнә-тирә мохитне күзәтү идарәсе
ФГБУ	Федераль дәүләт бюджет учреждениесе
ФЗ	Федераль закон
ЭМИ	электромагнит нурланышы

Эчтәлек

Кереш 7

1.Рождествено авыл җирлегенең гомуми социаль-икътисади сәясәте 10

1.1. Икътисадый-географик урыны. Рождествено авыл җирлегенең Лаеш муниципаль районы халыкны күчерү системасында урыны 10

1.2. Территориаль планлаштыруның расланган документларыннан белешмәләр 11

1.3. Муниципаль берәмлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнары һәм программалары турында мәгълүмат 14

1.4. Федераль әһәмияттәге тарихи җирлекләр һәм төбәк әһәмиятендәге тарихи җирлекләр территорияләре чикләре һәм аларны саклау буенча расланган предметлар турында белешмәләр 14

1.5. Территориянең социаль-икътисадый потенциалы 14

1.6. SWOT-Рождествено авыл җирлегенең социаль-икътисадый үсеше анализы 48

2. Әйләнә-тирә мохитне саклау 49

2.1. Табигый шартлар һәм ресурслар 51

2.2. санитар-саклау зоналары 61

2.3. Автомобиль юлларының юл буе полосалары 70

2.4. электр тапшыру линияләренең сак зоналары 72

2.5. Элемтә линияләренең һәм корылмаларының сак зоналары 73

2.6. Газ бүлү челтәрләренең минималь ераклыклары һәм сак зоналары 75

2.7. Су саклау зоналары 77

2.8. эчә торган су чыганакларын санитар саклау зоналары 80

2.9. урман 85

2.10. хайваннар дөньясы объектларын саклау 87

2.11. Файдалы казылмалар чыгару зонасы 90

2.12. Аеруча саклаулы табигать территорияләре 92

2.13. Мәдәни мирас объектларының саклау зоналары 98

2.14. Шәһәр яны территорияләре 101

2.15. Табигый-экологик каркас системасы 102

2.16. зират 104

3. Инженер-техник инфраструктура 108

3.1. Су белән тәэмин итү 108

3.2. Канализация 116

3.3. территорияне санитар чистарту 123

3.4. Җылылык белән тәэмин итү 127

3.5. Газ белән тәэмин итү 129

3.6. Электр белән тәэмин итү 132

3.7. көчсез челтәрләр 188

4. Территорияне инженер әзерләү 189

5. Гражданнар оборонасы буенча чаралар, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча чаралар исемлеге 199

5.1. Гражданнар оборонасы буенча чаралар исемлеге 199

5.2. Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча чаралар исемлеге 202

5.3. Табигый характердагы гадәттән тыш хәлләрнең ихтимал чыганаклары

Исемлеге 203

5.4. Биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләрнең ихтимал чыганаклары исемлеге 209

5.5. Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрнең мөмкин булган чыганаклары исемлеге 209

5.6. ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛ ТУРЫНДА ХӘБӘР ИТҮ 218

5.7. ТАБИГЫЙ ҺӘМ ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР ВАКЫТЫНДА ЭВАКУАЦИЯ 221

5.8. ЯНГЫН КУРКЫНЫЧСЫЗЛЫГЫН ТӘЭМИН ИТҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ 221

5.9. ГОМУМИ ТӘКЪДИМНӘР (НӘТИҖӘЛӘР) 225

6. Җирлек, шәһәр округы составына керүче торак пунктлар чикләренә кертелә торган җир кишәрлекләре исемлеге аларның чикләреннән төшереп калдырыла 225

ТЕХНИК-ИКЪТИСАДЫЙ КҮРСӘТКЕЧЛӘР 229

Файдаланылган әдәбият һәм норматив документлар исемлеге 233
1кушымта 237
2 кушымта 255
3кушымта 256
4кушымта 259

КЕРЕШ

Әлеге проект Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлегенең генераль планын раслау турында Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Советы карары белән расланган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлегенең генераль планын (18.12.2018 ел, № 50-РС) алыдандыру нигезендә эшләнә.

Проектның заказчысы-ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге башкарма комитеты.

Проектны эшләүче - «Җир «Республика кадастр үзәге " АҖ.

Эшнең максаты булып тора:

1. Җирлекнең социаль-икътисади, табигый-климат, экологик торышын, аның ресурс потенциалын комплекслы бәяләү нигезендә җирлек территориясен үстерүнең озак сроклы стратегиясен һәм этапларын билгеләү;

2. Архитектура-планлаштыру оешмасының оптималь чишелешен сайлау һәм җирлек территориясен һәм аның торак пунктларын зоналаданэыру;

3. Федераль, региональ һәм җирле әһәмияттәге объектлар территорияләре бүлеп бирелгән социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге объектларны, башка капиталь төзелеш объектларын урнаштыру планладанэырыла торган зоналары чикләрен билгеләү;

4. Актуаль Кадастр картасы нигезендә торак пунктларның чикләрен билгеләү.

Генераль план җирлекнең бөтен территориясенә карата үтәлгән.

Генераль планны әзерләү вакытында шәһәр төзелеше проектының билгеләнгән тәртиптә расланган җирле нормативлары юк.

Проект аны гамәлгә ашыруның киләсе вакытлы срокларына эшләнгән:

Беренче чират – 2029 елга кадәр Генераль планда проектны тормышка ашыру буенча беренче чираттагы чаралар билгеләнгән.

Генераль планның барлык төп проект карарлары планлаштырылган исәп-хисап вакыты-2039 елга кадәр.

Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлегенең генераль планы проектын эшләгәндә Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасы (үзгәрешләр кертү) материаллары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2020 елның 9 июлендәге 569 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы (үзгәрешләр кертү) материаллары файдаланылды. №3-РС, шулай ук

Татарстан Республикасының профильле министрлыклары, Лаеш муниципаль районы һәм аның составына керүче Рождественский авыл җирлеге администрациясе тарафыннан бирелгән рәсми мәгълүматлар.

Генераль план проекты «Җир «Республика кадастр үзәге»ААҖ тарафыннан 1998 елда әзерләнгән 1:10000 масданәабтагы Лаеш муниципаль районының картографик материалы нигезендә башкарылды. Әлеге картографик материал генераль план проектын эшләү датасына (2019 ел) актуальләданәерелде.

Җир төзелеше эшләрен башкару өчен файдаланыла торган күчемсез милек дәүләт кадастры белешмәләре Исемлеге

№ п/п	ГКН белешмәләре	Кадастр номеры	ГКН-нан өземтә номеры	ГКН-нан өземтә датасы	Кадастр исәбенә алу органы исеме
1	2	3	4	5	6
1	Территориянең кадастр планы	16:24:090603	16/ИСХ/19-499811	21.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы
2	Территориянең кадастр планы	16:22:140309	16/ИСХ/19-499880	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы
3	Территориянең кадастр планы	16:24:000000	16/ИСХ/19-499837	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы
4	Территориянең кадастр планы	16:22:000000	16/ИСХ/19-499873	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы
5	Территориянең кадастр планы	16:24:130301	16/ИСХ/19-499758	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы
6	Территориянең кадастр планы	16:24:130302	16/ИСХ/19-499797	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы
7	Территориянең кадастр планы	16:24:130401	16/ИСХ/19-499869	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы
8	Территориянең кадастр планы	16:24:180501	16/ИСХ/19-499838	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы

9	Территориянең кадастр планы	16:24:180502	16/ИСХ/19-499836	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы
10	Территориянең кадастр планы	16:24:190501	16/ИСХ/19-499828	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы
11	Территориянең кадастр планы	16:24:190502	16/ИСХ/19-499755	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы
12	Территориянең кадастр планы	16:24:220501	16/ИСХ/19-499796	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы
13	Территориянең кадастр планы	16:24:220503	16/ИСХ/19-499833	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы
14	Территориянең кадастр планы	16:24:252201	16/ИСХ/19-499786	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы
15	Территориянең кадастр планы	16:24:253201	16/ИСХ/19-499787	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы
16	Территориянең кадастр планы	16:24:260401	16/ИСХ/19-499801	20.05.2019	«Росреестр ФКП» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалы

Проект Лаеш муниципаль районы администрациясе, Рождествено авыл җирлеге башлыгы катнашында эшләнгән.

Рөхсәт документлары:

Капиталь төзелеш объектларының иминлегенә йогынты ясый торган билгеле бер төргә яисә эш төрләренә рөхсәт турында таныклык. 0073.05-2010-1659042075-2017 елның 27 апрелендәге 026 - «ВолгаКамИзыскания» инженерлык эзләнүләре өлкәсендә үз-үзен көйләүче оешма Ассоциациясе тарафыннан, үз-үзен көйләүче 36 нчы номерлы оешма әгъзалары реестрыннан 2017 елның 12 июлендәге «Татарстан Республикасы буенча ФСБның лицензиясе ГТ №0074716», 2015 елның 21 июлендәге". № 2066 (дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләрне кулланып эшләр башкаруга) 27.06.2002 елга кадәр озайтылды;

Генераль план проектында җирлек үсешенең төп параметрлары билгеләнгән: халыкның перспективалы саны, торак төзелеше күләме, территориянең торак-гражданлык төзелеше өчен кирәкле, транспорт комплексы һәм инженерлык инфраструктурасы үсешенең төп юнәлешләре. Торак, җитеданәеру, иҗтимагый-эшлекле, рекреацион, авыл хуҗалыгы һәм башка төр зоналар бүлеп бирелгән территорияләрне функциональ зоналаданәыру башкарылды.

Генераль план проектының планлаштыру карарлары алдагы дәрәҗәләрдәге проект документларын, шулай ук җирлекнең уңышлы эшләве өчен кирәкле программаларны эшләү өчен нигез булып тора.

1. Рождествено авыл җирлегенең гомуми социаль-икътисади сәясәте

1.1. Икътисадый-географик урыны. Рождествено авыл җирлегенең Лаеш муниципаль районы халыкны күчерү системасында урыны

Рождествено авыл җирлеге «Лаеш муниципаль районы «муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 28-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә төзелде.

Рождествено авыл җирлеге составына Рождествено (административ үзәк), Дятлово, Сиңгел һәм Тәнгәчи авыллары керә.

Рождествено авыл җирлегенең гомуми мәйданы 9032,28 га тәшкил итә, шул исәптән 983,79 га торак пунктлар территориясе, шулардан: Рождествено авылы-321,84 га, Дятлово авылы-92,68 га, Сингеле авылы-125,65 га, Тәнгәчи авылы-443,62 га.

Авыл җирлеге Татарстан Республикасының көньяк-көнчыгышында, Лаеш муниципаль районының көньяк-көнбатыш өлешендә урнашкан, төньякта Нармонка авыл җирлеге белән чиктәш, төньяк-көнчыгыданәа Су буенча Көек авыл җирлеге белән чиктәш, көньяк-көнчыгыданәа су буенча «Лаеш шәһәре» шәһәр җирлеге, көньяк – көнчыгыданәа Макарово һәм татар Саралово авыл җирлекләре белән чиктәш, көнбатыданәа Кама Тамагы муниципаль районының Красновидово авыл җирлеге чиге уза.

Икътисади-географик урнашу үзенчәлекләренә җирлекнең Татарстан Республикасы башкаласыннан – Казан шәһәреннән бераз ераклыгын да кертергә кирәк (Рождествено авылының үзәгеннән Казан шәһәренә кадәр 35 км ераклыкта). Шәһәр белән элемтә асфальт юл буенча алып барыла.

Җирлекнең көньяк-көнбатыш территориясенең бер өлешен Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгының Саралов участогы били.

Җирлектә гомуми белем бирү мәктәбе, балалар бакчасы, авыл мәдәният йорты, китапханә, табиблык амбулаториясе, 2 фельдшер-акушерлык пункты, почта бүлеге, Саклык банкы бүлеге, Сәүдә предприятиеләре, «Полимиксказан»ҖЧҖ җитеданәерү предприятиесе бар. Рождествено авылында православие чиркәве урнашкан.

Рождествено авыл җирлегенең төп транспорт күзе булган «Столбище-Атабай» төбәк автомобиль юлы белән авыл җирлегенең транспорт-коммуникация каркасы тәкъдим ителде. Җирлекнең икенче баскычлары - "Рождествено авылына керү юлы «һәм»Дятлово авылына керү юлы" җирле автомобиль юллары.

Күчерү системасы

Рождествено авыл җирлегенең территориаль оешмасы Лаеш муниципаль районының халыкны күчерү системасының бер өлеше булып тора.

«Татарстан Республикасының территориаль үсеше Схемасы»нда күчерү системалары үсеше потенциалы буенча үткәрелгән анализ нигезендә Лаеш муниципаль районы халыкны күчерү системасын үстерү потенциалының уртача күрсәткече булган районнарга карый.

Төп система барлыкка китерүче фактор булып авыл һәм җирлекара әһәмияттәге автомобиль юллары тора, алар буенча торак пунктларның бер-берсе һәм Лаеш шәһәре район үзәге, башка локаль һәм район күчерү системалары торак пунктлары белән элемтәләре тора.

Рождественский авыл җирлегеннән эре шәһәр һәм бистәләргә кадәр ераклык

Таблица 1.1.1

№ п/п	1.	Исем	Ераклык, км.
1	2.	Лаеш шәһәре	47
2	3.	Казан шәһәре	52
3	4.	Чистай шәһәре	131
4	5.	Ижау шәһәре	396
5	6.	Яр Чаллы шәһәре	247
6	7.	Түбән Кама шәһәре	228
7	8.	Арча шәһәре	128
8	9.	Малмыж шәһәре	196

2019 ел башына Рождествено авыл җирлегенең уртача тыгызлыгы 1 кв. км га 13,7 кеше тәшкил иткән.

1.2. Территориаль планлаштыруның расланган документларыннан белешмәләр

1.2.1. Россия Федерациясе территориаль планлаштыру документларыннан, Россия Федерациясе субъектларының ике һәм аннан да күбрәк территориаль планлаштыру документларыннан, Россия Федерациясе субъектының территориаль планлаштыру документларыннан белешмәләр

1. 2030 елга кадәр Россия Федерациясенең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе һәм Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының

Рождествено авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясенең территориаль планлаштыру схемалары нигезендә чаралар юк.

2. 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен гамәлгә ашыру чаралары планы нигезендә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге территориясендә тәкъдим ителә:

3. - "күчерүне яңарту" проекты»;

4. - "Казан агломерациясенең инженерлык инфраструктурасын үстерү һәм модернизацияләү" проекты»;

5. - "Шәһәр яны зонасы" проекты»;

6. - "сәнәгать зоналары Редевелопменты" проекты»;

7. - «Казан агломерациясенең транспорт инфраструктурасын үстерү " проекты»;

8. -Идел-Кама агымы «Экозона «флагман проекты»;

9. - «чиста юл " флагман проекты (территориаль планлаштыру документларына «чиста юл» автомобиль юлын кертү өлешендә үзгәрешләр кертү, туристик навигациянең 20 элементларын урнаштыру);

10. - Татарстан Республикасы транспортының тиз йөрешле төрләрен булдыру ,Татарстан Республикасы районнарының ел әйләнәсе тотрыклы транспорт элемтәсен тәэмин итү. Республикада төп федераль автомагистральләр арасында транспорт агымнарын яңадан бүлү);

11. - калдыклар белән эш итү системасы (проектны Казан һәм Әлмәт икътисадый зоналарында тиражлау) (торак пунктларны каты коммуналь калдыкларны үзәкләданәереп җыю системасы белән 100 процентлы колачлау). Утильләданәерелә (эшкәртелә) һәм зарарсызлана торган каты коммуналь калдыкларның өлешен 50 процентка кадәр җиткерү).

12. Татарстан Республикасының Территориаль планлаштыру схемасына ярашлы рәведанәә, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге территориясендә планладанәырыла:

13. - Лаеш туристик-рекреацион зонасы проектын эшләү;

14. - «Татарстанның энҗе бөртеге» (рече бож
ра) туристик маршрутын оештыру);

15. - Татарстан Республикасы торак пунктларында һәр фатирны аерым җылыту системаларын урнаштыру белән бәйле газ бүлү челтәрләрен, төтен җибәрү, вентиляция һәм җирләү системаларын төзү һәм комплектлау;;

16. - су белән тәэмин итү челтәрләрен киңәйтү;

17. - чишмәләрне төзекләндерү, санитар чистарту һәм капиталь ремонтлау;

18. - чистарту корылмаларын төзү һәм реконструкцияләү;

19. - каты көнкүреш калдыклары чүплекләрен рекультивацияләү.

20.

1.2.2. Муниципаль районның территориаль планлаштыру документыннан белешмәләр

21. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Рождествено авыл җирлеге территориясендә территориаль планлаштыру схемасына ярашлы рәведанәә планладанәырыла:

Тәнгәчи авылында яңа балалар бакчасы төзелеше;

Рождествено авылында Балаларга өстәмә белем бирүне оештыру бүлеге;

- "Оазис «туристик-күңел ачу комплексының яңа төзелеше»;
- Тәтеш авылы ягына керү юлында яңа төзелеш;
- Тәтеш – Тәнгәчи юлының яңа төзелеше;
- Сингел авылы тирәсендә урман-болын поясын оештыру;
- Тәнгәчи авылы тирәсендә урман-болын поясын оештыру;
- Дятлово авылы тирәсендә урман-болын поясын оештыру . ;
- махсус билгеләнеданәәге яшелләндерүне оештыру;
- юл буйларын яшелләндерү;

Рождествено авылында су белән тәэмин итү челтәрләрен реконструкцияләү;

- Рождествено авылында скважиналар, суэтем башнялары, су әзерләү станцияләре төзелеше.;
- Рождествено авылында су белән тәэмин итү чыганакларын оештыру;

Рождествено авылында су белән тәэмин итү челтәрләренең Яңа төзелеше;

- скважиналар, суэтем башнялары, Дятлово авылында су белән тәэмин итү челтәрләренең Яңа төзелеше;;
- Сингел авылында су белән тәэмин итү челтәрләрен, су әзерләү станцияләрен яңа төзү;
- Сингел авылында су белән тәэмин итү чыганакларын оештыру;
- Тәнгәчи авылында су белән тәэмин итү челтәрләре, скважина, суэтем башнялары, яңа төзелешләр;
- су белән тәэмин итү чыганакларын оештыру.Тәнгәчи;
- Рождествено авылында ташландык суларны агызу челтәрләренең Яңа төзелеше;
- Рождествено авылындагы канализация насос станциясе (КНС) яңа төзелеше.;
- Дятлово авылында септиклар, инженер тибындагы чокырлар төзү.;
- Дятлово авылында су бүлү челтәренең яңа төзелеше;
- Сингели авылында септиканың яңа төзелеше, инженер тибындагы яраклы чокырлар;
- Тәнгәчи авылында биологик чистарту корылмаларының яңа төзелеше;
- канализация насос станциясе (КНС) яңа төзелеше)

Тәнгәчи авылы;

- Тәнгәчи авылында су бүлү челтәрләренең Яңа төзелеше;

-балалар бакчасының блок-модульле котельный (БМК) яңа төзелеше

Тәнгәчи авылы;

- авыл мәдәният йортының блок-модульле котельный (БМК) яңа төзелеше.Рождествено;

Рождествено авылында газ белән тәэмин итү челтәренең яңа төзелеше;

- Рождествено авылында яңа төзелеш;

Сингел авылында газ белән тәэмин итү челтәренең яңа төзелеше;

- Сингели авылындагы ГРПШНЫҢ яңа төзелеше;
- газ белән тәэмин итү челтәренең яңа төзелеше. Тәнгәчи;
- Тәнгәчи авылында яңа төзелеш;
- Рождествено авылындагы трансформатор подстанциясе (ТП) яңа төзелеш;

Рождествено авылында электр тапшыру линиясенең яңа төзелеше;

- Сингели авылы трансформатор подстанциясенең яңа төзелеше (ТП);

Сингел авылында электр тапшыру линиясенең яңа төзелеше;

- Тәнгәчи авылындагы трансформатор подстанциясенең яңа төзелеше (ТП);
- Тәнгәчи авылы электр тапшыру линиясенең яңа төзелеше.

1.3. Муниципаль берәмлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнары һәм программалары турында мәгълүмат

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлегенең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программалары юк.

1.4. Федераль әһәмияттәге тарихи җирлекләр һәм төбәк әһәмиятендәге тарихи җирлекләр территорияләре чикләре һәм аларны саклау буенча расланган предметлар турында белешмәләр

Россия Мәдәният министрлыгы һәм Россия Төбәкләр үсеше министрлыгының 29 июль, 2010 ел, № 418/339 боерыгы нигезендә, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Рождествено авыл җирлеге территориясендә федераль әһәмияттәге тарихи җирлекләр юк.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2015 елның 26 мартындагы 188 номерлы карары нигезендә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Рождествено авыл җирлеге территориясендә Татарстан Республикасының төбәк (республика) әһәмиятендәге тарихи җирлекләре юк.

1.5. Территориянең социаль-икътисади потенциалы

1.5.1. Демографик потенциал

Демографик фактор территорияне хуҗалык итеп үзләданәерү һәм җәмгыятьнең икътисадый үсешенә зур йогынты ясый.

Рождествено авыл җирлеге башкарма комитеты биргән мәгълүматларга караганда, 2019 ел башына халык саны 1241 кеше тәшкил иткән.

Рождествено авыл җирлегенең демографик структурасы торак пунктлар киселешендә 1.5.1.1 таблицасында күрсәтелгән

Таблица 1.5.1.1.

Рождествено авыл җирлеге халкының демографик структурасы һәм хәрәкәте 2019 ел башына.

Күрсәткечләр	Рождествено	Дятлово	Сингели	Тәнгәчи	Рождествено авыл җирлеге буенча барысы

Күрсәткечләр	Рождествено	Дятлово	Сингели	Тәнгәчи	Рождествено авыл җирлеге буенча барысы
Халык саны, барлыгы	**249**	**479**	**225**	**288**	**1241**
Балалар яше:	**37**	**79**	**33**	**58**	**207**
бер яшькә кадәр	3	4	4	2	13
1-6 яшь	12	34	19	28	93
7-15 яшь	22	41	10	28	101
Эшкә яраклы яшь:	**98**	**273**	**120**	**179**	**670**
16-17 яшь	2	5	4	3	14
хатын-кызлар өчен 18-54 яшь	39	114	49	78	280
Ирләр өчен 18-59 яшь	57	154	67	98	376
Эшкә сәләтле яшьтән өлкәнрәк:	**114**	**127**	**72**	**51**	**364**
55 яшьтән өлкәнрәк хатын-кызлар өчен	85	80	50	30	245
Ир-атлар өчен 60 яшьтән өлкәнрәк	29	47	22	21	119
Халыкның гомуми үсеше	**-1**	**9**	**3**	**21**	**40**
Табигый	**-3**	**-3**	**4**	**-1**	**-3**
Туды	3	4	4	2	13
Үлде	6	7	0	3	16
Механик	**2**	**12**	**1**	**22**	**37**
Килеп җитте	15	16	1	25	57
Чыкты	13	4	0	3	20

* Таблица Рождествено авыл җирлеге администрациясе мәгълүматлары буенча төзелгән

Таблицадан күренгәнчә, җирлекнең иң эре торак пункты булып Дятлово авылы тора, анда халыкның күп өлеше яши – 38,6%.

Рождествено авыл җирлегендә эшкә яраклы халык саны (670 кеше) эшкә яраксыз яшьтән югарырак(364 кеше), бу, һичшиксез, уңай тенденция.

Шулай итеп, гамәлдәге торак пунктларның яшь структурасы эшкә яраклы яшьтәге халыкның шактый өлеше, хезмәткә яраклы яшьтәге төркемнең аз өлеше һәм хезмәткә яраклы яшьтәге төркемнең түбән дәрәҗәсе белән характерлана.

Югарыда китерелгән мәгълүматлардан күренгәнчә, 2019 ел башына җирлектә үлүчеләр саны туучылар саны артканнан-арта, халык саны арту уңай әһәмияткә ия, килүчеләр саны Рождествено авыл җирлегендә халык китү саныннан артып китә, шуңа бәйле рәведанәә халыкның гомуми артуы уңай әһәмияткә ия.

Халык саны фаразлары

Демографик сәясәтне, шул исәптән халык саны фаразын, республика муниципаль районнарына һәм республика әһәмиятендәге шәһәрләргә карата Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы билгели.

Рождествено авыл җирлеге составында торак пунктларның барлык халык һәм төп яшь төркемнәре саны фаразлары нигезендә башкарылган:

- халык саны һәм яшь структурасы турында мәгълүматлар;
- 2019 ел башына туган, вафат булган, килгән һәм киткән кешеләр саны турында;
- Рождествено авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан бирелгән алдагы елларда (2008-2018 еллар) халык саны һәм яшь структурасы турында мәгълүматлар.

Тумыданәан килгән авыл җирлегенең халык саны - 5427 кеше,исәп–хисап чорына 14057 кеше тәшкил итәчәк.

Таблица 1.5.1.2.

Рождествено авыл җирлегендә халык саны, кеше

Исем	2019 г.	2029 г.	2039 г.
Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге, шул исәптән	**1241**	**5427**	**14057**
Рождествено авылы	249	1252	4060
Дятлово авылы	479	1463	1490
Сиңгеле авылы	225	465	1224
Тәнгәчи авылы	288	2247	7283

1.5.2 Торак фонды

Бүгенге көндә Рождествено авыл җирлеге территориясендә азкатлы торак йортлар (коттедж бистәләре төзү) шактый актив рәведанәә төзелә. Җирлек территориясе урнашкан (Казан шәһәренә якын булу), транспорт үтемлелеге (асфальт подъездлар булу), рекреацион ресурслар булу, эре сәнәгать объектлары булмау һ. б. күзлектән караганда җәлеп ителә.

Торак инфраструктурасын үстерү

Торак зоналарны оештыру, гамәлдәге торак фондын реконструкцияләү һәм яңа торак төзелеше мәйданчыкларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр эшләү-генераль планның өстенлекле бурычларының берсе. Проект тәкъдимнәре шәһәр төзелеше анализы нәтиҗәләренә таяна: торак фондының техник торышы һәм төзелеш характеристикалары, торак төзелеше динамикасы һәм структурасы, территориянең экологик торышы.

Рождествено авыл җирлеге территориясендә шәхси торак төзелеше урнаштыру тәкъдим ителә. Күп фатирлы торак төзелеше тәкъдим ителми.

Яңа торак төзелеше мәйданчыклары Рождествено, Сингеле авылларында торак пунктларның гамәлдәге чикләре чикләрендә, Дятлово һәм Тәнгәчи авылларында,торак пунктларның гамәлдәге чикләрендә, шулай ук читтә, элек расланган Рождествено авыл җирлегенең генераль планын исәпкә алып каралган (утв).18.12.2018 ел № 50-РС).

Яңа торак урнаштыру өчен кирәкле территорияләр түбәндәге шартлардан чыгып исәпләнгән:

- бер йортның мәйданы-120-150 кв. м.;
- бер кишәрлекнең мәйданы-0,10-0,15 га;
- социаль хезмәт күрсәтү объектлары, урам-юл челтәре һәм гомуми кулланылыданәагы яшелләндерү яңа торак төзелеше территорияләренең 25% ын тәшкил итә.

Торак төзелеше, беренче чиратта, генераль планны тормышка ашыру (2029 елга кадәр))

Беренче чиратта, шәхси торак төзелеше өчен Генераль планны гамәлгә ашыру өчен җирлектә 145,67 га территория каралган. Алардан:

– Рождествено авылында-33,95 га (торак пунктның гамәлдәге чиге чикләрендә(индивидуаль торак йортлар төзү зонасында), «Столбище-Атабай» автомобиль юлы аша авылның төньяк – көнбатыш өлешендә), әлеге территорияләрдә торак төзелеше якынча 40800 кв. м тәшкил итәчәк (340 участок).);

- Тәнгәчи авылында-37,85 га (торак пунктның гамәлдәге чиге чикләрендә (индивидуаль торак йортлар төзү зонасында), авылның «Столбище-Атабай " автомобиль юлы аша төньяк – көнчыгышында урнашкан, әлеге территорияләрдә торак төзелеше якынча 45480 кв. м тәшкил итәчәк (379 участок).);

- Тәнгәчи авылында-13,57 га (яңа территорияләрдә, кадастр номерлары булган җир кишәрлекләрендә 16:24:190502:353,16:24:190502:351), торак төзелеше якынча 13500 кв. м. торак мәйданы (90 участок) тәшкил итәчәк);

- Дятлово авылында-10,4 га (торак пунктның гамәлдәге чиге чикләрендә (индивидуаль торак йортлар төзү зонасында), төньяк-көнчыгыш өлешендә), әлеге территорияләрдә торак төзелеше якынча 12000 кв. метр тәшкил итәчәк (100 участок).);

- Дятлово авылында-33,7 га (яңа территорияләрдә, кадастр номеры 16:24:190501:244), әлеге территорияләрдә торак төзелеше якынча 39600 кв. м тәшкил итәчәк (330 участок);

– Сингел авылында-9,4 га (гамәлдәге чик кысаларында торак пунктның көньяк чиге, 16:24:190502:39 кадастр номеры булган җир кишәрлегендә (индивидуаль торак йортлар төзү зонасында), әлеге территорияләрдә торак төзелеше якынча 11280 кв. м тәшкил итәчәк (94 участок).);

- Сингел авылында – 6,8 га (гамәлдәге чик чикләрендә торак пунктның төньяк-көнчыгыш чиге чикләрендә «Столбище – Атабай» автомобиль юлы аша (гамәлдәге индивидуаль торак йортлар төзелеше зонасында) кадастр номерлары булган җир кишәрлекләрендә-6,8 га (гамәлдәге чик чикләрендә); 16:24:190502:1244, 16:24:190502:1240 16:24:190502:1243, 16:24:190502:1242), әлеге территорияләрдә торак төзелеше якынча 8160 кв. метр гомуми торак мәйданы (68 участок) тәшкил итәчәк.

Генераль планны тормышка ашыруның исәп-хисап чорына (2029-2039 еллар) торак төзелеше)

Шәхси торак төзелеше өчен Генераль планны гамәлгә ашыруның исәп-хисап чорына җирлектә 246,58 га территория каралган. Алардан:

– Рождествено авылында-85,0 га (торак пунктның гамәлдәге чиге чикләрендә (индивидуаль торак йортлар төзү зонасында), «Столбище-Атабай» автомобиль юлы аша авылның төньяк – көнбатыш өлешендә), әлеге территорияләрдә торак төзелеше якынча 102000 кв. м тәшкил итәчәк (850 участок).);

- Тәнгәчи авылында-141,1 га (торак пунктның гамәлдәге чиге чикләрендә (индивидуаль торак йортлар төзү зонасында), «Столбище-Атабай» автомобиль юлы аша авылның төньяк – көнчыгыш зонасында), әлеге территорияләрдә торак төзелеше якынча 169320 кв. м тәшкил итәчәк (1411 участок).);

- Сингел авылында-20,5 га (торак пунктның гамәлдәге чиге чикләрендә (индивидуаль торак йортлар төзү зонасында), «Столбище-Атабай " автомобиль юлы аша төньяк – көнчыгыш, кадастр номерлары булган җир кишәрлекләрендә 16:24:190502:1244, 16:24:190502:1240 16:24:190502:1243, 16:24:190502:1242), әлеге территорияләрдә торак төзелеше якынча 24600 кв. метр гомуми торак мәйданы (205 участок) тәшкил итәчәк.

2039 Елга авыл җирлеге торак фондының гомуми күләме, торак территорияләрне үстерү буенча тәкъдим ителә торган барлык чараларны гамәлгә ашыру шартларында, 538,82 мең кв. метрга кадәр артырга тиеш, фаразланган чорда торак фонды үсеше 474,42 мең кв. метр гомуми торак мәйданы яисә елына 23,72 мең кв. метр торак тәшкил итәргә тиеш.

1.5.2.1.таблица

Рождествено авыл җирлегенең торак инфраструктурасын үстерү

Территориянең исеме	Гамәлдәге нигезләмә	Беренче чират (2019-2029 еллар.)			Исәп-хисап вакыты (2029-2039 ел).)	
	Торакның гомуми мәйданы, мең кв. м.	Торакның гомуми мәйданы, мең кв. м.	1 мең кв. м. торак төзелеше	Торак фондның кимүе-мең кв. м.	Торакның гомуми мәйданы, мең кв. м.	1 мең кв. м. торак төзелеше
Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге-барлыгы	**64,40**	**235,22**	**170,82**	**-**	**531,14**	**295,92**
Рождествено авылы	22,20	63,00	40,80	-	165,00	102,00
Дятлово авылы	21,70	73,30	51,60	-	73,30	-
Сиңгеле авылы	9,70	29,14	19,44	-	53,74	24,60
Тәнгәчи авылы	10,80	69,78	58,98	-	239,10	169,32

1.5.2.2.таблица

Перечень мероприятий поразвитию жилищной инфраструктуры в Рождественском сельском поселении

№ п/п	Торак пункт	Объектның исеме	Чараның төре	Үлчәү берәмлеге	Егәрлек		Тормышка ашыру вакыты		Чара чыганагы
					Гамәлдәге	Кушымта	Беренче чират	Исәп-хисап вакыты	
ҖИРЛЕ (ҖИРЛЕК) ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ЧАРАЛАР									
1	Рождествено	торак фонды	яңа төзелеш	га	-	33,95	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
				мең.кв.м	-	40,80			
		торак фонды	яңа төзелеш	га	-	85,00		+	
				мең.кв.м	-	102,00			
2	Тәнгәчи	яңа территорияләрдә торак фонды	яңа төзелеш	га	-	51,42	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
				мең.кв.м	-	58,98			
		торак фонды	яңа төзелеш	га	-	141,10		+	
				мең.кв.м	-	169,32			
3	Дятлово	торак фонды	яңа төзелеш	га	-	10,4	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
				мең.кв.м	-	12,00			
		яңа территорияләрдә торак фонды	яңа төзелеш	га	-	33,70	+		
				мең.кв.м	-	39,60			
4	Сингели	торак фонды	яңа төзелеш	га	-	16,20	+		

№ п/п	Торак пункт	Объектның исеме	Чараның төре	Үлчәү берәмлеге	Егәрлек		Тормышка ашыру вакыты		Чара чыганагы
					Гамәлдәге	Кушымта	Беренче чират	Исәп-хисап вакыты	
				мең.кв.м	-	19,44			
				га	-	20,5		+	
				мең.кв.м	-	24,60			

1.5.3 Социаль һәм мәдәни-көнкүреш хезмәте күрсәтү объектлары

Мәгариф һәм фән объектлары

Мәктәпкәчә белем бирү оешмасы һәм гомуми белем бирү оешмалары

Хәзерге вакытта Рождествено авыл җирлегендә (Рождествено авылында) 40 урынлы проект егәрлеге булган «Капелька» балалар бакчасы бар. Балалар бакчасына йөрүче балалар саны 35 кеше тәшкил итә (1-6 яшьлек балаларның 36,5% ы). Халыкны балалар бакчасында урыннар белән тәэмин итү норматив ихтыяҗның 50,6% ын тәшкил итә.

Сингели һәм Тәнгәчи торак пунктлары Рождествено авылыннан читтә, анда балалар бакчасы урнашкан, 500 м. дан артык баланы Рождествено авылы балалар бакчасына алып килү ата-аналар тарафыннан шәхси автотранспортта башкарыла.

Гомуми белем бирү оешмасы

Хәзерге вакытта Рождествено авылында 120 укучы проектлы урта гомуми белем бирү мәктәбе эшли.

Нормативлар буенча, урта белем 7-17 яшьлек балаларның 100% ын колачларга тиеш. Моннан чыгып, авыл җирлегенең гомуми белем бирү мәктәпләре куәтенә булган норматив ихтыяҗы 115 укучы тәшкил итә. Гомуми белем бирү мәктәбендә урыннар белән тәэмин ителеш норматив ихтыяҗның 104,3% ын тәшкил итә.

Шәһәр төзелешен проектлау буенча гамәлдәге региональ нормативларга туры китереп (27.12.2013 ел, № 1071 ТР МК карары (редакция) «Татарстан Республикасы шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативларын раслау турында» (авыл җирендә мәктәпкәчә учреждениеләр өчен җәяүлеләр өчен үтемле булган радиусы 500 м дан да артмаска тиеш, I дәрәҗә укучылары өчен гомуми белем бирү учреждениеләренең җәяүлеләр өчен 2 километрдан да артмаска һәм 15 минуттан да артмаска тиеш (бер якка), II һәм III баскыч укучылары өчен - 4 километр җәяүлеләр өчен һәм 30 минуттан да артмаска тиеш (бер якка). II - III дәрәҗәдәге укучыларга хезмәт күрсәтүнең иң чик радиусы 15 чакрымнан артмаска тиеш.

Өстәмә белем бирү оешмалары

Рождествено авыл җирлегендә балаларга өстәмә белем бирү оешмалары юк.

Сәламәтлек саклау объектлары

Лаеш муниципаль районы халкына медицина хезмәте күрсәтүне «Лаеш үзәк район хастаханәсе» муниципаль бюджет сәламәтлек саклау учреждениесе башкара. Район үзәк хастаханәсенең стационарлары гомумән район халкына хезмәт күрсәтү сәбәпле, хастаханә учреждениеләре белән тәэмин ителешне исәпләү бөтен Лаеш муниципаль районы халкы өчен башкарылган. Тулаем алганда, район буенча тәэмин ителеш норманың 41% ын гына тәшкил итә. Больничный койкалар белән тәэмин ителешнең җитәрлек дәрәҗәдә булмавы койка-көннәр саны (койкада булу көннәре) кимүнең Гомумроссия тенденциясенә һәм беренчел медик-санитар ярдәмнең ролен көчәйтүгә һәм сыйфатын күтәрүгә юнәлдерелгән структур үзгәртеп корулар үткәрүгә бәйле рәведанәә, койка эше көннәренең санын арттыруга бәйле.

Район халкына кичектергесез ярдәм күрсәтү өчен ашыгыч медицина ярдәме станциясе (2 махсусладанәырылган автомобиль) бар, ул район үзәк хастаханәсендә урнашкан, ул районның барлык авыл җирлекләрендә яшәүчеләргә хезмәт күрсәтергә тиеш. Шулай ук Столбище табиблык амбулаториясендә якын-тирә җирлекләрдә яшәүчеләргә хезмәт күрсәтү өчен ашыгыч медицина ярдәме станциясе (2 махсусладанәырылган автомобиль) эшли.

Ашыгыч медицина ярдәме станцияләре 1 мең нормадан чыгып исәпләнә.кеше махсус автомобильдә 15 минутлык зона чикләрендә.

Лаеш муниципаль районында яшәүчеләрнең ашыгыч медицина ярдәме станцияләре белән тәэмин ителеше 100% тәшкил итә. Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге Лаеш шәһәрендә урнашкан станциягә хезмәт күрсәтүнең норматив радиусында урнашкан.

Сәламәтлек саклау системасында мөһим сектор булып амбулатор-поликлиника хезмәте тора, аның торышына бөтен тармак эшчәнлегенең нәтиҗәлелеге һәм сыйфаты, шулай ук күп кенә медик-социаль проблемаларны хәл итү тора.

Амбулатор-поликлиника хезмәте системасына поликлиникалар, фельдшер-акушерлык пунктлары, гомуми практика табиблары хезмәтләре кертелә. Рождествено авыл җирлегендә амбулатория-поликлиника учреждениеләреннән Дятлово авылында табиб амбулаториясе, Сиңгел һәм Тәнгәчи авылларында фельдшер-акушерлык пунктлары эшли.

Дятлово авылында табиб амбулаториясенең проект егәрлеге сменага 50 кешене тәшкил итә. Сингил фельдшер-акушерлык пунктының проект куәте сменага 20 кешене тәшкил итә. Тангач фельдшер-акушерлык пунктының проект егәрлеге сменага 16 кешене тәшкил итә.Халыкның амбулатор-поликлиника учреждениеләре белән тәэмин ителеше норматив ихтыяҗның 373,9% ын тәшкил итә.

Мәдәният һәм сәнгать объектлары

Рождествено авыл җирлегендә мәдәният учреждениеләре арасында авыл мәдәният йорты һәм Дятлово авылында китапханә эшли (2016 елда төзелгән).

Мәдәният йортының сыйдырышлыгы 200 урын тәшкил итә. 1000нән 2000 кешегә кадәр булган авыл җирлеге өчен мәдәни-ял итү учреждениесенең көче 1000 кешегә 300 урын тәшкил итәргә тиеш. Рождествено авыл җирлегенең халыкны клуб учреждениеләре белән тәэмин итү норматив дәрәҗәнең 53,8% ын тәшкил итә. Рождествено авыл җирлеге халкы китапханәләренә норматив ихтыяҗ 9928 данә китап фонды тәшкил итә. Хәзерге вакытта җирлектә 8038 данә китап фонды булган Дятловка авыл китапханәсе эшли. Халыкны китапханәләр белән тәэмин итү норматив ихтыяҗның 81% ын тәшкил итә.

Физкультура һәм массакүләм спорт объектлары

Спорт заллары. Рождествено авыл җирлегендә спорт залы 162 кв. м куәтле мәктәп каршында бар.

Яссылык корылмалары. Рождествено авыл җирлегендә 1000 кв. м мәйданлы мини-футбол мәйданы бар, Дятловода 870 кв.м мәйданлы спорт мәйданы бар.

Йөзү бассейннары. Рождествено авыл җирлегендә, Лаеш муниципаль районының башка авыл җирлекләрендә кебек үк, йөзү бассейннары юк. Йөзү бассейннарының район дәрәҗәсе булу сәбәпле, тәэмин ителеш район буенча исәпләнгән. Хәзерге вакытта Лаеш муниципаль районында йөзү бассейны бар.

Башка хезмәт күрсәтү объектлары

Сәүдә һәм җәмәгать туклануы объектлары

Хәзерге вакытта Рождествено авыл җирлегендә 320 кв. м. халыкны сәүдә предприятиеләре белән тәэмин итү 86,0% тәшкил итә.

Халыкка хокукый, финанс, консультатив һәм башка шундый хезмәтләр күрсәтү буенча Производство булмаган объектлар

Рождествено авыл җирлегендә бер почта бүлекчәсе һәм Саклык банкының Дятлово авылында урнашкан филиалы бар, бу норматив таләпләргә туры килә.

Коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү һәм шәхси хезмәтләр күрсәтү буенча Производство булмаган объектлар

Бүгенге көндә Рождествено авыл җирлегендә көнкүреш (ателье, аяк киеме, чәчтарашханә ремонтлау) һәм коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре юк.

Рождествено авыл җирлеге территориясендә эшләп килүче өч зират урнашкан:

- Рождествено авылыннан көньяк-көнчыгыданәарак – 2,31 га, тулыланганлыгы-38%.Буш территорияләр-1,44;

-Рождественодан көньяк-көнбатыданәарак-гомуми мәйданы 4,45 га булган яңа зират, 4% тулыланган. Ирекле территорияләр 4,25 га тәшкил итә;

- Сиңгел авылында гомуми мәйданы 3,91 га булган зират, тулы-41%. Зиратның буш территориясе 2,32 га тәшкил итә.

Авыл җирлеге өчен зиратлар белән тәэмин ителеш 2000% тан артык. Димәк, яңа зиратларны урнаштыру зарурлыгы юк.

Административ биналар

Рождествено авыл җирлегендә хокук тәртибен саклау Сингел авылында полиция участок пункты булып тора.

Рождествено авыл җирлегенең хезмәт күрсәтү объектларына булган халык ихтыяҗы, шулай ук Россия Федерациясе Төзелеш һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгының 2016 елның 30 декабрендәге 1034/пр номерлы боерыгы (“СНиП 2.07.01-89 «СНиП 2.07.01-89 " шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү»темасына түгәрәк өстәл узды.

Хезмәт күрсәтү объектларының гамәлдәге нормативлар буенча исәп-хисап

1.5.3.1.
таблица

Рождествено авыл җирлеге халкының социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү объектлары белән тәэмин ителешен анализлау

Исеме	Үлчәү берәмлеге	Норма	Норматив база	Барлыгы нормалар буенча	Башлангыч елга гамәлдәге нигезләмә	Җитешлек,%
Мәгариф һәм фән объектлары						
Балалар мәктәпкәчә	урын	1-6 яшьлек балаларның 85% ы	СП 42.13330	79	40	50,6
Гомуми белем бирү мәктәпләре	урын	7-17 яшьлек балаларның 100%	пост.КМ РТ №1071	115	120	104,3
Мәктәптән тыш учреждениеләр	урын	Мәктәп укучыларының 120% ы	пост.КМ РТ №1071	138	-	0,0
Сәламәтлек саклау объектлары						
Хастаханәләр	койка	1000 кешегә 13,47 койка	СП 42.13330	17	-	0,0
Амбулатор-поликлиника учреждениесе	посещ./см.	18,15 кеше килгән. алмашка	пост.КМ РТ №1071	23	86	373,9
Физик культура һәм массакүләм спорт объектлары						
Гомуми кулланылыштагы спортзаллар	кв.м. идән	1000 кешегә 350 кв. м.	пост.КМ РТ №1071	434	162	37,3
Яссылык корылмалары	кв.м.	1949,4 кв. м. - 1000 кеше.	СП 42.13330	2419	1870	77,3
Бассейннар	кв.м.	1000 кешегә 75 кв. м.	пост.КМ РТ №1071	93	-	
Мәдәният һәм сәнгать объектлары						
Клублар, мәдәният йортлары	урын	1000 кешегә 300 зыян килгән.	СП 42.13330	372	200	53,8
Китапханә	мең.томов	8 мең.шул исәптән 1000 кеше.	пост.КМ РТ №1071	9928	8038	81,0
Башка хезмәт күрсәтү объектлары						
Магазины	кв.м.сәүдә	1000 кешегә 300 кв. м.	СП 42.13330	372	320	86,0
Питание Предприятия	урын	40 зыян-1000 кеше.	СП 42.13330	50	-	0,0
Предприятия бытового обслуживания	раб. урын	7 урыннар 1000 кешегә исәпләнгән.	СП 42.13330	9	-	0,0
Отделения связи	объект	1 объект-0,5-6,0 мең кеше	пост.КМ РТ №1071	1	1	100,0
Отделения, филиалы банка	объект	1000 кешегә исәпләнгән 0,5	пост.КМ РТ №1071	1	1	100,0
Полиция	чел.	1 укучы 3-3, 5 мең.кеше	СП 42.13330	1	1	100,0
Кладбище	га	1000 кешегә 0,24 га.	СП 42.13330	0,30	8,01	2670,0

Халыкка хезмәт күрсәтү системасын үстерү

Рождествено авыл җирлеге Генераль планының төп максатларыннан берсе-халыкка хезмәт күрсәтү учреждениеләренә ихтыяҗны канәгатьләндерү, фаразланган характеристикаларны һәм социаль нормаларны исәпкә алып, шулай ук барлык халык өчен хезмәт күрсәтү объектларының һәркемгә дә уңайлы булуын тәэмин итү.

Хезмәт күрсәтү объектларының гамәлдәге нормативлар буенча исәп-хисап эшчәнлеге

Мәгариф һәм фән объектлары

Мәктәпкәчә белем бирү оешмасы һәм гомуми белем бирү оешмалары

Авыл җирлеге территориясендә эре торак мәйданчыклары урнаштыру һәм халыкка хезмәт күрсәтү объектларына ихтыяҗ арту сәбәпле, генераль план чаралары белән хезмәт күрсәтү тәкъдим ителә:

- Рождественода 220 урынлык балалар бакчасы төзү, беренче чиратта;
- Сингеледә 25 урынлы балалар бакчасы төзелеше, беренче чиратта,;
- Сингел авылында 55 урынга исәпләнгән балалар бакчасы төзелеше;
- Тәнгәчи авылында исәп-хисап чорына 120 урынлы балалар бакчасы төзү.

Генераль план чаралары белән тәкъдим ителә:

- Рождественода 550 урынга исәпләнгән гомуми белем бирү мәктәбе төзелеше, беренче чиратта,;
- Сингеледә 160 урынлы гомуми белем бирү мәктәбе төзелеше, беренче чиратта,;
- Тәнгәчи авылында 850 урынга исәпләнгән гомуми белем бирү мәктәбе төзелеше беренче чиратта.

Өстәмә белем бирү оешмалары

Мәктәптән тыш белем бирү һәм тәрбия бирү объектларына, беренче чиратта, халык өчен Генераль план буенча 870 урын, исәп-хисап чорына 1146 урын кирәк булачак.Мәктәптән тыш белем бирү объектлары (музыка мәктәбе, балалар иҗаты түгәрәкләре) мәктәпләрдә, мәдәният йортларында, шулай ук проектлана торган иҗтимагый үзәкләрдә урнашырга мөмкин.

Сәламәтлек саклау объектлары

Генераль план чаралары белән яңа торак мәйданчыклары территориясендә түбәндәге амбулатор-поликлиника оешмаларын төзү тәкъдим ителә:

-Рождествено авылында сменага 50 кеше килү мөмкинлеге булган амбулатор-поликлиника оешмасын төзү, беренче чиратта,;

-Сингел авылында проектлана торган иҗтимагый үзәк составында сменага 10 кеше йөри торган фельдшер-акушерлык пункты төзелеше, беренче чиратта,;

- беренче чиратта Тәнгәчи авылындагы даруханәгә сменага 110 кеше килү мөмкинлеге булган амбулатор-поликлиника оешмасын төзү.

Мәдәният һәм сәнгать объектлары

Рождествено авыл җирлегенең клуб учреждениеләренең көче 200 урынга җитә.

Рождествено авыл җирлеге территориясендә Генераль план белән иҗтимагый үзәкләр төзү тәкъдим ителә, аларда кирәкле хезмәт күрсәтү объектлары, шул исәптән тамаша заллары һәм китапханәләр урнаштыру тәкъдим ителә. Шулай итеп, Генераль план чаралары белән тәкъдим ителә:

- китапханә белән 170 урынга исәпләнгән тамаша залы төзелеше.Сингел авылындагы иҗтимагый үзәк составында беренче чиратта экземплярлар;

- китапханә белән 577 урынга исәпләнгән тамаша залы төзелеше, аның куәте-36,4 мең.Рождествено авылында иҗтимагый үзәк составындагы экземплярлар беренче чиратта;

- китапханә белән 1020 урынга исәпләнгән тамаша залы төзү.Тәнгәчи авылындагы мәдәни-спорт үзәге составында беренче чиратта китап фонды нөсхәләре.

Физик культура һәм массакүләм спорт объектлары

Рождествено авыл җирлеге территориясендә түбәндәге спорт учреждениеләре төзү тәкъдим ителә:

- 288 кв. м мәйданлы мәктәп каршында спорт залы төзү, 500 кв. м мәйданлы спорт залы төзү, беренче чиратта, Рождествено авылында Җәмәгать үзәге составында 1000 кв. м мәйданлы спорт заллары төзү.;

- Рождественода авылында гомуми мәйданы 1440 кв. м. булган яссылык корылмаларын төзү, беренче чиратта, Рождественода авылында гомуми мәйданы 5475 кв. м. булган яссылык корылмаларын төзү.;

- 162 кв. м мәйданлы мәктәп каршындагы спорт залы төзелеше һәм Сингел авылында 288 кв. м мәйданлы иҗтимагый үзәк составында, беренче чиратта, спорт залы төзү . ;

Сингел авылында гомуми мәйданы 900 кв. м. булган яссы корылмалар төзү, беренче чиратта, Сингел авылында гомуми мәйданы 1480 кв. м. булган яссы корылмалар төзү.;

- Тәнгәчи авылында мәдәни-спорт үзәге составында 1820 кв. м мәйданлы физкультура-сәламәтләндерү чаралары өчен биналар төзү, 162 һәм 288 кв. м мәйданлы ике спорт залы төзү.;

- Тәнгәчи авылында 288 кв. м мәйданлы мәктәп каршындагы спорт залы төзелеше, беренче чиратта,;

- Тәнгәчи авылында гомуми мәйданы 4380 кв. м. булган яссы корылмалар төзү, беренче чиратта, Тәнгәчи авылында гомуми мәйданы 9820 кв. м. булган яссылык корылмалары төзү.;

- Дятлово авылында гомуми мәйданы 2035 кв. м. булган яссылык корылмалары төзү, беренче чиратта.

Йөзү бассейннары район дәрәҗәсенә ия. Рождествено авыл җирлегендә бассейннар урнаштыру буенча чаралар тәкъдим ителми.

Башка объектлар

Коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү һәм шәхси хезмәтләр күрсәтү буенча Производство булмаган объектлар

Генераль план белән түбәндәге чаралар тәкъдим ителә:

- Рождественода 19 эш урыны булган көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләрен төзү, беренче чиратта, исәп-хисап чорына 20 эш урыны;

- беренче чиратта 3 эш урыны булган көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләрен һәм Сингел авылында исәп-хисап чорына 5 эш урыны төзү.;

- 16 эш урыны егәрлеге булган һәм Тәнгәчи авылында исәп-хисап чорына 35 эш урыны егәрлеге булган көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләре төзү.

Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләрен иҗтимагый үзәкләр составында урнаданәырырга киңәш ителә.

Сәүдә һәм җәмәгать туклануы объектлары

Генераль план белән, беренче чиратта, түбәндәге чаралар тәкъдим ителә:

- Рождествено авылында сәүдә һәм җәмәгать туклануы предприятиеләре төзелеше, егәрлеге 378 кв. м. сәүдә мәйданы һәм 50 урын;

- Сингел авылында 100 кв. м егәрлекле сәүдә һәм җәмәгать туклануы предприятиеләре төзелеше;;

- Тәнгәчи авылында 90 урынга исәпләнгән сәүдә мәйданы 530 кв. м булган сәүдә предприятиеләре һәм җәмәгать туклануы предприятиеләре төзелеше;;

- Дятлово авылында 300 кв. м сәүдә мәйданы һәм җәмәгать туклануы предприятиеләре төзү.

Сәүдә предприятиеләрен иҗтимагый үзәкләр составында да, аерым торучы урыннарда да урнаданәырырга киңәш ителә.

Генераль план нигезендә, исәп-хисап чорына түбәндәге чаралар тәкъдим ителә::

- Рождествено авылында сәүдә һәм җәмәгать туклануы предприятиеләре төзелеше, егәрлеге 700 кв. м. сәүдә мәйданы һәм 110 урын;

- Сингел авылында 230 кв. м егәрлекле сәүдә һәм җәмәгать туклануы предприятиеләре төзелеше.;

- 1660 кв. м мәйданлы сәүдә предприятиеләре һәм Тәнгәчи авылында 200 урынга исәпләнгән җәмәгать туклануы предприятиеләре төзелеше.

Сәүдә предприятиеләрен иҗтимагый үзәкләр составында да, аерым торучы урыннарда да урнаданәырырга киңәш ителә.

Халыкка хокукый, финанс, консультатив һәм башка шундый хезмәтләр күрсәтү буенча Производство булмаган объектлар

Генераль план белән, беренче чиратта, тәкъдим ителә:

- Рождественода банкның ике бүлеген төзү, беренче чиратта,;

- Сингели авылында банк бүлеге төзелеше, беренче чиратта,;

- Тәнгәчи авылында банкның өч бүлеге һәм почта элемтәсе бүлеге төзелеше беренче чиратта.

Зират

Гамәлдәге зиратларның буш территорияләре халыкның традицион каберлекләрне күмүгә булган ихтыяҗын тулысынча тәэмин итәчәк. Генераль план чаралары белән Куйбышев сусаклагычының су саклау зонасында урнашкан зиратның бер өлешен ябу тәкъдим ителә.

Административ биналар

Рождествено авыл җирлегендә тәртип саклау системасы билгеләнгән нормативка җавап бирә.

Яңа торак мәйданчыклары территориясендә түбәндәге чаралар тәкъдим ителә: беренче чиратта:

- Рождествено авылында участок полиция пункты төзелеше;
- Тәнгәчи авылында участок полиция пункты төзелеше;
- Сиңгелдә участок полиция пункты төзелеше.

Рождественский авыл җирлеге
социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларының кирәкле егәрлеген исәпләү

Исем	Үлчәү берәмлеге	Гамәлдәге нигезләмә	Норма	Авыл җирлеге өчен кирәк		Саклана торган	Яңа төзелеш		Хезмәт күрсәтү объектларын төзү буенча чараларны гамәлгә ашыруны исәпкә алып, 2039 елга кадәр тәэмин итү)%
				1 чират (2029 ел.)	Исәпләү вакыт (2039 ел.)		1 чират (2019 ел.-2029 ел.)	Исәпләү вакыт (2029 ел.-2039 ел.)	
Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары	урын	40	18 яшькә кадәрге балаларның 85%	405	680	40	365	275	100,0
Гомуми белем бирү оешмалары	урын	120	1-6 яшь	725	1680	120	605	955	100,0
Балаларга өстәмә белем бирүне оештыру	урын	-	7-17 яшьлек балаларның 100%	870	2016	-	870	1146	100,0
Хастаханәләр	койка	-	Кара укучыларның 120% ы	73	189	-	-	-	0,0**
Даруханәләр	объект	1	1000 кешегә 13,47 койка	1	3	2	0	1	100,0
Дәвалау-профилактика медицина оешмалары	бару./см.	86	1 объектка 6,2 мең сум туры килә.	99	255	86	13	156	100,0
Спорт заллары	кв.м. идән зал	162	Мәйданы 18,15 км2, сменага	1899	4920	162	1737	3021	100,0
Яссылык корылмалары	кв.м.	1870	350 кв. м. - 1000 кеше.	10579	27403	1870	8709	16824	100,0
Бассейннар	кв.м зерк. су	-	Мәйданы 1949,4 кв. м. 1000	407	1054	-	-	-	0,0**
Клублар, мәдәният йортлары	урын	200	75 кв. м. 1000 кешегә 75 кв. м.	1031	1968	200	831	937	100,0
Китапханә	мең.экз.	8 038	1000 кешегә 190 кеше/ 140	43416	112456	8 038	35378	69040	100,0
Кибет	кв.м.сәүдә	320	1000 кешегә 8 мең сум.	1628	4217	320	1308	2589	100,0
Җәмәгать туклануы-предприятиеләр	урын	-	300 кв. м. - 1000 кеше.	217	562	-	217	345	100,0
Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләре	эш. урын	-	40-1000 кеше.	38	98	-	38	60	100,0

Исем	Үлчәү берәмлеге	Гамәлдәге нигезләмә	Норма	Авыл җирлеге өчен кирәк		Саклана торган	Яңа төзелеш		Хезмәт күрсәтү объектларын төзү буенча чараларны гамәлгә ашыруны исәпкә алып, 2039 елга кадәр тәэмин итү)%
				1 чират (2029 ел.)	Исәпләү вакыт (2039 ел.)		1 чират (2019 ел.-2029 ел.)	Исәпләү вакыт (2029 ел.-2039 ел.)	
Элемтә бүлекләре	объект	1	1 объект 0,5-6,0 Ман.яшәүче	1	2	1	-	1	100,0
Полиция	чел.	1	1 участковый 3-3, 5 манга	2	4	1	1	2	100,0
Банк бүлекләре,	объект	1	0,5 объект 1000 граммга.	3	7	1	2	4	100,0
Зират	га	8,01	1000 кешегә 0,24 га.	1,30	3,37	8,01	-	-	237,7*

* тәэмин ителеш күрсәткече 100% тан артык, объектларның гамәлдәге егәрлеге исәп-хисап чорына ихтыяҗдан артып китә
** хастаханәләр, бассейннар район хезмәт күрсәтү дәрәҗәсенә ия булганлыктан, аларны урнаштыру муниципаль район үзәгендә карала. Хастаханә учреждениеләре белән тәэмин ителеш тулаем район халкыннан исәпләнә

1.5.3.3таблица

Рождествено авыл җирлегендә хезмәт күрсәтү өлкәсен үстерү буенча чаралар исемлеге

№ п/п	Населенныйпункт	Объектның исеме	Видмероприятия	Единицаизмерения	Көче		Гамәлгә ашыру сроклары		Источникмероприятия
					Гамәлдәгеющая	Дополнительная	Беренче чиратта(2019 - 2029 гг.)	Расчетныйсрок (2029-2039 гг.)	
ҖИРЛЕ (РАЙОН) ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ЧАРАЛАР									
Дошкольные образовательные организации									
1*	Рождествено авылы	Балалар бакчасы	яңа төзелеш	урыно	-	220	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
2*	Сингели авылы	Балалар бакчасы	яңа төзелеш	урыно	-	25	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
3*	Сингели авылы	Балалар бакчасы	яңа төзелеш	урыно	-	55		+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
4*	Тәнгәчи авылы	Балалар бакчасы	яңа төзелеш	урыно	-	220		+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
						120	+		
Общеобразовательные организации									
6*	Рождествено авылы	Гомуми белем бирү мәктәбе	яңа төзелеш	урыно	-	550	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы

7*	Сингели авылы	Гомуми белем бирү мәктәбе	яңа төзелеш	урыно	-	160	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
8*	Тәнгәчи авылы	Гомуми белем бирү мәктәбе	яңа төзелеш	урыно	-	850	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
Организации дополнительного образования									
1*	Рождествено авылы	Балаларга өстәмә белем бирүне оештыру	организационное	урыно	-	660	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
2*	Сингели авылы	Балаларга өстәмә белем бирүне оештыру	организационное	урыно	-	180	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
3*	Тәнгәчи авылы	Балаларга өстәмә белем бирүне оештыру	организационное	урыно	-	1176	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
Объекты здравоохранения									
1*	Рождествено авылы	Амбулатор-поликлиника оешмасы	яңа төзелеш	посещ.в смену	-	50	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
2*	Сингели авылы	Иҗтимагый үзәк составында фельдшер-акушерлык пункты	яңа төзелеш	посещ.в смену	-	10	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
3*	Тәнгәчи авылы	Амбулатор-поликлиника оешмасы, даруханә	яңа төзелеш	посещ.в смену/ объект	-	110/1	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
Объекты физической культуры и массового спорта									
1*	Рождествено авылы	Мәктәп каршындагы спорт залы/иҗтимагый үзәк	яңа төзелеш	кв.м. площади идән	-	288;500/ 1000	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
2*	Сингели авылы	Мәктәп каршындагы спорт залы/иҗтимагый үзәк	яңа төзелеш	кв.м. площади идән	-	162/ 288	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
3*	Тәнгәчи авылы	Мәктәп каршындагы спорт залы	яңа төзелеш	кв.м. площади идән	-	288	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы

4*	Тәнгәчи авылы	КСЦ составындагы физкультура-сәламәтләндерү чаралары өчен бүлмәләр/мәктәп каршындагы спорт	яңа төзелеш	кв.м. площади идән	-	162;288/ 1820	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
ҖИРЛЕ (ҖИРЛЕК) ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ЧАРАЛАР									
Башка хезмәт күрсәтү объектлары									
Коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү һәм шәхси хезмәтләр күрсәтү буенча Производство булмаган объектлар									
1*	Рождествено авылы	Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләре	яңа төзелеш	раб. урын	-	19/20	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
2*	Сингели авылы	Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләре	яңа төзелеш	раб. урын	-	3/5	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
3*	Тәнгәчи авылы	Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләре	яңа төзелеш	раб. урын	-	16/35	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
Административ бина									
1*	Рождествено авылы	УПП	яңа төзелеш	объект	-	1	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
2*	Тәнгәчи авылы	УПП	яңа төзелеш	объект	-	1	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
3*	Сингели авылы	УПП	яңа төзелеш	объект	-	1	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
Сәүдә һәм җәмәгать туклануы объектлары									
1*	Рождествено авылы	Сәүдә предприятиеләре	яңа төзелеш	кв.м. торговой площади	-	378/700	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
2*	Дятлово авылы	Сәүдә предприятиеләре	яңа төзелеш	кв.м. торговой площади	-	300	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
3*	Сингели авылы	Сәүдә предприятиеләре	яңа төзелеш	кв.м. торговой площади	-	100/230	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
4*	Тәнгәчи авылы	Сәүдә предприятиеләре	яңа төзелеш	кв.м. торговой площади	-	530/1660	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы

1*	Рождествено авылы	Җәмәгать туклануы предприятиеләре	яңа төзелеш	урын	-	50/110	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
2*	Дятлово авылы	Җәмәгать туклануы предприятиеләре	яңа төзелеш	урын	-	60	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
3*	Сингели авылы	Җәмәгать туклануы предприятиеләре	яңа төзелеш	урын	-	20/30	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
4*	Тәнгәчи авылы	Җәмәгать туклануы предприятиеләре	яңа төзелеш	урын	-	90/200	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
Халыкка хокукый, финанс, консультатив һәм башка шундый хезмәтләр күрсәтү буенча Производство булмаган объектлар									
1*	Тәнгәчи авылы	ОПС	яңа төзелеш	объект	-	1	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
1*	Рождествено авылы	Банк бүлекчәсе	яңа төзелеш	объект	-	2	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
2*	Тәнгәчи авылы	Банк бүлекчәсе	яңа төзелеш	объект	-	3	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
3*	Сингели авылы	Банк бүлекчәсе	яңа төзелеш	объект	-	1	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
Мәдәният һәм сәнгать объектлары									
1*	Сингели авылы	Иҗтимагый үзәк составында китапханә белән тамашачылар залы	яңа төзелеш	урыно/ мең.экз	-	170/9,8	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
2*	Рождествено авылы	Иҗтимагый үзәк составында китапханә белән тамашачылар залы	яңа төзелеш	урыно/ мең.экз	-	577/36,4	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы

3*	Тәнгәчи авылы	Мәдәни-спорт үзәге составындагы китапханә белән тамаша залы	яңа төзелеш	урыно/ мең.экз	-	1020/58,2	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
Физик культура һәм массакүләм спорт объектлары									
1*	Рождествено авылы	Яссылык корылмалары	яңа төзелеш	кв.м.	-	1440/5475	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
2*	Дятлово авылы	Яссылык корылмалары	яңа төзелеш	кв.м.	-	2035	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
3*	Сингели авылы	Яссылык корылмалары	яңа төзелеш	кв.м.	-	900/1480	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
4*	Тәнгәчи авылы	Яссылык корылмалары	яңа төзелеш	кв.м.	-	4380/9820	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
Зират									
1	Рождествено авылы	Зират	Зиратның бер өлешен ябу	га.	2,31	1,91	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы

* Россия Федерациясе Төзелеш һәм торак - коммуналь хуҗалык министрлыгының 2016 елның 30 декабрендәге 1034/пр номерлы "СНиП 2.07.01-89 “СНиП 2.07.01-89 /" шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» темасына һәм шәһәр төзелеше проектладанәыруның республика нормативларына туры китереп) шәһәр төзелеше кодексы нигезендә әлеге объектларны Икътисадның аерым тармакларын, өстенлекле милли проектларны, дәүләтара программаларны, Россия Федерациясе субъектларының социаль-икътисадый үсеше программаларын, муниципаль берәмлекләрнең комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнарын һәм программаларын (алар булганда) исәпкә алып, үстерү стратегияләре (программалары) документларында чагылдырырга кирәк, билгеләнгән тәртиптә кабул ителгән һәм федераль бюджет, Россия Федерациясе субъектлары бюджетлары, җирле бюджетлар акчалары, дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары карарлары, тиешле бюджетлар акчаларын баш бүлүчеләрнең федераль әһәмияттәге объектларны, төбәк әһәмиятендәге объектларны, җирле әһәмияттәге объектларны, Табигый монополияләр субъектларының инвестицион программаларын, коммуналь комплекс оешмалары һәм мәгълүматлар төзүне күздә тота торган башка карарлары һәм гамәлгә ашырыла., территориаль планлаштыру Федераль дәүләт мәгълүмат системасында булган (алга таба-территориаль планлаштыруның мәгълүмат системасы). Шул сәбәпле (5 өлеш 2011 елның 20 мартындагы 41-ФЗ номерлы Федераль закон белән кертелгән).

1.5.4. Тарихи-мәдәни мирас

Татарстан Республикасының мәдәни мирас объектларын саклау буенча комитеты мәгълүматлары буенча, «Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, элеккеге көннәрнең төньяк-көнбатыш өлешенә якын урнашкан, дип хәбәр итәләр. Иске Рождествено авылы янындагы икенче Болын өстендә Мишә елгасының текә яры буенда "Рождествено авылы" федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты урнашкан, һәйкәл территориясе чикләре Татарстан Республикасының мәдәни мирас объектларын саклау буенча комитетының 16.05.2009 елдагы 48-п номерлы боерыгы нигезендә расланган ("РКЦ "Земля" АҖнең 2009 елның 23 маендагы 610 номерлы запросы).

«Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авылы» адресы буенча федераль әһәмияттәге «Рождествено I һәм II каберлекләр» мәдәни мирас объекты урнашкан.

Рождествено авыл җирлеге территориясендә «Карташихин стоянкасы V», «Карташихин стоянкасы VI», «Карташихин стоянкасы VIII», «Карташихин стоянкасы IX», «Рождественские городище, IV-V авыллары һәм I-IV каберлекләре», «Рождествено авыл җирлеге селище VI», «Рождественский кабере " ачыкланган мәдәни мирас объектлары урнашкан. V., "Тангачы шәһәре«,» Танеевская стоянка«,» Танеев каберлеге" ачыкланган мәдәни мирас объектлары (археология һәйкәлләре) территориясе чикләре төзелгән вакытка билгеләнмәгән.

"Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авылы» адресы буенча «Свияжск чиркәвенең Колокольнясы" мәдәни мирас объекты урнашкан. "Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкярләр) турында" № 73 ФЗ 34.1 ст. 4 пункты нигезендә, " торак пункт чикләрендә урнашкан мәдәни мирас объекты территориясе чикләре расланмаган очракта, мондый объектның саклау зонасы чикләре һәйкәлнең тышкы дивары линиясеннән 200 метр ераклыкта йә ансамбльнең гомуми контур сызыгыннан 200 метр ераклыкта билгеләнә., ансамбльнең иң ерак элементлары тышкы ноктапарын тотаданәыра, шул исәптән парк территориясен дә».

"Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авылы" адресы буенча ачыкланган мәдәни мирас объекты-сәүдәгәр Артамонов утары, кон урнашкан.19в» «ачыкланган мәдәни мирас объекты территориясе чиген төзү вакытына,» Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында «№73 Федераль законның 34.1 статьясындагы 4 пункты нигезендә, билгеләнмәгән: "торак пункт чикләрендә урнашкан мәдәни мирас объекты территориясе расланган чикләре булмаган очракта, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре расланмаган очракта," Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкярләр) турында " № 73 Федераль законның 34.1 статьясындагы 4 пункты нигезендә, мондый объектның саклау зонасы чикләре һәйкәлнең тышкы дивары линиясеннән 200 метр ераклыкта йә ансамбльнең тышкы элементларын тотаданәыручы гомуми контур линиясеннән, шул исәптән парк территориясен дә кертеп».

1.5.5. Җитеданәерү территорияләре

Рождествено авыл җирлегендә Рождествено авылы янындагы, полимер материаллар җитеданәерү белән шөгыльләнүче технопарк («Полимиксказан» ҖЧЖ) Сәнәгать мәйданчыгы урнашкан.

Сәнәгать җитеданәерүен үстерү

Генераль план чаралары белән «Полимиксказан»ҖЧЖ җитеданәерүен оптимизацияләү тәкъдим ителә.

Авылыл җирлегендә сәнәгать комплексын үстерү чаралары исемлеге 1.5.5.1 таблицасында тәкъдим ителде.

1.5.5.1таблица

Рождествено авыл җирлегендә сәнәгать җитештерүен үстерү буенча чаралар исемлеге

№ п/п	Торак пункт	Объектның исеме	Чараның төре	Үлчәү берәмлеге	Куәте		Гамәлгә ашыру		Чара буенча чыганак
					Гамәлдәге ющая	Проект	Беренче чират (2019-2029 еллар.)	Исәп-хисап срогы (2029-	
Җирле (район) әһәмияттәге чаралар									
1	Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге Рождествено	Сәнәгать мәйданчыгы («ПолиМикс " ҖЧҖ»)	Җитештерүне оптимальләштерү	-	-	-	+	-	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы

1.5.6. Агросәнәгать комплексы

Агросәнәгать комплексы азык-төлек продуктлары җитеданәерү һәм халыкны алар белән тәэмин итү, авыл хуҗалыгы өчен җитеданәерү чаралары җитеданәерү һәм авыл хуҗалыгына хезмәт күрсәтү белән шөгыльләнүче макроикътисад тармаклары җыелмасыннан гыйбарәт.

Авыл җирлегенең агросәнәгать комплексы түбәндәге объектлар белән тәкъдим ителде::

- Тангачы авылы янында 700 баш мөгезле эре терлек Сарапкин О. Н. крестьян-фермер хуҗалыгы фермасы;
- Сингел авылы янында 92 баш мөгезле эре терлек Андреев М. М. фермасы;
- Дятлово авылы янында 50 баш мөгезле эре терлек фермасы;
- Дятлово авылы янында 30 башка исәпләнгән сарыклар һәм дуңгызлар фермасы;

Сингел авылы янында авыл хуҗалыгы техникасы ангары;

- умарталык Тангачыдан көнбатыданәарак .

Агросәнәгать комплексы үсеше

Рождествено авыл җирлегендә генераль план чаралары белән тәэмин итү күздә тотыла:

- Куйбышев сусаклагычының яр буе саклау полосасында урнашкан ферманың бер өлешен ябу һәм Дятлово авылы янында 50 башка исәпләнгән эре мөгезле терлек фермасын җитеданәерүне оптимальләданәерү;
- Куйбышев сусаклагычының яр буе саклау полосасында урнашкан ферманың бер өлешен ябу һәм Дятлово авылы янында 30 башка исәпләнгән сарыклар һәм дуңгызлар фермасын җитеданәерүне оптимальләданәерү;
- Сингел авылы янында авыл хуҗалыгы техникасы ангарын җитеданәерүне оптимальләданәерү;
- Сиңгел авылы янында 92 баш мөгезле эре терлек фермасын җитеданәерүне оптимальләданәерү.;
- Тангачы авылы янында 700 башка исәпләнгән Сарапкин О. Н.крестьян-фермер хуҗалыгында мөгезле эре терлек фермасын җитеданәерүне оптимальләданәерү.

Авылыл җирлегендә агросәнәгать комплексын үстерү чаралары исемлеге 1.5.6.1 таблицасында тәкъдим ителде.

1.5.6.1таблица

Рождествено авыл җирлегендә агросәнәгать комплексын үстерү буенча чаралар исемлеге

№ п/п	Торак пункт	Объектның исеме	Чара төре	Үлчәү берәмлеге	Куәте		Гамәлгә ашыру сроклары		Чара чыгынагы
					Гамәлдәге	Проект	Беренче чиратта (2019-2029 гг.)	Хисап срогы(2029-2039 гг.)	
ҖИРЛЕ (РАЙОН) ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ЧАРАЛАР									
1	Тәнгәчи авылы	КПР А.Сарапкин КФХсы фермасы.	Җитештерүне оптимальләштерү	-	-	-	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
2	Сингели авылы	Андреев М.М. КФХ CRC фермасы.	Җитештерүне оптимальләштерү	-	-	-	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль
3	Сингели авылы	Авыл хуҗалыгы Ангары	Җитештерүне оптимальләштерү	-	-	-	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
4	Дятлово авылы	Сарыклар, дуңгызлар фермасы-30 баш	Куйбышев сусаклагычының яр буе саклау полосасында урнашкан 30 башка исәпләнгән сарыклар һәм дуңгызлар фермасының бер өлешен ябу	га.	2,0	1,52	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
5	Дятлово авылы	Сарыклар, дуңгызлар фермасы-30 баш		-	-	-	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
6	Дятлово авылы	50 башка исәпләнгән ферма КРС	Сарыклар һәм дуңгызлар фермасын оптимальләштерү	га.	3,83	2,36	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
7	Дятлово авылы	50 башка исәпләнгән ферма КРС	30 башка	-	-	-	+		Рождественский авыл җирлегенең генераль планы

1.5.7. Туристик-рекреацион потенциал. Җирле халыкның ялын оештыру

Җирлекнең рекреацион ресурслары тәкъдим ителде:

 җирле халык тарафыннан ял итү өчен кулланыла торган саклагыч урманнар (җиләк-җимеш, гөмбәләр җыю);

 Куйбышев сусаклагычы, күлләр.

Рождествено авыл җирлеге территориясендә Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгының Саралов участогы (утв) урнашкан. РСФСРның 13.04.1960 ел, № 510 карары белән).

Шулай ук авыл җирлеге Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгының Саралов участогы (утв) саклау зонасы чикләренә өлешчә керә. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2002 елның 19 апрелендәге 217 номерлы карары белән).

Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгының сакланучы зонасын куллану регламенты нигезендә, әлеге зонада табигый комплексларга һәм тыюлык һәм саклау зоналарына тискәре йогынты ясарга мөмкин булган хуҗалык эшчәнлеге төрләре тыелган.

Кызганычка каршы, пляжларның картографик материалда территорияләре билгеләнмәгән, аларның мәйданнары һәм төзекләндерү буенча анкета мәгълүматлары тәкъдим ителмәгән, шуңа күрә башлангыч елга пляжлар белән тәэмин ителешне анализлау мөмкинлеге юк. Бу бүлектә халыкның башлангыч елга ялын оештыру өчен кирәк булган пляжны исәпләү (табл) гына тәкъдим ителә. 1.5.7.1).

Моннан тыш, җирлекнең барлык торак пунктлары территориясендә гомуми кулланылыданәагы яшелләндерелгән территорияләр бар, аларны да рекреацион максатларда кулланырга мөмкин.Таблица 1.5.7.1

Рождествено авыл җирлеге халкы өчен пляж территорияләренең кирәкле мәйданнары 01.01.2019 ел

Территория исеме	Пляжларны бер үк вакытта йөкләү коэффициенты	2009 елның 1 гыйнварына даими халык саны, кеше	Пляж территориясе нормасы, м2/кеше	Кирәкле күләме пляж территориясе, га
Рождествено авылы	0,2	249	8	0,04
Дятлово авылы	0,2	479	8	0,08
Сингели авылы	0,2	225	8	0,04
Тәнгәчи авылы	0,2	288	8	0,05
Барлыгы		**1241**		**0,21**

Туризм-рекреация системасын үстерү. Җирле халыкның ял итү урыннарын оештыру

Генераль план чаралары рекреацион комплексларны үстерү максатларында түбәндәгеләрне тәэмин итәргә тиеш: икенче торак һәм дача массивлары зоналары, кирәкле транспорт инфраструктурасы белән тәэмин ителгән рекреация зоналары; халык өчен ял көне күпләп ял итү өчен шартлар тудыру; халык күпләп ял итә торган урыннарда әйләнә-тирә мохитнең

иминлеген саклау шарты белән җирлек территориясенең табигый-ландшафт потенциалын куллану, торак пунктлар янындагы яшел зоналарны һәм ял итү зоналарын Формаладанәыру һәм комплексы үстерүне тәэмин итү.

Рождествено авыл җирлегенең туристик-рекреацион системасын алга таба үстерү нигезендә табигый рекреацион ресурслар – Куйбышев сусаклагычының матур ярлары, урманнар, буалар булуы, Казан шәһәренең чагыданәырмача якын урнашуы ята.

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы чаралары белән Лаеш туристик-рекреацион зонасы проектын эшләү, Рождествено авылында ел әйләнәсендә үткәрелә торган «Оазис»туристик-күңел ачу комплексы төзү тәкъдим ителә.

Лаеш муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы чаралары белән Атабай туристлык-рекреацион зонасы проектын эшләү, Идел-Кама тыюлыгы буенча экологик маршрут оештыру, ат, велосипед, җәяүлеләр маршрутларын оештыру тәкъдим ителә.

Генераль план белән, урманнарда янгын һәм санитар куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәү, урманнарны яңадан торгызу һәм карау шартларында, җирлектә урманнарны рекреацион рәведанәә куллануны үстерү тәкъдим ителә.

Урманнарны рекреацион рәведанәә куллану күпчелек кешеләрнең көчләрен торгызу һәм сәламәтлеген саклау өчен кирәк. Шуңа күрә урманнарны рекреацион максатлар өчен куллану аерым әһәмияткә ия. Әмма урманда күп кеше булу урманнарны деградацияләүгә китерергә мөмкин, санитар-гигиена, су саклау һәм туфрак саклау функцияләрен киметә, рекреацион агрессия барлыкка килү куркынычын үз эченә ала.

Ял, туризм, физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт эшчәнлеген оештыру максатларында туристлык сукмаклары һәм трассалар оеданәырырга, мәдәни-массакүләм чаралар үткәрергә, җәяүлеләр, велосипед һәм чаңгы йөрүләре, атларда йөрү, танып-белү һәм экологик экскурсияләр, урманда ярышлар үткәрүгә туры килә торган аерым спорт төрләре буенча спорт ярышлары, физкультура-спорт фестивальләре һәм тренировка җыеннары оеданәырырга, шулай ук рекреацион эшчәнлекнең башка төрләре белән шөгыльләнергә мөмкин.

Җәйге ялда җирле халыкның ихтыяҗларын канәгатьләндерүнең төп шартларыннан берсе-җиһазландырылган пляжлар булу.

1.5.7.2
таблица

Рождествено авыл җирлеге халкы өчен пляж территорияләренең кирәкле мәйданнары

	Пляжларны бер үк вакытта төяү коэффициенты	Пляж территориясе нормасы, м2/кеше	Беренче чират(2029 г.)		Хисап срогы (2039 г.)	
			Халык саны, кеше.	Пляжның кирәкле территориясе, га	Халык саны, кеше.	Пляж территориясе, га

Рождествено авылы	0,2	8	1252	0,20	4060	0,65
Дятлово авылы	0,2	8	1463	0,23	1490	0,24
Сингели авылы	0,2	8	465	0,07	1224	0,20
Тәнгәчи авылы	0,2	8	2247	0,36	7283	1,17
Барлыгы җирлек буенча			**5427**	**0,86**	**14057**	**2,26**

Үткәрелгән исәп-хисаплар нигезендә, генераль планның исәп-хисап срогы ахырына пляж территорияләренә ихтыяҗ 2,26 га тәшкил итәчәк. Куйбышев сусаклагычының яр буе территориясе башкарылган исәпләүләр буенча пляж оеданәырырга мөмкинлек бирә.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, Рождествено авыл җирлегендә бик күп күлләр бар. Генераль планда яр буе полосасын һәм югарыда санап үтелгән су объектлары янындагы территорияне төзекләндерү, иҗтимагый рекреацион зоналар булдыру күздә тотыла.

1.5.7.3.таблица

Рождествено авыл җирлегендә рекреацион территорияләрне үстерү буенча чаралар исемлеге

№ п/п	Торак пункт, урнашу урыны	Объектның исеме	Чараның төре	Үлчәү берәмлеге	Көче		Гамәлгә ашыру сроклары		Чара чыганагы
					Гамәлдәге	Өстәмә	Беренче чират(2019-2029 гг.)	Хисап срогы (2029-2039 гг.)	
РЕГИОНАЛЬ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ЧАРАЛАР									
1	Лаеш район	Лаишевская туристско-рекреационная зона	Разработка проекта	-	-	-	+		СТП Татарстан Республикасы
ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ЧАРАЛАР (РАЙОН))									
1	Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге, Рождествено авылы	"Оазис «туристик-күңел ачу комплексы»	Яңа төзелеш	объект	-	1	+		Лаеш муниципаль районы Советы
2	Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге	Пляж	Пляжны оештыру	га	-	2,26	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
3	Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге, Сингели авылы, Тәнгәчи авылы, Рождествено авылы	Күл	Иҗтимагый рекреацион зоналар булдыру белән яр буйларын һәм якын-тирә территорияне төзекләндерү	объект	11	-	+	+	Рождественский авыл җирлегенең генераль планы
4	Лаеш район	Атабай туристик-рекреацион зонасы	Проектны эшләү	-	-	-	+		Лаеш муниципаль районы Советы
5	Лаеш район	Идел буе тыюлыгы буйлап экологик маршрут	Маршрутны оештыру	-	-	-	+	+	Лаеш муниципаль районы Советы
6	Лаеш район	Ат, велосипед, җәяүле маршрутлар	Маршрутны оештыру	-	-	-	+		Лаеш муниципаль районы Советы

1.5.8. Автомобиль юллары һәм транспорт

Транспорт, башка инфраструктура тармаклары белән беррәттән, социаль һәм икътисадый максатларга ирешүдә мөһим инструмент булып, җәмгыять тормышының база шартларын тәэмин итә.

Рождествено авыл җирлегенең транспорт структурасы Лаеш муниципаль районының транспорт структурасының бер өлеше булып тора, ул үз чиратында Татарстан Республикасының транспорт челтәренә интеграцияләнгән һәм автомобиль транспорты белән тәкъдим ителгән.

Автомобиль юллары

Әлеге бүлектә Рождествено авыл җирлегенең гомуми файдаланудагы автомобиль юллары челтәре милек формасы һәм функциональ билгеләнеше буенча ике категориядә (юнәледанәә) карала.

1. Рождествено авыл җирлегенең гамәлдәге автомобиль юллары милек формасы буенча төбәк әһәмиятендәге юллар белән тәкъдим ителгән.

Төбәк әһәмиятендәге автомобиль юллары булып тора:

- җирлекнең төньягына юнәледанәә көньякка таба бара торган «Столбище - Атабай» асфальт-бетон өслекле IV категорияле автомобиль юлы җирлекнең төп транспорт көзе булып тора, Рождествено авылының административ үзәге янында, Дятлово авылы, аннары Тангали һәм Сингели авыллары аша уза . ;

- «Рождествено авылына керү юлы» дип аталган IV категорияле асфальт – бетон өслекле автомобиль юлы Рождествено авылының административ үзәгенә илтүче төньяк өлешендә уза, «Столбище-Атабай " автомобиль юлыннан җавап бирә.»;

– «Дятлово авылына керү юлы» асфальт-бетон өслекле IV категорияле автомобиль юлы, шулай ук җирлекнең төньяк өлешендә Дятлово торак пунктына кадәр бара, «Столбище-Атабай»автомобиль юлыннан җавап бирелә.

2. Рождествено авыл җирлеге автоюлының функциональ билгеләнеше буенча район һәм җирле әһәмияттәге юлларны үз эченә ала:

«Столбище - Атабай» автомобиль юлы район әһәмиятендәге юнәлеш булып тора, чөнки Лаеш муниципаль районы авыл җирлекләре арасында элемтәне тәэмин итә;

"Рождествено авылына керү юлы" һәм "Дятлово авылына керү юлы"автомобиль юллары җирле әһәмияткә ия

Ясалма корылмалар

Рождествено авыл җирлеге территориясендә ясалма корылмалар юк.

Юл буе сервисы

Рождествено авыл җирлеге территориясендә юл буе сервисы юк.

Транспорт-коммуникация инфраструктурасын үстерү

Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлегенең генераль планы составында Рождествено авыл җирлегенең транспорт-коммуникацион инфраструктурасын үстерү " бүлегенең төп максаты-автомобиль юлларын үстерү, халыкның ихтыяҗлары нигезендә, җирлек икътисадының нәтиҗәлелеген һәм конкуренциягә сәләтлелеген арттыру, таләп ителгән техник халәтне, үткәрүчәнлекне, юл челтәренең иминлеген һәм тыгызлыгын тәэмин итү.

Татарстан Республикасы территориясенең транспорт каркасы йогынтысында Лаеш муниципаль районының планировка структурасы формалаша һәм, нәтиҗә буларак, Рождествено авыл җирлеге территориясенең планлаштыру структурасы барлыкка килә.

Автомобиль юлларын үстерү

Федераль, региональ һәм җирле әһәмияттәге автомобиль юлларын үстерү юнәлешләре Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасында һәм Лаеш муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасында билгеләнгән, шуңа күрә Рождествено авыл җирлегенең генераль планы тарафыннан аларда билгеләнгән барлык чаралар да исәпкә алынган.

Рождествено авыл җирлегенең перспективалы транспорт каркасы региональ һәм җирле автомобиль юлларыннан формалашачак.

Төбәк әһәмиятендәге автомобиль юлларын үстерү

Генераль план чаралары белән, Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасы чаралары нигезендә, исәп – хисап чорына 4,0 км озынлыктагы «Столбище - Атабай» – «Лаеш-Курманаково»IV категорияле автомобиль юлы төзү тәкъдим ителә.

Җирле автомобиль юлларын үстерү

Генераль план чаралары белән, Лаеш муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы чаралары нигезендә, IV категорияле «Тетеево – Тангачы»автомобиль юлы участогы төзү тәкъдим ителә.

Ясалма корылмалар

Лаеш муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы чаралары нигезендә, региональ әһәмияттәге «Столбище – Атабай» - «Лаеш-Курманаково» автомобиль юлында автомобиль күперен төзү тәкъдим ителә.

1.5.8.1.таблица

Рождествено СПв2019-2039г территория-сендә транспорт-коммуникация инфраструктурасын үстерү чаралары исемлеге.

№ п/п	Авыл җирлеге исеме	Объектның исеме	Чараның төре	Үлчәү берәмлеге	Көче		Гамәлгә ашыру сроклары		Чара буенча чыганак
					Гамәлдәге	Өстәмә / Яңа	Беренче чират(2019-2029 гг.)	Исәп-хисап срогы ный срок (2029-2039 гг.)	
РЕГИОНАЛЬ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ЧАРАЛАР									
Автомобиль юллары									
1	Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге	«Столбище - Атабаево» - «Лаишево - Курманаково	яңа төзелеш	км	-	4,0		+	СТП Республики Татарстан
Ясалма корылмалар									
1	Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге	«Столбище - Атабай» - «Лаеш - Курманаково» юлында автомобиль күпере аша чыгу»	яңа төзелеш	объект	-	1		+	Лаеш муниципаль районы Советы
ТИЕШЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ЧАРАЛАР									
Автомобиль юллары									
1	Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге	Тетеево - Тәнгәчи	яңа төзелеш	км	-	3,7	+		Лаеш муниципаль районы Советы

1.
2.
3.
4.
5.

1.6. SWOT-Рождествено авыл җирлегенең Автомобиль юллары социаль-икътисади үсеше анализы

1.4.1таблица

Көчле яклар (S)	Мөмкинлекләр)
1. Рекреацион потенциал булу; 2. Куйбышев сусаклагычына якын; 3. Территориядә үсеш өчен буш мәйданнар, шул исәптән торак төзелеше өчен дә булу; 4. Федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан ераклык; 5. Район администрациясе тарафыннан халык арасында мәдәният һәм спорт үсеше 6. Муниципаль берәмлек территориясендә эре экологик пычрак производстволар булмау.	1. Туризм үсеше (ял көне туризмы, экотуризм, тематик походлар); 2. Туучылар санын стимуллаштыру һәм үлем санын киметү; 3. Миграция агымын арттыруны һәм демографик вәзгыятьне яхшыртуны стимуллаштыру; 4. АПКны үстерү; 5. Сәнәгатьнең башка төрләрен үстерү; 6. Хезмәт мигрантларын җәлеп итү; 7. Җәмәгать аңында сәламәт яшәү рәвеше өстенлеген, гаилә иминлеге кыйммәтләрен һәм балаларның әһәмиятлелеген күтәрү; 8. Потенциаль инвесторларны җәлеп итү өчен инженерлык инфраструктурасын үстерү; 9. Федераль һәм региональ максатчан программаларга, шул исәптән милли проектларны гамәлгә ашыру кысаларында да, керү мөмкинлеге;
Йомшак яклар (W)	**Янаулар (T)**
1. Финанс базасы начар түгел һәм җирлек бюджетының дотациясе югары; 2. Квалификацияле хезмәткәрләр булмау; 3. Түбән инвестицион җәлеп итүчәнлек; 4. Үлүчеләр саны туучылар саны артканнан-арта.	1. Демографик проблемалар: яшь халык китү; 2. Социаль инфраструктура объектларын финансламау; 3. Эш урыннарын кыскарту; 4. Башка төбәкләрдән һәм шәһәрләрдән икътисади көчле конкурентлар булу; 5. Социаль тигезсезлек һәм хәерчелек проблемалары.

Әйләнә-тирә мохитне саклау

Әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә стратегик максатлар булып экологик хәлне савыктыру һәм халыкның һәм территорияләрнең экологик куркынычсызлыгын тәэмин итү, табигый экосистемаларны саклау һәм торгызу, табигатьтән рациональ һәм тотрыклы файдалануны тәэмин итү тора.

Рождествено авыл җирлегенең әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик куркынычсызлык өлкәсендә территориаль планлаштыруның мөһим бурычлары булып тора:

- җирлекнең ландшафтлы һәм архитектура-пространство үзенчәлеген саклау;;
- территорияләрне нәтиҗәле файдалануны тәэмин итү;
- уңайлы тормыш мохите булдыру;
- территориянең һәм әйләнә-тирә мохитнең иминлеген тәэмин итү;
- территорияне төзекләндерү һәм яшелләндерү.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 1 статьясы нигезендә, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын саклау зоналары, су саклау зоналары, эчәргә яраклы су чыганакларын саклау зоналары, саклана торган объектлар зоналары, Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган башка зоналар керә.

Рождествено авыл җирлеге территориясендә территориядән файдалану шартлары булган түбәндәге зоналар бүлеп бирелгән:

-җитеданәерү, авыл хуҗалыгы объектлары, инженер корылмалары, махсус билгеләнеданәәге территорияләрнең санитар-яклау зоналары;

– юл буе полосалары;

- ЛЭП сак зоналары;

- элемтә линияләренең һәм корылмаларының сак зоналары;

– газ бүлү челтәрләренең минималь ераклыклары һәм сак зоналары;

– су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе саклау һәм яр буе полосалары;

- эчәргә яраклы су чыганакларын санитар саклау зоналары;

– урман фонды җирләре;

– хайваннар дөньясы объектларын саклау;

- файдалы казылмалар чыгару зонасы;

- аеруча саклана торган табигый территорияләр;

- мәдәни мирас объектларының саклау зоналары;

– аэродром янындагы территорияләр.

Комплекслы бәяләү һәм санитар-экологик характеристикалар нигезендә генераль план тарафыннан Территорияләрне экологик-тотрыклы үстерүнең төп юнәлешләре билгеләнә, аларны гамәлгә ашыру өчен табигать саклау чаралары эшләнә, үз эченә ала:

- территориядән файдалану өчен махсус шартлары булган зоналарны оештыру;

 һава бассейнын саклау;

су ресурсларын саклау һәм рациональ файдалану;

 җир фондын саклау;

 калдыклар белән эш итү системасын үстерү;

территорию территориягә техноген йөкләнешне киметү буенча инженер-техник чаралар;

 физик факторлардан яклау;

 территориянең табигый-экологик каркасын формаладанәыру;

 Хайваннар дөньясын саклау;

- халыкның медик-экологик иминлеген тәэмин итү.

Шуны да билгеләп үтәргә кирәк, Генераль план чаралары таләпләргә туры китереп эшләнә:

Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексы нормалары;

Россия Федерациясе Җир кодексы паспорты;

Россия Федерациясе Су кодексы нормалары;

 «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында " 10.01.2002 N 7-ФЗ Федераль закон (29.07.2018 ред.)»

«Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында " 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон проекты»;

«Аерым саклана торган табигый территорияләр турында» 1995 елның 14 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон проекты һ. б.

Авыл җирлеге территориясендә капиталь төзелеш объектларын урнаштыру, проектлау, төзү, реконструкцияләү, файдалануга тапшыру, эксплуатацияләү, консервацияләү һәм бетерү, җитеданәерү объектларында иң яхшы уңайлы технологияләр кертүне исәпкә алып, әйләнә-тирә мохитне саклау турында «2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль Законның 28.1 статьясы таләпләре нигезендә, әйләнә-тирә мохит өлкәсендә гамәлдәге законнар нормаларын һәм таләпләрен үтәп башкарылырга тиеш.

Моннан тыш, объектларны проектлаганда, төзегәндә һәм эксплуатацияләгәндә, ГОСТ Р 54964-2012 «туры килү-килмәүне бәяләү» таләпләренә туры китереп «яшел стандартлар " критерийларын үтәү зарур. Күчемсез милек объектларына экологик таләпләр».

Санитар-гигиена һәм табигать саклау таләпләрен үтәгәндә, проектлана торган объектлар әйләнә-тирә мохит компонентларына һәм Рождествено авыл җирлегендә яшәүчеләрнең яшәү шартларына тискәре йогынты ясамаячак.

2.1. Табигый шартлар һәм ресурслар

Рельеф һәм геоморфология. Рождествено авыл җирлеге Лаеш муниципаль районының көньяк өлешендә урнашкан һәм геологик-геоморфологик үзенчәлекләр буенча Түбән Кама районына карый. Авыл җирлеге Куйбышев сусаклагычының көнбатыш һәм Көнчыгыш якларыннан юына. Өслекнең гомуми озынлыгы көньяк-көнбатыданәан көнчыгышка таба Куйбышев сусаклагычына юнәлтелгән.

Рельефның минималь билгеләре Куйбышев сусаклагычының су кисәгенә туры китерелгән, ә максималь билгеләр Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгы (Саралов участогы) урман массивы янындагы калкулыкта теркәлгән.

Геологик төзелеш.

Өйрәнелә торган территория икеъяруслы корылма өчен типик итеп тасвирлана: түбән һәм урта протерозлы интенсив дисциацияләнгән метаморфик токымнар платформаның кристаллик фундаментын тәшкил итә, ә палеозлар (Девон, ташпочмаклы һәм Пермь), неоген булмаган һәм дүртенчел утырмалар (түбән Казан һәм югары Казан) – явым-төшем чехолы. Нәкъ менә түбән Казан һәм югары Казан катламнары биналар һәм корылмаларга нигез салу тирәнлегенә йогынты ясый.

Түбән Казан подъярусы карала торган территориядә Комлы, алевролит, балчык, мергель, известняк, доломит, гипс катламнары һәм линзалары булган диңгез һәм лагун-диңгез фацияләре утырмалары белән тәкъдим ителгән. Карбонат токымнары (известняклар, доломитлар, мергельләр) подъярус кисүнең 60% тан артык егәрлеген тәшкил итә.

Югары Казан катламнары Идел елгасының биек трассаларын тәшкил итүче дүртенчел катламнар таралудан читтә көндезге өслеккә чыга. Югары Казан подъярусы катламнары карбонат токымнары: доломитлар, известь доломитлары, доломитладанәырылган известняклар зур әһәмияткә ия лагун-диңгез берәмлекләре комплексы тарафыннан тәкъдим ителгән. Терригенные мәгариф, характерлы өчен түбән Казан отложения, биредә ия подчиненное әһәмияте. Моннан тыш, югары катламнар өчен загипсованность хас.

Дүртенче яшьтәге катламнар бөтен җирдә таратыла, тиешле Үзәннең кайбер участокларында гына чигенә. Дүртенчел катламнар аллювиаль, күл-

аллювиаль, элювиаль-делювиаль, эол һәм сазлы катламнар белән тәкъдим ителгән, алар Рождествено авыл җирлеге территориясендә шактый киң таралган (ярларны ныгыту..., 2006).

Тектоника һәм сейсмиклык. Рождествено авыл җирлеге Казан сейсмоген зонасында урнашкан, максималь магнитудасы 5,5, ә Әлки-Пичкас, Алатырь-Казан-Арча һәм бер төбәк җимерелеше - Яшел Үзән.

ТР территориясен сейсмик районладанәыру картасы буенча Т=1000 еллык балл кабатлану чоры белән (50 ел дәвамында исәп-хисап интенсивлыгы 5% артып китә, В категориясе), «Татнефть» ААҖ ТГРУНЫҢ «Сейсмология» фәнни-җитеданәерү үзәгендә төзелгән, Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге 6 баллы сейсмик зонага керә. Җирлек территориясендә төзелеш эшләре төзелеш материалларының һәм эшләрнең сыйфатына карата зур таләпләрне исәпкә алмыйча башкарылырга тиеш.

Файдалы казылмалар. Җир асты байлыкларыннан файдалану Идарәсе мәгълүматларына караганда, Рождествено авыл җирлеге территориясенең көнбатыш өлеше «Татнефть» ГАҖ тарафыннан өйрәнелгән Җир асты байлыкларының Апас участогы чикләренә өлешчә керә.В.д. Шашина, лицензия № ТАТ02259НР. Авыл җирлеге территориясендә нефть чыгару эшләре алып барылмый.

Гидрогеологик шартлар.«Дәүләт су кадастрын алып бару өчен СССР территориясенең җир асты сулары бассейннары Исемлеге» (ВСЕГИНГЕО, 1988) һәм 1993 елда расланган Россия Дәүләт гидрогеология картасының 1:2000 масданәабындагы Урта Идел битләре сериясе җыелма легендасы нигезендә, Рождествено авыл җирлеге территориясе Кама-Нократ артезиан бассейнына керә. Бу-Көнбатыш Кама Аръягының гидрогеология өлкәсе.

Җирлек территориясендә Казан сульфат-карбонат комплексы (P2kz) аеруча киң таралган, ул җирлек халкын су белән тәэмин итү, шул исәптән үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү өчен кулланыла.

Казан катламнарының (күбесенчә югары казан ярусының) су алып килү комплексы бөтен җирдә таралган, карбонат төрләре – известняклар соры һәм якты-соры, мергельләре белән тәэмин ителгән. Гидрокарбонат һәм сульфат - кальций сулары минерализация белән 0,556 г/л чамасы.

Гидрологик шартлар.Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге Куйбышев сусаклагычы ярында урнашкан.

Куйбышев сусаклагычы Идел ГЭСы плотинасы белән Тольятти шәһәре янында Идел елгасын ябу нәтиҗәсендә барлыкка килә. Сусаклагыч озын типтагы сулык булып тора. Аның ложасының зур мәйданы Идел һәм Кама үзәнендәге җылытыла торган террасаларга да туры килә.

Сусаклагыч еллык (сезонлы), Идел агынмеңын атна саен һәм тәүлеклекләп җайга сала. НПУ каршындагы сусаклагычның тулы күләме-58,0 км3, файдалы-34,8 км3. Карала торган чикләрдә ярлар күбесенчә пологие, урта тирәнлек-10-15 м, максималь-25 м.

Су саклагыч төрле су кулланучылар һәм судан файдаланучылар мәнфәгатьләрендә су агымын сезонлы, атналык һәм тәүлеклек җайга салуны башкара. Аларның иң мөһиме-энергетика, су транспорты, су белән тәэмин итү, балык һәм авыл хуҗалыгы.

Сусаклагычның төп параметрлары:

Нормаль терәк дәрәҗәсе ... . 53,0 м;

Минималь навигация .... 49,0 м;

Нормаль су алды эшкәртмәләре (ФСХ)........................ 48,0 м;

Кышкы чорда минималь рөхсәт ителгән минималь (УМО)................ 45,5 м;

Язгы ташу вакытында максималь проект
0,01-дән артык булу ихтималы бар %
(гарантияле төзәтмә белән)..55,3 м;

Үткәргәндә максималь рөхсәт ителгән
язгы ташу ихтималы
артык 0,1 % ....53,3 м;

НПУ каршындагы тулы статистик сыешлык.............................. 57,3 км3;

УНС каршындагы тулы статистик сыешлык.............................. 32,0 км2;

УМО каршындагы тулы статистик сыешлык............................. 23,4 км2;

НПУ каршындагы көзге мәйданы...6150 км2;

УНС каршындагы көзге мәйданы...3930 км2;

УМО каршындагы көзге мәйданы...3060 км2;

ТР чикләрендә НПУ каршындагы сусаклагыч көзгесе мәйданы...........3270 км2;

НПУ һәм УНС арасында файдалы статистик сыешлык................25,3 км3;

Арасында НПУ һәм акыл.. 33,9 км3;

НПУ каршындагы иң зур киңлек...1 км;

НПУ каршындагы уртача
тирәнлек………………………………………9,4 м.

Куйбышев гидроузелыннан ызанланган чорда плотинаның су терәге нормаль булганда, Идел агымы буенча Чабаксар гидроузелына кадәр һәм Кама буйлап Түбән Кама гидроузелына кадәр өскә таба тарала.

Сусаклагыч үзәне һәм су төбе гравий-ком аллювие белән салынган. Поймда якынча 3 метрга кадәр катламлы рус фациясен каплый торган эллүвиянең поймма фациясе супес, көрт һәм балчык белән тәкъдим ителгән. Асылмалы рельефның тискәре формаларында чүмечләр җыелуы күзәтелә. Су төбендәге су басулар тулысынча туктатылган, куак һәм агач үсемлекләре өлешчә капланган.

Сусаклагычны су белән тәэмин итүдә төп рольне кар сулары уйный, шуңа күрә елганың тикшерелә торган участогының су режимының төп фазасы-су ташу. Табигый шартларда ташуларның су басымы еллык бурычның уртача 60 % тәшкил итә. Гидроузеллар каскадын җайга салу шартларында аның өлеше 50-55% ка кадәр кимегән.

Язгы ташуның дәрәҗәсенең күтәрелеше күбесенчә апрель аена туры килә, шул ук вакытта күтәрелеш интенсивлыгы кайчагында тәүлегенә 1 метрга җитә. Язгы ташу чоры, кагыйдә буларак, май урталарында яки икенче ярмеңында башлана, ә кимү акрынрак бара һәм 2-3 ай дәвам итә. Су ташу чорында уртача су чыгымнары 17800 м3/с тәшкил итә.

Җәй-көз арасындагы Түбән билгеләр белән чагыданәырмача тотрыклы хәл язгы ташу һәм көзге боз күренешләре белән бозыла. Җәй-көз арасы, гомумән алганда, яңгыр сулары хисабына югары агым белән характерлана, бу чорда табигый шартларда еллык стокның 25-30% ка җитә, ә җайга салу шартларында якынча 5% ка кими.

Табигый кышкы ызан дәвамында киләсе язгы ташу алдыннан Су чыгымының еллык минимумга кадәр кимүе билгеләнә, шул ук вакытта межаланган су агымы еллык 10% ка гына тәшкил итә.

Боз катламы барлыкка килү сәбәпле, боз катламының зурлыгына күтәрелеш алмашына торган дәрәҗәнең 1-3 метрга кимүе билгеләнә. Алга таба, кышкы ызан дәвамында, язгы ташу күтәрелгәнче, кышкы агынтыны үзгәртү характерына туры китереп, дәрәҗәләр акрын кими. Әмма бу чор азагында минималь дәрәҗә һәрвакытта да еллык минимум була алмый-еш кына җәйге-көзге ызан кимендә шундый булып тора.

Күлләр халык хуҗалыгы һәм эстетик әһәмияткә ия.

Җирлек территориясендә Куйбышев сусаклагычы янында сазлыкның түбәнлегендә зур булмаган күләме буенча зур булмаган җирләр таратылган.

Климатик характеристика.Карала торган территория IIВ климатик зонасына карый, ул салкын кыш, эссе җәй, кыска күчеш сезоннары (яз, көз),

язгы һәм иртә көз салкыннар, шулай ук тәүлек дәвамында температураның кискен тирбәлеше һәм ай дәвамында тагын да зуррак була.

«Лаеш» метеостанциясе мәгълүматлары буенча, тикшерелүче территориянең уртача еллык һава температурасы +4,40 С тәшкил итә.Елның иң җылы ае – июль (июльнең уртача максималь температурасы – 25,40 С), иң салкыны-гыйнвар (уртача айлык температура -10,90 С).

Еллык температура айлар буенча салмак күренә, чөнки анда Куйбышев сусаклагычының (табл) йогынтысы йогынты ясый. 2.1.1):

Таблица 1.1.

Уртача айлык һәм еллык һава температурасы, ºС

II IV V VIII IX XIIII ел

-10,9 -10,8 -4,4 5,2 13,3 18,2 20,2 17,6 11,8 4,9 -3,2 -9,0 4,4

Кыш озын һәм салкын, абсолют минимум -420. Климатның характерлы үзенчәлеге-язын җылының тиз үсүе,озакка сузылган көз һәм кышкы температураларның үзгәрүчәнлеге.

Салкыннарсыз чорның озынлыгы уртача 137 көн тәшкил итә, иң зуры – 166 көн, шул ук вакытта бу чорда явым-төшем күп була.

Беренче кыңгыраулар көзен сентябрьнең өченче декадасында була. Температураның 00 дән соң тискәре температураларга тотрыклы күчү ноябрьнең икенче декадасы башында бара. Тотрыклы кар катламы ноябрь ахырында барлыкка килә һәм 145-160 көн дәвамында ята. Кар катламының максималь биеклеге – 30-35 см, туфрак туңдырылу тирәнлеге-100-120 см.салкын көннәр саны елына 160 ка якын.

Язын туңдыру майның икенче-өченче декадасында тәмамлана. Температураның 00 елдан соң уңай температураларга тотрыклы күчүе апрельнең урта декадасында бара.

«Төзелеш климатологиясе» СП 131.13330.2012 мәгълүматлары буенча, иң салкын биш көнлекнең исәп –хисап температурасы –0,98 һәм 0,92 тәэмин ителгән-360С һәм 320С.

Уртача айлык һәм еллык дымлылыгын күренә, шул турыдагы түбәндәгечә:

2.1.2таблица

Һаваның дымлылыгы (мб)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год
1,9	1,8	3,0	5,9	8,7	12,4	14,9	13,8	10,2	6,6	3,4	2,5	7,1

Ел дәвамында карала торган территория өстеннән явым-төшем күләме уртача 568,5 мм га җитә. Явым-төшемнең айлар буенча һәм елга уртача артуы таблицада күрсәтелгән 2.1.3.

Таблица 2.1.3

Уртача айлык һәм еллык явым-төшем күләме (мм)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год
42,1	31,4	31,7	31,2	39,9	63,4	60,9	58,2	56,7	60,1	46,8	46,1	568,5

Еллык явым-төшемнең бер минимумы һәм бер максимум күзәтелә. Максимум июньдә (63,4 мм), ким дигәндә - апрельдә (31,2 мм) билгеләп үтелә.

Территориядә явым-төшем күләме һаваның пычрануын нәтиҗәле киметү өчен җитәрлек. Алар елның җылы чорында, аларның саны иң күп булган вакытта, иң мөһим чистарткыч йогынты ясыйлар. Ләкин явым-төшемнең тигез булмавы, еш кына яңгыр рәвешендә, атмосфераны чистарту факторы буларак явым-төшемнең әһәмиятен киметә. Явым-төшем күбесенчә кышын һәм җәен сирәгрәк була (2.1.4 нче таблица).

Таблица 2.1.4

Число дней с осадками > 1,0 мм

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год
12	9	7	6	7	9	8	9	9	11	11	11	109

Атмосфера күренешләре арасында томан аерылып тора. Елның уртача көннәре томан белән 26 көнгә җитә. Томаннарның төп өлеше елның салкын вакытына туры килә. Барлык томаннарның гомуми озынлыгы 96 сәгатькә кадәр җитәргә мөмкин.

Таблица 2.1.5

Число дней с туманами

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год
2	2	4	3	1	0	0	0	1	4	6	3	26

барин-циркуляция процессларының сезонлы үзгәрешләре җил режимын үзгәртүгә китерә. Ел дәвамында территориядә җил һәм данәиль юнәлешләренең кабатлануы шулай күренә.:

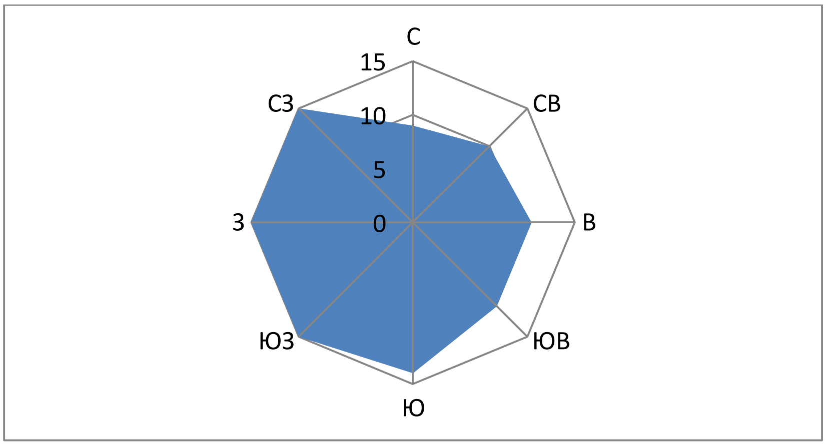

2.1.1 нче рәсем. Юнәлешләр буенча җилләрнең кабатлануы (%)

2.1.6 нчы таблица

Җил һәм штиль юнәлешләренең кабатлануы, м/с

Месяц	Җил юнәлеше								
	С	СВ	В	ЮВ	Ю	ЮЗ	З	СЗ	штиль
I	5	7	10	18	18	18	14	10	4
II	7	8	13	16	14	15	14	13	5
III	7	8	13	15	17	15	14	11	5
IV	8	11	15	12	13	16	12	13	4
V	11	12	10	10	12	15	13	17	4
VI	12	14	12	10	10	13	13	16	5
VII	12	16	12	9	8	10	12	21	6
VIII	14	13	9	9	8	11	15	21	5
IX	9	10	11	9	11	14	17	19	5
X	9	6	6	7	15	21	19	17	3
XI	6	7	8	11	17	20	18	13	3
XII	5	6	10	13	19	20	14	13	5
Год	9	10	11	11	14	15	15	15	5

2.1.6 нчы таблицадан күренгәнчә, ел дәвамында карала торган территориядә көньяк-көнбатыш, көнбатыш һәм төньяк-көнбатыш юнәлешләрдәге җилләр өстенлек итә.

Бозлыксыз чорда җилнең уртача тизлеге 4,4 м/с ка җитә. Җылы чорда иң зур кабатланучанлыгы 0-5 м/с тизлек белән җилләр була. Кышын 4 м дан 5,6 м/с тизлек белән җилләр өстенлек итә. Җил тизлеге елына төрле градацияләрнең кабатлануы түбәнрәк.

Таблица 2.1.7

Җил тизлегенең төрле градацияләренең елга кабат кабатлануы, %

Скорости ветра, м/с										
0-1	2-3	4-5	6-7	8-9	10-11	12-13	14-15	16-17	18-20	21-24
16,6	47,6	25,6	8,1	1,7	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Таблица 2.1.8

Румблар буенча җил тизлегенең уртача күрсәткечләре, м/с

С	С-В	В	Ю-В	Ю	Ю-З	З	С-З
3,8	3,6	3,9	3,3	3,3	3,2	4,0	4,2

Ел дәвамында 2-5 м/с тизлек белән җилләр күбрәк таралган. Пычраткыч матдәләрнең иң югары концентрацияләре барлыкка килүгә китерә торган җилнең куркыныч тизлеге - җилнең йомшак тизлеге (0-1 м/с) була. Җил тизлегенең еллык кабатлануы ("Лаеш" станциясе мәгълүматлары буенча) чагыданәырмача зур түгел һәм 16,6% тәшкил итә, әмма җилнең мондый тизлеге сезоннарга карап һәм җәй көне, кышка караганда, югарырак булу ихтималы шактый үзгәрә. Димәк, һаваның пычрануы мөмкин булган очракларның иң күбе җәйге чорга туры килә.

Рождествено авыл җирлеге атмосфера пычрануының уртача метеорологик потенциалы зонасында урнашкан, ягъни монда пычратучы матдәләрнең чыгарылмаларын тарату өчен дә, аларны туплау өчен дә бертигез шартлар тудырыла.

Ландшафтлар, туфрак катламы, үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы.

Ландшафтлар. Рождествено авыл җирлеге көнчыгыш-Европа нарат-киң яфраклы (хәзерге вакытта усаклар һәм каеннар күбрәк булган) Идел-Мишә калку ландшафт районының төньяк-көнчыгыш өлешендә һәм чирәмле туфракларда өлешчә сакланган нарат урманнарында урнашкан. ландшафт районының уртача биеклекләре 80 м тирәсендә тирбәлә.

Таблицада түбәндә карала торган ландшафт районының ландшафт дифференциациясе күзлегеннән караганда төп күрсәткечләр күрсәтелгән.

2.1.9 таблица

Идел-Мишә калкулыгының сан күрсәткечләре

Раштуа авыл җирлегендә ландшафтлы район

Ландшафтлы районнар характеристикалары	Казан Ландшафт районы
Елга бассейннары саны	1
Уртача абсолют биеклек (м)	83
Биологик актив температура суммасы(С С)	2183
Гидротермик коэффициент	1,7
Кар катламының максималь биеклеге (см)	34
Табигый экосистемаларның беренчел продуктлылыгы (т/га))	9,2
Корылык радиацион индексы	1,2
Еллык суммар радиация (мДж/м2)	3919
Еллык явым-төшем суммасы (мм)	600
Чокырның калынлыгы / км2	0,174
Урнашу урыны (км2)	3,5
Уртача уклон (мин)	84
Эчтәлек гумуса	2,8

Рождествено авыл җирлеге территориясендә урбанизация процесслары компонентларны тәшкил итүче табигый ландшафтның бозылуына бәйле. Карала торган территориядә элемтәләрне үзгәртү хуҗалык эшчәнлеге тарафыннан үзгәртеп корылган яңа комплекс - антропоген ландшафт барлыкка килүгә китерә.

Карала торган территориядә функциональ тартым буенча ландшафтның селитеб, авыл хуҗалыгы һәм рекреация типлары аерылып тора.

- ландшафтның селитеб тибы торак пунктлар территорияләрен үз эченә ала.

Авыл хуҗалыгы тибы ландшафт пашнялар, көтүлекләр, печәнлекләр биләгән җирләрне үз эченә ала.

- ландшафтның рекреацион тибы урманнар һәм башка яшелләндерелгән территорияләр, шулай ук су объектлары янындагы кишәрлекләрдән гыйбарәт.

антропоген йөкләнеш, беренче чиратта, авыл хуҗалыгы эшчәнлегенә бәйле.

Туфрак япмасы. Рождествено авыл җирлегендә чирәмле-урта яфраклы туфраклар өстенлек итә (Татарстан АССРның карынлы картасы, 1989 ел).

Агач-күзәткеч туфраклар күзәткеч һәм дерн процесслары тәэсирендә үсә. Профильнең өске өлешендә алар гумус-аккумулятив, яки дерновый, горизонт, дерновая процессы нәтиҗәсендә барлыкка килгән, түбәндәрәк - күзәткеч процесс йогынтысында формалашкан күзәткеч офык. Алар дерн офыгының зур булмаган егәрлеге, гумусның һәм туклыклы матдәләрнең түбән булуы, кислород реакциясе һәм аз уңдырышлы күзәткеч горизонт булуы белән характерлана.

Шулай ук авыл җирлеге территориясендә аллювиаль туфраклар да үсеш алды. Алар Куйбышев сусаклагычы янындагы җирлекнең көнбатыш өлешендә очрый.

Рождествено авыл җирлеге территориясен шәһәр төзелеше һәм авыл хуҗалыгы үзләданәерүе һәм үлән капламының бозылуы гидродинамик, геохимик һәм аэродинамик режимнарның үзгәрүенә китерә, нәтиҗәдә карала торган территориядә антропоген йөкләнешләргә туфракның уңдырышлылыгы һәм тотрыклылыгы кимегән. Агротехник күрсәткечләрне арттыру өчен известьлау, фосфор һәм микроашламалар кертү буенча чаралар комплексы үткәрү зарур.

Үсемлек капламы. Геоботаник районладанәыру буенча Рождествено авыл җирлеге ылыслы-киң яфраклы, киң яфраклы һәм урман-дала зонасы чигендә урнашкан. Табигый үсемлекләр нарат, нарат-каен һәм каен-киң

яфраклы урманнардан тора. Бүгенге көндә хуҗалыкта үзләданәерү нәтиҗәсендә Рождествено авыл җирлеге территориясенең шактый өлеше сөрелгән һәм авыл хуҗалыгы культуралары белән шөгыльләнә. Табигый үсемлекләр бары тик авыл хуҗалыгы өчен уңайлы булмаган кишәрлекләрдә генә сакланып калган.

Урман фонды урманнары җирлек территориясе буйлап зур булмаган массивлар белән сибелгән. Җирлекнең урманны яклау категориясе буенча табигый һәм башка объектларны (урман-парк зоналарын) һәм кыйммәтле урманнарны (урман-дала зонасында урнашкан урманнарны, урманнарны саклау полосаларын) саклый торган урманнарга керәләр.

Урманны барлыкка китерүче төп токымнар - нарат, юкә, имән, өрәңге, корычагач, чыршы, каен, усак.

Подлесок - лещина, шомырт, миләш, гөлҗимеш. Урман күләгәсендә үләнле үсемлекләр гади, тояклы, вероника имәнлеге, люцер, сөтчелек, манжетка, йолдызчатка белән капланган, мүкләр таралган.

Елга буйларында сусаклагычның агынтылары һәм култыклары буйлап җир тирәсендәге үсемлекләр - ивняклар, камыш һәм мөгезматдә куаклары таралган. Су үсемлекләренә җитәрлек бай.

Җирлек территориясендә шулай ук кыяклы үләннәр белән тәкъдим ителгән түбән болыннар да очрый (чистартылмаган учак, болын җиләге, болын геринасы, болын клеверы, болганчык люцерна һ.б.). Луга, нигездә, печән астына кулланыла.

Хайваннар дөньясы. Рождествено авыл җирлегенең географик урыны биредә яшәүче фаунаның характерын билгели. Мәсәлән, җирлектә урман массивлары чикләрендә тайга вәкилләре - глухарь, рябчик, тиен очрый. Кош-кортлар, җир-су хайваннары башкалардан күбрәк.

Төрле кимерүчеләр күп: урман тычканы, кыр тычканы сирәгрәк, хомяк. Туңга, талымга, җырчы дрозд, деряба, дрозд-белобровик, кече, урта, чуар, ак тәнле тукыма һ. б. киң тәкъдим ителгән. Урман кырыйларында урман аты, берничә төр солы, кармак оясы оя кора.

Кырларда, көтүлекләрдә һәм болыннарда яшәүчеләрнең төр төрлелеге бай һәм аларның саны - бигрәк тә, кимерүчеләр.

Карала торган территория урбанизацияләнгән булу сәбәпле, фауна составына синантропа төрләре дә керә: кара стриж, грач, йорт караклары, кырык галка, соры карга, күгәрчен, кыр күгәрчене һәм башкалар, шулай ук хупланган төрләре - мәчеләр, этләр һ. б.

2.2. Санитар-яклау зоналары

Халыкның куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында һәм “Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында” 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә яшәү тирәлегенә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты ясау чыганаклары булып торучы объектлар һәм производстволар тирәсендә санитар-яклау зонасы - атмосфера һавасына пычрану йогынтысын киметүне тәэмин итә торган махсус файдалану режимы булган махсус территория (химик, биологик, физик) гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, ә I һәм II классны куркыныч предприятиеләр өчен - гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, шулай ук халык сәламәтлеге өчен кабул итү куркынычы зурлыгына кадәр билгеләнә. Үзенең функциональ билгеләнеше буенча санитар-яклау зонасы даннаат режимында объектны эксплуатацияләгәндә халыкның иминлеге дәрәҗәсен тәэмин итә торган саклагыч киртә булып тора.

Предприятиеләрнең санитар классификациясенә, аларны оештыруга һәм төзекләндерүгә бәйле рәвешдәнәә санитар-яклау зоналары күләменә таләпләр «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 билгели. Яңа редакция".

СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә билгеләнгән санитар-яклау зонасының якынча күләме эзлекле рәведанәә башкарыла торган санитар-яклау зонасы проекты белән нигезләнергә тиеш:

I этап - атмосфера һавасының пычрануын һәм атмосфера һавасына физик йогынтыны таратуны исәпләп, проект нигезендә эшләнгән исәп-хисап (башлангыч) санитар-яклау зонасы (тавыш, вибрация, ЭМИ һәм башкалар.);

II этап - исәп-хисап параметрларын раслау өчен натур күзәтүләр һәм үлчәүләр нәтиҗәләре нигезендә эшләнгән санитар-яклау зонасы.

Рождествено авыл җирлегендә билгеләнгән һәм исәп-хисап санитар-яклау зоналары булган объектлар юк. Шуңа бәйле рәведанәә, әйләнә-тирә мохитне пычрату чыганаклары булган авыл җирлегенең җитеданәерү һәм башка объектлары өчен генераль план белән СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03, СП 42.13330.2016 һәм башка норматив-хокукый документлар нигезендә якынча санитар-яклау зоналары билгеләнгән.

Предприятиеләрнең, производстволарның һәм объектларның санитар классификациясе нигезендә аларның санитар-яклау зоналарының күләмнәре түбәндәгеләр:

беренче класслы объектлар - 1000 м;

икенче класслы объектлар - 500 м;

Өченче класслы объектлар - 300 м;

Дүртенче сыйныф объектлары - 100 м;

Бишенче сыйныф объектлары - 50 м.

Санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә кагылышлы мәсьәлә буенча РФ Хөкүмәтенең 03.03.2018 № 222 карары.

Санитар-яклау зоналары территориясен файдалану регламенты 2.2.1 нче таблицада күрсәтелгән.

2.2.1таблица

Санитар-саклау зоналарын куллану регламентлары

№ п/п	Зона исеме	Күрсәтелгән зонадан файдалану режимы	Рөхсәт ителгән куллануны җайга салучы норматив документлар
1	Санитар-саклау зонасы	Урнаштыру рөхсәт ителми: – аерым торак йортлар, ландшафтлы-рекреацион зоналар, ял зоналары, курортлар, санаторийлар һәм ял йортлары, бакчачылык ширкәтләре территорияләре һәм коттеджлар төзелеше, күмәк яки шәхси дача һәм бакча-бакчачылык участоклары территорияләре, шулай ук яшәү сыйфатының нормалаштырыла торган күрсәткечләре булган башка территорияләр; – спорт корылмалары, балалар мәйданчыклары, мәгариф һәм балалар учреждениеләре, дәвалау-профилактика һәм сәламәтләндерү учреждениеләре, гомуми кулланылыштагы балалар мәйданчыклары; – дарулар, дару чаралары һәм (яки) дару формалары, фармацевтика предприятиеләре өчен чимал һәм ярымпродуктлар складлары, сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары, азык-төлек чималының һәм азык-төлек продуктларының күпләп сату складлары, эчә торган суны әзерләү һәм саклау өчен суүткәргеч корылмалар комплекслары. Дежурный авария персоналы өчен кардан торган бүлмәләр, вахта методы буенча эшләүчеләр өчен бүлмәләр, идарә биналары, конструкторлык бюролары, административ билгеләнештәге биналар, фәнни-тикшеренү лабораторияләре, сырхауханәләр, ябык типтагы спорт-сәламәтләндерү корылмалары, мунча, кер юу, сәүдә һәм җәмәгать туклануы объектлары, мотельләр, кунакханәләр, гаражлар, җәмәгать һәм индивидуаль транспортны саклау өчен мәйданчыклар һәм корылмалар, янгын деполары, урынлы һәм транзит коммуникацияләре, ЛЭП, электр станцияләре, нефть һәм газүткәргечләр, техник су белән тәэмин итү өчен артезиан скважиналары, техник су әзерләү өчен су саклау корылмалары, канализация насос станцияләре, әйләнештәге су белән тәэмин итү корылмалары, АЗСлар, сто.	РФ Баш дәүләт санитар табибының 2007 елның 25 сентябрендәге 74 номерлы карары (2014 елның 25 апрелендәге редакциясендә)) Санитар-эпидемиологик кагыйдәләрнең һәм СанПиН нормативларының яңа редакциясен гамәлгә кертү турында «2.2.1/2.1.1.1200-03 " предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары һәм санитар классификациясе» (Россия Юстиция министрлыгында теркәлгән 25.01.2008 N 10995)

Авыл җирлеге территориясендә һәм аның янәшәсендәге территорияләрдә урнашкан җитеданәерү һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары һәм санитар шартлаулары турында белешмәләр 2.2.2 нче таблицада күрсәтелгән.

2.2.2 таблица

Рождествено авыл җирлегендә санитар-яклау зоналарының зурлыгы һәм санитария өзеклекләре турындагы белешмәләр (булган хәл).)

№ экспликация буенча	Объект	Махсус шартлары булган Зона (м))	Норматив документ	СЗЗ-га Торак төзелеше мәйданы	СЗЗДА торак төзелеше өлеше, %
Рождествено авылы					
5.6	Рождествено» технопаркының сәнәгать мәйданчыгы ("ПолиМикс" ҖЧҖ»)	300	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 бүлек 7.1.1.	6,21	2,56
Дятлово авылы					
5.7	50 баш мөгезле эре терлек фермасы	50	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 бүлек 7.1. 11	1,01	1,61
5.8	Сарыклар һәм дуңгызлар фермасы 30 башка исәпләнгән	50	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 бүлек 7.1. 11	1,29	2,05
Сингели авылы					
5.5	Авыл хуҗалыгы техникасы ангары	300	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 бүлек 7.1. 11	3,16	3,02
5.4	М. М. Андреевның мөгезле эре терлек фермасы 92 башка исәпләнгән	100	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 бүлек 7.1. 11	2,23	2,13
Тәнгәчи авылы					
5.3	О. Н. Сарапкин крестьян-фермер хуҗалыгының 700 баш мөгезле эре терлек фермасы	300	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 бүлек 7.1. 11	19,83	5,79

Агросәнәгать комплексы объектлары. Авыл җирлеге чикләрендә һава бассейнының торышына йогынты ясый торган төп стационар объектлар: агросәнәгать комплексының житеданәерү объектлары: 50 баш мөгезле эре терлек фермасы (СЗ – 50 м), 30 баш сарык һәм дуңгыз фермасы (СЗ – 50 м), авыл хуҗалыгы техникасы ангары (СЗ – 300 м), 92 баш мөгезле эре терлек Андреев М. М.фермасы (СЗ – 100 м), 700 башка исәпләнгән Сарапкин О. Н. КФХ фермасы (СЗ – 300 м).

Авыл җирлеге территориясендә урнашкан терлекчелек фермалары авыл җирлеге территориясендә терлекчелек калдыкларын барлыкка китерүнең төп чыганаклары булып тора. Терлекчелек предприятиеләре белән бәйле төп проблема булып тирес һәм тирес яшәү тиресеннән шактый күләмдә тирес туплау һәм белем алу тора. Органик азотлы кушылмалар урнаданәырганда аммиак барлыкка килә, күкертле органик аксым матдәләре черегәндә күкертле водород бүлеп бирелә. Ферментатив процесслар ташлау альдегидлар, спирт, катлаулы эфирлар, май кислоталары барлыкка килү белән бергә алып барыла. Начар исләр аксым матдәләренең пептон кебек кушылмалары черүенә бәйле. Әлеге фермалардан барлыкка килгән тирес

вакытлыча аларның территорияләрендә туплана һәм алга таба сөрү басуларына органик ашлама сыйфатында чыгарыла.

Рождествено авыл җирлегендә авыл хуҗалыгы калдыкларын утильләданәерү мәсьәләсе тулаем хәл ителмәгән. Авыл җирлеге территориясендә терлекчелек калдыкларын туплау урыннары юк.

Моннан тыш, терлекчелек предприятиеләре атмосфера һавасының пычрану чыганагы микроорганизмнар булып тора. СанПиН нигезендә 2.2.1/2.1.1-1200-03 карала торган территориядә урнашкан барлык фермалар 3, IV һәм V класслы куркынычлылык зоналары белән 300, 100 һәм 50 м куркынычлык классларына карый.

Атмосфера һавасы-әйләнә-тирәлекнең төп тормыш өчен мөһим элементларының берсе. Аңа эләккән катнашмалар күчерелә, чәчелә, юыла. Ахыр чиктә, туфрак, растительность, поверхностные һәм җир асты сулары ала күп нәрсә, нәрсә элэгә һава мохитенә. Атмосфера пычрану исә хуҗалык эшчәнлеге барышында төрле матдәләр керү нәтиҗәсендә килеп чыга.

Атмосфера һавасы, моннан тыш, шундый мөһим компонентлар, ничек азот, кислород, углекислый газ, үз эченә алган төрле күләмдә һәм күп кенә башка матдәләр. Беренчесе атмосфера һавасының табигый өлешенә карый, икенчеләре аны пычрата.

Стационар чыганаклардан һәм автотранспорттан килгән пычраткыч матдәләр зур концентрацияләрдә халыкның сәламәтлегенә тискәре йогынты ясарга сәләтле.

Автотранспорт чараларын кулланганда атмосфера һавасына ягулык яну продуктларының йогынтысы турында аерым әйтергә кирәк. Бу төр пычрату чыганаклары булып авыл хуҗалыгы техникасы ангары һәм региональ әһәмияттәге Столбище – Атабай, Дятлово авылына керү юлы, Рождествено авылына керү юлы тора. Күчмә чыганаклардан атмосферага чыгарыла торган төп пычраткыч матдәләр: 1,3-бутадиен, формальдегид, бензол, канцероген йогынтыга ия, шулай ук азот акролеин һәм диоксиды.

Рождествено авыл җирлегендә урнашкан кайбер объектларның СанПиН таләпләрен бозып күрсәтелгәнчә, югарырак 2.2.1/2.1.1.1200-03 - торак төзелешенә кадәр санитар-саклау зоналары үтәлмәгән (2.2 Таблица).

Җитеданәерү инфраструктурасы объектлары.

Рождествено авыл җирлеге территориясендә «Рождествено» технопаркы («ПолиМикс Казан»ҖЧҖ) Сәнәгать мәйданчыгы урнашкан.

Предприятие полимерлар һәм алар нигезендә полимер материаллар (лаклар, буяулар, эмальләр һ.б.) җитеданәерү белән шөгыльләнә һәм III куркыныч класслы объект булып тора. СанПиН нигезендә 2.2.1/2.1.1.1200-03 "

предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-саклау зоналары һәм санитар классификациясе. Яңа редакция " якынча санитар-саклау зонасы 300 м тәшкил итә һәм Рождествено авылы халкының яшәү шартларына тискәре йогынты ясый.

Үләт базлары.Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Баш ветеринария идарәсе һәм «Лаеш РДВБ» ДБУ мәгълүматлары буенча Рождествено авыл җирлеге территориясендә үләт базлары юк.

Объектларны урнаштыруны оптимальләданәерү чаралары һәм территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар оештыру.

Рождествено авыл җирлегенең генераль планы белән экологик чикләүләрнең гамәлдә булган зоналарында конфликтларны хәл итүгә юнәлдерелгән чаралар эшләнде (Таблица 2.2.3).

Иң зур техноген йөкләнеш кичерә торган мәйданнарны үзгәртеп кору әйләнә-тирә мохит компонентларына йогынтыны киметергә һәм бу Территорияләрне экологик яктан реабилитацияләргә мөмкинлек бирәчәк.

Таблица 2.2.3

Территорияләрне файдалануның махсус шартлары булган объектларны һәм зоналарны урнаштыруны оптимальләданәерү чаралары исемлеге

Объектның исеме	Махсус шартлары булган Зона (м))	Тәкъдим ителгән чаралар вариантлары	Гамәлгә ашыру сроклары		Искәрмә
			Беренче чират(2029 ел))	Хисап вакыты (2039 ел))	
Рождествено авылы					
Рождествено» технопаркының сәнәгать мәйданчыгы ("ПолиМикс" ҖЧҖ»)	300	Санитар-саклау зонасын торак төзелеше һәм су алу скважинасы чикләренә кадәр киметү максатында җитештерүне оптимизацияләү	+	-	Рождествено» технопаркының сәнәгать мәйданчыгы ("ПолиМикс" ҖЧҖ»)
Дятлово авылы					
50 баш мөгезле эре терлек фермасы	50	1. Куйбышев сусаклагычының яр буе саклау полосасында урнашкан ферманың бер өлешен ябу 2. Санитар-яклау зонасын торак төзелеше чикләренә кадәр киметү максатында җитештерүне оптимизацияләү	+	-	50 баш мөгезле эре терлек фермасы
Сарыклар һәм дуңгызлар фермасы 30 башка исәпләнгән	50	1. Куйбышев сусаклагычының яр буе саклау полосасында урнашкан ферманың бер өлешен ябу 2. Санитар-яклау зонасын	+	-	Сарыклар һәм дуңгызлар фермасы 30 башка исәпләнгән

		торак төзелеше чикләренә кадәр киметү максатында җитештерүне оптимизацияләү			
Сингели авылы					
Авыл хуҗалыгы техникасы ангары	300	Санитар-саклау зонасын торак төзелеше һәм су алу скважинасы чикләренә кадәр киметү максатында җитештерүне оптимизацияләү	+	-	Авыл хуҗалыгы техникасы ангары
М. М. Андреевның мөгезле эре терлек фермасы 92 башка исәпләнгән	100	Санитар-яклау зонасын торак төзелеше чикләренә кадәр киметү максатында җитештерүне оптимизацияләү	+	-	М. М. Андреевның мөгезле эре терлек фермасы 92 башка исәпләнгән
Тәнгәчи авылы					
О. Н. Сарапкин крестьян-фермер хуҗалыгының 700 баш мөгезле эре терлек фермасы	300	Санитар-саклау зонасын торак төзелеше һәм су алу скважиналары чикләренә кадәр киметү максатында җитештерүне оптимизацияләү	+	-	О. Н. Сарапкин крестьян-фермер хуҗалыгының 700 баш мөгезле эре терлек фермасы

Санитар-саклау зоналарында торак территорияләр һәм башка нормаладанәырыла торган объектлар күрсәтелә торган кайбер объектлар өчен, аларның санитар-яклау зоналары күләмен киметүгә юнәлдерелгән архитектура-планлаштыру, инженер-техник һәм оештыру-административ чаралар комплексын үткәрүне үз эченә алган оптимальләданәерү тәкъдим ителә.:

 архитектура-планлаштыру чаралары, санитар-саклау зоналары булдыру мөмкинлеге өчен, терлекчелек фермаларының чикләрен төзәтүгә, шулай ук торак төзелешеннән Максималь Дәрәҗәдә ераклыкта йогынты ясауның төп чыганакларын урнаштыру максатыннан, аларның территорияләрен яңадан планлаштыруга юнәлдерелгән.

 инженер-техник чаралар технологик процессларны камилләданәерү, терлекчелек калдыкларын утильләданәерү өчен локаль чистарту корылмалары, Биогаз җайланмалары белән тәэмин итү һ. б. үз эченә ала.

 оештыру-административ чаралар үз эченә атмосфера һавасы, туфрак һәм грунт сулары торышына лаборатор тикшерүләр үткәрүне күздә тота.

Атмосфера һавасын саклау буенча чаралар.

1. архитектура-планлаштыру:

- санитар-гигиена һәм экологик таләпләрне исәпкә алып, яңа төзелеш объектларын дөрес урнаштыру;

-яшел үсентеләрнең тузан һәм газга чыдам токымнары белән санитар-саклау зоналары территорияләрен максималь яшелләндерү;
- автоюлларны төзегәндә һәм реконструкцияләгәндә атмосфера һавасына зарарлы (пычраткыч) матдәләр чыгару чыганакларын гидро-тәэмин итүне куллануны күздә тота;
2. инженер-техник:
- автотранспорт чараларын төтен газларындагы пычраткыч матдәләр микъдарын көйләүче "Евро-5" экологик стандартына туры китерергә ; ;
- автотранспортны экологик чиста мотор ягулыгына күчерүне тормышка ашыру;
- традицион ягулык төрләрен кулланучы автотранспорттан ташлауларны чистарту өчен катализаторлар һәм нейтрализаторлар кертергә;;
- табигать саклау һәм санитар-эпидемиология законнары таләпләренә туры китереп корылган тирес туплау өчен вакытлыча урыннар булдыру;;
- 50 башка исәпләнгән эре мөгезле терлек фермасы, 30 башка исәпләнгән сарыклар һәм дуңгызлар фермалары, 30 башка исәпләнгән авыл хуҗалыгы техникасы ангары, 92 баш мөгезле эре терлек фермасы һәм о. Н. Сарапкин КФХсы фермалары җитеданәерүне оптимальләданәерү;;
- санитар-яклау зонасын торак төзелеше чигенә кадәр киметү максатыннан «Рождествено» технопаркының («ПолиМикс Казан»ҖЧҖ)Сәнәгать мәйданчыгы җитеданәерүләрен оптимальләданәерү.;
3. оештыру-административ:
- һава бассейнының пычрану стационар һәм күчмә чыганакларына тулы инвентаризация үткәрү;
- пычраткыч матдәләрнең гамәлдә булган зоналарында һәм аларның санитар-яклау зоналарында, автоюлларның йогынтысы зонасында, шулай ук торак һәм рекреацион зоналарда атмосфера торышына мониторинг тикшеренүләре;
- күчемсез милек объектларын, торак төзелеше объектларын проектлаганда, төзегәндә һәм эксплуатацияләгәндә, территорияләрне төзекләндергәндә, шул исәптән ресурсларны саклау, калдыкларны аерым җыюны тәэмин итү мәсьәләләрендә «яшел» стандартлар кертү һәм куллану;;
-ташландык суларны чистарту буенча исәп-хисапларны һәм лаборатор тикшеренүләр үткәреп, сзз күләмен билгеләнгән тәртиптә раслап, санитар-яклау зоналары күләмнәрен нигезләү проектларын эшләү (2.2.4 Таблица).

Генераль план белән шулай ук объектларның санитар-яклау зоналарының проект чикләре регламентланган. Санитар-яклау зонасы яки аның нинди дә булса өлеше объектның резерв территориясе буларак карала алмый һәм җитеданәерү яки торак территориясен киңәйтү өчен, санитар-яклау зонасы чикләренә тиешле нигезле төзәтмәләр кертмичә генә файдаланыла алмый.

Табигатьне саклау чараларын үткәрүгә кадәр Рождествено авыл җирлегенең генераль планы нигезендә санитар-саклау зоналарында яшәүче халык өчен социаль юнәлешле чаралар үткәрү кирәклеге күздә тотыла.:

 халыкны ирекле экологик иминиятләданәерү;

 социаль-икътисадый һәм торак компенсацияләре;

 экологически экологик юнәлешле авыруларны ачыклау максаты белән халыкны медицина тикшерүе;

 балалар халкын медик-Экологик тернәкләндерү;

 атмосфера пычрануның торышын күзәтү.

Территорияне махсус куллану шартлары булган зоналарны оештыру (проект тәкъдиме). Генераль план белән территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар бүлеп бирелгән, алар 2.2.4 таблицасында тәкъдим ителгән һәм тиешле схемада чагылдырылган.

Генераль план нигезендә гамәлдәге объектларны үзгәртеп кору һәм рекультивацияләү, санитар-яклау зоналарын билгеләү проектын эшләү, алга таба аларда билгеләнгән СанПиН нигезендә билгеләнгән режимны үтәү тәкъдим ителә 2.2.1 /2.1.1.1200-03 к

Таблица 2.2.4

Рождествено авыл җирлегендә санитар-яклау зоналары, санитар өзеклекләр күләмнәре турында белешмәләр (проект тәкъдиме)

№ экспликация буенча	Объект	Махсус шартлары булган Зона (м))	Норматив документ	Гамәлгә ашыру сроклары		Искәрмә
				Беренче чират(2029 ел))	исәп-хисап вакыты (2009 ел))	
Рождествено авылы						
5.6	Рождествено» технопаркының сәнәгать мәйданчыгы ("ПолиМикс" ҖЧҖ»)	300	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 бүлек 7.1.1.	+	-	5.6
Дятлово авылы						
5.7	50 баш мөгезле эре терлек фермасы	50	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 бүлек 7.1. 11	+	-	5.7
5.8	Сарыклар һәм дуңгызлар фермасы 30 башка исәпләнгән	50	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 бүлек 7.1. 11	+	-	5.8
Сингели авылы						
5.5	Авыл хуҗалыгы техникасы ангары	300	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 бүлек 7.1. 11	+	-	5.5
5.4	М. М. Андреевның мөгезле эре терлек фермасы 92 башка	100	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 бүлек 7.1. 11	+	-	5.4

	исәпләнгән					
Тәнгәчи авылы						
5.3	О. Н. Сарапкин крестьян-фермер хуҗалыгының 700 баш мөгезле эре терлек фермасы	300	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 бүлек 7.1. 11	+	-	5.3

2.3. Юл буе полосалары

Рождествено авыл җирлеге территориясе буенча төбәк әһәмиятендәге IV категорияле Столбище - Атабай, Дятлово авылына керү юлы, Рождествено авылына керү юлы уза.

Төбәк әһәмиятендәге автомобиль юллары өчен, торак пунктлар чикләрендә урнашкан автомобиль юлларыннан тыш, юл буе полосалары билгеләнә.

Автомобиль юлларының классына һәм (яки) категориясенә карап, юл буе полосасының киңлеге үсеш перспективаларын исәпкә алып, һәр юл буе полосасының киңлеге күләмдә билгеләнә:

1) җитмеш биш метр - беренче һәм икенче категория автомобиль юллары өчен;

2) иллеләп метр-өченче һәм дүртенче категория автомобиль юллары өчен;

3) егерме биш метр - бишенче категорияле автомобиль юллары өчен.

Федераль, төбәк яки муниципаль, җирле әһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосалары чикләрен билгеләү яисә мондый юл буе полосаларының чикләрен үзгәртү турында карар юл хуҗалыгы өлкәсендә дәүләт хезмәтләре күрсәтү һәм дәүләт милке белән идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, җирле үзидарә органы тарафыннан кабул ителә.

Рождествено авыл җирлеге территориясе буенча төбәк әһәмиятендәге IV категорияле Столбище - Атабай, Дятлово авылына керү юлы, Рождествено авылына керү юлы уза.Юл буе полосасы 50 метр күләмендә билгеләнә.

Автомобиль юлларының юл буе полосаларын куллану регламентлары 2.3.1 таблицасында күрсәтелгән.

.

2.3.1 Таблица

Автомобиль юлларының юл буе полосаларыннан файдалану регламентлары

Зона исеме	Зонадан файдалану режимы	Норматив документлар
Юл буйлары	Капиталь төзелеш объектларының, юл эшчәнлеген башкару өчен билгеләнгән объектларның, юл сервисы объектларының юл буе полосалары чикләрендә реклама конструкцияләре, мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр урнаштыру автомобиль юлы хуҗасының язмача ризалыгы булганда рөхсәт ителә. Бу ризалыкта автомобиль юлының юл буе полосалары чикләрендә мондый объектлар төзүне, реконструкцияләүне, реклама конструкцияләрен, мәгълүмат щитларын һәм күрсәткечләрен урнаштыруны гамәлгә ашыручы затлар тарафыннан мәҗбүри үтәлергә тиешле техник таләпләр һәм шартлар булырга тиеш.	«Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында " 2007 елның 8 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон 26 ст.» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты Карары 2008 елның 1 декабре № 841 Гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосалары һәм юл буе полосалары турында «» (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 18.05.2009 елдагы 317 номерлы, 2014 елның 25 октябрендәге 778 номерлы карарлары редакциясендә))

Физик факторлардан саклау буенча чаралар.

Халыкны физик факторлардан яклау буенча төп чаралар булып тавыш, электромагнит һәм радиация йогынтысыннан саклау чаралары тора.

Халыкны тискәре тавыш йогынтысыннан саклау максатыннан, төбәк әһәмиятендәге IV категорияле Столбище-Атабай, Дятлово авылына керү, Рождественога керү юллары киселешендә тавыш саклау чаралары үткәрергә кирәк.

Чаралар яклау нче тавыш та керми:

автодорог автоюллар буенда яшел утыртмаларның тавыш-саклау полосаларын булдыру;

- беренче эшелонда торак булмаган биналарны куллану;

ере-автомобиль юлының санитар өзелешенә эләгүче торак төзелеше территориясенең эшләве;

- автомобиль юллары буенда тавыш-саклагыч экраннар урнаштыру;
- тәрәзәләр звукоизоляции.

Норматив таләпләр нигезендә, генераль план нигезендә, торак пунктларда автомобиль юллары буенда тавыш-саклау экраннары урнаштыру буенча чара каралган.

Торак йортлар һәм әйләнә-тирә мохит сыйфаты нормаладанәырыла торган башка объектлар төзү өчен участокларны сайлаганда, инженерлык-экологик эзләнүләр кысаларында күздә тотылган төзелеш территориясендә гамма-фонга бәя бирергә кирәк.

2.4. Электр тапшыру линияләренең сак зоналары

Электр тапшыру линияләре, элемтә линияләре, трансформатор подстанцияләре авыл җирлеге территориясендә электромагнит нурланыш чыганагы булып торалар.

Рождествено авыл җирлеге территориясен 10 һәм35 кВт көчәнешле электр линияләре кисеп үтә. Халыкны электромагнит нурланыданәан саклау һәм электр тапшыру линияләрен зарарлау мөмкинлеген булдырмау өчен сак зоналары билгеләнә. Һава электр тапшыру линияләреннән сак зоналары күләмнәре электр челтәре хуҗалыгы объектларының сак зоналарын һәм мондый зоналар (утв) чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләрен файдалануның аерым шартларын билгеләү кагыйдәләре белән билгеләнә. (2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы РФ Хөкүмәте карары).

Рождествено авыл җирлеге территориясеннән үтүче 10 һәм 35 кВт егәрлекле рэп өчен 10 һәм 16 м сак зоналары билгеләнә (сак зоналары кадастр исәбенә куелган). 10 кВт егәрлеге булган трансформатор подстанцияләре өчен 10 м. га сак зонасы билгеләнә.

Электр тапшыру линияләренең сак зоналары территориясеннән файдалану режимы электр челтәре хуҗалыгы объектларының сак зоналарын һәм мондый зоналар (утв) чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләрен файдалануның аерым шартларын билгеләү кагыйдәләре белән билгеләнә. (2.4.1 Таблица).

2.4.1 Таблица

Электр тапшыру линияләренең сак зоналарын куллану регламентлары

Зона исеме	Зонадан файдалану режимы	Норматив документлар
ЛЭП саклау зоналары	Сак зоналарында электр челтәре хуҗалыгы объектларының, шул исәптән электр челтәре хуҗалыгы объектларының куркынычсыз эшен боза торган теләсә нинди гамәлләр кылу тыела: – балалар һәм спорт мәйданчыклары, стадионнар, базарлар, сәүдә нокталары, кыр станнары, терлек өчен куаклар, гаражлар һәм барлык төр машиналар һәм механизмнар стоянкалары урнаштыру, теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материаллары, чүплекләр саклау урыннарын урнаштыру, билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән кешеләрне күпләп туплау белән бәйле теләсә нинди чаралар үткәрү.; – теләсә нинди объектларны һәм предметларны (материалларны) урнаштырырга, шулай ук электр челтәре хуҗалыгы объектына керүгә комачаулык итә торган теләсә нинди эшләр башкарырга һәм корылмалар төзергә; – сугу механизмнары белән эшләү һ. б. **Юридик һәм физик затларга челтәр оешмаларын килештерү турында язма карардан башка саклау зоналары чикләрендә тыела:** – биналар һәм корылмаларны төзү, капиталь ремонтлау, реконструкцияләү яки сүтү; – бакча, бакча һәм дача җир участоклары, бакчачылык, яшелчәчелек һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәләре объектлары, торак төзелеше объектлары, шул исәптән индивидуаль йортлар урнаштыру – тау, шартлаткыч, мелиоратив эшләр, шул исәптән җирләрне	Электр челтәре хуҗалыгы объектларының сак зоналарын һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләрен файдалануның аерым шартларын билгеләү кагыйдәләре (утв). РФ Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары)

	вакытлыча су басу белән бәйле; – агач һәм куаклар утырту һәм кисү.	

Физик факторлардан саклау буенча чаралар.

Норматив таләпләр нигезендә генераль план нигезендә электромагнит нурланыш чыганакларының йогынтысын киметү буенча түбәндәге чаралар каралган:

– гамәлдәге торак төзелеше янында урнашкан электромагнит нурланыш чыганакларын инвентарьладанәыру һәм комплексслы тикшерү;

– электр тапшыру линияләре буенда сак зоналарын оештыру һәм үтәү.

Төзелеш һәм инженерлык эшләрен үткәрү технологиясе белән радиоактив материаллар куллану каралмаганга күрә, радиацион хәлне үзгәртү өчен сәбәпләр көтелми.

Торак йортлар һәм әйләнә-тирә мохит сыйфаты нормаладанәырыла торган башка объектлар төзү өчен участокларны сайлаганда, инженерлык-экологик эзләнүләр кысаларында күздә тотылган төзелеш территориясендә гамма-фонга бәя бирергә кирәк.

2.5. Элемтә линияләренең һәм корылмаларының сак зоналары

Россия Федерациясе элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләре гамәлдәге кабельле, радиорелей һәм һава элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен, шулай ук Россия Федерациясе элемтә челтәренең нормаль эшен боза торган элемтә корылмаларын саклап калуны тәэмин итү өчен кертелә.

Кабельле һәм һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре трассаларында махсус куллану шартлары булган сак зоналары билгеләнә:

- торак пунктлардан читтә урнашкан һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре өчен җир асты кабель линияләре өчен-җир асты элемтә кабеле трассасыннан яки һава элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен ерак үткәргечләрдән параллель рәведанәә турыдан-туры аерып торган бу линияләр буендагы җир кишәрлекләре рәвешендә, һәр яктан 2 метрдан да ким булмаган санда җир участоклары рәвешендә.;

- судно йөрешле һәм йөкле елгалар, күлләр, сусаклагыч һәм каналлар (арыклар) аша чыкканда диңгез кабель линияләре һәм элемтә кабельләре өчен - су өслегеннән һәр яктан, елга, күлләр, сусаклагыч һәм каналлар аша чыкканда, диңгез кабеле трассасыннан 0,25 диңгез миленә кадәр яки елга,

күлләр, сусаклагыч һәм каналлар аша чыкканда кабель трассасыннан 100 метрга кадәр су киңлеге участоклары рәвешендә-һәр яктан 100 метрга;

- элемтә кабельле линияләрендә Җир һәм җир асты һәм хезмәт күрсәтми торган көчәйтү һәм регенерация пунктлары өчен-көчәйтү һәм регенерация пунктларын урнаштыру үзәгеннән яки аларны җимерү чигеннән 3 метрдан ким булмаган һәм җир контурларыннан 2 метрдан да ким булмаган ябык сызык белән билгеләнгән җир участоклары рәвешендә.

Элемтә линияләренең һәм корылмаларының саклау зоналарыннан файдалану режимы Россия Федерациясе элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләре белән билгеләнә (раслау). 1995 елның 9 июнендәге РФ Хөкүмәте карары белән N 578) (Таблица 2.5.1).

.

2.5.1 Таблица

Элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау зоналарын куллану регламентлары

Зона исеме	Зонадан файдалану режимы	Зона исеме
Элемтә линияләрен һәм корылмалары н саклау зонасы	**Сакчылык зоналары чикләрендә элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен файдаланучы предприятиеләр вәкилләре, юридик һәм физик затларга язма рөхсәтеннән башка тыела:** а) төрле төзелеш, монтаж һәм шартлаткыч эшләр башкару, Җир механизмнары (Комлы барханнар зоналарыннан тыш) грунтны планлаштыру һәм җир эшләрен башкару (0,3 метр тирәнлеккә сөрүдән тыш)); б) скважиналар бораулау, шурфлау, грунт пробаларын алу, шартлаткыч эшләр башкару белән бәйле геологик-төшерү, эзләү, геодезия һәм башка эзләнү эшләре башкарырга;; в) агач утырту, кыр станнарын кисү, терлек тоту, материаллар, азык һәм ашлама туплау, учакларны яндыру, ату урыннары оештыру.; г) автотранспорт, трактор һәм механизмнар юлларын һәм стоянкаларын оештырырга, һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре астында габаритсыз йөкләр алып барырга, каналлар төзергә (арыклар), киртәләрне оештырырга һәм башка киртәләр куярга; д) судноларны, баржларны һәм йөзә торган краннарны кую өчен причаллар оештырырга, төягеч-бушату, су асты техник, су төбен тирәнәйтү һәм җир эшкәртү эшләре башкарырга, балык промыселы участоклары бүлеп бирергә, балык, башка су хайваннарын, шулай ук су үсемлекләрен су асты кораллары белән чыгарырга, су сиптерү, колка ясау һәм боз әзерләү эшләрен башкарырга. Судларга һәм башка йөзү чараларына якорь ташлау, якорьләр, чылбырлар, лотлар, җепселләр һәм траллар белән узу тыела; е) электр тапшыру линияләрен, радиостанцияләрне һәм электр магнит энергиясен өйрәнүче һәм элемтә линияләренә һәм радиофикация линияләренә куркыныч йогынты ясаучы башка объектларны төзү һәм реконструкцияләү;; ж)җир асты коммуникацияләрен коррозиядән, җир асты кабель элемтә линияләрен исәпкә алмыйча, якларга. Юридик һәм физик затларга элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре нормаль эшен бозарга мөмкин булган төрле гамәлләр башкару тыела: а) биналарны һәм күперләрне сүтү һәм реконструкцияләү,	Элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау зонасы

	коллекторларны, метрополитен тунельләрен һәм тимер юлларны үзгәртеп кору, элемтә кабельләре салынган, һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре баганалары урнаштырылган, радиорелей станцияләренең техник корылмалары, кабель тартмалары һәм бүлү тартмалары урнаштырылган, заказчылар (төзүчеләр) тарафыннан элемтә линияләрен һәм корылмаларын, радиофикация линияләрен һәм корылмаларын алдан чыгармыйча гына, алар карамагында әлеге линияләр һәм корылмалар; б) җир асты кабель элемтә линияләре трассаларын салып куярга, бу трассаларда вакытлыча складлар, химик актив матдәләр һәм сәнәгать, көнкүреш һәм башка калдыклар чүплекләре урнаштырырга, үлчәм, сигнал, кисәтү билгеләре һәм телефон коеларын ватарга; ; в) көчәйтү һәм регенерация пунктларының (җир өсте һәм җир асты) һәм радиорелей станцияләренең, телефон канализациясенең кабельле кое, бүлү шкафларының һәм кабель тартмаларының ишекләрен һәм люкларын ачарга, шулай ук элемтә линияләренә (бу линияләргә хезмәт күрсәтүче затлардан тыш) тоташырга;); г) техник персоналның аларга ирекле үтеп керүенә комачаулап, элемтә линияләре трассаларын киртәләргә; д) Элемтә хезмәтләреннән файдалану максатларында абонент телефон линиясенә һәм радиофикация линиясенә үз белдегең белән тоташырга; е) элемтә һәм радиофикация корылмаларына зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләр кылырга (элемтәнең һава линияләренең терәкләренә һәм арматурасына зыян китерергә, чыбыкларны өзәргә, аларга чит әйберләр ташларга һ.б.).	

2.6. Газ бүлү челтәрләренең минималь ераклыклары һәм сак зоналары

Рождествено авыл җирлеге территориясендә газ бүлү челтәрләренең берничә тармагы уза, шулай ук ГРП урнашкан. 62.13330.2011 " СНиП 42-01-2002. Карала торган территориядән узучы 0,3, 1,2 МП басымы астында җир асты газүткәргечләреннән» газ бүлү системалары 4 һәм 10 м тәшкил иткән биналар һәм корылмалар фундаментларына кадәр минималь ара билгеләнә.

Каралучы территория буенча уза торган газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләре нигезендә, сак зоналары билгеләнә:

- аерым торучы газ җайга салу пунктлары тирәсендә-ябык линия белән чикләнгән территория рәвешендә, әлеге объектлар чикләреннән 10 метр ераклыкта үткәрелгән. Биналар янындагы газ җайга салу пунктлары өчен сак зонасы регламентланмый;

– тышкы газүткәргеч трассалары буенда-газүткәргечнең һәр ягыннан 2 метр ераклыкта шартлы линияләр белән чикләнгән территория рәвешендә ; ;

– суднолар һәм йөз елгалары, күлләр, сусаклагычлар, каналлар аша газүткәргечләрнең су асты кичүләре буенда-су өслегеннән су өслегеннән параллель яссылыклар арасында төзелгән, газ үткәргечнең һәр ягыннан 100 м ераклыкта торган төбенә кадәр су киңлеге участогы рәвешендә;;

– Урманнар һәм агач-куак үсемлекләре аша узучы поселокара газүткәргечләр трассасы буенда-6 метр киңлектәге узу рәвешендә, газүткәргечнең һәр ягыннан 3әр метр. Газүткәргечләрнең җир өсте участоклары өчен агачлардан торбаүткәргечкә кадәр ераклык газүткәргечне эксплуатацияләү срогы дәвамында агачларның биеклегеннән дә ким булмаска тиеш.

2.7.1 нче Таблица

Газ бүлү челтәрләренең сак зоналарын куллану регламентлары

Зона исеме	Зонадан файдалану режимы	Нормативные документы
Газ бүлү челтәрләренең сак зоналары	Газ бүлү челтәрләренең сак зоналарына керә торган җир кишәрлекләренә зыян китерүне, зыян китерүне яки аларны нормаль эксплуатацияләү шартларын бозуны кисәтү һәм бозу максатларында газ бүлү челтәрләренең саклык зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләре хуҗалары, хуҗалары яки аннан файдаланучылар булган юридик һәм физик затларга, яисә проектлаштыручы торак-граждан һәм житештерү объектлары, инженерлык, транспорт һәм социаль инфраструктура объектлары, яисә күрсәтелгән җир кишәрлекләре чикләрендә теләсә нинди хуҗалык эшчәнлеген башкаручы юридик һәм физик затларга чикләүләр (йөкләмәләр) салына.: - торак-гражданлык һәм җитештерү объектлары төзү; - эксплуатация оешмалары белән килешенеп, бу газүткәргечләрне алдан чыгармыйча гына аларда урнашкан күперләрне, коллекторларны, автомобиль һәм тимер юлларны сүтү һәм реконструкцияләү ; ; - ярларны ныгыту корылмаларын, су үткәргеч җайланмаларын, җир һәм башка корылмаларны, газ бүлү челтәрләрен җимерүдән саклый торган корылмаларны җимерергә.; - тану билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын һәм башка газ бүлү челтәрләрен күчерү, зарарлау, Күмү һәм юк итү;;	Правила охраны газораспределительных сетей (утв. постановлением Правительства РФ «Об утверждении правил охраны газораспределительных сетей от 20 ноября 2000 г. №878, в ред. постановлений Правительства РФ от 22.12.2011 №1101, от 17.05.2016 №444)

	- чүплекләр һәм складлар оештырырга, кислоталар, тоз, селте һәм башка химик актив матдәләр эретмәләре агызырга . ; - сак зоналарын киртәләү һәм киртәләү, эксплуатация оешмалары персоналының газ бүлү челтәрләренә керүенә, газ бүлү челтәрләренә хезмәт күрсәтүне үткәрүгә һәм зыяннарны бетерүгә каршы тору; - ут вә ут чыганакларын урнаштырырга.; - баз казырга, туфракны авыл хуҗалыгы һәм сугару кораллары һәм механизмнары белән эшкәртергә һәм казырга; 0,3 метр тирәнлектә туфракны эшкәртергә;; - газ җайга салучы пунктларның, катод һәм дренаж саклау станцияләренең калиткаларын һәм ишекләрен, җир асты коеларының люкларын ачарга, элемтә чараларын, яктырту һәм телемеханика системаларын электр белән тәэмин итүне кертергә яки өзәргә;; - газ бүлү челтәрләре биналарына чит әйберләр, баскычлар, баскычлар ташларга, басарга, аларны җир өсте газүткәргечләренә, киртәләргә һәм бәйләргә, аларга керергә; - газ бүлү челтәрләренә үз белдегең белән тоташырга.	

2.7. Су саклау зоналары

Су объектларында суның сыйфаты атмосфера явым-төшемнәре, предприятиеләрнең чистартылмаган агынты сулары, торак пунктлар территориясеннән, авыл хуҗалыгы җирләреннән өске агымнары, шулай ук туфрак эрозияләре белән килә торган пычрату йогынтысында формалаша.

Авыл җирлеге чикләрендә өске суларның төп пычратучылары-авыл хуҗалыгы җитеданәерүе объектлары, махсус билгеләнеданәәге объектлар, халыктан килгән агынты сулар.

Авыл хуҗалыгы предприятиеләре тарафыннан туфракны эшкәртү буенча эрозиягә каршы агротехник чараларны үтәмәү, су объектларына якын җирләрне сөрү, минераль ашламалар һәм пестицидлар кертү дә пычрануга китерә. Язгы ташу һәм язгы ташу вакытында туфрак, тирес массасы, ягулык-майлау материаллары, нефть продуктлары юыла, бу елгаларның санитар торышын начарайта.

Җир өсте һәм җир асты суларын пычратуда халыктан килеп чыккан агынты сулар зур роль уйный, чөнки авыл җирлегендәге торак пунктларның үзәкләштерелгән канализация системасы һәм чистарту корылмалары юк. Канализация булмау сәбәпле, халыктан пычрак чокырлар, рельефның түбәнәйтелгән участоклары, кече елгалар килеп чыга. Яңгыр суларын кабул итү урыннары булып өске су объектлары тора.

Өске һәм җир асты суларын пычрату чыганагы булып, локаль чистарту корылмалары белән җиһазландырылмаган мөгезле эре терлек фермалары тора.

Авыл җирлегендә өске суларны саклау өлкәсендә төп проблема булып су саклау зоналары режимнарын үтәмәү тора. РФ Су кодексы таләпләрен бозып, өске су объектларының су саклау зоналарында торак пунктларның канализацияләнмәгән торак төзелеше, Куйбышев сусаклагычы янындагы зират, фермаларның бер өлеше урнашкан.

РФ Су кодексының 65 ст. нигезендә, Су саклау зоналары булып елгаларның, инешләрнең, күлләрнең, сусаклагычларның яр буе линиясенә якын булган һәм күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, куылуын, аларның суларын су белән тәэмин ителүен булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларын һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларын саклау максатларында хуҗалык һәм башка эшчәнлек алып баруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләр санала.

Су саклау зоналары чикләрендә Яр буе саклау полосалары билгеләнә, алар территорияләрендә хуҗалык һәм башка төр эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә.

Елгаларның, инешләрнең, күлләрнең, сусаклагычларның һәм аларның яр буе саклау полосаларының киңлеге торак пунктлар территорияләреннән читтә тиешле яр сызыгыннан куела. «Земля «РКЦ " АЖ ТР Экология һәм табигый байлыклар министрлыгы заказы буенча Куйбышев сусаклагычының яр буе линиясе чикләрен аэрофотосемка һәм төгәлләданәерү буенча эшләр үткәрде. Әлеге эш нәтиҗәләре Рождествено авыл җирлегенең генераль планында кулланылды.

Елгаларның һәм инешләрнең су саклау зоналарының киңлеге аларның чишмәләреннән елга һәм инешләрнең озынлыгы белән билгеләнә:

ун километрга кадәр-илле метр күләмендә;

уннан илле километрга кадәр-йөз метр күләмендә;

иллеләп километр һәм аннан да күбрәк-ике йөз метр күләмендә.

Яр буе саклау полосасының киңлеге су объектының ярдан читкә китүенә бәйле рәведанәә билгеләнә һәм 30 м киредән качу өчен яки 0°, 40 м читләшү өчен 3° һәм 50 м читләшү өчен.

Елганың чишмә башына кадәр 10 км озынлыкта су саклау зонасы яр буе саклау полосасына туры килә. Елганың, инешнең чишмә башына су саклау зонасы радиусы 50 м күләмендә билгеләнә.

Гомуми кулланылыданәагы су объектының яр буе линиясе буенда яр буе полосасы билгеләнә. Су объектларының яр буе полосасының киңлеге 20 м тәшкил итә, каналларның яр буе полосасыннан, шулай ук елга һәм инешләрнең озынлыгы 10 км (5 м) тәшкил итә. Гражданнарның су объектына ирекле үтеп керүен тәэмин итү максатларында яр буе полосасы төзелә алмый.

Шулай итеп, күлләрнең һәм инешләрнең су саклау зонасының киңлеге 50 м, Куйбышев сусаклагычының-200 м тәшкил итә. Елгаларның һәм күлләрнең яр буе саклау полосалары 50 м, Куйбышев сусаклагычының яр буе полосалары 200 м тәшкил итә. Куйбышев сусаклагычының һәм күлләрнең яр буе полосалары – 20 м, инешләр-5 м күләмендә кабул ителгән.

Су саклау зоналарын, яр буе саклау һәм яр буе полосаларын куллану регламентлары 2.7.1 таблицасында тәкъдим ителде

.

2.7.1 Таблица

Су саклау зоналарын, яр буйларын куллану регламентлары су объектларының саклау һәм яр буе полосалары

Зона исеме	Күрсәтелгән зонадан файдалану режимы	Рөхсәт ителгән кулллануны җайга салучы норматив документлар
Су саклау зонасы	Су саклау зоналары чикләрендә тыела: туфракның уңдырышлылыгын җайга салу максатларында агынты суларны куллану; зиратларны, үләт базларын, җитештерү һәм куллану калдыкларын, химик, шартлаткыч, агулы, агулы һәм агулы матдәләрне, радиоактив калдыкларны күмү пунктларын урнаштыру; зарарлы организмнар белән көрәшү буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру; транспорт чараларының (махсус транспорт чараларыннан тыш) хәрәкәте һәм туктавы, аларның юллар буйлап йөрүләреннән һәм юлларда һәм махсус җиһазландырылган, каты өслекле урыннарда тукталудан тыш; АЗС, ягулык-майлау материаллары складларын урнаштыру (ягулык салу станцияләре, ягулык-майлау материаллары складлары портлар, суднолар төзү һәм суднолар ремонтлау оешмалары, эчке су юллары инфраструктурасы территорияләрендә, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм Су кодексы таләпләрен үтәү шарты белән урнаштырылган очраклардан тыш), транспорт чараларын техник карау һәм ремонтлау өчен файдаланыла торган техник хезмәт күрсәтү станцияләре, транспорт чараларын юу;; пестицидлар һәм агрохимикатларның махсуслаштырылган саклагычларын урнаштыру, пестицидлар һәм агрохимикатлар куллану; агынты, шул исәптән дренаж, су агызу; гомумтаралган файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару (гомумтаралган файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару, файдалы казылмаларның башка төрләрен разведкалау һәм чыгару белән шөгыльләнүче җир асты байлыкларыннан файдаланучылар тарафыннан, расланган техник проект нигезендә, РоссияgarantF1://10004313.7garantF1://10004313.191 Федерациясенең 21.02.1992 ел, № 19.1 статьясы нигезендә, аларга бирелгән җир асты байлыклары турындагы законнары нигезендә бирелгән җир асты байлыклары һәм (яки) геологик бүленешләр чикләрендә гамәлгә ашырыла торган очраклардан тыш). Җир асты байлыклары турында «2395-I номерлы федераль закон). Су саклау зоналары чикләрендә су объектларын пычратудан, чүплектән, кудырудан һәм ташландык суларны чистартудан саклауны тәэмин итүче, су законнары һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә, су объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү, файдалануга тапшыру, хуҗалык һәм башка объектларны эксплуатацияләүгә кертү рөхсәт ителә. Су объектын су пычранудан, чүпләнүдән, куудан һәм ташландык хәлдә калдыклардан саклауны тәэмин итүче корылманың тибын сайлау әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнар ташлауның рөхсәт ителгән нормативларын үтәү зарурилыгын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.	Россия Федерациясе Су кодексы
Прибрежная защитная юл	Яр буе саклау полосалары чикләрендә су саклау зоналары өчен билгеләнгән чикләүләр белән беррәттән тыела: – җирләрне сөрү; – юдырыла торган грунтлар өемнәре урнаштыру; – авыл хуҗалыгы хайваннарын коткару һәм алар өчен җәйге лагерьлар, ванн оештыру. Су саклау зоналары чикләрен һәм яр буе саклау полосалары чикләрен махсус мәгълүмат билгеләре белән беркетү җир законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.	Россия Федерациясе Су кодексы
Яр	Һәр гражданин гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе	Россия Федерациясе

юл	полосасыннан, шул исәптән һәвәскәр һәм спорт балыкчылыгы һәм йөзү чараларын җәлеп итү өчен, файдаланырга (механик транспорт чараларын кулланмыйча) хокуклы. Яр буе полосасы чикләрендә җир кишәрлекләрен хосусыйлаштыру тыела.	Су кодексы Россия Федерациясе Җир кодексы

2.8. Эчәргә яраклы су чыганакларын санитар саклау зоналары

Рождествено авыл җирлеге территориясендә торак пунктларны хуҗалык-эчәр су белән тәэмин итү җир асты сулары базасында башкарыла.

Авыл җирлеге территориясендә су белән тәэмин итүнең җир асты чыганаклары - су алу скважиналары урнашкан, алардан 2.1.4.1110-02 СанПиН нигезендә «су белән тәэмин итү чыганакларын һәм эчә торган су үткәргечләрне санитар саклау зоналары» санитар саклау зоналары билгеләнергә тиеш.

Эчәргә яраклы су чыганакларын санитар саклау зоналары өч пояс составында оеданәырыла.

Беренче пояс (катгый режим) су алу җайланмаларының, барлык суүткәргеч корылмаларының һәм су үткәрү каналының урнашкан территориясен үз эченә ала. Аның максаты-су алу һәм су алу корылмаларының урынын очраклы яки аңлы рәведанәә пычратудан һәм зарарланудан саклау. Икенче һәм өченче пояс (чикләүләр поясы) су белән тәэмин итү чыганакларының пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.

Рождествено авыл җирлегендә 8 су җыю скважинасы, 9 суэтем башнясы (табл. 2.8.1).

2.8.1 Таблица

Су алу скважинасы турында гомуми мәгълүмат

Объектның исеме	Кадастр номеры	Җир категориясе, ЕГРН мәгълүматлары буенча	Хокук төре	Хокук иясе
Дятлово авылы				
Су башнясы белән су алу скважинасы	Бер өлеше ЗУ 16:24:190401:7	Торак пунктлар җирләре	Даими (сроксыз) файдалану	ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге башкарма комитеты муниципаль учреждениесе
			Милек	ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге
Су башнясы	ЗҮЛЕШ 16: 24: 190502:2	Торак пунктлар җирләре	Дәүләт милке	Мәгълүматлар юк
Су алу скважинасы	Кадастр кварталы 16: 24: 190401	Торак пунктлар җирләре	Чикләнмәгән дәүләт милке	-
Рождествено авылы				
Су башнясы белән	16:24:190101:322	Торак пунктлар	Милек	ТР Лаеш муниципаль

су алу скважинасы		җирләре		районы Рождествено авыл җирлеге башкарма комитеты муниципаль учреждениесе
Су башнясы белән су алу скважинасы	16:24:190101:321	Торак пунктлар җирләре	Милек	ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге
			Даими (сроксыз) файдалану	ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге башкарма комитеты муниципаль учреждениесе
Тәнгәчи авылы				
3 су алу скважинасы белән суэтем башнясы	ЗУ өлеше 16: 24: 190502:1042	Торак пунктлар җирләре	Милек	Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге
Су башнясы	16:24:190201:184	Торак пунктлар җирләре	Дәүләт милке	Мәгълүматлар юк
Сингели авылы				
Су башнясы белән су алу скважинасы	16:24:190301:365	Торак пунктлар җирләре	Даими (сроксыз) файдалану	ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге башкарма комитеты муниципаль учреждениесе

Су алу скважиналарын санитар саклау зоналарының эшләнгән проектлары булмау сәбәпле, генераль план 2.1.4.1110-02 СанПиН нигезендә, җир асты суларының сакланышын исәпкә алып, санитар саклау зонасының беренче поясы күләме кабул ителде.

Су алу скважинасы территориясеннән читтә урнашкан сууткәргеч корылмаларны санитар саклау зонасы беренче пояс (катгый режим) белән тәкъдим ителгән (СанПиН 2.1.4.1110-02). Сууткәргеч корылмаларының беренче ЗСО чиге ераклыкта кабул ителә:

- запас һәм көйләүче сыешлыклар, фильтрлар һәм элемтә өчен яктырткычларның диварларыннан-30 м дан да ким түгел;
- су башняларыннан-кимендә 10 метр;
- калган биналардан (отстойниклар, реагент хуҗалыгы, хлор склады, насос станцияләре һ. б.) - 15 меңнән дә ким түгел.

Суэтем башнялары өчен беренче ЗСО поясы чиген 10 метр итеп билгелибез.

Өч поясның һәркайсында махсус режим билгеләнә һәм суның сыйфаты начараюны кисәтүгә юнәлдерелгән чаралар комплексы билгеләнә (2.8.2 Таблица).

2.8.2 Таблица

Эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зонасыннан файдалану регламентлары

Зона исеме	Күрсәтелгән зонадан файдалану режимы	Рөхсәт ителгән куллануны җайга салучы норматив документлар
Эчәргә яраклы су чыганакларын	I пояс чикләрендә тыела: - югары вольтлы агачлар утырту, төзелешнең барлык төрләре, су үткәргеч корылмаларын эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә	СанПиН 2.1.4.1110-02 «су белән тәэмин итү чыганакларын

санитар саклау зонасы	һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган, шул исәптән төрле билгеләнештәге торбаүткәргечләр салу, торак һәм хуҗалык-көнкүреш биналарын урнаштыру, кешеләр яшәү, агу химикатлары һәм ашламалар куллану. - биналар, көнкүреш яки җитештерү канализациясенең якын системасына агынты суларны бүлеп, канализация белән җиһазландырылырга тиеш, яки II пояс территориясендә санитар режимны исәпкә алып, санитар саклау зонасының I поястан читтә урнашкан чистарту корылмаларының урын станцияләренә. Санитар саклау зоналарының II һәм III поясы чикләрендә тыела*: - файдаланылган суларны җир асты горизонтларына күчерү һәм каты калдыкларны җир асты өлешенә күчерү, җир асты байлыкларын эшкәртү; - ягулык-майлау материаллары, агу химикатлары һәм минераль ашламалар складларын, простаклар, шлам саклагычларны һәм җир асты суларының химик пычрану куркынычы тудыра торган башка объектларны урнаштыру. Санитар саклау зонасының III поясы чикләрендә мондый объектларны урнаштыру, геологик контроль органнары бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән Роспотребнадзор органнарының санитар-эпидемиологик бәяләмәсе булган очракта, саклаучы җир асты суларын кулланганда гына рөхсәт ителә. Шулай ук II пояс чикләрендә тыела: - зиратларны, үләт базларын, ассенизация басуларын, фильтрация басуларын, тирес саклагычларны, силос траншеяларын, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләрен һ. б. объектларны урнаштыру, алар җир асты суларының микроб пычрану куркынычына бәйле.; - ашламалар һәм агулы химикатлар куллану; - төп кулланылыштагы урман кисү.	һәм эчәргә яраклы суларны санитар саклау зоналары»

Хәзерге вакытта торак пунктларда су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары территорияләрен куллану режимы, тулаем алганда, үтәлә, әмма санитар саклау зоналарының беренче билбауларында авыл җирлеге торак пунктларының торак төзелеше территорияләре урнашуын билгеләп үтәргә кирәк.

Җир өсте һәм җир асты суларын саклау буенча чаралар.

Рождествено авыл җирлеге территориясендәге өске һәм җир асты суларын анализлау нигезендә, су объектларын интенсив куллану нәтиҗәсендә суның сыйфаты начарлану гына түгел, су балансының состав өлешләренең чагыданәырмасы, сулыкларның һәм сулыкларның гидрологик режимы да үзгәрә, дигән нәтиҗә ясарга мөмкин.

Шуңа бәйле рәведанәә авыл җирлегенең генераль планы нигезендә, өске суларны саклау буенча инженер-техник һәм оештыру-административ чаралар комплексын үткәрү тәкъдим ителә.

Су ресурсларын саклау һәм рациональ файдалану буенча инженер-техник чаралар үз эченә:

- Россия Федерациясе Су кодексы таләпләренә туры китереп, су объектларын пычратудан, корылудан һәм ташландык суларны агызудан саклауны гарантияли торган төзелеп килүче, урнаданәырыла торган, реконструкцияләнә торган барлык корылмалар белән тәэмин итү – ;

- торак пунктларны су белән тәэмин итү объектларын реконструкцияләү һәм модернизацияләү;

- эчәргә яраклы су белән тәэмин итүнең сыйфатына, шул исәптән технологик алымнарны кулланып, төзәтмәләр кертү;

– су алу скважиналарында су торбаларын ремонтлау һәм алыданәыру;

- канализация челтәрләренең тәэмин ителешенең процентын су белән тәэмин итү дәрәҗәсенә җиткерү – ;

- өске агымны оештыру;

- беренчел канализацияләнгән торак территорияләр, су саклау зоналарында, өске су объектлары;

- торак пунктларда чистарту корылмалары белән хуҗалык-көнкүреш һәм яңгыр сулары канализацияләре челтәрләрен проектлау һәм төзү;;

- авыл хуҗалыгы предприятиеләрен локаль чистарту корылмалары белән тәэмин итү;

- канализация чистарту корылмаларын төзегәндә юынты суларның явым-төшемнәрен зарарсызландыру һәм утильләданәерү өчен җайланмаларны карау максатка ярашлы;

– авыл җирлеге территориясен дренладанәыручы кече елгалар һәм инешләрне чистарту.

Оештыру-административ чаралар сыйфатында түбәндәге чаралар үткәрү тәкъдим ителә:

– авыл җирлегенең барлык су кулланучыларын инвентаризацияләү;

– су һәм су асты хайваннары күпләп җыелган урыннарда теләсә нинди агынты суларны һәм калдыкларны ташлауны тыю;;

– гамәлдәге су белән тәэмин итү челтәрләренең техник торышына мониторинг челтәрен оештыру һәм үстерү, шулай ук өске һәм җир асты суларын гидромониторинглау;

– су белән тәэмин итүне арттыру өчен авыл торак пунктлары һәм агросәнәгать комплексы предприятиеләре өчен эчәргә яраклы суларның ресурс базасын өйрәнү һәм яңадан торгызу буенча эзләү-бәяләү эшләрен оештыру;;

-халыкны эчә торган су белән тәэмин итә торган су алу җайланмалары белән файдаланыла торган җир асты суларын чыгару максатларында җир асты байлыкларыннан файдалану хокукына лицензияләрне үз вакытында рәсмиләданәерү – ;

- эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганакларының икенче һәм өченче поясы чикләрен исәпләү үткәрү;

– чишмәләрне тикшерү һәм төзекләндерү;

– юынты суларны чистарту, явым-төшемнәрне зарарсызландыру һәм утилизацияләүнең заманча методларын һәм алдынгы технологияләрен кертү;;

- эчәргә яраклы суның сыйфатына тышкы тискәре йогынтыны булдырмау максатыннан, җирлекнең барлык эчәр су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зонасында җир асты суларының торышына мониторинг оештыру;;

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 10.01.2009 ел, №17 карары белән расланган «җирдә су саклау зоналары чикләрен һәм су объектларының яр буе

саклау полосалары чикләрен билгеләү Кагыйдәләре» нигезендә, РФ Су кодексының 65 статьясы нигезендә, Су саклау зоналары чикләрен һәм яр буе саклау полосалары чикләрен билгеләү.;

- җирлектә су саклау зоналары чикләрен һәм яр буе саклау полосаларын махсус мәгълүмат билгеләре белән беркетү;

– су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе саклау полосалары чикләрендә һәм эчәргә яраклы су чыганакларын санитар саклау зоналарында урнашкан җир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын файдалануның махсус хокукый режимын үтәү;;

– су хуҗалыгы системаларының куркынычсыз торышын һәм эксплуатациясен тәэмин итү, юынты суларның су объектларына зарарлы йогынтысын булдырмау;

– 1.1.2. п. үтәлеше кысаларында. Татарстан Республикасында коррупциягә каршы тору эшен координацияләү буенча Комиссиянең 2015 елның 10 ноябрендәге утырышы беркетмәсе нигезендә Татарстан Республикасында коррупциягә каршы тору эшен координацияләү комиссиясе рәисе Р. Н. Миңнеханов тарафыннан расланган Татарстан Республикасында коррупциягә каршы тору эшен координацияләү комиссиясе утырышы 30.11.2015 елдагы ПР-355 номерлы беркетмәсе нигезендә су объектлары булмаган торак пунктлар чикләрендә сулыкларны ачыклау буенча эш алып барырга, мондый сулыклар белән шөгыльләнүче Зун булдырырга, аларны межалау һәм кадастр учетына куюны тәэмин итәргә тәкъдим ителде;

– су объектларын рациональ файдалану, торгызу;

– Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә су объектларын саклау буенча су хуҗалыгы чараларын һәм чараларны тормышка ашыру.

2.9. Урманнар

Рождественский авыл җирлеге территориясендә саклагыч категорияле урманнар бүлеп бирелгән.

Саклагыч урманнар, әйләнә-тирә мохитне саклау, су саклау, санитар-гигиена, сәламәтләндерү һәм башка файдалы функцияләрне саклау максатларында, әгәр дә аларны саклау урманнарының максатчан билгеләнеше һәм алар башкара торган файдалы функцияләр белән бер үк вакытта файдалану шарты белән бер үк вакытта урманнардан файдалану күздә тотыла. Рождествено авыл җирлеге территориясендә урманнарның түбәндәге категорияләре таратылды:

1) су саклау зоналарында урнашкан урманнар;

2) табигый һәм башка объектларны саклау функцияләрен башкаручы урманнар:

- гомуми файдаланудагы тимер юллары, гомуми файдаланудагы федераль автомобиль юллары, Россия Федерациясе субъектлары милкендә булган гомуми файдаланудагы автомобиль юллары буенда урнашкан урманнарның саклау полосалары;

- яшел зоналар;
- урман-парк зоналары;

3) кыйммәтле урманнар:

- урман-дала зонасында урнашкан урманнар;
- урманнарның Уылдык чәчү урыннары.

Аларны куллану, саклау, яклау, җитеданәерү үзенчәлекләре 2.9.1 таблицасында тәкъдим ителгән.

.

2.9.1 Таблица

Урман фонды җирләреннән файдалану регламентлары

п/п	Зона исеме	Күрсәтелгән зонадан файдалану режимы	Рөхсәт ителгән куллануны җайга салучы норматив документлар
Защитные леса			
	Саклау урманнарында аларның максатчан билгеләнешенә һәм файдалы функцияләренә туры килми торган эшчәнлек алып бару тыела.		РФ Урман кодексы, 04.12.2006 ел, № 200-ФЗ
1	Су саклау зоналарында урнашкан урманнар	Су саклау зоналарында урнашкан урманнарда тыюлар: 1) урман утыртмаларының тоташ кисүләрен үткәрү; 2) урманнарны саклау һәм яклау өчен токсик химик препаратлар куллану, шул исәптән фәнни максатларда; 3) авыл хуҗалыгын алып бару, печән чабудан һәм умартачылыктан тыш; 4) урман плантацияләрен төзү һәм эксплуатацияләү; 5) капиталь төзелеш объектларын урнаштыру, углеводород чималын геологик өйрәнү һәм эшкәртү эшләрен башкаруга бәйле линияле объектлардан, гидротехник корылмалардан һәм объектлардан тыш.	РФ Урман кодексы 04.12.2006 № 200-ФЗ
2	Табигый һәм башка объектларны саклау функцияләрен башкаручы урманнар	Табигый һәм башка объектларны саклау функцияләрен башкаручы урманнарда, очраклардан тыш, урман утыртмаларының тоташ кисүләрен үткәрү тыела: - сайлап алынган кисүләр үзләренең тирә-юньне барлыкка китерүче, су саклау, санитар-гигиена, сәламәтләндерү һәм башка файдалы функцияләрен юкка чыгара торган урман утыртмаларын, саклагыч урманнарның һәм алар башкара торган файдалы функцияләрнең максатчан билгеләнешен саклап калуны тәэмин итә торган урман утыртмаларына алмаштыруны тәэмин итми., тиешле урманнар урнашкан территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган зоналарда тоташ кисүләрне үткәрү өчен, әгәр күрсәтелгән зоналарның режимы агач, куаклар, лианнар кисүне күздә тотса,, - урман инфраструктурасын булдыру белән бәйле булмаган объектларны төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү Россия Федерациясе законнары нигезендә җир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү, сусаклагычларны һәм башка ясалма су объектларын, шулай ук гидротехник корылмаларны, елга портларын, причалларны куллану; электр тапшыру линияләрен, элемтә линияләрен, юллар, труба үткәргечләрне һәм башка линия объектларын, шулай ук әлеге объектларның аерылгысыз технологик өлеше булган корылмаларны файдалану максатларында тыелмаган яисә чикләнмәгән. Табигый һәм башка объектларны саклау функцияләрен башкаручы урманнарда урман утыртмаларын сайлап алу	РФ Урман кодексы 04.12.2006 № 200-ФЗ

		федераль башкарма хакимиятнең вәкаләтле органы билгеләгән тәртиптә башкарыла. **Урман-парк зоналарында тыюлар:** - урманнарны саклау һәм яклау өчен токсик химик препаратлар куллану, шул исәптән фәнни максатларда; - аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру; - авыл хуҗалыгын алып бару; - файдалы казылма ятмаларын эшкәртү; - капиталь төзелеш объектларын, гидротехник корылмалардан тыш, урнаштыру. Урман-парк зоналарын саклау максатларында аларның территорияләрендә коймалар төзү рөхсәт ителә. Яшел зоналарда тыюлар: - урманнарны саклау һәм яклау өчен токсик химик препаратлар куллану, шул исәптән фәнни максатларда; - аучылык хуҗалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру; - файдалы казылма ятмаларын эшкәртү; - авыл хуҗалыгын алып бару, печән чабудан һәм умартачылыктан тыш, шулай ук печән һәм умартачылык максатларында киртәләр төзү; - капиталь төзелеш объектларын урнаштыру, гидротехник корылмалардан, элемтә линияләрен, электр тапшыру линияләрен, җир асты труба үткәргечләреннән тыш. Урман-парк зоналарының, яшел зоналарның чикләрен үзгәртү рөхсәт ителми. Урман-парк зоналарында функциональ зоналар, урман-парк зоналары, яшел зоналарның мәйданы һәм чикләре Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә билгеләнә.	
3	Кыйммәтле урманнар	Кыйммәтле урманнарда, урман утыртмаларының тоташ кисүләрен үткәрү тыела, моннан тыш: - сайлап алынган кисүләр үзләренең тирә-юньләрен, су саклау, санитар-гигиена, сәламәтләндерү һәм башка файдалы функцияләрен юкка чыгара торган урман утыртмаларын, саклау урманнарының һәм алар башкара торган файдалы функцияләрнең максатчан билгеләнешен саклап калуны тәэмин итә торган урман утыртмаларына алмаштыруны тәэмин итми торган очраклар;, - урман инфраструктурасын булдыру белән бәйле булмаган объектларны төзү, үзгәртеп кору, эксплуатацияләү Россия Федерациясе законнары нигезендә җир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылма ятмаларын геологик өйрәнү, сусаклагычларны һәм башка ясалма су объектларын, шулай ук гидротехник корылмаларны, елга портларын, причалларны куллану; электр тапшыру линияләрен, элемтә линияләрен, юллар, труба үткәргечләрне һәм башка линия объектларын, шулай ук әлеге объектларның аерылгысыз технологик өлеше булган корылмаларны файдалану максатларында тыелмаган яисә чикләнмәгән очраклар. Кыйммәтле урманнарда, линияле объектлардан һәм гидротехник корылмалардан тыш, Капиталь төзелеш объектларын урнаштыру тыела.	РФ Урман кодексы 04.12.2006 № 200-ФЗ

2.10. Хайваннар дөньясы объектларын саклау

Торак пунктларны, предприятиеләрне, корылмаларны һәм башка объектларны урнаданәырганда, проектлаганда, төзегәндә һәм реконструкцияләгәндә хайваннар дөньясын саклау өлкәсендәге норматив-хокукый актлар таләпләре нигезендә хайваннар дөньясы объектларының яшәү тирәлеген һәм аларның үрчү шартларын, симертү, ял итү һәм миграция юлларын саклау, шулай ук территорияләрнең һәм акваторияләрнең яклау участокларының кагылгысызлыгын тәэмин итү буенча чаралар каралырга тиеш.

Җитеданәерү процессларын башкарганда, шулай ук транспорт магистральләрен, торбаүткәргечләрне, элемтә һәм электр тапшыру линияләрен эксплуатацияләгәндә хайваннар дөньясын саклау һәм яклау үзенчәлекләре 2.10.1 таблицасында күрсәтелгән.

2.10.1 нче таблица

Хайваннар дөньясы объектларын һәм аларның тирәлеген саклау буенча гомуми таләпләр

Җитештерү процессы	Җитештерү процессларын башкарганда таләпләр	Нормативные документы
Хайваннар дөньясы объектларын һәм аларның яшәү тирәлеген саклау буенча гомуми таләпләр, хайваннар дөньясы объектларының үлүен булдырмауга юнәлтелгән, Татарстан Республикасының Экологик кодексы белән билгеләнгән. (2018 елның 12 февралендәге 76 номерлы ТР МК карары редакциясендә). Әлеге таләпләр, милек рәвешләренә һәм ведомство буйсынуына карамастан, барлык юридик затлар, вазыйфаи затлар, шулай ук хуҗалык эшчәнлеген гамәлгә ашыручы физик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр өчен мәҗбүри һәм Татарстан Республикасының бөтен территориясендә гамәлдә була.		
1. Сәнәгать һәм су хуҗалыгы җитештерү процесслары	Сәнәгый һәм су хуҗалыгы процесслары махсус җиһазландырылган җитештерү мәйданчыкларында, алар территориясенә хайваннар дөньясы объектларының үтеп керүенә комачаулаучы киртәләр һәм җайланмалары булган урыннарда тормышка ашырылырга тиеш. Булдырмау максатларында һәлак хайваннар дөньясы объектларын саклау нче йогынтысын зарарлы матдәләр һәм чимал, булган производство мәйданчыгында, тыелган: – ябык канализация системасы булган махсус җиһазландырылган бетон һәм җимерелгән мәйданчыклардан тыш материаллар һәм чималны сакларга; – сливать хуҗалык һәм җитештерү агынты су өчен рельеф урыннары; – су куллану системаларын һәм җитештерү калдыкларының күп булуы белән ресурс чыгымлы технологияләрне кулланырга; – чыгарыла торган сыек һәм газообразлы чималны җыю, саклау һәм транспортлау системаларын тулысынча герметиклаштырылмаган кулланмаска; – кыргый хайваннардан саклау	

	системасы белән җиһазландырылмаган савытларны һәм резервуарларны кулланырга.	
2. Авыл хуҗалыгы җитештерү процесслары	Авыл хуҗалыгы җитештерү процесслары хайваннар дөньясы объектларының массакүләм үлүенә куркыныч тудырмый торган технологияләр һәм механизмнар кулланып яисә аларның яшәү тирәлекләрен үзгәртү юлы белән гамәлгә ашырылырга тиеш. Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану Идарәсе хәбәр итә: Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Теләсә нинди юынты суларны һәм калдыкларны су объектларына һәм урын рельефына, уылдык чабу урыннарында, кышлату һәм су асты хайваннарының күпләп җыелу урыннарында ташлау тыела.	
3. Урман сәнәгате һәм урман хуҗалыгы җитештерү процесслары	Урман корылышы проектлары һәм урман фондыннан һәм урман фондына кермәгән урманнардан файдалану белән бәйле чаралар планы мәҗбүри тәртиптә хайваннар дөньясы объектларын һәм аларның яшәү тирәлеген саклау буенча махсус бүлекләр булырга тиеш. Урман фонды участокларыннан һәм урман фондына кермәгән урманнардан файдалану хайваннар дөньясы объектларының уңай яшәү тирәлеген саклау шарты белән тормышка ашырылырга тиеш. Кыргый хайваннарны үрчетү, ашату һәм үстерү чорында бу участокларда тыела: – урман корткычларына һәм авыруларына каршы химик матдәләр һәм агулы химикатлар кулланып көрәш чараларын үткәрү; – урманны караганда арборицидлар куллану (агач кәүсәләреннән тыш)); – терлекләрне җәйге лагерьларга урнаштыру; – махсус билгеләнгән һәм киңлеге 5 метрдан артмаган троплардан тыш малларны уздыру. Урман фонды һәм урман фондына кермәгән урманнарның кишәрлекләрендә кыргый хайваннарны үрчетү, ашату һәм үстерү чорында чикләнергә яки тыелырга мөмкин: – үткәрү төп файдалану кисү һәм кисү өчен урман карау; – мәйданчык; – агач ташу; – мал көтүе; – печәнлек.	
4. Транспорт магистральләрен һәм объектларын эксплуатацияләү	Транспорт магистральләрен проектлау һәм кору, төрле типтагы ландшафтларның табигый чикләре буенча үтүне максималь чикләүне, миграция юлларын кисүне, шулай ук хайваннар дөньясы объектларының концентрациясен исәпкә алып башкарылырга тиеш.	

	Транспорт магистральләрендә махсус кисәтү билгеләре һәм хайваннар дөньясы объектларын миграция юллары белән кисешкән урыннарда транспорт хәрәкәте тизлеген чикләү билгеләре куелырга тиеш. Транспорт магистральләренең аеруча куркыныч участоклары хайваннар дөньясы объектлары концентрациясе чикләрендә һәм аларның миграция юлларында махсус үтеп керү җайланмалары белән җиһазландырыла. Өске сулыкларны (сусаклагычларны, елгаларны һәм инешләрне) кисеп үтүче транспорт дамбалары һәм күпер кичүләре балык һәм җир өсте хайваннарының ирекле миграциясен тәэмин итүче махсус җайланмалар белән җиһазландырылырга тиеш.	
5. Торбаүткәргечләрне эксплуатацияләү	Труба үткәргечләрне проектлау һәм төзү хайваннар дөньясы объектларын саклауны тәэмин итүне исәпкә алып башкарылырга тиеш. Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану Идарәсе хәбәр итә: Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсе, Торбаүткәргечләр булырга тиеш заглублены (погружены астында җир билгеле бер тирәнлеккә). Җиңел йомшак яшәү тирәлегендә торба үткәргечләр төзегәндә (сазлыклы участоклар һ.б.), анда торбаларны җиргә йотып булмый, миграцияләүче хайваннар өчен, 3 метрдан да ким булмаган биеклеккә торбаүткәргечләрнең аерым участокларын күтәреп, күчеш корылмасын күз алдында тотарга кирәк. Зур өслек сулары (сусаклагычлар, елгалар, күлләр һ.б.) кисешкән очракта, торбаүткәргеч тирәнәйтелә һәм теркәлә. Елгаларның өске һәм инешләрнең торбаүткәргечләре кисешкән вакытта эстакада оештырыла. Уылдык чәчү урыннары һәм кышлату чокырлары участокларында сулыкларның төбе буенча торбаүткәргечләр салу тыела. Су объекты кисешкән урында, җир өсте хайваннары концентрациясе участогында торба үткәргече авария нәтиҗәсендә зыян күргән торбаүткәргеч участогын сүндерүне тәэмин итүче техник җайланмалар белән җиһазландырылырга тиеш. Торбаүткәргечләрне төзү, реконструкцияләү һәм ремонтлау барышында салынган һәм коймаланмаган траншеяларны бер айдан артык вакытка калдыру тыела. Торбаүткәргечне төзү, реконструкцияләү яки ремонтлау тәмамланганнан соң, чистартылмаган конструкцияләрне, җайланмаларны, Материалларны, агынты сулар һәм җитештерү һәм куллану калдыклары белән савытларны калдыру тыела.	
6. Элемтә һәм электр тапшыру линияләрен проектлау, төзү һәм	Яңа элемтә һәм электр тапшыргыч линияләрен проектлау һәм төзү, агынты чыбыклар белән терәк конструкцияләренә беркетелгән участокларда, шулай ук	

эксплуатацияләү	очып китү вакытында чыбыклар белән бәрелешкән очракта, кошларның һәлак булу куркынычын булдырмау һәм киметү зарурлыгыннан чыгып башкарылырга тиеш. Электр тапшыру линиясен төзегәндә терәкләр һәм изоляторлар махсус кошлар саклау җайланмалары белән җиһазландырылырга тиеш, шул исәптән аларны үрәләрдә ояларга комачаулый торган, кошларның агучы чыбыкларга кушылуына юл куймый торган урыннарда. Изоляцияләнмәгән металл конструкцияләрне махсус кош яклау җайланмалары сыйфатында куллану тыела. Электр тапшыру линияләре буенда хайваннар дөньясы объектларының электр магнитлы кыр йогынтысыннан үлүенә комачаулаучы Махсус санитар-саклау полосалары булдырыла. Чыбыклы элемтә һәм электр тапшыру линияләрен эксплуатацияләү электр магнит кырларының һәм башка зарарлы физик йогынтыларның рөхсәт ителгән нормативлардан артып китүне күздә тотмый торган режимда башкарылырга тиеш. Электр тапшыру линияләрендә трансформатор подстанцияләрен, аларның узелларын һәм эшләүче механизмнарны эксплуатацияләү тыела, ул хайваннар подстанция территориясенә үтеп керүне һәм аларның күрсәтелгән төеннәргә һәм механизмнарга эләгүен булдырмый кала. Кошларның массакүләм миграциясе чараларында, элемтә линияләре белән бәрелешүдән булдырмау өчен, һава чыбыклы элемтә системасын җир асты кабель яки радиорелейнаяга алыштыру киңәш ителә.	

Проектлана торган юлның урыны проектлауның алдагы этапларында, РФ Хөкүмәтенең "Җитеданәерү процессларын башкарганда, шулай ук транспорт магистральләрен, торбаүткәргечләрне, элемтә һәм электр тапшыру линияләрен эксплуатацияләгәндә хайваннар дөньясы объектларының үлемен булдырмау таләпләрен раслау турында" 1996 елның 13 августындагы 997 номерлы карары таләпләрен исәпкә алып ачыкланачак.

2.11. Файдалы казылмалар чыгару зонасы

Җир асты байлыкларыннан файдалану Идарәсе мәгълүматларына караганда, Рождествено авыл җирлеге территориясенең көнбатыш өлеше «Татнефть» ГАҖ тарафыннан өйрәнелгән Җир асты байлыкларының Апас участогы чикләренә өлешчә керә.В.д. Шашина, лицензия № ТАТ02259НР. Авыл җирлеге территориясендә нефть чыгару эшләре алып барылмый.
«Җир асты байлыклары турында» №2395-1 РФ Законының 7 статьясы нигезендә, файдалы казылмалар чыгару, файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган җир асты корылмаларын төзү һәм эксплуатацияләү, махсус саклана торган геологик объектлар төзү өчен, шулай ук минераль чималны разведкалау һәм чыгарганда Продукцияне бүлешү турындагы килешү нигезендә, файдаланучыга тау бүлеп бирү - җир асты байлыкларының геометризацияләнгән блогы рәвешендә җир асты байлыклары кишәрлеге бирелә.

Тау бүлеп бирелгән чикләрне билгеләгәндә файдалы казылма ятмаларының пространство контурлары, җир асты корылмаларын төзү һәм эксплуатацияләү участогы торышы, Тау һәм шартлау эшләрен куркынычсыз алып бару чикләре, тау токымнарының зарарлы йогынтысыннан саклау зоналары, тау токымнарының хәрәкәт итү зоналары, табигать объектлары, биналар һәм корылмалар астында саклау целоклары контурлары, карьерларның һәм кисүләрнең бортлары һәм җир асты байлыкларын геологик өйрәнү һәм файдалану процессы белән бәйле рәведанәә җир өслегенә һәм җир өслегенә йогынты ясый торган башка факторлар исәпкә алына.

Җир асты байлыкларының аерым участокларыннан файдалану милли иминлекне һәм әйләнә-тирә мохитне саклау максатларында чикләнергә яки тыелырга мөмкин. Торак пунктлар, шәһәр яны зоналары, сәнәгать, транспорт һәм элемтә объектлары территорияләрендә җир асты байлыкларыннан файдалану кешеләр тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч тудырса, хуҗалык объектларына яки әйләнә-тирә мохиткә зыян китергән очракларда өлешчә яки тулысынча тыелырга мөмкин. Аеруча саклана торган табигый территорияләрдә җир асты байлыкларыннан файдалану әлеге территорияләрнең статусы нигезендә башкарыла («җир асты байлыклары турында " РФ Законының 8 статьясы).

Күрсәтелгән Законның 22 статьясы нигезендә җир асты байлыкларыннан файдаланучы үзенә бирелгән тау бүлеп бирелгән чикләрдә файдалы казылма ятмалары мәйданнары төзүне чикләргә хокуклы. Кулланучы җир асты байлыкларыннан файдалану белән бәйле эшләрне куркынычсыз алып бару; җир асты байлыкларын, атмосфера һавасын, җирләрне, урманнарны, су объектларын, биналарны һәм корылмаларны җир асты байлыкларыннан файдалану белән бәйле эшләрнең зарарлы йогынтысыннан саклау шартларын регламентлаучы билгеләнгән тәртиптә расланган стандартларны үтәү өчен җавап бирә; шулай ук җир участокларын һәм җир асты байлыкларыннан файдаланганда бозылган башка табигать объектларын алга таба файдалану өчен яраклы хәлгә китерү өчен.

«Җир асты байлыклары турында» РФ Законының 25 статьясы нигезендә файдалы казылма ятмалары мәйданнарын төзү, шулай ук аларны яткан урыннарда җир асты корылмаларын урнаштыру файдалы казылмаларны чыгару мөмкинлеген тәэмин итү яки төзелешнең икътисадый максатчанлыгы исбатланган очракта гына җир асты байлыкларының дәүләт фонды белән идарә итүнең федераль органы яисә аның территориаль органнары һәм дәүләт тау күзәтчелеге органнары рөхсәте белән рөхсәт ителә.

Файдалы казылма ятмалары мәйданнарын үз белдегең белән төзү төзелгән объектларны рекультивацияләү һәм демонтажлау буенча башкарылган чыгымнарны һәм чыгымнарны капламыйча туктатыла.

2.12. Аеруча саклана торган табигый территорияләр

Аеруча саклаулы табигый территорияләр экологик тигезлекне саклау, табигый төрлелекне саклау һәм өйрәнү өчен булдырылган. Алар территориясендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән сак режимнарын үтәргә кирәк.

Битләр: < < 31 32 33 34 35 36 37 (38) 39 40 > > :

- Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгының саралин участогы һәм аның саклау зонасы;
- региональ әһәмияттәге «Мишә елгасы тамагы " дәүләти табигый зоология тыюлыгы»;
- "Идел киңлекләре" региональ әһәмияттәге ландшафт юнәлешендәге дәүләт табигый тыюлыгы".

Таблица 2.12

Режим использования территории ООПТ

Зона исеме	Күрсәтелгән зонадан файдалану режимы
Идел-Кама дәүләт табигый биосфера	**Тыюлык территориясендә тыюлык бурычларына һәм аның территориясен махсус саклау режимына каршы килә торган теләсә нинди эшчәнлек тыела, шул исәптән**

тыюлыгы	**тыюлык территориясендә дә:** - җирләрне деградацияләү, чүпләү һәм пычрату китереп чыгара торган гамәлләр; - эзләнү эшләре һәм файдалы казылмаларны эшкәртү; - су пычрату һәм гидрологик режимны бозу; - төп һәм арадаш куллану кисү, терлек, агач соклары, дару үләннәре һәм техник чимал әзерләү; - печән чабу, мал көтү, умарта һәм умарталар урнаштыру, кыргый үсемлекләр һәм аларның өлешләрен орлык, тамыр, чикләвек, чәчәкләр, шулай ук гөмбәләр һәм үсемлек дөньясыннан файдалануның башка төрләре, «Идел-Кама дәүләт табигать биосфера тыюлыгы " федераль дәүләт учреждениесе турындагы нигезләмәдә каралган очраклардан тыш»; - сәнәгать һәм авыл хуҗалыгы предприятиеләрен һәм аларның аерым объектларын төзү һәм урнаштыру, ярдәмче хуҗалыкларны оештыру; - тыюлыкның функциональ эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәк булган биналар һәм корылмалар, юллар һәм юлүткәргечләр, электр тапшыру линияләрен һәм башка коммуникацияләрне төзү ; ; - промысел һәм спорт аучылыгы; - «Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгы " федераль дәүләт учреждениесе турында нигезләмәдә каралган очраклардан тыш, балык тоту һәм хайваннар дөньясыннан файдалануның башка төрләре»; - аларны акклиматлаштыру максаты белән үсемлекләр һәм хайваннар продукциясе; - минераль ашламалар һәм үсемлекләрне саклау өчен химик чаралар куллану;; - транзитный прогон йорт хайваннары; - чит затларның һәм транспортның юллардан һәм гомуми файдаланудагы су юлларыннан читтә булуы, үтүе һәм үтүе ; ; - тыюлыкта зоологик, ботаник һәм минералогик коллекцияләр җыю, тыюлыкта фәнни тикшеренүләр планнарында каралган тематикадан тыш; - тыюлык территориясеннән самолетларны тавыш киртәләрен үтү, шулай ук тыюлык һәм урман хуҗалыгы министрлыгы белән килешмичә генә 2000 метрдан кимрәк самолет һәм вертолетлар очып чыгу.; - тыюлык режимын бозучы һәм табигый процессларның табигый үсешенә тискәре йогынты ясаучы, табигый комплексларның һәм объектларның торышына янаучы, шулай ук тыюлыкка йөкләнгән бурычларны үтәү белән бәйле булмаган башка эшчәнлек. **Тыюлык территориясендә түбәндәге чаралар һәм чаралар рөхсәт ителә::** - табигый комплексларны табигый халәттә саклау, антропоген йогынты нәтиҗәсендә табигый комплексларны һәм аларның компонентларын торгызу һәм үзгәртүне булдырмау; - санитар һәм янгынга каршы куркынычсызлыкны тәэмин итүче шартларны тоту; - тыюлыкның һәм аның хезмәткәрләренең тормыш-көнкүрешен тәэмин итү; - кешеләр тормышына һәм торак пунктларга куркыныч янаучы табигый бәла-казалар китереп чыгарырга сәләтле шартларны булдырмау . ; - экологик мониторинг үткәрү; - фәнни-тикшеренү эшен алып бару; - экологик агарту эшен, шул исәптән массакүләм чараларны алып бару; - контроль-күзәтчелек функцияләрен гамәлгә ашыру. **Аеруча кыйммәтле экологик системалар һәм объектлар булмаган махсус бүлеп бирелгән участокларда рөхсәт ителә:** - тыюлык хезмәткәрләренә, шул исәптән пенсиягә чыккан кешеләргә, сөрүлек җирләре һәм печәнлек җирләрен бирү;); - тыюлык хезмәткәрләренең кордоннарда яшәүче терлек көтүе; - тыюлык һәм аның хезмәткәрләре ихтыяҗлары өчен кирәкле утын әзерләү (сроклар фәнни-техник совет тарафыннан билгеләнә); тыюлык ихтыяҗларын тәэмин итү өчен кирәкле утын һәм эшлекле агач әзерләү (башка кисүләр тәртибендә) гамәлдәге законнар нигезендә билгеләнгән тәртиптә башкарыла.garantF1://12050845.1032 Башка кисүләр нәтиҗәсендә алынган агач продукциясеннән файдалану турында карар тыюлык администрациясе тарафыннан кабул ителә; - тыюлык хезмәткәрләре һәм аларның гаилә әгъзалары тарафыннан, аерым территориядәге махсус рөхсәтләр буенча, сатылу хокукыннан башка, гөмбә, җиләк-

	җимеш, чикләвек җыю;; - тыюлык хезмәткәрләренә һәм урынлы кешеләргә һәвәскәр балык тоту; - тыюлык музейларын, шул исәптән ачык һавада урнаштыру. Тыюлык территориясендә фәнни, даими һәм башка максатларда хайваннарны ату тыюлык карамагында булган дәүләт органнары рөхсәте белән генә рөхсәт ителә. Тыюлык территориясендә тыюлык хезмәткәрләре булмаган гражданнарның яисә тыюлык карамагындагы органнар хезмәткәрләре булмаган вазыйфаи затларның бу органнарның яисә тыюлык дирекциясенең рөхсәте булганда гына булуы рөхсәт ителә.
Тыюлыкның сак зонасы	Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгының сак зонасы территориясендә тыела: - промысел һәм спорт аучылыгы; - Идел-Кама дәүләт табигать биосфера тыюлыгының «сак зонасы турында нигезләмәдә каралган очраклардан тыш, кыргый хайваннарны ату яисә ату»; - Балык тоту, " Идел-Кама дәүләт табигать биосфера тыюлыгының «саклау зонасы турында нигезләмәдә каралган очраклардан тыш»; - Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгы администрациясе һәм Татарстан Республикасы Урман хуҗалыгы министрлыгы белән килештереп, төп кулланылыштагы урман кисүгә (Урманны карау өчен кисүгә рөхсәт ителә); - сулыклар ярлары буйлап һәм Ремиз участокларында агач һәм куаклар кисү; - саклау зонасы җирләрен көнкүреш, сәнәгать, авыл хуҗалыгы калдыклары, агынты сулар һәм башка химик матдәләр белән деградацияләүгә, пычратуга һәм пычратуга китерә торган эшчәнлек; - табигый Үсемлек белән шөгыльләнүче болыннарны, балокларны һәм башка Категория мәйданнарны бүлү; - халыкның ял итү урыннары, мото - һәм автотранспорт тукталышлары, туристлар лагерьлары һ. б. урнаштыру.; - Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгының «сак зонасы турында нигезләмәдә каралган очраклардан тыш, табигый табигать кишәрлекләрендә чәчәкләр, гөмбәләр, җиләк-җимеш һәм башка җиләк-җимеш җыю»; - билгеләнгән хуҗалык һәм башка төр эшчәнлек (җитештерү, торак, дача, гараж һ. б. объектлар төзү), шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару, бакчачылык һәм яшелчәчелек, шулай ук рекреацион билгеләнештәге объектларны урнаштыру өчен җир кишәрлекләрен алу һәм бирү; - Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгы администрациясе һәм Татарстан Республикасы Урман хуҗалыгы министрлыгы белән килештермичә генә юлларны, торбаүткәргечләрне һәм башка коммуникацияләрне салу; - табигать комплексларына һәм тыюлык һәм сак зонасы объектларына тискәре йогынты ясарга мөмкин булган хуҗалык эшчәнлегенең башка төрләре. Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгының сакланучы зонасында хуҗалык эшләре җирдән файдаланучылар бары тик Идел-Кама дәүләт табигать биосфера тыюлыгы администрациясе һәм Татарстан Республикасы Урман хуҗалыгы министрлыгы белән килешеп кенә башкарыла. Күрсәтелгән торак пунктларда торак һәм җитештерү корылмаларын реконструкцияләү бары тик Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгы администрациясе һәм Татарстан Республикасы Урман хуҗалыгы министрлыгы белән килешеп кенә гамәлгә ашырыла.
Төбәк әһәмиятендәге «Мишә елгасы тамагы " дәүләт табигый зоология тыюлыгы территориясе чикләре»	1. Тыюлык территориясендә хайваннар дөньясы объектлары популяцияләре булуга янаучы теләсә нинди эшчәнлек тыела, шул исәптән: автомототранспортның гомуми файдаланудагы юллардан читтә йөрүе һәм туктавы; приваллар, туристик тукталышлар, лагерьлар урнаштыру, торак пунктларның читләрендә һәм махсус каралган урыннан читтә учаклар үрчетү. 2. Тыюлык территориясендә торак пунктлар чикләреннән читтә сәнәгать объектлары төзү; магистраль юллар, торба үткәргечләр, электр тапшыру линияләре һәм башка коммуникацияләр төзү; гидромелиорация һәм ирригация эшләре үткәрү; зоологик, ботаник һәм минералогик коллекцияләр һәм палеонтология объектлары җыю; үсемлекләрне яндыру, агулы химикатлар, ашламалар, химик реагентлар һәм хайваннар дөньясы объектлары өчен куркыныч булган башка материаллар саклау; геологик разведка эшләре башкару, файдалы казылмалар эшләү, шартлаткыч эшләр башкару тыела. 3. Тыюлык территориясендә бөтенләй тыелган: промысел аучылык, һәвәскәрләр һәм спорт ау, кыргый тояклы хайваннарны аулаудан тыш.

	4. Заказник чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләре милекчеләре һәм арендаторлары, шулай ук башка юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданнар билгеләнгән махсус сак режимын үтәргә һәм аны бозган өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә административ, җинаять һәм башка җаваплылык тоталар. 5. Тыюлык территориясендә түбәндәге эшчәнлек төрләре рөхсәт ителә: һәвәскәр һәм спорт балыкчылыгы; урман патологиясе тикшеренүләре нәтиҗәләре нигезендә санитар кисү; печән чабу, су белән тәэмин итү; умарталар һәм умарталар урнаштыру: урман фонды җирләрендә: вакытлы корылмалар рәвешендә; Россия Федерациясе законнары нигезендә башка категория җирләрдә. Аучылык байлыкларын табу, фәнни-тикшеренү эшчәнлеген, белем бирү эшчәнлеген, акклиматизацияне, кучерү һәм гибридияләү, ярым ирекле шартларда яки ясалма яшәү тирәлегендә тоту һәм үрчетү, ә шулай ук аучылык байлыкларына кертелмәгән хайваннар дөньясы объектларын табу, Россия Федерациясе кануннары белән тәңгәл килеп башкарыла. 6. Гражданнар тыюлык территориясендә булырга, үз ихтыяҗлары өчен кыргый үскән җиләк-җимеш, гөмбә, башка азык-төлек ресурслары, дару үләннәре җыярга хокуклы. 7. Тыюлык режимы Җир һәм урман корылышы район схемаларын эшләгәндә исәпкә алына.
Региональ әһәмияттәге «Идел киңлекләре " ландшафт юнәлешендәге дәүләт табигать тыюлыгы территориясе чикләре»	Тыюлык территориясендә тыюлыкның сакланышын бозуга китерә торган теләсә нинди эшчәнлек, шул исәптән тыюлыкның сакланышын бозу тыела: - тарихи барлыкка килгән табигый ландшафтны үзгәртүгә, тыюлыкның экологик, эстетик һәм рекреацион сыйфатларын киметүгә яки юкка чыгаруга, тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен карап тоту режимын бозуга китерә торган эшчәнлек.; - торак пунктларның, бакчачылык коммерцияле булмаган ширкәтләрнең һәм яшелчәчелек коммерцияле булмаган ширкәтләрнең гамәлдә булуын киңәйтү һәм яңаларын булдыру;; - торак пунктлардан читтә бакчачылык һәм яшелчәчелек, бакчачылык ширкәтләре, коммерциягә карамаган бакчачылык ширкәтләре төзү, шәхси торак төзелеше, бакчачылык һәм яшелчәчелек өчен җир кишәрлекләре бирү;; - капиталь төзелеш объектларын, шул исәптән линияле объектларны төзү һәм реконструкцияләү, әгәр дә мондый төзелеш һәм реконструкция заказникның эшләве яки торак пунктларның, коммерцияле булмаган бакчачылык ширкәтләренең һәм бакчачылык коммерцияле булмаган ширкәтләренең эшләвен тәэмин итү белән бәйле булмаса, җир кишәрлекләренең максатчан билгеләнешенә туры килми.; - заказник оешканчыга кадәр бирелгән лицензияләр буенча урын барлыкка килә торган лицензияләр буенча файдалы казылмалар эшкәртүдән тыш, файдалы казылмалар эшләү ; ; - санитар чистартуга, зарарсызлануга дучар ителмәгән юынты суларны агызу; - агулы химикатлар, минераль ашламалар, үсемлекләрне саклау чаралары һәм үсеш стимуляторлары куллану, шулай ук агулы химикатлар, минераль ашламалар, тирес һәм ягулык-майлау материаллары урнаштыру һәм туплау;; - җитештерү һәм куллану, радиоактив калдыкларны урнаштыру объектларын булдыру, химик, шартлаткыч, агулы, агулы һәм агулы матдәләр; - гомуми файдаланудагы юллардан читтә автомототранспорт чараларын йөртү һәм туктату, моның өчен махсус каралган дәрәҗәләрдән тыш, тыюлык чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләрен милекчеләре, хуҗалары, файдаланучылар, махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан транспорт чараларыннан файдалану белән бәйле очраклардан тыш, шулай ук авария һәм табигый бәла-казалар булган очраклардан тыш); - катерлар, көймәләр һәм башка кече судноларны җәлеп итү өчен билгеләнгән корылмалар урнаштыру; - туристик тукталышлар оештыру, учаклар үрчетү, махсус каралган вакыттан тыш массакүләм спорт һәм тамаша чаралары үткәрү.; - автотранспорт чараларын һәм авыл хуҗалыгы техникасын юу; - урын флорасы һәм фаунасы белән ят булган үсемлекләр һәм хайваннар продукциясе; - язгы ау чорында, фәнни-тикшеренү һәм белем бирү эшчәнлеген алып бару һәм санын тәртипкә салу максатыннан чыгып, аучылык хайваннарының санын тәртипкә салудан тыш; - аучылык объектларына кертелмәгән хайваннарны тоту, санны көйләү максатларында тотудан тыш, шулай ук сирәк очрый торган һәм юкка чыгу куркынычы астында булган, Татарстан Республикасының Кызыл китабына кертелгән хайваннар, үсемлекләр һәм гөмбәләр чыгару; - ояларны, ояларны, башка яшеренлекләрне юк итү, шулай ук кыргый хайваннарны борчуга китерүче гамәлләр; - Россия Федерациясенең Кызыл китабына һәм Татарстан Республикасының Кызыл китабына кертелгән төрләргә караган үсемлекләр, хайваннар һәм башка организмнарның

	санын киметүгә һәм аларның яшәү тирәлеге начарайтучы эшчәнлек; - карт һәм купшак агачларны юк итү; - үсемлекләрне яндыру; - су объектларының яр буе саклау полосалары чикләрендә һәм хайваннар дөньясы объектларының яшәү тирәлеге буларак аеруча әһәмиятле булган кишәрлекләрдә тростникны юк итү һәм әзерләү;; урман утыртмаларын кисү, урманнарны саклау, яклау һәм яңадан торгызу чараларыннан тыш, сайланма яисә тоташ санитар кисүләр һәм чаралар үткәрү; - туфракның уңдырышлылыгын киметүче эшчәнлек; - файдалы казылмалар эзләү, файдалы казылма ятмаларын эзләү һәм бәяләүне үз эченә алган геологик өйрәнү, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган җир асты корылмаларын төзү һәм эксплуатацияләү өчен җир асты кишәрлекләренең яраклылыгын геологик өйрәнү һәм бәяләүне үз эченә алган, заказник оешканчыга кадәр бирелгән лицензияләр буенча җир асты байлыкларыннан файдалану шартлары нигезендә әлеге эшләрне башкарудан тыш; - аншлагларны, шлагбаумнарны, стендларны, чик баганаларны һәм башка мәгълүмат билгеләрен, заказник территориясендәге экологик сукмакларны, корылмаларны һәм корылмаларны юк итү һәм зыян китерү, агачларда язулар һәм билгеләр төшерү;; - табигый комплексның экологик тигезлеген бозучы, әлеге территориянең экологик кыйммәтен киметүгә китерә торган, хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының саклана торган объектларына һәм аларның яшәү тирәлегенә зыян китерә торган бүтән төр эшчәнлек. Тыюлык территориясендә рөхсәт ителә: - Дәүләти экологик мониторинг (әйләнә-тирәлеккә дәүләт мониторингы), табигый экосистемаларны һәм аларның компонентларын өйрәнү; - Россия Федерациясенең Кызыл китабына һәм Татарстан Республикасының Кызыл китабына кертелгән төрләргә, хайваннарны һәм башка организмнарны, шулай ук аларның яшәү тирәлеген саклау чараларын тормышка ашыру; янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү чараларын, шулай ук үсемлекләрнең, хайваннарның һәм Россия Федерациясенең Кызыл китабына һәм Татарстан Республикасының Кызыл китабына кертелгән төрләргә караган башка организмнарның яшәү тирәлеген яхшыртуга ярдәм итүче профилактик чараларны гамәлгә ашыру; - заказник оештыруга кадәр рәсмиләштерелгән лицензияләр нигезендә файдалы казылмалар чыгару; - фәнни-тикшеренү һәм экологик-агарту эше; - фәнни эзләнүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткәрү өчен билгеләнгән капиталь булмаган корылмаларны урнаштыру; - торак пунктлар, бакчачылык коммерцияле булмаган ширкәтләр һәм яшелчәчелек коммерцияле булмаган ширкәтләр чикләрендә торак йортны, шәхси гаражларны һәм хуҗалык корылмаларын урнаштыру.; - моның өчен махсус билгеләнгән урыннарда су белән тәэмин итү; гамәлдәге законнар нигезендә һәвәскәр һәм спорт балыкчылыгы; - һәвәскәрләр һәм спорт аучылыгы, фәнни-тикшеренү һәм белем бирү эшчәнлеген тормышка ашыру максатларында, ау, аучылык байлыкларының санын тәртипкә салу максатларында, аучылык, аучылык байлыкларын акклиматлаштыру, күчерү һәм гибридияләү максатларында, аучылык, аучылык байлыкларын ярым ирекле шартларда яки ясалма яшәү тирәлегендә тоту һәм үрчетү максатларында - җәйге-көзге-кышкы чорда; - язгы ау чорында; - язгы ау чорында; - язгы ау чорында; - язгы ау чорында; - язгы ау чорында; - язгы ау чорында; - язгы ау чорында; - язгы ау чорында; -; - линия объектларын, бүлеп бирелгән полосаларны һәм юл буе полосаларын ремонтлау һәм карап тоту;; - заказникны махсус саклау режимында тыелмаган дару үләннәре җыю, гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә үз ихтыяҗлары өчен; - комитет белән килешеп, Экологик тернәкләндерү һәм рекультивация үткәрү; - экологик туризмны үстерү кысаларында рекреацион эшчәнлекне тормышка ашыру, шул исәптән Комитет тарафыннан махсус бүлеп бирелгән урыннарда ял итү һәм учаклар үрчетү;); - коммерцияле булмаган бакчачылык ширкәтләре һәм (яки) коммерцияле булмаган бакчачылык ширкәтләре тарафыннан җир асты суларын чыгару ; ; - хайваннар дөньясы объектларының санын тәртипкә салу буенча чаралар; - суд йөреше һәм портларга якын килү чикләрендә суднолар йөреше;

	- эчке су юлларын карап тоту буенча эшләр; - тыюлыкны саклау максатларына каршы килми торган, су йөзүче һәм су асты кошларына һәм хайваннарына зыян китерми торган һәм әлеге табигать комплексының экологик характеристикаларын сакларга һәм сакларга мөмкинлек бирүче башка эшчәнлек.

– **Махсус саклаучы табигать территорияләрен яклау чаралары.**

– Региональ әһәмияттәге «Мишә елгасы тамагы» дәүләт табигый зоологик тыюлыгы, Идел-Кама дәүләт табигый биосфера тыюлыгы, «Идел киңлекләре» ландшафт юнәлешендәге дәүләт табигый тыюлыгы территорияләрен тискәре антропоген йогынтыдан саклау максатларында:

– Аучылык тыюлыгын биологик төрлелекне саклау режимын үтәү;

– Тыюлыкларны һәм тыюлыкларны саклау чикләрен һәм режимын үтәү;

– Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләре турында белешмәләрне күчемсез мөлкәтнең дәүләт кадастрына кертү.

2.13. Мәдәни мирас объектларының саклау зоналары

Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә) күчемсез милек объектлары (археологик мирас объектларын да кертеп) һәм тарихи яктан алар белән бәйле территорияләр, рәсем сәнгате, скульптура, декоратив-гамәли сәнгать әсәрләре, фән һәм техника объектлары һәм башка матди культура предметлары керә, алар Тарих, Археология, Архитектура, шәһәр төзелеше, сәнгать, фән һәм техника, эстетика, Этнология һәм антропология күзлегеннән әһәмияткә ия., һәм цивилизацияләрнең дәлиле, мәдәниятнең барлыкка килүе һәм үсеше турындагы мәгълүматның чын чыганагы булган социаль культура (34.1.ст.) «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында»2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы РФ Законы).

Рождествено авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары урнашкан.:

- «Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы» адресы буенча элеккеге Иске Рождествено авылының төньяк-көнбатыш өлешенә, Мишә елгасының текә яры буенда икенче болынлы территориядә «Рождествено авылы» федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты урнашкан, һәйкәл территориясе чикләре мәдәни мирас объектларын саклау буенча Татарстан Республикасы комитетының тиешле боерыгы нигезендә расланган.;
- «Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авылы» адресы буенча федераль әһәмияттәге «Рождествено I һәм II каберлекләр» мәдәни мирас объекты урнашкан, һәйкәл территориясе чикләре мәдәни мирас объектларын саклау буенча Татарстан Республикасы комитетының тиешле боерыгы нигезендә расланган.

Рождествено авыл җирлеге территориясендә «Карташихин стоянкасы V», «Карташихин стоянкасы VI», «Карташихин стоянкасы VIII», «Карташихин стоянкасы IX», «Рождественские городище, IV-V авыллары һәм I-IV каберлекләре», «Рождествено авыл җирлеге селище VI», «Рождественский кабере " ачыкланган мәдәни мирас объектлары урнашкан. V., "Тангачы шәһәре«,» Танеевская стоянка«,» Танеев каберлеге" ачыкланган мәдәни мирас объектлары (археология һәйкәлләре) территориясе чикләре төзелгән вакытка билгеләнмәгән.

"Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авылы» адресы буенча «Свияжск чиркәвенең Колокольнясы" мәдәни мирас объекты урнашкан. "Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкярләр) турында" № 73 ФЗ 34.1 ст. 4 пункты нигезендә, " торак пункт чикләрендә урнашкан мәдәни мирас объекты территориясе чикләре расланмаган очракта, мондый объектның саклау зонасы чикләре һәйкәлнең тышкы дивары линиясеннән 200 метр ераклыкта йә ансамбльнең гомуми контур сызыгыннан 200 метр ераклыкта билгеләнә., ансамбльнең иң ерак элементлары тышкы нокталарын тотаданәыра, шул исәптән парк территориясен дә». Торак пункт чикләреннән читтә урнашкан мәдәни мирас объекты территориясенең расланган чикләре булмаган очракта, мондый объектның саклау зонасы чикләре һәйкәлнең тышкы дивары линиясеннән 300 метр ераклыкта йә ансамбльнең иң ерак элементлары, шул исәптән парк территориясен дә кертеп, тышкы нокталарын тотаданәыра торган гомуми контур сызыгыннан чыгып билгеләнә.

«Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Рождествено авылы» адресы буенча «бай сәүдәгәр Артамонов утары " мәдәни мирас объекты урнашкан.19в» «ачыкланган мәдәни мирас объекты территориясе чиген төзү вакытына,» Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында «№73 Федераль законның 34.1 статьясындагы 4 пункты нигезендә, билгеләнмәгән: "торак пункт чикләрендә урнашкан мәдәни мирас объекты территориясе расланган чикләре булмаган очракта, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре расланмаган очракта," Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкярләр) турында " № 73 Федераль законның 34.1 статьясындагы 4 пункты нигезендә, мондый объектның саклау зонасы чикләре һәйкәлнең тышкы дивары линиясеннән 200 метр ераклыкта йә ансамбльнең тышкы элементларын тотаданәыручы гомуми контур линиясеннән, шул исәптән парк территориясен дә кертеп».Торак пункт чикләреннән читтә урнашкан мәдәни мирас объекты территориясе чикләре расланмаган очракта, мондый объектның саклау зонасы чикләре һәйкәлнең тышкы стенасы линиясеннән 300 метр ераклыкта яисә ансамбльнең гомуми контур сызыгыннан 300 метр ераклыкта билгеләнә, ансамбльнең иң ерак элементларының тышкы нокталарын тотаданәырып, парк территориясен дә кертеп төзелә.

Саклау зоналары археологик мирас объектлары, некропольләр, монументаль сәнгать әсәрләре чикләрендә урнашкан җирләүләр, шулай ук мәдәни мирас объектларын саклау буенча тиешле орган тарафыннан әлеге Федераль законның 56.4 статьясында каралган таләпләр һәм чикләүләр билгеләнми.

Таблица 2.13.1

Мәдәни мирас объектларының саклау зоналарын куллану регламентлары

№ п/п	Зона исеме	Күрсәтелгән зонадан файдалану режимы	Рөхсәт ителгән куллануны җайга салучы норматив документлар
1	Мәдәни мирас объектларының саклау зонасы	Реестрга кертелгән һәйкәлләр һәм ансамбльләр янындагы һәм мәдәни мирас объектларының сакланышын тәэмин итү һәм композицион-төрле элемтәләрнең (панорамалар) сакланышын тәэмин итү максатларында капиталь төзелеш объектларын төзү һәм аларның параметрларын (биеклекләрен, катларын, мәйданнарын) үзгәртү белән бәйле реконструкцияләү тыела торган территорияләр мәдәни мирас объектларының яклау зоналары булып тора. Мәдәни мирас объектларының саклау зонасы чикләре билгеләнә: 1) торак пункт чикләрендә урнашкан һәйкәлнең тышкы чикләреннән 100 метр ераклыкта, торак пункт чикләреннән читтә урнашкан һәйкәл өчен 200 метр ераклыкта, һәйкәл территориясенең тышкы чикләреннән 200 метр ераклыкта урнашкан.; 2)ансамбльнең тышкы чикләреннән 150 метр ераклыкта, торак пункт чикләреннән читтә урнашкан ансамбль өчен ансамбльнең тышкы чикләреннән 250 метр ераклыкта. Торак пункт чикләрендә урнашкан мәдәни мирас объекты территориясенең расланган чикләре булмаган очракта, мондый объектның саклау зонасы чикләре һәйкәлнең тышкы дивары линиясеннән 200 метр ераклыкта йә ансамбльнең иң ерак элементлары, шул исәптән парк территориясен дә кертеп, тышкы нокталарын тоташтыра торган гомуми контур сызыгыннан чыгып билгеләнә. Торак пункт чикләреннән читтә урнашкан мәдәни мирас объекты территориясе чикләре расланмаган очракта, мондый объектның саклау зонасы чикләре һәйкәлнең тышкы дивары линиясеннән 300 метр ераклыкта йә ансамбльнең иң ерак элементлары, шул исәптән парк территориясен дә кертеп, тышкы нокталарын тоташтыра торган гомуми контур сызыгыннан чыгып билгеләнә.	2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында " РФ Законының 34.1 статьясы» «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында " 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы» Татарстан Республикасы министрлар Кабинетының 802 от 29.10.2014 г. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында урнашкан төбәк (республика) әһәмиятендәге мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен һәм алардан файдалану режимын билгеләү турында «»

Мәдәни мирас объектларын саклау буенча чаралар.

Мәдәни мирас объектларын саклау һәм аларның тарихи мохитендә сакланышын тәэмин итү максатларында кирәк:

культурного мәдәни мирас объектының саклау зонасы чикләрен һәм режимын үтәү;

культурного мәдәни мирас объектын саклау зонасы проектын эшләү һәм раслау

2.14. Аэродром территорияләре

Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге тулысынча «Казан "халыкара аэропорты" АҖ аэродромы территориясе чикләрендә урнашкан. Әмма шәһәр

яны территориясе РФ Хөкүмәтенең «аэродром территориясен билгеләү Кагыйдәләрен, шәһәр яны территориясенә Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары арасында шәһәр яны территориясен билгеләү турындагы карар проектын киледанәергәндә барлыкка килгән каршылыкларны хәл итү кагыйдәләрен раслау турында» 2017 елның 2 декабрендәге 1460 номерлы карары нигезендә билгеләнмәгән.

2.15. Табигый-экологик каркас системасы

Авыл җирлеген яшелләндерү системасының төп структур элементлары әйләнә-тирә мохит торышына шактый йогынты ясый. Алар табигый биосфера процессларының барышын хуплыйлар, климатны җайга салу йогынтысын күрсәтәләр, әйләнә-тирә мохиткә антропоген йогынтыны киметәләр, хуҗалык эшчәнлеге, халыкның яшәү һәм ял итү шартларын яхшырталар.

Хәзерге вакытта җирлекне яшелләндерү системасы саклагыч урманнар, болыннар, саклагыч урман полосалары, куаклар үсемлекләре һ.б. дан гыйбарәт. Торак пунктларда булган яшел утыртмаларның (куаклар, утырту – 31,97 га) мәйданы җитәрлек: 1241 кешегә, бер кешегә 12 м2 исәбеннән чыгып, 1,49 га кирәк (СП 42.13306). Әмма яшел үсентеләр системасын оеданәырырга кирәк.

Елның җылы вакытында сусаклагыч, елга һәм буалар ярлары буенда яшелләндерелгән территорияләр рекреацион йөкләнеш зур, бу исә яшелләндерелгән территорияләрнең торышына тискәре йогынты ясый.

Моннан тыш, әйләнә-тирәлекнең пычрануы (бигрәк тә автотранспорт белән) үсемлекләрдә метаболизм процессларын бозуда, пигментларны бозуда һәм тукымаларны юк итүдә чагылыш таба. Биогеохимик эндемияләр: хлороз һәм төрле формадагы некроз һәм интенсивлык аеруча киң таралган физиогик индикатор билгеләр булып тора.

Шулай итеп, хәзерге вакытта Рождествено авыл җирлегенең яшел үсентеләре системасы 1059,32 га мәйдан били һәм алга таба үсеш таләп итә.

Табигый-экологик каркас системасын формаладанәыру буенча чаралар. Рождествено авыл җирлеге территориясендә табигый-экологик каркас системасын формаладанәыру, аның өзлексез эшләвен тәэмин итү, яшелләндерү объектларының территориаль һәм сыйфатлы үсеше тәкъдим ителә.

Үсемлекләр дөньясын һәм җир ресурсларын саклау чаралары белән Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасын махсус билгеләнеданәәге урман-ял итү поясларын оештыру тәкъдим ителә. Әлеге чаралар тәкъдим итү характерына ия. Шуңа бәйле рәведанәә, Генераль план проекты белән урман яру поясларын оештыруны һәм махсус билгеләнеданәәге IV категорияле Столбище – Атабай автоюлларын, Дятлово авылына килү юлын, Рождествено авылына килү юлын һәм проектлана торган автомобиль юлын оештыруны исәпкә алырга тәкъдим ителә.

ОДМ 218.011-98 һәм СП 42.1330.2016 таләпләренә туры китереп, юл буенда яшел үсентеләр киңлеге 10 м дан да ким булмаска тиеш.

Саклау функцияләрен үтәү өчен куе тармакларга һәм крон тыгызлыгына, кар эрүенә, яхшы пороль яңарышына, тиз үсүгә, газга чыдамлыкка ия булган яшел үсентеләр утыртырга кирәк. Иң подходящими өчен бу максатларга булып тора төрләре:

 хвой ылыслы токымнар: Себер караганы;

 яфраклы токымнар: имән, ясень ланцетный, Юкә, тополь, граб, шелковица, гледичия;

 куаклар: бирючина, гордовина, акция сары, спирея, майлылык, гөлҗимеш.

«СНиП 2.07.01-89 * " шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү, авыл җирлегенең барлык торак пунктлары эчендә бер кешегә 12 м2 исәбеннән яшелләндерелгән территорияләр каралырга тиеш. Әлеге чаралар экологик куркынычсызлыкка ирешүгә һәм җирлекнең инвестицияләр җәлеп итүчәнлеген арттыруга ярдәм итәчәк.

Яшелләндерү эшләрен башкарганда әлеге туфрак-климат шартларына иң җайладанәырылган җирле үсентеләрне куллану киңәш ителә. Ылыслы һәм яфраклы токымнардан катнаш үсентеләр булдыру киңәш ителә, алар киң һәм төрле декоратив мөмкинлекләргә ия һәм шул ук вакытта әйләнә-тирә мохитне пычратуга да бирешми.

Фаразлаулар буенча, авыл җирлегендә 14057 кеше яши. Торак пунктларда 16,87 гектар яшел үсентеләр кирәк булачак.

2.16. Зират

Рождествено авыл җирлеге территориясендә 10,67 га мәйданлы 3 зират (табл) урнашкан. 2.16.1):

- Рождествено авылыннан 140 м көньяк-көнбатышка таба 4,45 га мәйданлы зират, 4% тутырылган. Ирекле территорияләр 4,25 га тәшкил итә;

-Рождествено авылыннан көньяк – көнчыгышка таба 400 м, мәйданы 2,31 га, тулылыгы-38%.Буш территорияләр-1,44;

- Сингел авылында 3,91 га мәйданлы, тулы-41%. Зиратның буш территориясе 2,32 га тәшкил итә.

Таблица 2.16.1

Сведения о кладбищах

<table>
<tr><th>Объектның исеме</th><th>Кадастр номеры</th><th>Җир категориясе, ЕГРН мәгълүматлары буенча</th><th>Хокук төре</th><th>Хокук иясе</th></tr>
<tr><td colspan="5">Рождествено авылы</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Зират</td><td rowspan="2">16:24:190502:938</td><td rowspan="2">Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр</td><td>Милек</td><td>ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге</td></tr>
<tr><td>Даими (сроксыз) файдалану</td><td>ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге башкарма комитеты муниципаль учреждениесе</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Зират</td><td rowspan="2">16:24:190502:78</td><td rowspan="2">Сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика җирләре, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона, куркынычсызлык һәм башка махсус билгеләнештәге җирләр</td><td>Милек</td><td>ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге</td></tr>
<tr><td>Даими (сроксыз) файдалану</td><td>ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге башкарма комитеты муниципаль учреждениесе</td></tr>
<tr><td>Кадастр кварталы өлеше 16: 24: 190502</td><td>-</td><td>Чикләнмәгән дәүләт милке</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="5">Сиңгеле авылы</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Зират</td><td>Зона өлеше 16: 24: 190501:1246</td><td>Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр</td><td>Даими (сроксыз) файдалану</td><td>ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге башкарма комитеты муниципаль учреждениесе</td></tr>
<tr><td>Кадастр кварталының бер өлеше 16: 24: 190301</td><td>Торак пунктлар җирләре</td><td>Чикләнмәгән дәүләт милке</td><td>-</td></tr>
</table>

СанПиН нигезендә 2.2.1/2.1.1.1200-03 Сингел авылындагы зиратның санитар-яклау зонасында авылның торак төзелеше территорияләре урнашкан, бу СанПиН таләпләрен боза 2.2.1/2.1.1.1200-03 к
Рождествено авылы зиратының бер өлеше су саклау зонасында һәм күлнең яр буе саклау полосасында, РФ Су кодексының 65 статьясы таләпләрен бозып урнашкан.

Таблица 2.16.2

Рождествено авыл җирлегендә зиратларның санитар-яклау зоналары күләмнәре турында мәгълүмат (хәзерге нигезләмә)

Объект	Территорияне махсус куллану шартлары булган Зона	Норматив документ	СЗЗ-га Торак төзелеше мәйданы	СЗЗДА торак төзелеше өлеше, %
Рождествено авылы				
Зират	50	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 бүлек 7.1. 12	2,10	2,01

Зиратлар урнаштыруны оптимальләданәерү һәм аларның санитар-яклау зоналарын оптимальләданәерү чаралары (проект тәкъдиме).

Рождествено авыл җирлегенең генераль планы белән зиратлар территориясендә экологик чикләүләр гамәлдә булган зоналарда конфликтларны хәл итүгә юнәлдерелгән чаралар эшләнде (2.16.3 нче таблица).

Зиратларның санитар-яклау зоналары территориясендә махсус әһәмияттәге яшелләндерү системасын оеданәырырга кирәк.

2.16.3 нче таблица

Зиратлар урнаштыруны оптимальләданәерү һәм территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар оештыру чаралары исемлеге

Объектның исеме	СЗЗ күләме	Тәкъдим ителгән чара	Норматив документ	Гамәлгә ашыру сроклары	
				Беренче чират(2029 ел))	
Рождествено авылы					
Зират	50	Су саклау зонасында һәм күлнең яр буе саклау полосасында урнашкан зиратның бер өлешен ябу	РФ Су кодексының 65 ст.	+	Зират
Сингели авылы					
Зират	50	Проблеманы хәл итү вариантлары: - санитар-яклау зонасы күләмнәрен киметүне нигезләү проектын эшләү;; - зиратларның санитар-яклау зоналарында урнашкан объектларның	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 бүлек 7.1. 12	+	Зират

		искерүенә карап үзгәртеп корылуы ;			

Авыл җирлегендә зиратлар территориясенең факттагы чикләре кадастр исәбенә куелган җир кишәрлекләре чикләре белән туры килми. Шуңа бәйле рәведанәә зиратлар территориясе чикләрен төгәлләданәерү өчен кадастр эшләрен башкару зарур. 2.16.4 нче таблицада зират территорияләре, аларның категорияләре, хокук төре, милек рәвеше, категорияләрен үзгәртү буенча чаралар урнашкан җир участокларының кадастр номерлары күрсәтелгән.

Таблица 2.16.4

Зиратларның җир кишәрлекләре категориясен үзгәртү чаралары

Объектның исеме	Кадастр номеры	Җир категориясе, ЕГРН мәгълүматлары буенча	Җирләрнең билгеләнгән категориясе	Хокук төре	Хокук иясе
Рождествено авылы					
Зират	16:24:190502:938	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика җирләре, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона, куркынычсызлык һәм башка махсус билгеләнештәге җирләр	Милек	ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге
				Даими (сроксыз) файдалану	ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге башкарма комитеты муниципаль учреждениесе
Зират	16:24:190502:78	Сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика җирләре, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона, куркынычсызлык һәм башка махсус билгеләнештәге җирләр	-	Милек	ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге авыл җирлеге
				Даими (сроксыз) файдалану	ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге башкарма комитеты муниципаль учреждениесе
	Кадастр кварталы өлеше 16: 24: 190502	-	Сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика җирләре, космик	Чикләнмәгән дәүләт милке	-

			эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона, куркынычсызлык һәм башка махсус билгеләнештәге җирләр		
Сиңгеле авылы					
	Зона өлеше 16: 24: 190501:1246	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика җирләре, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона, куркынычсызлык һәм башка махсус билгеләнештәге җирләр	Даими (сроксыз) файдалану	ТР Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеге башкарма комитеты муниципаль учреждениесе
	Кадастр кварталының бер өлеше 16: 24: 190301	Торак пунктлар җирләре		Чикләнмәгән дәүләт милке	-

3. Инженерлык-техник инфраструктура

3.1. Су белән тәэмин итү

Рождествено авыл җирлеген су белән тәэмин итүнең төп чыганагы - җир асты сулары. Халык су җыю скважиналарыннан, индивидуаль скважиналардан су куллана.

Торак пунктны су белән тәэмин итү системасын төзергә су җыю скважиналары, су башнялары, су үткәрү челтәрләре кирә. Рождествено СП су белән тәэмин итү системасында хуҗалык-эчә торган суны әзерләү һәм чистарту корылмалары юк. Янгынга каршы су запасы су башняларында саклана.

Торак пунктларда янгын гидрантлары бар: Рождествено авылында - Мәктәп урамында (мәктәп янында); Дятлово авылында - Юность урамында (часовня, табиблык амбулаториясе янында).

Рождествено авыл җирлеген су белән тәэмин итү системасы корылмалары турындагы гомуми мәгълүмат 3.1.1 нче таблицада бирелгән

Таблица 3.1.1

торак пункт Атамасы	Су белән тәэмин итү чыганагы, данә.	Скважиналар җитештерү чәнлеге м3/тәүлек	Кол-ВБ / сыешлык, данә.	Суүткәргеч челтәрләренең озынлыгы, км
Рождествено авыл җирлеге	**скважина - 9**	**2040**	**8**	**13,00**
Рождествено авылы	2	480	1	3,50
Дятлово авылы	2	480	2	4,50
Сингели авылы	1	120	1	3,00
Тәнгәчи авылы	4	960	4	2,00

- Рождествено авыл җирлегендә халыкның якынча 92% ы үзәкләштерелгән су белән тәэмин ителгән, калган кулланучылар индивидуаль скважиналардан су белән файдалана.
- Авыл җирлеге башлыгы белешмәләренә караганда, суүткәргеч челтәрнең проблемалы характеристикалары түбәндәгеләр:
- торак пунктларда су белән тәэмин итү челтәрләренең тузуы (90 %);
- Суүткәргечләрнең искергән булуы аркасында суның икенче кат пычрануы;

- Су чыгымнарын исәпләү приборлары белән торак төзүнең җитәрлек дәрәҗәдә тәэмин ителмәве;
- Җәй көнендә Сингелдә су кытлыгы.

Исәп-хисап чыгымнары

Гомуми су куллану торак йортларда һәм җәмәгать биналарында хуҗалык-эчә торган ихтыяҗларга су тотуны, тышкы янгын сүндерүгә, урамнарга һәм яшел үсентеләргә су тотуны үз эченә ала.

Халыкның хуҗалык-эчә торган ихтыяҗлары өчен исәп-хисап чыгымнары бер кешегә су куллану нормасыннан чыгып исәпләнелде, бу максатларда 1 кешегә карата куллану нормалары (санитар-техник җиһазлар) 31.13330.2012, 5.2 п., су куллануның тәүлеклек һәм сәгатьлек тигезсезлеге коэффициентлары исәпкә алынды. Ясалма су куллану җәмәгать биналарында хуҗалык-эчә торган һәм көнкүреш ихтыяҗлары өчен су чыгымнарын үз эченә ала**.**

Су куллану нормалары

Таблица 3.1.2

№ пп	Төзекләндерү дәрәҗәсе торак йортлар	$q_ж$, л/тәүлек
1	Эчке су, канализация, үзәкләштерелгән кайнар су белән тәэмин ителгән биналар	250
2	Су җылыткычлар белән дә	190
3	Ваннасыз да	140
4	Су алу колонкаларыннан файдалану белән бәйле йортлар	40

Тышкы янгын сүндерүгә су тоту нормасы һәм торак пунктта бер үк вакытта янгыннар саны СП 8.130.2009, СНиП 2.04.02-84 нигезендә кабул ителгән. Бер үк вакытта янгыннарның исәп-хисап саны 1 данә, бер тышкы янгынны сүндерү өчен суның исәп-хисап чыгымнары - 5-10 л/с (халыкның санына карап), булган хәлгә һәм генераль планны гамәлгә ашыруның барлык срокларына тигез итеп кабул ителә. Янгынны сүндерү 3 сәгать дәвам итә.

Урамнарга һәм яшел утыртмаларга су тоту нормасы уртак предприятие нигезендә кабул ителде 31.13330.2012 1 таблица 3.5.3 Искәрмә 1 таблица һәм 1 кешегә 60 л/тәүлек тәшкил итәчәк.

Гамәлдәге хәлгә исәпләүләр нәтиҗәләре, генераль планны гамәлгә ашыруның барлык срокларына 3.1.3 нче таблицада бирелгән.

Расчетное водопотребление населением

Таблица 3.1.3

№ пп	Авыл җирлекләре һәм торак пунктлар исеме	Коммуналь сектор Халык саны Уртача тәүлеклекчыгым м3/тәүлек					Мәсьәләләр, м3/тәүлек	Исәпкә алынмаган чыгымнар, м3/тәүлек	Су сибү, м3/тәүлек (1)	Янгын сүндерү, м3/тәүлек (2)	Барлыгы, м3/тәүлек (3)
		(1)	(2)	(3)	(4)	Мәсср, м3/тәүлек					
	Гамәлдәге хәл										
1	Рождествено авылы	-	-	49 6,8	-	49 6,8	8,2	Рождествено авылы	-	-	49 6,8
2	Дятлово авылы	-	-	479 67,1	-	479 67,1	80,5	Дятлово авылы	-	-	479 67,1
3	Сингели авылы	-	-	225 31,5	-	225 31,5	37,8	Сингели авылы	-	-	225 31,5
4	Тәнгәчи авылы	-	-	288 40,3	-	288 40,3	48,4	Тәнгәчи авылы	-	-	288 40,3
	Генераль планны тормышка ашыруның беренче чираты (2029 ел).)										
1	Рождествено авылы	-	994 188,9	258 36,1	-	1252 225,0	270	Рождествено авылы	-	994 188,9	258 36,1
2	Дятлово авылы	-	978 185,8	485 67,9	-	1463 253,7	304,4	Дятлово авылы	-	978 185,8	485 67,9
3	Сингели авылы	-	235 44,7	230 32,2	-	465 76,9	92,3	Сингели авылы	-	235 44,7	230 32,2
4	Тәнгәчи авылы	-	1947 370,0	300 42,0	-	2247 412	494,4	Тәнгәчи авылы	-	1947 370,0	300 42,0
	Хисап генераль планны тормышка ашыру вакыты (2009 ел))										
1	Рождествено авылы	-	3787 719,5	273 38,2	-	4060 757,7	909,2	Рождествено авылы	-	3787 719,5	273 38,2
2	Дятлово авылы	-	998 189,6	492 68,9	-	1490 258,5	310,2	Дятлово авылы	-	998 189,6	492 68,9

№ пп	Авыл җирлекләре һәм торак пунктлар исеме	Коммуналь сектор Халык саны Уртача тәүлеклекчыгым м3/тәүлек					Мәсьәләләр, м3/тәүлек	Исәпкә алынмаган чыгымнар, м3/тәүлек	Су сибү, м3/тәүлек (1)	Янгын сүндерү, м3/тәүлек (2)	Барлыгы, м3/тәүлек (3)
		(1)	(2)	(3)	(4)	Мәсср, м3/тәүлек					
3	Сингели авылы	-	954 181,3	270 37,8	-	1224 219,1	262,9	Сингели авылы	-	954 181,3	270 37,8
4	Тәнгәчи авылы	-	6739 1280,4	544 76,2	-	7283 1356,6	1627,9	Тәнгәчи авылы	-	6739 1280,4	544 76,2

Искәрмәе:

1) Исеме буенча 1 кешегә су куллану нормалары буенча 3.1.2 нче таблицага туры килә.

2) Рождествено авылы җирлеге башлыгы белешмәләре буенча - 200 кеше индивидуаль скважиналардан су файдалана, әлеге кешеләр булган хәлгә исәп-хисапларга керми.

Проект тәкъдиме

Су белән тәэмин итүнең төп юнәлешләре - район халкын эчәргә яраклы су белән өзлексез тәэмин итү, системаларның ышанычлылыгын арттыру, су югалтуны киметү.

Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасында су белән тәэмин итү системасын үстерү чаралары каралган (3.1.4 нче таблица)

Таблица 3.1.4

№ п/п	Местоположение	Объектның исеме	Чаралар атамасы	Чараның төре	Үлчәү берәмлеге	Көче		Сату вакыты		Чара чыганагы
						Гамәлдәгәч	яңа (өстәмә))	Беренче чират (2020 елга кадәр)	Хисап срогы (2021 – 2035 годы)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	2	3
РЕГИОНАЛЬ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ЧАРАЛАР										
1	Тәнгәчи авылы	Су белән тәэмин итү системасы	Су белән тәэмин итү челтәрләрен киңәйтү	Реконструкция	чакрым данәук данәук		6,5 1 скважина 2 суэтем башнялары	+	Тәнгәчи авылы	Су белән тәэмин итү системасы

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районын территориаль планлаштыру схемасында су белән тәэмин итү системасын үстерү чаралары каралган (3.1.5 таблица)

3.1.5таблица

№ п/п	Урнашу урыны	Объектның исеме	Чаралар атамасы	Чараның төре	Үлчәү берәмлеге	Көче	Сату вакыты		Чара чыганагы
							Беренче чират(2012-2020 еллар)	Хисап вакыты (2021-2035 еллар)	
ҖИРЛЕ (РАЙОН) ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ЧАРАЛАР									
3.	Рождествено авылы	Су белән тәэмин итү челтәрләре		реконструкция	чакрым	2,0	+		Рождествено авылы
4.	Рождествено авылы	Кое		яңа төзелеш	данә.	1	+		Рождествено авылы
5.	Рождествено авылы	Су башнясы		яңа төзелеш	данә.	1	+		Рождествено авылы
6.	Рождествено авылы	Су әзерләү станциясе		яңа төзелеш	данә.	2	+		Рождествено авылы
7.	Рождествено авылы	Су белән тәэмин итү чыганагы		оештыру чарасы		ТАБЫН		+	Рождествено авылы
8.	Урнашу урыны	Объектның исеме	Чаралар атамасы	Чараның төре	Үлчәү берәмлеге	Көче	Сату вакыты	Чара чыганагы	Урнашу урыны
9.	Рождествено авылы	Су белән тәэмин итү челтәрләре		яңа төзелеш	чакрым	-	+	+	Лаеш муниципаль районы
10.	Дятлово авылы	Су белән тәэмин итү челтәрләре		яңа төзелеш	чакрым	-	+	+	Лаеш муниципаль

									районы
11.	Дятлово авылы	Кое		яңа төзелеш	данә.	1	+		Лаеш муниципаль районы
12.	Дятлово авылы	Су башнясы		яңа төзелеш	данә.	1	+		Лаеш муниципаль районы
13.	Дятлово авылы	Су белән тәэмин итү челтәрләре		яңа төзелеш	чакрым	-	+	+	Лаеш муниципаль районы
14.	Сиңгеле авылы	Су белән тәэмин итү челтәрләре		реконструкция	чакрым	2,0	+		Лаеш муниципаль районы
15.	Сиңгеле авылы	Су әзерләү станциясе		яңа төзелеш	данә.	1	+		Лаеш муниципаль районы
16.	Сиңгеле авылы	Су белән тәэмин итү чыганагы		оештыру чарасы		ТАБЫН		+	Лаеш муниципаль районы
17.	Сиңгеле авылы	Су белән тәэмин итү челтәрләре		яңа төзелеш	чакрым	-	+	+	Лаеш муниципаль районы
18.	Тангачы авылы	Су белән тәэмин итү челтәрләре		яңа төзелеш	чакрым	-	+	+	Лаеш муниципаль районы
19.	Тангачы авылы	Кое		яңа төзелеш	данә.	1	+		Лаеш муниципаль районы

20.	Тангачы авылы	Су башнясы		яңа төзелеш	данә.	1	+		Лаеш муниципаль районы
21.	Тангачы авылы	Су белән тәэмин итү чыганагы		оештыру чарасы		ТАБЫН		+	Лаеш муниципаль районы

Территорияне үстерү концепциясен тормышка ашыру кысаларында һәм торак төзелешенә яңа җир кишәрлекләре бүлеп бирү белән бәйле рәведанәә, Генераль план проекты белән түбәндәге чаралар каралган:
Беренче чиратта (2029 елга кадәр) һәм исәп-хисап чорына (2039 елга кадәр).):
* торак пунктларда тузган су белән тәэмин итү челтәрләрен алыданәыру;
* яңа төзелеш артезиан скважинасы белән Сингели авылы су башнясы;
• коймаларны, су алу төеннәрен исәпкә алу приборларын, су белән тәэмин итү чыганагын санитар саклау зоналарын урнаштыру;
* торак пунктларда янгын гидрантлары урнаштыру;
* перспективалы торак төзелешенең җир кишәрлекләренә кадәр су белән тәэмин итү челтәрләрен һәм заманча материалларны төзү;
* торак төзелеше объектларында су чыгымнарын исәпләү приборларын урнаштыру;
• сууткәргеч челтәрләрендә аварияләр һәм агулар барлыкка килүне профилактикалау;
* су белән тәэмин итү системасында су сыйфатын мониторинглау системасын кулланучылар тарафыннан суны рациональ тоту һәм камилләданәерү буенча контроль.
Агросәнәгать комплексының эре объектларын су белән тәэмин итүне үз су белән тәэмин итү чыганакларыннан оеданәырырга тәкъдим ителә.
Су алу җайланмаларының урнашуы, артезиан скважиналарының саны, резервуарларның күләмен, насос станцияләренең җитеданәерүчәнлеген исәпләү, сууткәргеч челтәренең озынлыгы проектлау стадияләрендә ачыклана.
Генераль план нигезендә искергән һәм нәтиҗәсез технологияләрне кулланудан баш тартуга һәм заманча инновацион технологияләр кертеп, иң яхшы технологияләр принципларына күчүгә юнәлдерелгән оештыру чаралары тәкъдим ителә.

3.2. Канализация

Рождествено авыл җирлегендә Үзәкләштерелгән ташландык суларны агызу системасы юк. Халык яраклы чокырлардан файдалана һәм аннан соң чистарту корылмаларына чыгарыла.
Торак пункт территориясендә лотоклар, кюветлар рәвешендә өске сулар агымы оеданәырылмаган.Яңгыр канализациясе юк.
Исәп-хисап чыгымнары
Торак пунктларның канализация системасын проектлаганда торак һәм җәмәгать биналарыннан көнкүреш суларын исәплэп чыгаруны,

территорияләргә су сибүгә һәм Яшел утыртмаларга су тотуны исәпкә алмыйча, тәүлеклеклек уртача исәпләнгән чагыданәырмача чагыданәырмача чагыданәырмача исәпләүне кабул итәргә кирәк.

Гамәлдәге нигезләмәгә исәп-хисап нәтиҗәләре, генераль планны гамәлгә ашыруның барлык срокларына 3.2 таблицада тәкъдим ителгән.

Су бүлүнең аерым нормалары

Таблица 3.2.1

№ пп	Төзекләндерү дәрәҗәсе торак йортлар	$q_ж$, л/тәүлек
1	Эчке су, канализация, үзәкләштерелгән кайнар су белән тәэмин ителгән биналар	250
2	Су җылыткычлар белән дә	190
3	Ваннасыз да	140
4	Су алу колонкаларыннан файдалану белән бәйле йортлар	40

Расчетное водоотведение населением

Таблица 3.2.2

№ пп	Авыл җирлекләре һәм торак пунктлар исеме	Коммуналь сектор Халык саны Уртача тәүлеклекчыгым м3/тәүлек					Мәсьәләләр, м3/тәүлек (1)	Исәпкә алынмаган чыгымнар, м3/тәүлек (2)	Барлыгы, м3/тәүлек (3)
		(1)	(2)	(3)	(4)	Qср, м^3/сут			
	Гамәлдәге хәл								
1	Рождествено авылы	-	-	49 6,8	-	Рождествено авылы	-	-	49 6,8
2	Дятлово авылы	-	-	479 67,1	-	Дятлово авылы	-	-	479 67,1
3	Сингели авылы	-	-	225 31,5	-	Сингели авылы	-	-	225 31,5
4	Тәнгәчи авылы	-	-	288 40,3	-	Тәнгәчи авылы	-	-	288 40,3
	Генераль планны тормышка ашыруның беренче чираты (2029 ел).)								
1	Рождествено авылы	-	994 188,9	258 36,1	-	Рождествено авылы	-	994 188,9	258 36,1
2	Дятлово авылы	-	978 185,8	485 67,9	-	Дятлово авылы	-	978 185,8	485 67,9
3	Сингели авылы	-	235 44,7	230 32,2	-	Сингели авылы	-	235 44,7	230 32,2
4	Тәнгәчи авылы	-	1947 370,0	300 42,0	-	Тәнгәчи авылы	-	1947 370,0	300 42,0
	Генераль планны тормышка ашыру Хисап вакыты (2009 ел))								
1	Рождествено авылы	-	3787 719,5	273 38,2	-	Рождествено авылы	-	3787 719,5	273 38,2
2	Дятлово авылы	-	998 189,6	492 68,9	-	Дятлово авылы	-	998 189,6	492 68,9

№ пп	Авыл җирлекләре һәм торак пунктлар исеме	Коммуналь сектор Халык саны Уртача тәүлеклекчыгым м3/тәүлек					Мәсьәләләр, м3/тәүлек (1)	Исәпкә алынмаган чыгымнар, м3/тәүлек (2)	Барлыгы, м3/тәүлек (3)
		(1)	(2)	(3)	(4)	Qср, м^3/сут			
3	Сингели авылы	-	954 181,3	270 37,8	-	Сингели авылы	-	954 181,3	270 37,8
4	Тәнгәчи авылы	-	6739 1280,4	544 76,2	-	Тәнгәчи авылы	-	6739 1280,4	544 76,2

Искәрмәе: столбцы (1), (2), (3), (4) по наименованию соответствуют таблице 3.2.1 по нормам водоотведения на 1 человека.

Проектное предложение

В целях улучшения благоустройства жилых зданий, а так же в целях улучшения санитарно-гигиенических условий жизни населения Схемой территориального планирования Лаишевского муниципального района РТ предусмотрены мероприятия в области водоотведения (таблица 3.2.3):

Таблица 3.2.3

№ п/п	Урнашу урыны	Объектның исеме	Чаралар атамасы	Чараның төре	Үлчәү берәмлеге	Көче	Сату вакыты		Чара чыганагы
							Беренче чират(2012-2020 еллар)	Хисап вакыты (2021-2035 еллар)	
ҖИРЛЕ (РАЙОН) ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ЧАРАЛАР									
3.	Рождествено авылы	Су бүлү челтәрләре		яңа төзелеш	чакрым	-	+	+	Рождествено авылы
4.	Рождествено авылы	Канализация насос станциясе		яңа төзелеш	данә.	-	+	+	Рождествено авылы

		(КНС)							
5.	Дятлово авылы	Септиклар, выгребные чокырлар инженер тибындагы		яңа төзелеш	данә.	-	+	+	Дятлово авылы
6.	Дятлово авылы	Су бүлү челтәрләре		яңа төзелеш	чакрым	-	+	+	Дятлово авылы
7.	Сиңгеле авылы	Септиклар, выгребные чокырлар инженер тибындагы		яңа төзелеш	данә.	-	+	+	Сиңгеле авылы
8.	Тангачы авылы	Биологик чистарту корылмалары		яңа төзелеш	м3/тәүлек.	195	+		Тангачы авылы
9.	Тангачы авылы	Канализация насос станциясе (КНС)		яңа төзелеш	данә.	-	+	+	Тангачы авылы
10.	Тангачы авылы	Су бүлү челтәрләре		яңа төзелеш	чакрым	-	+	+	Тангачы авылы

Торак төзелеше өчен яңа җир участоклары бүлеп бирү, торак биналарны төзекләндерү, шулай ук халык тормышының санитар-гигиена шартларын яхшырту максатларында (2029 елга кадәр) һәм исәп-хисап чорына (2039 елга кадәр) Генераль план проекты белән генераль план проекты карала:

* заманча технологияләр нигезендә торбалардан заманча материаллар кулланып канализация челтәрләрен төзү;

• йорт яны җир кишәрлекләре белән яки күмәк файдалану өчен (төркем торак йортлар, социаль-көнкүреш секторы объектлары) индивидуаль йортларда яшәүче халык өчен канализациянең автоном системаларын урнаштыру);

* төзү выгребные чокырлар инженер тибындагы белән водонепроницаемым төбе һәм стенками;

* юынты суларны нәтиҗәлерәк чистарту өчен индивидуаль торак өчен септиклар төзү;

* канализациянең чистарту корылмаларына торак һәм иҗтимагый төзелешнең гамәлдәге септикларыннан һәм пычраткыч чокырларыннан агынтыларны үз вакытында чыгаруны оештыру;

• суның өске агымын оештыру.

Үзәкләштерелгән, шулай ук автоном канализация системасын эшләгәндә ИТС 10-2015 иң яхшы технологияләр буенча мәгълүмати-техник белешмәлекне исәпкә алырга кирәк. Җирлекләрнең, шәһәр округларының үзәкләштерелгән ташландык суларны агызу системаларыннан файдаланып, агып җыела торган суларны чистарту» дигән темага "экологик-экономик Нәтиҗәлелек белән характерлана торган чараларның берсүзсез өстенлеген тәэмин итү "дигән темага" түгәрәк өстәл " үткәрелде.

АПКның гамәлдәге предприятиеләре өчен юынты суларны чистарту өчен су бүлү системасын төзү кирәк. Проект белән тәкъдим ителә:

- гамәлдәге АПК объектларында канализация компактлы чистарту корылмалары төзү;

- терлекчелек агымнарын комплекслы утильләданәерү һәм эшкәртү буенча иң яхшы технологияләрне һәм техник чараларны гамәлгә кертү – ;

Чистарту корылмаларын, канализация насос станциясен урнаштыру һәм ташлану ноктасы, аларның җитеданәерүчәнлеге, канализация челтәренең озынлыгы проектладанәыруның алдагы стадияләрендә эзләнүләр үткәргәннән соң мөмкин.

Генераль план нигезендә искергән һәм нәтиҗәсез технологияләрне кулланудан баш тартуга һәм заманча инновацион технологияләр кертеп, иң яхшы технологияләр принципларына күчүгә юнәлдерелгән оештыру чаралары тәкъдим ителә.

Оештыру поверхностного агынты

Планладанәырыла торган территорияне төзекләндерү, аның гомуми һәм санитар шартларын яхшырту максатларында, проект тарафыннан өслек агымын оештыру һәм водостоклар челтәрен урнаштыру күздә тотыла.

Беренче чиратта, проект белән яңгыр канализацияләре челтәренең ачык челтәре тәкъдим ителә.

Ачык су бүлү җайланмаларын (канаулар, кюветлар, лотоклар) районнарда бер, ике катлы йортлар һәм авыл торак пунктларында, шулай ук урамнар, юллар, юллар һәм тротуарлар белән кисешкән урыннарда күперләр яки торбалар урнаданәырылган парк территорияләрендә куллану рөхсәт ителә.

Рекреацион территорияләрдә яңгыр канализациясе һәм ачык типтагы дренаж челтәрләре рәвешендә өске һәм җир асты суларын бүлеп бирү системасын проектлау рөхсәт ителә.

Өске суларны ачык система буенча бүлеп бирү тиешле нигезләнгән һәм Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор Идарәсе, су объектларын җайга салу һәм саклау, су биологик ресурсларын саклау органнары белән киледанәерелгән очракта рөхсәт ителә.

Яңгыр каршылыкларын проектлау түбәндәге участокларда карала:

- төшү (күтәрү) озакка сузылган участокларда);
- өске сулар кушылдыгы ягыннан җәяүлеләр кичүендә һәм кисешүләрдә;
- түбәнәйтелгән урыннарда-озакка сузылган буш урыннар азагында;
- урам лотокларының пилообразлы профиле түбәнәйтелгән урыннарда;
- өске сулары булмаган урам, ишегалды һәм парк территорияләре урыннарында.

Яңгыр сулары агымын җайга салу өчен буалар яки резервуарларны проектларга, шулай ук эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганагы булмаган, коену һәм спорт өчен яраксыз һәм балык хуҗалыгы максатларында файдаланылмый торган чокырларны һәм гамәлдәге буаларны кулланырга кирәк (шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары ТР Министрлар Кабинетының 2013 елның 27 декабрендәге 1071 номерлы карары белән расланган).

Исәп-хисап чорына, территорияне төзекләндерүне арттыру белән бергә, проект белән ябык типтагы су челтәре тәкъдим ителә. Ул иң камил һәм барлык территорияләрне төзекләндерү таләпләренә җавап бирә. Су үткәргеч торбалар – коллекторларның җир асты челтәреннән тора, өстәмә суларны яңгыр кабул итү коелары һәм җыелган суларны су челтәренә җибәрү белән бергә.

Яңгыр канализациясе челтәре (ябык типтагы) юллар, түбәләр һәм мәйданнар территориясеннән атмосфера суларын бүлеп бирү өчен билгеләнгән.

Торак пунктларның территорияләрендә урнашкан аеруча пычранган участоклардан өске агымнары локаль чистарту корылмаларында чистартылырга тиеш.

Су объектларына агызыла торган юынты суларны чистарту дәрәҗәсе «өслекле суларны агынты сулар белән пычранудан саклау кагыйдәләре»таләпләренә җавап бирергә тиеш.
Алга таба, өске агымны бүлеп бирү чаралары, территорияне инженер-геологик һәм гидрологик өйрәнүне исәпкә алып, мөстәкыйль проект рәвешендә, проект карарлары вариантларының техник-икътисадый чагыданәырмаларын исәпкә алып эшләнергә тиеш.

3.3. Территорияне санитар чистарту
Әлеге бүлектә каты һәм сыек көнкүреш калдыкларын оештыру, җыю, бетерү, зарарсызландыру, шулай ук поселок территорияләрен җыеданәыру мәсьәләләре карала.
Рождествено авыл җирлегенең гамәлдәге төзелеше каты коммуналь калдыклар барлыкка килү чыганагы булып тора. 4.1 статья нигезендә. 30.12.2008 ел, № 309-ФЗ Федераль законның «калдыкларның куркынычлык класслары»: калдыклар әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты дәрәҗәсенә бәйле рәведанәә, әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә дәүләт җайга салуын гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы билгеләгән критерийлар нигезендә куркыныч классларына бүленә:
I сыйныф-бик куркыныч калдыклар;
II сыйныф-Югары куркыныч калдыклар;
III сыйныф-уртача куркыныч калдыклар;
IV сыйныф-аз куркыныч калдыклар;
V сыйныф - Куркынычсыз диярлек калдыклар.
Рождествено авыл җирлегенең каты коммуналь калдыкларын шартлы рәведанәә 4 һәм 5 класс куркынычлык калдыкларына китерергә мөмкин. 4 һәм 5 класслы калдыклар-каты коммуналь калдыклар, торак секторда һәм административ биналарда, уку йортларында һәм сәүдә үзәкләрендә барлыкка килә. Моннан тыш, аларга юл чүп-чары һәм зур габаритлы калдыклар керә, бу җиһазлар һәм әйберләр, пыяла, кәгазь, пластмасса, азык-төлек калдыклары булырга мөмкин.
Авыл җирлегендә генә шәхси йортлар, социаль-көнкүреш секторы, сәүдә объектлары бар. Хәзерге вакытта торак пунктларда каты көнкүреш калдыкларын җыю өчен 0,75 куб. м һәм 8 куб.м бункердан 6 бункер каралган: Рождественода - 18данә. (күләме 0,75 куб. м), Дятловода – 9 данә. (күләме 0,75 куб. м)һәм 2 данә. (күләме 8 куб. м), Тәнгәчи авылында – 3 данә. (күләме 8 куб. м), Сингелдә – 7 данә (күләме 0,75 куб. м) һәм 1 данә (күләме 8 куб. м). Каты коммуналь калдыклар белән эш итү буенча хезмәтләр күрсәтүгә килешү региональ оператор - «торак-коммуналь хуҗалык предприятиесе «идарәче компаниясе»җаваплылыгы чикләнгән җәмгыяте белән төзелде. Калдыкларны

чыгару график нигезендә башкарыла-атнага 3 тапкыр (бункерлар – атнага 2 тапкыр), «Көнчыгыш»полигонына.

Рождествено авыл җирлеге территориясендә тирес һәм помет барлыкка килү чыганагы-КФХлар, шәхси ярдәмче хуҗалыклар.

Авыл җирлегендә тирес саклагычлар һәм су саклау урыннары юк. Терлекчелек калдыклары вакытлыча йорт яны территорияләрендә бортлана, алга таба органик ашлама буларак файдаланыла.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Баш ветеринария идарәсе һәм «Лаеш РДВБ» ДБУ мәгълүматлары буенча, Рождествено авыл җирлеге территориясендә сибирязвасы үләт базлары һәм биотермик чокырлар теркәлмәгән.

Чүплекләр юк.

Исәп-хисап чыгымнары

Елына 1 кешегә калдыклар җыю нормалары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Каты коммуналь калдыклар җыелу нормативларын раслау турында» 2016 елның 12 декабрендәге 922 номерлы карары нигезендә кабул ителә:

- каты коммуналь калдыклар – елына 2,09 куб. м-шәхси торак йортлар, күпфатирлы йортлар-1,94 куб. м;

- зур габаритлы калдыклар – бер елга 0,47 куб. м-шәхси торак йортлар, 0,42 куб.м – күп фатирлы йортлар.

Рождествено авыл җирлеге территориясендә яшәүче торак сектордан беренче чиратта исәп-хисап вакыты 3.3.1 таблицасында китерелгән.

Таблица 3.3.1

Исеме	**Каты коммуналь калдыклар күләме, куб.м/ел**														
	2019 ел башына Гамәлдәге хәл.					**Беренче чиратс 2019 - 2029**					**Хисап срогы с 2029 по 2039 гг**				
	ТКО	**КГО**	**Халык саны**	**Нәтиҗә юр. зат**	**Барлыгы**	**ТКО**	**КГО**	**Халык саны**	**Нәтиҗә юр. зат**	**Барлыгы**	**ТКО**	**КГО**	**Халык саны**	**Нәтиҗә юр. зат**	**Барлыгы**

Исеме	Каты коммуналь калдыклар күләме, куб.м/ел														
	2019 ел башына Гамәлдәге хәл.					Беренче чиратс 2019 - 2029					Хисап срогы с 2029 по 2039 гг				
Рождествено авыл җирлеге	-	-	-	-	-	11342,5	2550,7	13893,2	694,7	**14587,9**	29379,2	6606,8	35986,0	1799,3	**37785,3**
Рождествено авылы	-	-	-	-	-	2616,7	588,4	3205,1	160,3	3365,4	8485,4	1908,2	10393,6	519,7	10913,3
Дятлово авылы	-	-	-	-	-	3057,7	687,6	3745,3	187,3	3932,6	3114,1	700,3	3814,4	190,7	4005,1
Сингели авылы	-	-	-	-	-	971,9	218,6	1190,5	59,5	1250,0	2558,2	575,3	3133,5	156,7	3290,2
Тәнгәчи авылы	-	-	-	-	-	4696,2	1056,1	5752,3	287,6	6039,9	15221,5	3423,0	18644,5	932,3	19576,8

Искәрмәе: данные объема твердых коммунальных отходов на Гамәлдәгеющее положение не имеются.

Фаразланган күләмнәрне туплау өчен контейнерлар һәм контейнер мәйданчыклары кирәк булачак. Кирәкле санда контейнерлар түбәндәге формула буенча билгеләнгән: «территорияне санитар чистарту һәм торак урыннарны җыеданәыру " белешмәлеге (Мәскәү, 1990 ел).)):

Б = П ел*1 / 365*Е-данә.,

анда ел саен ККО, м3/ел,

t-чүп-чар чыгару, тәүлек.,

К1-калдыкларның тигезсезлеге коэффициенты (1,25 тигез кабул ителә),

Е-контейнерның сыйдырышлыгы, м3, коммуналь калдыкларның уртача тәүлеклек җыелуын, аларны чыгару чорын исәпкә алып (1 тапкыр/2 тәүлек).(контейнерның сыйдырышлыгы (1,1 м3). Контейнерларның исәп-хисап саны 3.3.2 таблицасында күрсәтелгән.

Таблица 3.3.2

Исеме	Контейнерлар саныв, данә	
	Беренче чират 2019 – 2029ел.	Хисап срогы 2029 – 2039ел.
Рождествено авыл җирлеге	**29**	**145**
Рождествено **авылы** *	9	38

Дятлово **авылы** *	2	2
Сингели* **авылы**	0	7
Тәнгәчи* **авылы**	16	98

- *гамәлдәге контейнерларны исәпкә алмыйча, контейнерлар саны
- Шулай итеп, Рождествено авыл җирлеге территориясендә ККК өчен контейнерлар саны (күләме 1,1 куб.м) беренче чиратта 29 данә һәм 145 данә тәшкил итәргә тиеш. Исәп-хисап срогына (булган контейнерларны исәпкә алмыйча), 50% контейнерлар сортировкаланырга тиешле ТКО калдыклары (икенчел чимал) өчен кулланырга тәкъдим ителгән шарт белән. Контейнер мәйданчыкларын урнаштыру урыннары һәм махсус техника (ә атап әйткәндә, чүп-чар ташучы һәм транспортны җыючы) берәмлекләре саны калдыклар белән эш итү өлкәсендә региональ оператор һәм территориаль схема белән билгеләнә. ТКО тәртибе һәм аны җыю Татарстан Республикасы территориясендә каты коммуналь калдыкларны (шул исәптән аларны аерым туплау) туплау тәртибен раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 21 декабрендәге 1202 номерлы карары нигезендә гамәлгә ашырыла.
- Проект тәкъдиме
- Халыкның санитария-гигиена шартларын яхшырту һәм территориянең экологик иминлеген тәэмин итү максатларында Рождествено авыл җирлегенең генераль планы түбәндәге чараларны күздә тота:
- территорияне планлы-даими санитар чистарту;
- ТКО дифференциацияләнгән (аерым) җыемын оештыру;
- калдыклар җыю өчен су үткәрми торган контейнерлар куеп, каты өслекле махсус мәйданчыклар оештыру;
- эре габаритлы калдыкларны җыю һәм саклау өчен калдыклар таркалуга киртә булган каты өслекле махсус мәйданчыклар оештыру. барлыкка килгән каты коммуналь калдыкларны Лаеш муниципаль районында чүп-чар төяү станциясе аша калдыклар белән эш итү өлкәсендә территориаль схема нигезендә Алексеевск муниципаль районы территориясендә ТКО муниципальара полигонына җирләү һәм утильләданәерү, шул исәптән Татарстан Республикасының каты коммуналь калдыклар белән эш итү өлкәсендә территориаль схема нигезендә (раслаулар). Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2017 елның 13 мартындагы 149 номерлы карары белән. Арча муниципаль районында КККның муниципальара полигонын файдалануга тапшырганчы, авыл җирлеге территориясеннән каты коммуналь калдыкларны «Восточный» ККК полигонына илтәчәкләр;
- көнкүреш шартларында кулланыла торган энергия саклаучы лампалар кабул итү буенча кабул итү пунктын оештыру һәм аларны токсиклык югары класслы калдыкларны утильләданәерү урыннарына чыгару;
- Пыяла, пыяла вату, макулатура, металл банкалар, металл ватыклар, пластик шешәләр, мамык-җеп җилләре, автомобиль шиннары кабул итү буенча кабул итү пунктын оештыру. изоляцияләүче катлам сыйфатында файдалану өчен, КККО полигонына урам катнашмасын алып ташлау;
- Терлекчелек калдыкларын утильләданәерү мәсьәләсен хәл итү өлешендә генераль план белән түбәндәге вариантлар тәкъдим ителә:
- 1. ябык типтагы тирес саклагычлардан файдалану һәм алга таба терлекчелек калдыкларын зарарсызландыру чараларын үткәргәннән соң ашлама сыйфатында кырларга тизәк һәм тирес чыгару;
- 2. тирес һәм тизәк эшкәртү җайланмаларыннан файдалану.
- 3.4. Җылылык белән тәэмин итү
- Хәзерге вакытта йорт корылмаларын җылыту табигый газда түбән басымлы 2 яисә бер контурлы индивидуаль көнкүреш казаннарын җылылык белән тәэмин итүнең локаль чыганакларыннан гамәлгә ашырыла. Иҗтимагый учреждениеләрне (мәктәп, мәдәният йорты) 100 кВт һәм аннан да азрак куәтле казанлы автоном котельныйлардан тәэмин итү гамәлгә ашырыла. Мәгълүматлар котельныйлар буенча юк.

- Проект карары:
- Ут торагын, иҗтимагый төзелешне - беренче чиратта (2029г) җылылык белән тәэмин итү генераль план проекты һәм исәп-хисап срогына (2039г) тормышка ашыру тәкъдим ителә:
- - бер контурлы һәм ике контурлы җылылык генераторларыннан төзелгән йорт;
- - иҗтимагый һәм административ зоналар - автоном җылылык чыганакларыннан һәм блок-модульле котельныйлардан (3.4.2 нче таблица)

Таблица 3.4.2

Торак пункт исеме	**Объектның исеме**	**БМК саны**
Рождествено авылы (төньяк-көнбатыш торак мәйданы)	220 урынлы балалар бакчасы	1
Рождествено авылы (төньяк-көнбатыш торак мәйданы)	550 урынлы гомуми белем бирү мәктәбе	1
Рождествено авылы (төньяк-көнбатыш торак мәйданы)	Амбулатор-поликлиника учреждениесе	1
Рождествено авылы (яңа торак мәйданы)	Күпфункцияле үзәк	1
Рождествено авылы (яңа торак мәйданы)	Сәүдә предприятиеләре1078 кв.м. торговой площади	1
Рождествено авылы (яңа торак мәйданы)	Җәмәгать туклануы предприятиеләре на 50/110 урын	1
Рождествено авылы	Иҗтимагый үзәк составында китапханә белән тамашачылар залына 577 урын	1
Сингели авылы (төньяк-көнчыгыш торак мәйданы)	150 урынлы гомуми белем бирү мәктәбе	1
Сингели авылы (төньяк-көнчыгыш торак мәйданы)	55 урынлы балалар бакчасы	1
Сингели авылы (төньяк-көнчыгыш торак мәйданы)	Фельдшер-акушерлык пункты	1
Сингели авылы	Күпфункцияле үзәк	1
Сингели авылы	Сәүдә предприятиеләре330 кв.м.	1
Сингели авылы	Җәмәгать туклануы предприятиеләре на 20/30 урын	1
Сингели авылы	Иҗтимагый үзәк составында китапханә белән тамашачылар залына 170 урын	1
Тәнгәчи авылы	220 һәм 120 урынлы балалар бакчалары	2
Тәнгәчи авылы(күп балалы гаиләләр территориясе)	110 урынлы балалар бакчасы	1
Тәнгәчи авылы	900 урынлы гомуми белем мәктәбе	1
Тәнгәчи авылы	300 урынлы гомуми белем мәктәбе	1
Тәнгәчи авылы	Амбулатор-поликлиника учреждениесе	1

Торак пункт исеме	Объектның исеме	БМК саны
Тәнгәчи авылы	Күпфункцияле үзәк	1
Тәнгәчи авылы	Иҗтимагый үзәк составында китапханә белән тамашачылар залына 150 урын	1
Тәнгәчи авылы	Иҗтимагый үзәк составында китапханә белән тамашачылар залына 870 урын	1
Тәнгәчи авылы	Сәүдә предприятиеләре2190 кв.м. торговой площади	1
Тәнгәчи авылы	Җәмәгать туклануы предприятиеләре на 90/200 урын	2
Дятлово авылы	Җәмәгать туклануы предприятиеләре на 60 урын	1
Дятлово авылы	Сәүдә предприятиеләре300 кв.м. торговой площади	1

3.5. Газ белән тәэмин итү

Рождествено авыл җирлегендә табигый газ АГРС-10птицефабрик н н.п. Ковали, алга таба югары һәм урта басымлы газүткәргечләр буенча газ бүлү пунктларына (ГРП, ШРП) һәм түбән басым челтәрләре буенча турыдан-туры кулланучыга бирелә.

Таблица 3.5.1

Урнашу урыны АГРС/ГРС	АГРС исеме/ГРС	Керү юлында Р (МПа)		Р чыгу юлында, (МПа)		Йөкләнеш, (мең. м3/сәгать)	
		проект	факт	проект			проект
Татарстан Республикасы Лаеш районы Габишево авылы	АГРС-10 «Юбилейная» кошчылык фабрикасы Ковал т. п.	5,5	3,2	1,2	Татарстан Республикасы Лаеш районы Габишево авылы	АГРС-10 «Юбилейная» кошчылык фабрикасы Ковал т. п.	5,5

Искәрмәе: данные предоставлены ООО «Газпром трансгаз Казань»

Торак пунктлар буенча газ куллану турында мәгълүматлар юк.

«Газпром трансгаз Казан» ҖЧҖ биргән мәгълүматларга караганда,барлык торак пунктлар газ белән тәэмин ителгән, халыкка йортларга газ кертелгән.

Газ исәпләү чыгымнары

Планлаштырылган карарлар нигезендә халыкны (хуҗалык – көнкүреш һәм коммуналь ихтыяҗларны) газ белән тәэмин итүне күздә тотарга кирәк.

СП 42-101-2003 нигезендә шәһәрләрнең һәм башка җирлекләрнең генераль планнары проектларын төзегәндә газ куллануның эреләнгән күрсәткечләрен, 1 кешегә м3/ел, газ янганда 34 МДж/м3 (8000 ккал/м3), газ янганда 34 МДж / м3 (8000 ккал / м3) кабул итәргә рөхсәт ителә):

- үзәкләштерелгән кайнар су белән тәэмин итү булганда-120;

- кайнар су белән тәэмин иткәндә, газ су җылыткычларыннан-300;

- кайнар су белән тәэмин итүнең барлык төрләре булмаганда-180 (220 авыл җирлегендә).

Беренче чиратта (2029 ел) һәм исәп-хисап чорына (2039 ел) халыкның коммуналь-көнкүреш ихтыяҗлары өчен газга ихтыяҗ 3.5.3 таблицада күрсәтелгән.

Коммуналь-көнкүреш ихтыяҗлары өчен газга ихтыяҗ
Рождественский авыл җирлеге халкы

3.5.3таблица

п/п	**Авыл җирлеге исеме**	**Газның еллык чыгымы, мең. м3/ел**		
		Башлангыч ел	**I-ячират (2029 ел)**	**Хисап срогы (2039 год)**
	Рождествено авыл җирлеге	**273,1**	**1193,9**	**3092,6**
	Рождествено авылы	54,8	275,4	893,2
	Дятлово авылы	105,4	321,9	327,8
	Сингели авылы	49,5	102,3	269,3
	Тәнгәчи авылы	63,4	494,3	1602,3

Проект тәкъдиме

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасында газ белән тәэмин итү өлкәсендә чаралар каралган (3.5.4 таблица):

Таблица 3.5.4

№ п/п	Урнашу урыны	Объектның исеме	Мероприятия Исеме	Чараның төре	Үлчәү берәмлеге	Көче	Гамәлгә ашыру срогы		Чара чыганагы
							Беренче чират(2012-2020 гг.)	Хисап срогы (2021-2035 гг)	
ҖИРЛЕ (РАЙОН) ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ЧАРАЛАР									
3.	Рождествено авылы	Газ белән тәэмин итү челтәрләре		яңа төзелеш	км	-		+	Лаеш муниципаль районы
4.	Рождествено авылы	ГРПШ		яңа төзелеш	данә.	-		+	Лаеш муниципаль районы
5.	Сиңгеле авылы	Газ белән тәэмин итү челтәрләре		яңа төзелеш	км	-		+	Лаеш муниципаль районы
6.	Сиңгеле авылы	ГРПШ		яңа төзелеш	данә.	-		+	Лаеш муниципаль районы
7.	Тангачы авылы	Газ белән тәэмин итү челтәрләре		яңа төзелеш	км	-		+	Лаеш муниципаль районы
8.	Тангачы авылы	ГРПШ		яңа төзелеш	данә.	-		+	Лаеш муниципаль районы

Генераль план проекты белән, беренче чиратта (2029 елга кадәр) һәм исәп-хисап вакыты (2039 елга кадәр) барлык газладанәырылган объектларны газ белән тәэмин итү, расланган федераль нормалар һәм «газ бүлү һәм газ куллану челтәрләренең куркынычсызлык кагыйдәләре» Сәнәгать куркынычсызлыгы өлкәсендәге кагыйдәләр нигезендә, газүткәргечләрнең гамәлдәге системасын максималь куллану күздә тотыла (2013 елның 15 ноябрендәге 542 номерлы).

Перспективалы торак төзелешенең җир участоклары өчен яңа ГРПШ һәм бүлгеч газүткәргечләр төзүне күздә тотарга кирәк.

Газүткәргечләрне сузу һәм газ җайга салу пунктларының урнашуын гидравлик исәпләүне, геологик һәм топогеодезик эзләнүләрне исәпкә алып, проектлау стадияләрендә төгәлләданәерергә.

Проект тарафыннан искергән һәм нәтиҗәсез технологияләрне кулланудан баш тартуга, иң яхшы технологияләр принципларына күчү һәм заманча инновацион технологияләр кертүгә юнәлдерелгән оештыру чаралары тәкъдим ителә.

3.6. Электр белән тәэмин итү

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлеген электр белән тәэмин итү Нармонка ПС 10 кВ. Ф. 09, Нармонка ПС 10 кВ. ф. 14, Комсомол ПС 10 кВ. 03 ПС, 3.6.1 таблица.

Данные по подстанциям Рождественского сельского поселения

Таблица 3.6.1

Урыно расположение ПС	**Исеме ПС**	**Номинальная Көче**	**Напряжение подстанций**
РТ, Лаишевский муниципальный район, село Нармонка	ПС Нармонка	16000, 10000 кВА	110/35/10 кВ
РТ, Лаишевский муниципальный район, село Нармонка	ПС Нармонка	16000, 10000 кВА	110/35/10 кВ
РТ, Лаишевский муниципальный район, село Нармонка	ПС Нармонка	16000, 10000 кВА	110/35/10 кВ
РТ, Лаишевский муниципальный район, село Татарские Саралы	ПС Комсомольская	2х1600 кВА	35/10 кВ

Искәрмәе: данные предоставленыОАО «Сетевая компания»

Рождествено авыл җирлегендә 30 трансформатор подстанциясе урнашкан, 3.6.2 таблица.

Таблица 3.6.2

№ п/п	Диспетчер номеры КТП	көчәнеш, кВ	Көче КТП, кВА	егәрлек КТП, кВА	Терәк тибы	Хәле
д. Дятлово						
1	КТП 7081	10/0,4кВ	250	20%	ж/б, Агач, ж/б приставка белән	канәгатьләнерлек
2	КТП 7082	10/0,4кВ	250	35%	ж/б, Агач, ж/б приставка белән	канәгатьләнерлек
3	КТП 7486	10/0,4кВ	160	0%	ж/б, Агач, ж/б приставка белән	канәгатьләнерлек
4	СТП 7955	10/0,4кВ	100	50%	ж/б	канәгатьләнерлек

. Рождествено авылы						
5	СТП 7255	10/0,4кВ	25	90%	ж/б,	канәгатьләнерлек
6	СТП 7005	10/0,4кВ	160	85%	-	
7	КТП 7070	10/0,4кВ	160	0%	ж/б, Агач, ж/б приставка белән	канәгатьләнерлек
8	КТП 7085	10/0,4кВ	160	5%	ж/б, Агач, ж/б приставка белән	канәгатьләнерлек
9	СТП 7399	10/0,4кВ	400	43%	ж/б	канәгатьләнерлек
10	КТП 7676	10/0,4кВ	250	36%	ж/б, Агач, ж/б приставка белән	канәгатьләнерлек
11	СТП 7990	10/0,4кВ	250	83%	ж/б	канәгатьләнерлек
Тәнгәчи авылы						
12	КТП 7009	10/0,4кВ	250	78%	ж/б	канәгатьләнерлек
13	КТП 7023	10/0,4кВ	400	84%	ж/б	канәгатьләнерлек
14	КТП 7050	10/0,4кВ	250	92%	ж/б	канәгатьләнерлек
15	КТП 7307	10/0,4кВ	25	90%	ж/б	канәгатьләнерлек
16	КТП 7367	10/0,4кВ	160	98%	ж/б	канәгатьләнерлек
17	КТП 7925	10/0,4кВ	63	99%	ж/б	канәгатьләнерлек
18	КТП 7978	10/0,4кВ	100	64%	ж/б	канәгатьләнерлек
19	КТП – 7087	10/0,4кВ	250	85%	ж/б	канәгатьләнерлек
20	КТП – 7088	10/0,4кВ	160	44%	ж/б, Агач, ж/б приставка белән	канәгатьләнерлек
21	КТП – 7293	10/0,4кВ	400	87%	ж/б	канәгатьләнерлек
22	КТП – 7569	10/0,4кВ	160	72%	ж/б	канәгатьләнерлек
23	КТП – 7957	10/0,4кВ	400	75%	ж/б	

24	КТП – 7983	10/0,4кВ	100	85%	ж/б, Агач, ж/б приставка белән	канәгатьләнерлек
25	КТП – 7995	10/0,4кВ	400	97%	ж/б	канәгатьләнерлек
. Сингели						
26	КТП 7298	10/0,4кВ	160	71%	ж/б	канәгатьләнерлек
27	КТП 7089	10/0,4кВ	100	69%	ж/б	канәгатьләнерлек
28	КТП 7090	10/0,4кВ	250	6%	ж/б, Агач, ж/б приставка белән	канәгатьләнерлек
29	СТП-7183	10/0,4кВ	25	95%	ж/б	канәгатьләнерлек
30	КТП-7453	10/0,4кВ	400	98%	ж/б	канәгатьләнерлек

Искәрмәе: данные предоставленыОАО «Сетевая компания»

"Челтәр компаниясе" ААҖ мәгълүматлары буенча тимер-бетон һәм ж / б приставкалар белән агач терәкләр тибы. Электр тапшыру линиясе канәгатьләнерлек техник хәлдә. ВКЛ 10 кВ ф.09 ПС Нармонка ВЛ 10 кВ ф.14 ф.ПС Нармонка белән йөзә. 10 кВ лы ВЛда ток буенча резерв 40% тәшкил итә. ВКЛ 10 кВ ф.09 ПС Нармонка ВКЛ 10 кВ ф.03 Ф.Комсомольская ПС белән йөзә. 10 кВ лы ВЛда ток буенча резерв 40% тәшкил итә.

Электр йөкләнмәләрен исәпләү

Рождествено авыл җирлегенең коммуналь-көнкүреш секторын планлаштыру проекты буенча электр нагрузкалары ике срокта билгеләнгән:

- беренче чират-2029 ел.;
- исәп-хисап вакыты-2039 ел.

Коммуналь-көнкүреш секторының еллык электр куллану табл нигезендә исәпләнә.4 кушымта 9 (шәһәр төзелеше проектладанәыруның республика нормативлары, 2013) «коммуналь-көнкүреш кулланучыларының электр энергиясе чыгымының һәм электр йөкләнешен максималь куллану сәгатьләренең еллык санының эреләнгән күрсәткечләре».

Китерелгән зурайтылган күрсәткечләр торак һәм иҗтимагый биналар, коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләре, транспорт хезмәте күрсәтү объектлары, тышкы яктылык белән электр куллануны күздә тота. Бу мәгълүматлар торак биналарда кондиционирлау, электр белән җылыту һәм электр белән җылытуны куллануны исәпкә алмый. Электр нагрузкасы максимумын куллану сәгатьләренең еллык саны ЦП 10(6) кВ шиннарына китерелгән.

Коммуналь-көнкүреш секторының исәп-хисап куәте 34.20.185-94, табл нигезендә исәпләнгән.2.4.3. "Чагыданәырмача исәп-хисап коммуналь-көнкүреш йөкләнешенең эреләнгән күрсәткечләре". Электр энергиясенең чагыданәырма егәрлеге 0,42 кВт/кеше тәшкил итте («Кече» шәһәрләр категориясе, табигый газдагы плитәләр белән). Таблицада китерелгән күрсәткечләр торак һәм җәмәгать биналарының (административ, уку, фәнни, дәвалау, сәүдә, тамаша, спорт), коммуналь предприятиеләрнең, транспорт хезмәте күрсәтү объектларының (автомобильләрне саклау өчен гаражлар һәм ачык мәйданчыклар), тышкы яктыртуның), шулай ук поселок бүлү челтәрләре буенча туклана торган төрле вак-төяк кулланучылар йөкләнешен исәпкә ала.

Предприятиеләрнең электр йөкләнешен исәпләү әлеге предприятиеләрнең электр белән тәэмин итү проектлары буенча яки тиешле аналоглар буенча башкарылырга тиеш.

Кече сәнәгать предприятиеләренең КБСи егәрлекләрен еллык электр куллану, мең.кВт.сәг./ел

Таблица 3.6.3

Торак пунктлар	Еллык электр куллану, мең кВт.сәг./ел		
	Башлангыч ел	Беренче чират2029г.	Хисап срогы 2039г.
Рождествено авыл җирлеге	**2693,0**	**11776,6**	**30503,7**
Рождествено авылы	540,3	2716,8	8810,2
Дятлово авылы	1039,4	3174,7	3233,3
Сингели авылы	488,3	1009,1	2656,1
Тәнгәчи авылы	625,0	4876,0	15804,1

Расчетная Көче КБС и мелкопромышленных предприятий, кВт

Таблица 3.6.4

Торак пунктлар	Исәп Көче, кВт		
	Башлангыч ел	Беренче чират2029г.	Хисап срогы 2039г.
Рождествено авыл җирлеге	**521,3**	**2279,3**	**5904,0**
Рождествено авылы	104,6	525,8	1705,2
Дятлово авылы	201,2	614,5	625,8
Сингели авылы	94,5	195,3	514,1
Тәнгәчи авылы	121,0	943,7	3058,9

Трансформаторная Көче КБС и мелкопромышленных предприятий, кВА

Таблица 3.6.5

Торак пунктлар	Трансфоматор көче, кВА		
	Башлангыч ел	Беренче чират2029г.	Хисап срогы 2039г.
Рождествено авыл җирлеге	**613,3**	**2681,6**	**6946,1**
Рождествено авылы	123,1	618,6	2006,1
Дятлово авылы	236,7	722,9	736,2
Сингели авылы	111,2	229,8	604,8
Тәнгәчи авылы	142,3	1110,3	3599,0

Проект карары

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы белән электр белән тәэмин итү өлкәсендә чаралар каралган (3.6.5 таблица):

Таблица 3.6.5

№ п/п	Урнашу урыны	Объектның исеме	Исеме мероприятия	Чараның төре	Үлчәү берәмлеге	Көче	Срок реализации		Чара чыганагы
							Беренче чират(2012-2020 гг.)	Хисап срогы (2021-2035 гг)	
ҖИРЛЕ (РАЙОН) ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ЧАРАЛАР									
3.	Рождествено авылы	Трансформатор подстанция (ТП)		яңа төзелеш	кВА	1700	+		Лаеш муниципаль районы
4.	Рождествено авылы	Электр тапшырулары линиясе	ВЛ 10 кВ	яңа төзелеш	км	-	+		Лаеш муниципаль районы
5.	Сиңгеле авылы	Трансформатор подстанция (ТП)		яңа төзелеш	кВА	707	+		Лаеш муниципаль районы
6.	Сиңгеле авылы	Электр тапшырулары линиясе	ВЛ 10 кВ	яңа төзелеш	км	-	+		Лаеш муниципаль районы
7.	Тангачы авылы	Трансформатор подстанция (ТП)		яңа төзелеш	кВА	3883	+		Лаеш муниципаль районы
8.	Тангачы авылы	Электр тапшырулары линиясе	ВЛ 10 кВ	яңа төзелеш	км	-	+		Лаеш муниципаль районы

Хәзерге вакытта генераль план проекты белән электр энергиясе белән тәэмин итү өчен исәп-хисап срокларына кадәр (2039 ел) тәкъдим ителә:

* җирлекнең электр белән тәэмин итүнең гамәлдәге схемасын куллану һәм кирәк булган очракта тузган ТП, КТП һәм ВЛНЫ реконструкцияләү яки алыданәыру;;

* электр тапшыру линияләренең трансформатор подстанцияләрен перспектив торак төзелешенең җир кишәрлекләренә кадәр энергияне сак тоту технологияләрен кертеп төзүне күздә тоту;

* урамнарны яктырту;

* лампалардан энергия саклаучы лампаларга күчүне күздә тотарга;

Трансформатор подстанцияләренең кирәкле саны, урнашу урыны, шулай ук электр тапшыру линияләренең трассировкасы проектлау стадияләрендә төгәлләданәерелергә тиеш.

Заманча таләпләр нигезендә электр челтәрләренә карата киңәш ителә:

1. ВЛНЫ тиз гамәлдә булган саклау белән тәэмин итү;
2. Подстанцияләрне телемеханизацияләү;
3. Торак пунктларның бүлү челтәрендә электр энергиясен исәпкә алуның автоматладанәырылган системаларын монтажлау;
4. Энергия саклау технологияләрен куллану һәм реактив егәрлекне компенсацияләү.

3.7. Слаботочные челтәре

Хәзерге вакытта Рождествено авыл җирлеген телефонладанәыру Рождествено, Синегели авылларында АТСДАН

алып барыла (3.7.1 таблица)

Исеме һәм тибы АТС т. п.	**Урнашу урыны**	**сынала торган сыешлык**	**Проект.Көче**	**Урнаштыру елы**	**Кабель тибы МСС**	**Озынлыгы МСС, км**	**% кабель тузу**	**Абонентлар саны**		
								ОТА	**ШПД**	**TV**
АТС Рождествено	Дятлово ш.п.	125	112	2005	ОПС-008А08-7,0/1,0	7,108	56%	123	118	70
АТС Сингели	Клубная 40	43	80	2005	ОПС-008А08-7,0/1,0	6,747	56%	37	52	34

Искәрмәе: данные предоставлены ПАО «Таттелеком».

Хәзерге вакытта халык һәм юридик затлардан телефоннар саны 3.7.2 таблицасында күрсәтелгән.

Таблица 3.7.2

Телефоннар саны		физ.	юр.
1	Рождествено авылы	111	12
2	Сингели авылы	35	2
3	Тәнгәчи авылы	6	2

Рождествено авыл җирлегендә киңәйтү өчен буш мәйданнар юк, элемтә турыдан-туры туклану зонасында оеданәырылган. АТС халыкара һәм халыкара элемтәне тәэмин итә. Абонентлар өчен элемтәне «Таттелеком»ГАҖ бирә.

Проект карары

Генераль план проекты нигезендә, авыл җирлеге үсешенең барлык срокларына Интернет һәм цифрлы TV абонентларының ихтыяҗы 100% тәэмин ителешне исәпкә алып карала.

"Таттелеком» ГАҖ мәгълүматларына караганда, торак пунктларда йортларга кадәр җепселле-оптик элемтә линияләрен төзү каралган.

4. Территорияне инженер әзерләү

5. Бүлекнең максатлары һәм бурычлары

«Торак урыннар территорияләрен инженерлык ягыннан әзерләү» бүлегенең максаты-территориянең физик характеристикаларын яхшырту, нәтиҗәле гражданлык һәм сәнәгать төзелеше өчен шартлар тудыру.

Инженер әзерләүнең төп бурычы-район территориясен Начар физик-геологик процессларның йогынтысыннан саклау. Моның өчен үзләданәерелә торган территориянең табигый шартларына (рельефка, грунт шартларына, су басу дәрәҗәсенә, сазлыкка, үзләданәерелә торган территориядә куркыныч табигать процессларына), территориядән файдалану характерына бәйле рәведанәә, составын билгеләргә кирәк булган инженерлык әзерлеге буенча чаралар кирәк.

6. Гамәлдәге нигезләмә

«Куркыныч табигать йогынтыларының геофизикасы» 5 СНиП 22-01-95 бүлекчәсе нигезендә, җирлекнең табигый шартлары «гади»буларак бәяләнә.

4.1 таблицасында җил юнәлешенең кабатлануы һәм кышкы чорда явым-төшемнәр саны тәкъдим ителгән.

4.1 нче таблица

Тикшерү үткәрү башланган ай	Җил юнәлешләре кабатлана								Явым-төшем саны (мм)
	С	СВ	В	ЮВ	Ю	ЮЗ	З	С	
Октябрь	9	6	6	7	15	21	19	17	60,1
Ноябрь	6	7	8	11	17	20	18	13	46,8

Декабрь	5	6	10	13	19	20	14	13	46,1
Гыйнвар	5	7	10	18	18	18	14	10	42,1
Февраль	7	8	13	16	14	15	14	13	31,4
Март	7	8	13	15	17	15	14	11	31,7

4.1 таблицасыннан күренгәнчә, кышкы чорда Көньяк, көньяк-көнбатыш һәм көнбатыш җилләре өстенлек итә. Бу исә киң һәм меридиаль юнәледанәәге юллар кар көртләренә дучар ителгән, дигән сүз.

Проектта авыл җирлеге территориясе өчен хас булган куркыныч табигый процесслар карала:

- эрозия процесслары;
- карст-суфффозион процесслар;
- су басу (су басу));
- сейсмик;
- кар көртләре.

СоСНиП нигезендә 22-02-2003 " куркыныч геологик процессларның территорияләрен, биналарын һәм корылмаларын инженерлык ягыннан яклау. Төп нигезләмәләр», инженерлык яклавын проектлаганда тәэмин итәргә (күздә тотарга) кирәк):

саклана торган территорияләргә, биналарга һәм корылмаларга тискәре йогынты ясауның рөхсәт ителгән дәрәҗәсенә кадәр киметү, бетерү яки киметү мөмкин булган куркыныч процессларны булдырмау;

җирле төзелеш материалларыннан һәм табигый ресурслардан иң тулы файдалану;

эшләрне гамәлдәге геологик процессларның яңа һәм (яки) интенсификациясенә китерми торган ысуллар белән җитеданәерү;

тыюлык зоналарын, ландшафтларны, тарихи объектларны һәм һәйкәлләрне саклау һ. б.;

инженерлык саклау корылмаларының тиешле архитектура бизәлеше;

әйләнә-тирә мохитне саклау буенча чаралар белән ярадданәыру;

кирәкле очракларда-яклана торган территорияләрнең һәм объектларның торышын һәм төзелеш һәм эксплуатацияләү чорында инженерлык саклау корылмаларының эшен системалы күзәтү (мониторинг).

Эрозия процесслары

Җирлек территориясендә эрозия процессларына чокыр эрозиясе, Куйбышев сусаклагычының ярлары абразиясен кертергә була.

Җирлек территориясендә чокыр эрозиясе, нигездә, Мишә елгасы үзәненең текә һәм урта текә кырларына туры китерелгән.

Җирлек территориясендә чокыр эрозиясе интенсивлыгы зур түгел.

Куйбышев сусаклагычының Мишә култыгы яры, Рождествено һәм Дятлово торак пунктларының Көнчыгыш чикләреннән көнчыгыданәарак, Мишә елгасының яр яр ярларын юдырту нәтиҗәсендә эшкәртүгә дучар була.

Эрозия процессларыннан инженерлык яклавы чаралары

Рождествено авыл җирлеге территориясендә чокырларның территориаль бүленешен исәпкә алып, махсус чаралар таләп ителми, дигән нәтиҗә ясарга мөмкин. Овражной эрозия күренешләре торак пунктлар территорияләренә кагылмый.

Кирәк булган очракта, чокырның төзелгән территориядән читтә чокырның үсешен туктатып тору буенча чаралар үткәрелергә мөмкин.

Чокырлы территорияләрне төзекләндерү территорияләрне террaслау һәм күмүгә, аның тар өлешен салуга, саклагыч яшелләндерүгә, тигезләү, куаклар һәм агачлар утыртуга ирешелергә мөмкин. Аерым очракларда чокырларны тулысынча яки өлешчә юкка чыгару, алар буенча су һәм дренаж коллекторлары салу юлы белән рөхсәт ителә.

Куйбышев сусаклагычының Мишә култыгы ярларын, Рождествено һәм Дятлово торак пунктларының Көнчыгыш чикләрен инженерлык ягыннан яклау өчен Генераль план проекты нигезендә, таданәан таш яру яки фасон блокларыннан җәю, шулай ук зур күләмле полимер георешеткалар белән күмелгән ташны ныгыту рәвешендә дулкынландыргыч чаралар тәкъдим ителә.

Карст-суффозион процесслар

Рождествено авыл җирлеге территориясе Идел-Нократ карст өлкәсенең Казан буе карст районы чикләрендә урнашкан. Җирлекнең бер өлеше карсто-суффозион процесслар зонасында урнашкан. Карстның өске формалары биредә карст-суффозион бүрәнкәләр һәм суффозион ризыклар белән тәкъдим ителгән, аларның бер өлешен күл казаннары формаладанәырган.

Территорияне суффозион-карст процессларыннан инженерлык ягыннан яклау чаралары

Рождествено авыл җирлегенең үзәк өлешендә карст-суффозион өлкәсе уза, анда грунтны гамәлдәге карст бүрәнәләре һәм суффозион ризык белән бергә җимерергә мөмкин. Суффозион-карст процессының әлеге өслекле күренешләре торак пунктларның читендә булса да, каргаларның булуы өске карст һәм карст-сувффозион формаларның алга таба үсеше мөмкинлеген раслый.

Карстка каршы чараларны геологик төзеледанәә эрелә торган тау токымнары (известняклар, доломитлар, акбур, карбонат цементы булган ватык грунт, гипслар, ангидритлар, таш тоз) булган һәм өслектә карст күренешләре булган территорияләрдә (карралар, понорлар, бүрәнәләр, котловиналар, карст-эрозия чокырлары, Польша) һәм (яки) грунт массивы тирәнлегендә (карстлар, понорлар, бүрәнәләр, котловиннар, карст-эрозия чокырлары, полья) биналарны һәм корылмаларны проектлаганда күздә тотарга кирәк грунт, куышлык, каналлар, галереяләр, мәгарәләр, вклюзлар).

Төзелеш вакытында карстояклы территорияләрдә архитектура-планлаштыру, конструктив һәм эксплуатацион характердагы коррупциягә каршы чаралар комплексын үтәргә киңәш ителә.

Ябык территорияләрдәге биналарны һәм корылмаларны проектлаганда әлеге инженерлык эзләнүләре нигезендә ачыкланган биналарны исәпкә алырга кирәк:

- tstäl qısası;
- җир асты һәм өслек күренешләрен формаладанәыру формалары һәм механизмы;
- территорияләрнең тотрыклылыгы карст өемнәре һәм аларның урта диаметрлары барлыкка килү интенсивлыгына карата;
- гидрологик һәм гидрогеологик шартлар үзенчәлекләре;
- өслек һәм җирләнгән карст формаларын тутыра торган грунт һәм катламнарны каплый торган, ябылган токымнарның (бүрәнкәләр) тигез-киметелгән ныклыгы һәм сәләте булмау һ. Б. лар.);
- җир өслегендә һәм җир өслегендә (өемнәр, локаль һәм гомуми утырышлар) карст деформацияләре барлыкка килү һәм үсү куркынычы);
- карст процессларын һәм күренешләрне шактый активладанәыру мөмкинлеге.

Биналарны һәм корылмаларны инженерлык ягыннан яклау өчен карсттан түбәндәге чаралар кулланалар::

- планлаштыру;
- су саклау һәм профильтрационные;
- геотехник (нигезләрне ныгыту);
- конструктив;
- технологик;
- эксплуатация эшләре

Картка каршы чаралар ачыкланган һәм фаразланган карст күренешләренең характерына, Карста токымнарының төренә, аларның яту шартларына һәм СНиП 2.02.01-83 исәпкә алып, проектлана торган корылмаларны һәм яклана торган корылмаларны, предприятиеләрне, территорияләрне проектлана торган саклау үзенчәлекләре белән билгеләнә торган таләпләргә бәйле рәведанәә сайларга кирәк.

Су басу)

"Гадәттән тыш хәлләрдә куркынычсызлык. Табигый гадәттән тыш хәлләр. Терминнар һәм билгеләмәләр (ГОСТ Р 22.03-95) " » су басу астында территориянең су басу яки ташкыннар чорында су өслегеен аңлыйлар. Су басу зонасы- Үзәннең үткәрүчәнлек сәләте белән чагыданәырганда, су агымын арттыру нәтиҗәсендә су белән каплана торган территория. Ихтимал, су басу зонасы - су басу зонасы барлыкка килергә мөмкин булган территория.

Рождествено авыл җирлегенең генераль планы нигезендә расланган материалларда су басу ихтималы булган зона билгеләнгән. Рождествено авыл җирлеге чикләрендә су басу ихтималы булган зона Куйбышев сусаклагычының яр буе линиясенә туры китерелгән. «Идел елгасында Куйбышев сусаклагычының су ресурсларын куллануның төп кагыйдәләре» проекты нигезендә (1983 ел) Куйбышев сусаклагычының су басу мөмкинлеге зонасы тәэмин ителешнең 1% зонасы 55,2 м БС (Лаеш шәһәре өчен) аша уза.

Җирлек территориясенең киң көнчыгыш өлеше Мишә елгасы үзәненә туры китерелгән.

Су басудан(су басудан) инженерлык яклау чаралары)

Рождествено авыл җирлеге чикләрендә су басу зонасы Куйбышев сусаклагычының яр буе линиясенә һәм Куйбышев сусаклагычының Мишә култыгына туры китерелгән. «Идел елгасында Куйбышев сусаклагычының су ресурсларын куллануның төп кагыйдәләре» проекты нигезендә (1983 ел) Куйбышев сусаклагычының су басу мөмкинлеге зонасы тәэмин ителешнең 1% тәэмин ителеше Лаеш шәһәре өчен 55,2 м БС тамгасы буенча уза. Рождествено, Сингели, Тәнгәчи торак пунктлары су басу зонасына өлешчә эләгә.

Рождествено авыл җирлегенең расланган генераль планы материалларында Куйбышев сусаклагычының су белән тәэмин ителешенең 1% ын су басу зоналары чикләре картографик материалларда күрсәтелгән. Шул ук вакытта Сингел, Рождествено, Тәнгәчи торак пунктларын, су җылытыла торган территорияләрне киңәйтү каралган. Биредә төзелеш бу территорияләрне су басудан саклау буенча инженерлык чараларын үткәрмичә генә мөмкин түгел.

Торак пунктларның гамәлдәге чикләрендә шулай ук зур булмаган территорияләрдә су басмый торган тамгаларга кадәр территорияне су басу, шулай ук аның зурлыгында су баса торган территорияне җимерү дә мөмкин.

Әлеге территорияләрнең (су басуга дучар ителгән) мәйданы буенча зур булуын исәпкә алып, иң нәтиҗәле ысул-9,4 км озынлыкта дамбалар төзү.

Территорияне су басудан саклау өчен, су басмый торган авыз дамбалары төзү тәкъдим ителә. Су басылмый торган дамбаларны торак пунктларның, елгаларга һәм башка су объектларына, аерым алганда Куйбышев сусаклагычына якын территорияләрне су басудан даими саклау өчен кулланырга кирәк. Дамбаларны проектлауны «грунт материалларыннан плотиналар " СП 39.13330.2012 таләпләренә туры китереп башкарырга кирәк. СНиП 2.06.05-84 " актуальләданәерелгән редакциясе.

Генераль планның әлеге проекты белән Тәнгәчи авылын киңәйтү каралган, шуңа күрә Рождествено авыл җирлегенең генераль планы белән расланган исемле тәкъдим ителгән ишелү дамбасы конфигурациясен үзгәртү тәкъдим ителә. 16:24:190502:353, 16:24:190502:351 (әлеге үзгәрешләр проектның картографик материалларында исәпкә алынган).

Саклау корылмаларын проектлаганда төрле кабатланыла торган елганың югары горизонтларында су билгеләре куярга кирәк. Иң югары горизонтның исәп-хисап биеклеге, су басудан сакланучы территорияләрне куллану характерына бәйле рәведанәә, махсус бирем белән билгеләнә.

Су басу зонасында урнашкан БС тәкъдим ителә торган Генераль пландагы БС мәйданчыгы шулай ук су басудан, территорияне киптереп, су басудан алып, су басмый торган тамгаларга кадәр, профильтрациягә каршы ябышлар белән сакланырга тиеш.

Теләсә кайсы очракта, су басу зонасында объектлар төзү өчен территорияне инженерлык ягыннан әзерләү төзелеп килүче объектның бәясен җитди арттырырга мөмкин.

Куйбышев сусаклагычының язгы күтәрелеше вакытында су басу процессы яр буе линиясе янындагы территориянең бер өлешенә кагылырга мөмкин. Су басу процессы интенсив кар эрү чорында катлауланырга мөмкин.

Төзелгән территорияләрдә су басу процессын үстерү, сусаклагыч дәрәҗәсенең үзгәрүе, туфракка салкын су керү, әлеге процессның тизлеге нәтиҗәсендә, грунт сулары дәрәҗәсен үзгәртү процессының гомуми юнәлеше булып билгеләнә.

Яңа объектлар төзелешен су басу зонасыннан читтә алып барырга киңәш ителә.

Инженерлык яклавы белән су басудан төзелеш, функциональ куллану һәм куллану үзенчәлекләренә, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм/яки су басуның тискәре йогынтыларын бетерүгә бәйле рәведанәә территорияләрне һәм аерым объектларны су басуны тәэмин итә торган чаралар комплексын күздә тотарга кирәк.

Территориаль саклау системасы грунт сулары дәрәҗәсен киметүгә юнәлдерелгән һәм төзелгән территорияне гомуми яклауны тәэмин итәргә тиеш. Ул эшкәртү дренажларын, фильтрациягә каршы завесларны, өске агымны оештыру белән территорияне вертикаль планлаштыруны, ачык сулыкларны һәм табигый дренировкалау элементларын, яңгыр канализациясен үз эченә ала.

Су басудан инженерлык яклавы системасы аерым участокларның һәм объектларның барлык локаль системаларын берләданәерә торган территориаль бердәм булып тора.

Территорияне су басмый торган тамгаларга кадәр тутыру төзелеш һәм эксплуатациядә иң гади, шулай ук нәтиҗәле инженер чарасы булып тора. Бу чараны куллану яклана торган территориянең зур булмаган күләмендә һәм бераз биеклектә (1 – 1,5 м) булганда максатка ярашлы.

Су басудан инженерлык яклавы чараларында территорияне су басудан сакларга кирәк. Конкрет территорияләрдә су басудан яклауны проектладанәырганда, җир асты суларын киптерү (киметү) нормалары, «территорияне су басудан һәм су басудан инженерлык яклавы " 104.13330.2016 СП нигезендә, аның функциональ кулланылышына бәйле рәведанәә кабул ителә. СНиП 2.06.15-85 " актуальләданәерелгән редакциясе.

Саклау корылмаларын проектлаганда кабул ителә торган корылма нормалары һәр конкрет очракта, җир асты суларының һәм грунт нигезләренең критик дәрәҗәсен исәпкә алып, яклана торган объект өчен геологик куркынычсызлыкның тиешле бусагасын тәэмин итәргә тиеш.

Табигый, гидрогеологик һәм техноген (төзелеш) шартларга карап, инженерлык яклавының территориаль системасында дренажлар кулланырга кирәк. Су басудан якланган территорияләрдә, ягулык һәм геологик шартларга, төзелешнең характерына һәм тыгызлыгына, су бүлү ягыннан җир асты суларының хәрәкәт итү шартларына бәйле рәведанәә, бер-ике, күп катлы, контурлы һәм катнаш дренажлы системаларны кулланырга кирәк.

Яңгыр сулары канализациясе су басудан территориаль инженерлык яклавы элементы булып торырга һәм инженерлык яклауның гомуми системасы составында яисә аерым проектладанәырылырга тиеш.

Инженерлык яклавының өстәмә чаралары сыйфатында табигый системаларның һәм аларның компонентларының табигый үзлекләрен кулланырга кирәк.

Су басу зонасында объектлар төзү өчен территорияне инженерлык ягыннан әзерләү төзелеш бәясен җитди арттырырга мөмкин.

Сейсмилык

Рождествено авыл җирлеге территориясе Әлки-Пичкас сейсмоген зонасы чикләрендә урнашкан.

Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасы (Т=1000 еллык чынбарлык кабатлану чоры белән Татарстан Республикасы территориясен сейсмик районладанәыру схемасы) нигезендә карала торган территория 6 балл зонада урнашкан.

Хәзерге куркыныч районнарда төзелеш шартлары

Рождествено авыл җирлеге сейсмичлыкның 6 баллы зонасына керә.

Авыл җирлеге территориясендә төзелешне төзелеш материалларының һәм төзелеш эшләренең сыйфатына карата зур таләпләрне исәпкә алмыйча алып барырга рөхсәт ителә.

Кар көртләре

СП 20.13330.2016 йөкләнеш һәм йогынты. СНиПның актуальләданәерелгән редакциясе 2.01.07-85* (№1, 2 үзгәрешләр белән), Россия Федерациясе территориясен климатик характеристикалары буенча районладанәыру Е. картасының кушымтасы, Рождествено авыл җирлеге территориясе картасы IV кар районына карый.

Кар көртләре көчле кар һәм буран нәтиҗәсендә барлыкка килә, алар берничә сәгатьтән алып берничә тәүлеккә кадәр дәвам итәргә мөмкин. Алар транспорт хәрәкәтен бозу, элемтә линияләрен һәм электр тапшыруларын зарарлау, хуҗалык эшчәнлегенә тискәре йогынты ясый.

Юлларны кышкы карап тоту буенча чаралар

Рождествено авыл җирлеге территориясендә кышкы чорда Көньяк, көньяк-көнбатыш һәм көнбатыш җилләр өстенлек итә. Авыл җирлегендә булган автомобиль юллары кар саклау полосалары белән якланган.

Генераль план проекты белән проектлана торган «Тетеево-Тәнгәчи»автомобиль юлында автомобиль юлларын кардан саклау буенча инженерлык чаралары тәкъдим ителә.

Кар көртләре барлыкка килүне булдырмау буенча саклау чараларына даими яки вакытлыча кар саклау ярдәмендә юлларны саклау керә.

Кар саклагыч урман полосалары, кар саклагыч урман полосалары, даими коймалар даими кар саклауга керә. Вакытлыча - кар тоткыч щитлар, кар траншеялары, валлар.

Вакытлыча кар саклау җайланмаларын исәп-хисап буранына проектларга кирәк, чөнки вакытлы кар саклау эшләрен башкарганнан соң аны яңадан торгызу каралган.

Кар саклаучы урман полосалары карны саклауның иң ышанычлы, экологик акланган төре булып тора.

Кар саклагыч урман полосасы тыгыз (сусыз) конструкциягә ия булырга тиеш. Һәр полосаның мәҗбүри элементы куе куаклар үсемлеге булырга тиеш.

Күрше агач һәм куак рәтләре белән урман полосасында ара: уңайлы урман үстерү шартларында - 2,5 м, ә авыр шартларда - 3,0 - 3,5 м.

Үсемлекләр арасында рәттә ара 0,5 - 1,0 М. чикләрендә рөхсәт ителә.

Җир полотносыннан юл буе кар саклау полосасына кадәр ераклык, урман полосаларының киңлеге һәм полосалар арасындагы аерма зурлыгы, кар алып китү күләме 250 м3/м га кадәр 4.2 таблица буенча билгеләнә.

4.2 нче таблица

Кар күләменә карап урман полосаларын урнаштыру

Кар ташуның исәп-хисап күләме, м3/м	**Җир полотносы бровкасыннан урман утыртмаларына кадәр ераклык, м**	**Урман утыртмалары арасында аерма киңлеге, м**	**Урман утыртмалары өчен җирләр бүлеп бирелгән полосаларның киңлеге, м**
10 - 25	15 - 25	-	4

Кар ташуның исәп-хисап күләме, м3/м	Җир полотносы бровкасыннан урман утыртмаларына кадәр ераклык, м	Урман утыртмалары арасында аерма киңлеге, м	Урман утыртмалары өчен җирләр бүлеп бирелгән полосаларның киңлеге, м
50	30	-	9
75	40	-	12
100	50	-	14
125	60	-	17
150	65	-	19
200	70	-	22
250	50	50	2*14

Карны почмак астына күчерү мөмкинлеге белән бәйле рәведанәә, юл көзгесенә карата кар саклагыч урман полосалары якланган участокның озынлыгын 50-100 м тәшкил итә.

Авыл хуҗалыгы җирләрендә төзелә торган кар саклау полосасының зур озынлыгы булганда, авыл хуҗалыгы машиналарын үтү өчен һәр 800-1000 метр саен 10-15 метрга технологик өзеклекләрне күздә тотарга кирәк.

Гамәлдәге кар саклау полосасы конструкция, токымнар составы, урнаштыру һәм башка билгеләр буенча нормаларны канәгатьләндермәгән һәм нәтиҗәдә кар саклау функцияләрен үтәмәгән очракта, өстәмә чаралар каралган булырга тиеш.

Бураннар вакытында юлларны кар белән тәэмин итүче барлык чаралар да кыш көне, бер буран һәм кышкы чорга яки бер буранга кар ташлау күләмен фаразлауга нигезләнә.

Автомобиль юлларын кышкы карап тоту буенча барлык чаралар системасы, башкарылган эшләрнең максималь җиңеләюе һәм арзанаюы вакытында, автотранспорт хәрәкәте өчен уңайлы шартлар тәэмин итү өчен төзелә.

Автомобиль юлларында кар тоткарлау җайланмалары аеруча киң таралыш алды.

Интенсив буранлы юл участокларында коймаларны кулланырга киңәш ителә. Коймалар булырга мөмкин снегодерживающего гамәлдә булу һәм снегопедувающего гамәлләр.

Юлларны кардан саклауның ышанычлы чарасы булып кар тоткыч коймалар тора - материалларның зур чыгымы һәм югары бәясе булган капиталь типтагы җайланмалар. Кар тоткыч коймалар ясаганчы, алдан икътисади нигезләү һәм исәп-хисап бирү зарур.

Автомобиль юлы янындагы даими кар саклау чаралары җирләрендә яки гамәлдәгеләрен көчәйтү мөмкин булмаганда, шулай ук бу икътисадый акланганда, проект тарафыннан вакытлыча кар тоту җайланмалары: карны саклый торган щитлар, траншеялар, кар диварларын куллану тәкъдим ителә.

Озак һәм интенсив бураннар белән чорда щитларны үзгәртеп кору кыенлашкан, щит сызыкларын ике, өч һәм аннан да күбрәк сафларга куялар. Рядлар арасындагы ераклыкны щитның 30 биеклегенә тигезлиләр, өстәвенә, юлның беренче, якын рәтен, җирне тигезләүдән 20 биеклек калканга куялар.

Автомобиль юлларын кар көртләреннән саклаганда киң таралыш алды.

Траншеялар мөстәкыйль саклау чарасы буларак кулланыла ала - IV - V категорияле юлларда яки башка чаралар (үсентеләр, коймалар, щитлар) белән берлектә, Кар саклый торган гамәлне көчәйтү һәм I, II, III категорияле юлларда кар саклау линияләренең ышанычлылыгын арттыру өчен.

Траншеялар эшенең нәтиҗәлелеген арттыру максатыннан, аларны кар белән тутырганнан соң, тирәнлекнең ярмеңына кадәр аларны иске эздән торгызалар.

Бер үк вакытта берничә методны сайлау яки бер үк вакытта куллану явым-төшемнең интенсивлыгына, трассаның шартларына һәм әһәмиятенә, җирлекнең матди иминлегенә бәйле.

***

Рождествено авыл җирлеге территориясендә куркыныч табигать процессларына бәя бирү төзелеш өчен уңайлы участоклар – су бүлү киңлекләре һәм аерым-аерым склоннар бүлеп бирергә мөмкинлек бирә.

Начар шартлары булган участокларга эрозия процессларына дучар ителгән территорияләр, карст таралу, су басу (су басу) зоналары керә.

5. Гражданнар оборонасы буенча чаралар, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча чаралар исемлеге

«Гражданнар оборонасы буенча чаралар, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча чаралар исемлеге» генераль планының бүлеге Гражданнар оборонасы һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә норматив документлар, шулай ук гражданнар оборонасы буенча чаралар исемлеген эшләү өчен беренчел мәгълүматлар һәм таләпләр (алга таба – башлангыч мәгълүматлар, кушымта) нигезендә эшләнгән.

5.1. Гражданнар оборонасы буенча чаралар исемлеге

Территорияне гражданнар оборонасы буенча төркемгә кертү нигезләмәсе

Проектлана торган территория Гражданнар оборонасы буенча төркемнәргә керми.

Объектларны Гражданнар оборонасы категориясенә кертү. Шәһәр читендәге зонага күчүче объектлар исемлеге

Рождествено авыл җирлеге территориясендә гражданнар оборонасы категориясенә кертелгән оешмалар юк.

Авыл җирлеге территориясенә категорияле шәһәрләрдән күчүче объектлар һәм сугыш вакытында эшне дәвам итүче объектлар турында мәгълүмат юк.

«Гражданнар оборонасы буенча инженер-техник чаралар " СП 165.1325800.2014 каралган ихтимал куркыныч зоналары чикләрен билгеләү»

Авыл җирлеге территориясе мөмкин булган химик зарарлану зоналарына, мөмкин булган җимереклекләр, радиоактив зарарлану һәм катастрофик су басу мөмкин булган зоналарга эләкми.

Гражданнар оборонасы буенча хәбәр итү

Хәбәр итү системасы «Һава тревогасы " универсаль сигналын бирү өчен кулланылыр» (сугыш вакытында) электросиреннар, сигнал тавыш әйтүче җайланмалар, тавыш бирүчеләр ярдәмендә халыкка һәм идарә органнарына хәбәр итү сигналларын һәм мәгълүматларын җиткерү (»ИТМ го " 165.1325800.2014).

Хәзерге вакытта авыл җирлеге территориясендә Хәбәр итү системасы (РСУ) юк. Рождествено (мәктәп), Сингел (ФАП), Тәнгәчи (ФАП), Дятлово (Башкарма комитетның административ бинасы) авылларында тавыш әйтүчеләр бар.

Халыкны инженерлык яклавы торышы һәм иң күп эшләүче сменаның торышы

Гражданнар оборонасының саклагыч корылмаларын төзү таләп ителми.

Планлаштыру проектын эшләү вакытында халыкны тыныч һәм хәрби вакытта эвакуацияләүне тәэмин итүдә булган инженер-техник чаралар буенча төп күрсәткечләр

Шәһәр читендәге зонада күчерелүче халык саны, беренче чиратта, ТР Лаеш муниципаль районының Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы нигезендә исәп – хисап вакыты.

Җыелма-эвакуация (кабул итү-эвакуация) пунктларын урнаштыру – Лаеш муниципаль районының Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы нигезендә.

Гражданнар оборонасы буенча проект чаралары

1. Авыл җирлеге территориясе мөмкин булган җимереклекләрне химик зарарлау, радиоактив зарарлану һәм катастрофик су басу мөмкин булган зоналарга эләкмәгәнлектән, әлеге куркынычлардан саклау буенча махсус чаралар үткәрү таләп ителми.

2. Рождествено авыл җирлегендә гражданнар оборонасы турында хәбәр итү системасын РФ Президентының 13.11.2012 елдан № 1522 «Гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы турында яисә килеп чыгу турында халыкка ашыгыч хәбәр итүнең комплексы системасын булдыру турында» гы Указы нигезендә (районның бердәм дәүләт сәламәтлек саклау системасына тотаданәырылган сөйләү җайланмалары урнаштыру кирәк) күздә тотарга кирәк.

Рождествено авыл җирлеге халкына хәбәр итү өчен, торак пунктларның киңәюен исәпкә алып, проект белән хәбәр итү радиусы булган алты сирен җайланманы (РСУ) урнаштыру тәкъдим ителә. Сирен җайланманы урнаданәырганда торак пунктларның территориясен тулысынча каплатуны күздә тотарга кирәк. Әлеге РСУ мәгълүматларын халыкка тыныч вакыт гадәттән тыш хәлләр турында хәбәр итү өчен кулланырга мөмкин.

РСУНЫ урнаштыру график материалда күрсәтелгән.

3. Башлангыч мәгълүматлар нигезендә, гражданнар оборонасының саклагыч корылмаларын төзү таләп ителми.

4. Халыкны эвакуацияләү, шәһәр читендәге зонага күчерү, беренче чиратта, Рождествено авыл җирлеге өчен исәп-хисап чорына күчерү ТР Лаеш муниципаль районында гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы нигезендә башкарылырга тиеш.

5. Авыл җирлеге территориясендә маскировка чаралары 165.13258004 елның 10 п.нигезендә («гражданнар оборонасының инженер-техник чаралары» СНиП 2.01.51-90 актуальләданәерелгән редакциясе) каралмый.

6. Башлангыч мәгълүматлар буенча, 165.1325800.2014 СП 165.13258004 елның 5.3 п.нигезендә, электр энергиясе белән үзәкләштерелгән тәэмин итүне туктату шартларында су белән тәэмин итүче су белән тәэмин итү объектларының химик зарарланудан сакланган суммар проект җитеданәерүчәнлеге халыкның, шул исәптән эвакуацияләнгән, шулай ук барлык милек рәвешләрендәге предприятиеләрдәге, крестьян (фермер) һәм шәхси ярдәмче хуҗалыклардагы авыл хуҗалыгы хайваннарының һәм кош - кортларның, эчә торган судагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү өчен җитәрлек булырга тиеш: халык өчен - бер кешегә 25 л.исәбеннән (5.1.1 таблица), авыл хуҗалыгы Россия Федерациясе Авыл хуҗалыгы министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

Таблица 5.1.1

Рождественский авыл җирлегенең үзәкләштерелгән СХПП буенча халыкка бирелә торган тәүлеккә иң аз күләмдә эчәргә яраклы су

Авыл җирлеге	Башлангыч ел (2019 ел), кеше.		Беренче чират (2029 ел), кеше		Исәп-хисап вакыты (2039 ел), кеше	
	Халык саны, кеше	Тәүлеклек, м3	Халык саны, кеше	Тәүлеклек, м3	Халык саны, кеше	Тәүлеклек, м3
Рождествено авыл җирлеге	**1241**	**31,0**	**5427**	**135,7**	**14057**	351,5
Рождествено авылы	249	6,2	1252	31,3	4060	101,5
Дятлово авылы	479	12,0	1463	36,6	1490	37,3
Сиңгеле авылы	225	5,6	465	11,6	1224	30,6
Тәнгәчи авылы	288	7,2	2247	56,2	7283	182,1

Искәрмә: исәпләү эвакуацияләнә торган халыкны исәпкә алмыйча башкарылган.

165.13258.2014 СП 5.30 п. нигезендә, алга таба кулланылырга яраклы булмаган су алу корылмалары тампонировкаланырга тиеш, ә үзлектән таркала торган су алу корылмалары җайга салу краннары белән җиһазландырылырга тиеш.

7. «СНиП 2.01.51-90 «ГО буенча «СНиП 165.13258004»нигезендә, тотрыклы электр белән тәэмин итү чараларын алдан карарга кирәк.

35-110 (220)кВ көчәнеше булган электр тапшыргычларының бүлү линияләре, аерым чыганакларның зыян күрүен исәпкә алып, электр белән тәэмин итү чыганакларына тотаданәырылырга һәм төрле трассалар буенча узарга тиеш (165.1325800.2014).

Энергия системаларының электр челтәрләре схемасы энергия системасын эшләүче өлешләргә (блокларга) автомат рәведанәә бүлү мөмкинлеген күздә тотарга тиеш (165.1325800.2014 ел).

Күчмә электростанцияләрне һәм подстанцияләрне куллану мөмкинлеген карарга кирәк (165.1325800.2014).

8. Чөнки авыл җирлеге территориясе Гражданнар оборонасы төркемнәренә керми, газ белән тәэмин итү һәм җылылык белән тәэмин итү буенча махсус чаралар таләп ителми.

5.2. Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча чаралар исемлеге

Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәрге чорга халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә Россия Федерациясе дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» 2018 елның 11 гыйнварындагы 12 номерлы Указы нигезендә Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау торышын мониторинглау һәм бәяләү Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтиҗәләрен бетерү министрлыгы тарафыннан аларның компетенциясе чикләрендә гамәлгә ашырыла. Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү, табигый һәм техноген характердагы янауларга оператив җавап бирүне тәэмин итү максатларында гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасының барлык баскычларында гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гамәлләр планы эшләнә.

Гадәттән тыш хәлләрдә халыкның куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча төп чараларга түбәндәгеләр керә: гадәттән тыш хәлләр нәтиҗәләрен фаразлау һәм бәяләү; мондый хәлләр килеп чыгу ихтималын булдырмауга яки киметүгә, шулай ук аларның нәтиҗәләрен киметүгә юнәлтелгән чаралар эшләү. Моннан тыш, халыкны гадәттән тыш хәлләрдә эшләргә өйрәтү һәм аны саклауның нәтиҗәле ысулларын эшләү бик мөһим.

Гадәттән тыш хәлләрне һәм аларның нәтиҗәләрен бетерү буенча эшләр башкару өчен җәлеп ителергә мөмкин:

– янгын бүлекләре;
– данәаттан тыш һәм данәаттан тыш авария-коткару формированиеләре;
– сәламәтлек саклау оешмаларының персоналы;
– башка учреждениеләрнең персоналы һәм техникасы.

Халыкны һәм матди чараларны ташу (эвакуацияләү) өчен район предприятиеләре һәм оешмаларының автомобиль техникасы кулланылырга мөмкин.

Инженерлык, авария-коткару һәм торгызу эшләрен башкару өчен шулай ук район предприятиеләре һәм оешмаларының инженер техникасы да җәлеп ителергә мөмкин.

Халыкны һәм авыл җирлеге территорияләрен саклау эшендә табигый һәм техноген характердагы тискәре күренешләрдән һәм процесслардан саклау өчен тиешле саклау корылмаларын төзүне һәм эксплуатацияләүне күздә тоткан инженер-техник чаралар үткәрү югары нәтиҗәлелеккә ия.

5.3. Табигый характердагы гадәттән тыш хәлләрнең ихтимал чыганаклары исемлеге

Табигый характердагы гадәттән тыш хәл - билгеле бер территориядә яки акваториядә табигый бәла-казалар нәтиҗәсендә килеп туган хәл, ул кеше корбаннарына, кешеләрнең сәламәтлегенә һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян китерә яки китерә ала, матди югалтулар һәм кешеләрнең тормыш-көнкүреше шартларын бозу. Табигый гадәттән тыш хәлләр чыганакның характеры һәм масданәабы буенча аерыла.

Проектта Рождествено авыл җирлеге территориясендә урын алган куркыныч процесслар карала:

– метеорологик (көчле җил (шул исәптән шквал); көчле яңгыр; яшен разрядлары; зур градус; бик көчле кар, буран; кар көртләре; көчле салкын; экстремаль югары, түбән температура);
– *эрозион процесслар;*
– *карст-суффозион процесслар;*
– *йогышсызлык;*
– *су басу);*
– *кар көртләре;*
– *табигать янгыннары.*

Куркыныч метеорологик күренешләр

Авыл җирлеге климатының мөһим үзенчәлеге – һава һәм салкын (ноябрь-март) уңай температуралары булган һәм тотрыклы кар катламы барлыкка килгән ике төрле чор (апрель-октябрь) булу. Кар катламының биеклеге март аенда иң

зур күрсәткечләргә җитә.

Һава торышы процессларына һәм климат үзенчәлекләрен формаладанәыруга атмосфераның циклоник һәм антициклоник макроцикуляцион формалары зур йогынты ясый. Алар төрле һава массаларының зона һәм региональ хәрәкәтләренә дә хезмәт күрсәтәчәк.

Циклоннар, гадәттә, һаваның тиз һәм кискен үзгәрүе, көчле болытлы, явым-төшем, көчле җил, буран, яңгыр, яңгыр, кар, эре градус кебек куркыныч метеорологик күренешләр барлыкка килүгә китерә.

Җилнең уртача тизлеге зур түгел, әмма аерым очракларда җил тизлеге 30 м/с дан артмаска мөмкин (Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 8.07.04 ел, №329 боерыгы нигезендә, әлеге күренешне гадәттән тыш хәлгә кертү критерие җил тизлеге (өзеклекләрне дә кертеп) - 25 м/с һәм аннан күбрәк) санала.Аерым елларда явым-төшем суммалары еллык уртача күрсәткечтән шактый тайпылырга мөмкин, ул 610 мм тәшкил итә.

Елның җәйге чорында күбесенчә конвектив характердагы, көчле явым-төшем, көчле җил (шул исәптән шквал), эре шәһәр күренешләре билгеләнә. Авыл җирлеге территориясендә комплекслы күренешләр барлыкка килү ихтимал:

яшенле, яңгырлы яңгыр (21-29 мм) чорда 1 сәгатьтән артык түгел яисә көчле яңгыр (35-49 мм) вакыт аралыгында 12 сәгатьтән дә артык түгел, градуслы көчле җил (шул исәптән шквал), тизлек 20-24 м/с булганда тизлекне көчәйгәндә, көчле җил (шул исәптән шквал).

яшенле, яңгырлы яңгыр (21-29 мм) вакыт эчендә 1 сәгатьтән артык түгел яисә көчле яңгыр (35-49 мм) вакыт аралыгында 12 сәгатьтән дә артык түгел, көчле җил (шул исәптән шквал), тизлек 20-24 м/с булганда тизлекне көчәйгәндә, көчле җил (шул исәптән шквал).

Коры җылы һава массалары һәм территориядә тотрыклы антициклон килү нәтиҗәсендә аномаль-эссе һава торышы, көчле эсселек (+38 С га кадәр), гадәттән тыш янгын куркынычы барлыкка килергә мөмкин. □

Язгы-көзге чорда территориядәге комплекслы күренешләр, вегетация чорында 15-19 мм вакыт эчендә, 12 сәгатьтән дә артык булмаган вакыт эчендә, аномаль соң (иртә) вакыт аралыгында, вакытлыча кар катламы куелып, 15-19 мм көчле кар рәвешендә билгеләнергә мөмкин.

Кышкы чор җәйгә караганда көчле җилләр белән характерлана. Авыл җирлеге территориясендә куркыныч хәлләр килеп чыгарга мөмкин:

җил, уртача тизлеге 16-19 м/с, яки 20-24 м/с булганда, һава температурасы 25 суык һәм түбәнрәк булганда.

тәүлек дәвамында 15 һәм аннан да күбрәк температураның кискен һәм шактый түбәнәюе, шул исәптән, 0 аша чыкканда, уртача тизлек 16-19 м/с булганда, яки 20-24 м/с булганда, көчле явым-төшем булганда, вакыт эчендә 35-49 м/с булганда, 15-19 мм вакыт эчендә көчле кар, көчле бозлавык, кар көртләре барлыкка килгәндә, озатыла.

Салкын континенталь һава уртача киңлекләрдә кабызганда, аз болытлы һәм салкын һава торышы билгеләнә, һәм, нәтиҗәдә, экстремаль түбән температура: көчле салкын (45 градуска кадәр), аномаль-салкын һава торышы барлыкка килергә мөмкин.

Куркыныч һәм начар метеорологик күренешләр вакытында кешеләр өчен куркыныч юл һәм күпер катламнары, Корылмалар, электр тапшыру һәм элемтә линияләре, җир өсте труба үткәргечләре җимерелү, шулай ук кешеләрне зур тизлек белән очучы җимерелгән Корылмалар ватылу, пыяла ватылмалары белән зарарлау.

Куркыныч җил йогынтысы нәтиҗәләре

– җимерелгән биналарның конструкцияләре коелган агачлар, ауган терәкләр, электр тапшыру линияләрен өзү;
– элемтә узелларын электр белән тәэмин итү туктатылу сәбәпле, тотрыклы элемтәне бозу;
– түбәгә, торак, җитеданәерү һәм административ биналарның пыялаларына зыян китерү;
– түбән басымлы җир өсте газ үткәргечләрен җимерү, торак микрорайоннарны һәм сәнәгать предприятиеләрен газ белән тәэмин итүне туктату;
– урамнарда һәм юллардагы өемнәр аркасында транспорт хәрәкәтенең кыенлыгы;
– давыллы җил вакытында биналарның җимерелүе һәм проводларның күчүе (ЛЭП массакүләм янгыннарның тиз таралуына ярдәм итә ала).

Метеорологик характердагы куркыныч күренешләрнең мөмкин булган нәтиҗәләрен киметү буенча чаралар

Метеорологик характердагы куркыныч күренешләрнең нәтиҗәләрен йомшарту өчен киңәш ителә:

– килеп чыгу куркынычы турында халыкка алдан хәбәр итү;

– электр челтәрләрен ябу, электр челтәрләренең ялгануын булдырмас өчен, кулланучыларны катгыйландыру;

– газ белән тәэмин итүне туктатып тору, газ агып чыкмасын өчен һәм, нәтиҗә буларак, янгын яки шартлау ихтималы булган очракта, газ белән тәэмин итүне туктату;

– биналарның һәм корылмаларның көчәюе, капиталь корылмаларда, подвалларда һәм убежищеларда халыкны каплау, витриналарны, тәрәзәләрне тышкы яктан яклау;

– язгы ташуга каршы чаралар үткәрү.

Бураннарның экстремаль түбән температура янаганда мөмкин булган нәтиҗәләрен киметү буенча чаралар

– биналарны җылылык белән тәэмин итү, җылылык районнарын бүлеп бирү, резервлау (салкын резервтагы котельныйлар) һәм, кирәк булганда, җылылык белән тәэмин итүнең резерв чыганакларын тотаданәыру;

– кышкы чорда селитет территорияләрен, аларның микроклиматын яхшырту өчен, планировка методлары белән яки яшел үсентеләр утырту ярдәмендә һ. Б. лар каралган.

Югары температураларның мөмкин булган нәтиҗәләрен киметү буенча чаралар

– туклану һәм су куллану гигиенасы. Су куллануны тәэмин итү сусауны басу өчен җитәрлек. Су җитәрлеклеге критерийлары булып субъектив хисләр һәм чагыданәырмача тотрыклы масса тора, шул ук вакытта сыеклыкны ваклап кабул итү максатка ярашлы. Эссе вакытта аппетит кимү сәбәпле, туклану рациональ режимы мөһим роль уйный.;

– кием гигиенасы. Эссе шартларда куллану өчен билгеләнгән киемгә төп таләп-аның гигроскопиклыгы, дымлылыгы, һава үткәрүчәнлеге. Киемдә мөһим роль уйный, аның төсе, радиационную җылылык азрак поглощают якты тукыма караганда темные;

– хезмәт һәм ял режимы. Төп принципка – киләсе хезмәт чоры башына физиологик функцияләрне яңадан торгызу зарурлыгына таянып эш итәргә кирәк. Ачык һавада эшләүче югары температураларның тискәре йогынтысыннан

саклау өчен даими рәведанәә турыдан-туры кояш нурланышыннан сакланган урыннарда кыска вакытлы ял итү зарур. Медицина күзәтүе урнаштыру максатка ярашлы.

Куркыныч геологик һәм гидрогеологик процессларның һәм күренешләрнең характеристикалары

Эрозия процессларының, карст-суффозион процессларның, су басу (су басу), сейсмиклык, кар көртләренең характеристикасы һәм алар белән көрәш буенча чаралар «территориянең инженерлык әзерлеге»4 бүлегендә китерелгән.

Табигать янгыннары

Рождествено авыл җирлеге территориясендә «Лаеш урманчылыгы»ДКУ Лаеш участок урманчылыгының урманнары урнашкан. «2018 елга кадәр Татарстан Республикасы урман хуҗалыгын үстерү стратегиясе " материаллары нигезендә (раслау) 10.02.2010 ел, № 61 ТР МК карары нигезендә, авыл җирлеге урманнары янгын куркынычының II классына керә.

Җирлектә урманнар януның төп сәбәбе-туристлар, аучылар, гөмбәчеләр һәм башка затларның ут белән саксыз эш итүләрен, урманнарга барганда, язгы һәм көзге контрольсез авыл хуҗалыгы кагыйдәләрен, урман әзерләүчеләрнең янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен бозу, яшен разрядларын да кертеп, янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәмәү. Урман янгыннары килеп чыгу ихтималы корылыклы чорда урманнарда коры-сары булу аркасында арта.

Авыл җирлегенең торак пунктларын төзү " янгын саклау системасы. Саклау объектларында янгын таралуны чикләү. Күләмле-планлаштыру һәм конструктив карарларга карата таләпләр», Шәһәр җирлекләре төзелеше чикләреннән урманчылыкларда (урман паркларында) урман утыртмаларына кадәр янгынга каршы аралар 50 м дан да ким булмаска тиеш, ә бер-ике катлы индивидуаль төзелеш белән шәһәр һәм авыл җирлекләрендәге төзелеш чикләреннән, шулай ук бакчачылык, дача һәм бакча җирләрендәге йортлардан алып урманчылыкларда (урман паркларында) урман утыртмаларына кадәр - 30 м дан да ким булмаска тиеш.

Моннан тыш, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2019 елда урманнарны һәм торак пунктларны табигый янгыннардан саклау чаралары турында»2019 елның 29 апрелендәге 351 номерлы карары нигезендә янгын куркынычсызлыгы өлкәсендә норматив документларга таянырга кирәк.

Рождествено авыл җирлеге халкы өчен табигый янгыннарның куркынычы шунда ки, табигый янгыннарның кешеләргә, аларның милкенә турыдан-туры йогынты ясау ихтималы бар. Шулай ук көчле төтенләнү куркынычы янаганда, автомобиль транспорты хәрәкәте бозылу, экологик хәлнең начараюы һәм, нәтиҗә буларак, кешеләрнең сәламәтлеге торышы булырга мөмкин.

Урман янгыннарын сүндерү, урман янгыннары аркасында барлыкка килгән урманнардагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү эшләренә җитәкчелек итүне оештыру, урман янгыннарын сүндерү буенча эшләрне башкарганда ведомствоара бәйләнешне оештыру «урман янгыннарын сүндерү кагыйдәләрен раслау турында»8 июль, 2014 ел, №313 РФ табигый байлыклар һәм экология министрлыгы боерыгы белән регламентлана.

Торак пункт территориясенә табигый янгыннарның таралуын булдырмау буенча чаралар

– табигать территорияләре һәм торак пункт территорияләре арасында янгынга каршы аермаларны һәм минералладанәырылган полосаларны төзекләндерү (янгын куркынычсызлыгы чаралары «22.07.2008 ел, №123-ФЗ Федераль законның 1, 19, 38 статьялары, "янгын куркынычсызлыгы таләпләре турында Техник регламент" Федераль законның 63 статьясы нигезендә үтәлергә тиеш»),

– янгын куркынычы булган объектлар тирәсендәге минералладанәырылган полосаларны төзекләндерү.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Янгынга каршы режим турында» 2012 елның 25 апрелендәге 390 номерлы карары белән расланган Россия Федерациясендә Янгынга каршы режим кагыйдәләре (2019 елның 20 сентябренә үзгәрешләр белән), шулай ук Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Урманнарда янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен раслау турында» 2017 елның 30 июнендәге 417 номерлы карары белән расланган урманнарда янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләре (2019 елның 17 апрелендәге үзгәрешләре белән) нигезендә, кар катламы төшкән көннән алып тотрыклы көзге яңгырлы һава торышы яисә кар катламы барлыкка килгәнчегә кадәр, физик, юридик затлар, шулай ук чит ил гражданнары һәм (яисә) урман янындагы территория белән эш итә торган территорияләр аны коры үлән үсемлекләреннән, урман калдыкларыннан, бура калдыкларыннан, чүп-чардан һәм башка янгын материалларыннан чистартуны тәэмин итәләр яисә кимендә 0,5 метр киңлектәге янгынга каршы минераль полоса яисә башка янгынга каршы барьер белән аералар.

Урманнарда янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү чаралары

Табигать территорияләрендә янгынга каршы профилактика янгыннар барлыкка килүне кисәтүгә, аларның таралуын чикләүгә юнәлтелгән чаралар комплексын уздыруны, янгыннарга каршы уңышлы көрәш һәм урманнарның янгын тотрыклылыгын тәэмин итә торган оештыру-техник һәм башка чараларны үткәрүне күздә тота.

Табигать янгыннары барлыкка килүне кисәтү пропаганда һәм агитация, халыкның табигый территорияләренә йөрешен җайга салу, янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тоту, янгын чыгу ихтималын киметә торган оештыру-техник чаралар ярдәмендә гамәлгә ашырыла.

Янгыннарның таралуын чикләү агачларның составын җайга салу, аларны чүп-чардан чистарту, янгынга каршы барьерлар системасын, юллар һәм сулыклар челтәрен булдыруны үз эченә алган территорияләрне янгынга каршы тәртипкә китерү, шулай ук территорияләрне яндыруны контрольдә тоту хисабына үсентеләрнең (табигый һәм ясалма чыгыш) янгынга каршы торучанлыгын арттырудан гыйбарәт.

Табигать территорияләренең янгын тотрыклылыгын арттыручы оештыру-техник һәм башка чаралар җирле халыкны янгыннарны кисәтү, ачыклау, сүндерү, янгынга каршы объектлар төзү һәм ремонтлау, хакимият органнары, арендаторлар белән эшләү һ. б. эшләргә әзерләүдә тора.

5.4. Биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләрнең ихтимал чыганаклары исемлеге

Биологик калдыкларны күмү урыннары булып зиратлар тора. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Баш ветеринария идарәсе һәм «Лаеш РДВБ» ДБУ мәгълүматлары буенча, Рождествено авыл җирлеге территориясендә сибирязвасы үләт базлары һәм биотермик чокырлар теркәлмәгән.

5.5. Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрнең ихтимал чыганаклары исемлеге

Техноген характердагы гадәттән тыш хәл – объектта авария барлыкка килү нәтиҗәсендә, билгеле бер территориядә кешеләрнең тормыш һәм эшчәнлегенең нормаль шартлары бозыла, аларның гомере һәм сәламәтлегенә куркыныч туа, халык мөлкәтенә, халык хуҗалыгына һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян килә. Техноген характердагы гадәттән тыш

хәлләрне аларның барлыкка килү урыны буенча һәм гадәттән тыш хәл чыганагының төп зарарлаучы факторларының характеры буенча аералар. Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр Техносфера объектларында шартлаулар, янгыннар, җимереклекләр, химик һәм радиоактив матдәләр, җимереклекләр, җимереклекләр, җимереклекләр, җимереклекләр барлыкка килә.

Потенциаль куркыныч объектлар исемлеге

Башлангыч мәгълүматлар һәм таләпләр нигезендә, аварияләр Лаеш муниципаль районында гадәттән тыш хәлләр зоналары барлыкка килүгә китерергә мөмкин булган потенциаль куркыныч объектлар:

- «Татнефть» ГАҖ объектлары («Әлмәт – Горький-2», «Әлмәт-Горький-3» магистраль нефть үткәргечләренең «насос» Ковал станциясе мәйданчыгы), Казан РНУ (422625, ТР, Лаеш районы, Комлы Кавал авылы);
- «Газпром трансгаз Казан» ҖЧҖ объектлары (газ бүлү станциясе-3 Комлы Кавал). АГРС-10 юбилейлы Константиновское ЛПУМГ (42266,ТР, Лаеш районы, Габишево авылы, АГРС); Кавказ газ тарату станциясе-10 Боровое Матюшино ЛПУМГ (422602, ТР, Лаеш районы, Боровое Матюшино авылы, АГРС); «Казан» газ бүлү станциясе-3 «Казан» аэропорты Константиновский ЛПУМГ (422624, ТР, Лаеш р-н, Столбище авылы, "Казан" аэропорты, АГРС); газ заправкасы станциясе (автомобиль), ТР, Лаеш районы, поселогы Лаеш); куркыныч матдәләрне транспортлау участогы (ТР, Лаеш шәһәре, Горький ур., 39 йорт).

Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр потенциаль чыганаклары

Техноген характердагы гадәттән тыш хәл килеп чыгу ихтималы булган чыганакларга куркыныч җитеданәерү объектларын кертергә кирәк.

Авыл җирлеге территориясендә урнашкан куркыныч җитеданәерү объектлары турында мәгълүмат юк.

Шулай ук юл-транспорт һәлакәтләре, тормыш тәэмин итү объектларында һәлакәтләр, террорчылык актлары да булырга мөмкин.

Транспорт һәлакәтләре, юл-транспорт һәлакәтләре

Рождествено авыл җирлегенең транспорт структурасы Лаеш муниципаль районының транспорт структурасының бер өлеше булып тора, ул үз чиратында Татарстан Республикасының транспорт челтәренә интеграцияләнгән һәм автомобиль транспорты белән тәкъдим ителгән.

Рождествено авыл җирлегенең автомобиль юллары функциональ билгеләнеше буенча региональ һәм җирле әһәмияттәге юллар булып тора.

Автомобиль транспорты өчен шактый зур һәлакәт: бәрелешләр, бәрелешләр, бәрелешләр, ыргыту, янгыннар, текә катламнардан егылу, сулыкларга төшү һ. б.

Җирлектә юл-транспорт һәлакәтләре килеп чыгуның төп сәбәпләре булып тора:

- юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозу;
- дефектлы автоюлларның тигез өслеге, куркыныч участокларда горизонталь тамга һәм коймалар булмау;
- автоюлларны яктырту җитәрлек дәрәҗәдә түгел;
- Түбән сыйфатлы катлам – Түбән сцепление, бигрәк тә кышын, һ. б. факторлар.

Авыл җирлеге территориясе буенча куркыныч йөкләр һәм аварияләрне автомобиль транспортында ташу мөмкинлеген тулысынча юкка чыгарырга ярамый.

Мондый аварияләр цистерна җимерелү яки бетерү очракларында, әйләнә-тирә мохитне пычратучы зарарлы матдәләр белән куркыныч йөк ташучы транспорт чарасын йөртүчеләрнең гомерен куркыныч астына куеп, әйләнә-тирә мохитне пычратучы гадәттән тыш хәлләргә китерә. Заманча автомобильләрдә ешрак 30 м3 куркыныч йөк сыйдыручы цистерна кулланыла.

Радиусы зарарлану зоналары өчен кайбер, аеруча еш кына перевозимых куркыныч матдәләр, китерелгән таблицасында 5.5.1.

Таблица 5.5.1

Матдә төре	Җиңелү зонасы радиусы, чакрым	Җиңелү зонасы мәйданы, км2	Җиңелү зонасы радиусы, м		Җиңелү зонасы мәйданы, м2	
			үсемлек	яра-яра	үсемлек	яра-яра

Матдә төре	Җиңелү зонасы радиусы, чакрым	Җиңелү зонасы мәйданы, км2	Җиңелү зонасы радиусы, м		Җиңелү зонасы мәйданы, м2	
			үсемлек	яра-яра	үсемлек	яра-яра
АХ						
Аммиак	0,8	0,25	-	-	-	-
Хлор	1,6	1,00	-	-	-	-
Шартлаткыч матдәләр						
Бензин	-	-	10	40	320	5000
Диз. ягулык	-	-	45	140	6400	61600

Транспорттагы аварияләрнең нәтиҗәләрен бетерү буенча чаралар

Юл-транспорт һәлакәтләренең нәтиҗәләрен бетерү буенча чаралар, ашыгыч хезмәтләрнең үзара хезмәттәшлеге, РФ субъектларында юл-транспорт һәлакәтләре нәтиҗәсендә зыян күргән затларны коткару өлкәсендә Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының территориаль органнары эшчәнлеген оештыру буенча җитәкчелек юл-транспорт һәлакәтләренең нәтиҗәләрен бетерүдә катнашучы ашыгыч хезмәтләрнең үзара garantF1://70387608.0хезмәттәшлеген арттыру буенча Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының территориаль органнарына методик рекомендацияләр нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш (утв). Россия ГТХМ 2015 елның 17 мартында № 2-4-87-19-18).

Транспортта мөмкин булган гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча чаралар булып тора:

- транспорт чараларының торышын вакытында диагностикалау;
- транспортлау шартларын регламентлаучы кагыйдәләр һәм нормаларны үтәү.

Транспорт инфраструктурасы объектларының һәм транспорт чараларының законсыз тыкшыну актларыннан сакланышын тәэмин итү буенча чаралар эшләү зарур.

Законсыз тыкшыну акты астында хокукка каршы гамәлләр (гамәл кылмау), шул исәптән транспорт комплексының куркынычсыз эшчәнлегенә янаучы, кешеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә зыян китерүгә, матди зыян китерүгә яисә мондый нәтиҗәләргә китерүгә китергән террорлык акты аңлана.

Террорчылык

Хәзерге шартларда, кризислы хәлләр барлыкка килүнең төп факторларының берсе буларак, терроризм каралырга мөмкин.

Терроризм-катлаулы, күп планлы күренеш, ул социаль табигатькә һәм, кагыйдә буларак, сәяси юнәлешкә ия. Ул социаль каршылыклар белән барлыкка килгән һәм аларның кискенләшүе нәтиҗәсендә көчәю тенденциясен күрсәтә.

Террорчылык актларын башкару өчен түбәндәге чаралар кулланылырга мөмкин: шартлаткыч һәм ягулык матдәләре, атом-төш зарядлары, радиоактив матдәләр, агулаучы матдәләр, биологик агентлар, электромагнит импульс нурланышлары.

Шул ук вакытта транспорт чаралары, транспорт объектлары (вокзал, диңгез, елга портлары һәм аэропортлар), кешеләр күпләп була торган урыннар (эре мегаполислар территорияләре, җәмәгать, сәүдә һәм торак биналары, спорт корылмалары, концерт һәм күргәзмә заллары, метро станцияләре), потенциаль куркыныч сәнәгать объектлары, гидротехника корылмалары, су белән тәэмин итү системалары, азык-төлек һәм ит-сөт продуктлары җитеданәерү предприятиеләре, элемтә һәм идарә итү системалары), террорчылык актлары объектлары булырга мөмкин.

Террорчылык актларында халыкны яклау

Террорлык актларында халыкны яклау буенча дәүләт ГХМ идарәсе органнарының төп бурычлары булып тора:

– терроризм белән бәйле куркынычларны даими анализлау һәм фаразлау, террорчылык эшчәнлеге китереп чыгара торган гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча нәтиҗәле чаралар күрү;

– потенциаль куркыныч объектларны һәм халыкны терроризмнан саклау буенча оештыру һәм инженер-техник чаралар комплексын гамәлгә ашыру;

– террорлык актлары нәтиҗәләрен локальләданәерүгә һәм бетерүгә көч һәм чараларны әзерләү.

Террорлык актлары вакытында халыкны химик яклауның төп чаралары химик куркыныч объектларда булган аварияләрдә дә шул ук. Аларның үзенчәлеге тора кирәклеге:

– мөмкин булган кадәр оперативлыгын ачыклау һәм бәяләү вәзгыять;
– куркыныч һәм химик саклану чаралары турында халыкка хәбәр итү;
– уздырыла торган барлык чараларның тәртибен һәм контрольдә тотылуын тәэмин итү.

Террористик актлар күрсәткәндә авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр буенча чаралар

Террорчылык актлары нәтиҗәләрен бетерү барышында зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү, зарар китерүче факторларның йогынтысын йомшарту мәсьәләләренә аерым игътибар бирелергә тиеш. Бу шартларда авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрнең төп төрләре булып торалар:

– гадәттән тыш хәл зонасын тикшерү (биналар, территорияләр торышы, көч һәм чаралар күрсәтү маршрутлары, гадәттән тыш хәл зонасы чикләрен билгеләү);
– гадәттән тыш хәл зонасына авария-коткару хезмәтләре, авария-коткару формированиеләре көчләрен һәм чараларын кертү;
– авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткәрү;
– зыян күрүчеләрне һәм матди кыйммәтләрне эвакуацияләү;
– хәбәр итү, идарә итү һәм элемтә оештыру;
– җәмәгать тәртибен тәэмин итү;
– зыян күрүчеләрнең туганнары белән эш;
– чүплекләрне чистарту, җирне чистарту, территорияне рекультивацияләү (кирәк булганда).

Тулаем алганда, террорчылык актларының зур масданәаблы нәтиҗәләре вакытында авария-коткару эшләрен оештыру эре табигый һәм техноген гадәттән тыш хәлләрне бетергәндә мондый эшләрне оештыруга охшаш.

Террористик куркыныч дәрәҗәләрен билгеләү тәртибе һәм шәхес, җәмгыять һәм дәүләт иминлеген тәэмин итү чаралары Россия Федерациясе Президенты тарафыннан билгеләнә.

Террорчылык актлары белән бәйле гадәттән тыш хәлләрне булдырмау буенча халык белән чаралар

Террорлык актлары белән бәйле гадәттән тыш хәлләрне булдырмауга һәм халыкны аларны бетерү буенча бурычларны хәл итүгә җәлеп итүгә юнәлдерелгән халык белән чаралар үткәрү зарур.

Бу чаралар халыкның үз торак йортларын саклауда катнашуын активладанәыруга, торак-эксплуатация предприятиеләре, милициянең терәк пунктлары җитәкчелегендә постлар, терәк пунктлар, Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм бәла-казалар нәтиҗәләрен бетерү министрлыгының Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм бәла-каза нәтиҗәләрен бетерү буенча идарә органнары каршындагы вакытлы оператив данәаблар эшен оештыруга юнәлдерелгән. Хокук саклау органнары белән тыгыз хезмәттәшлектә алар торак сектордагы биналарның һәм корылмаларның, җылылык, электр, су белән тәэмин итү системаларының торышын контрольдә тотарга, шартлаткыч куркыныч предметларны һәм объектларның кешеләр күпләп була торган урыннарда (юллар һәм транспорт коммуникацияләре янында) ачыкларга, торак булмаган биналарның торышын контрольдә тотарга, контрольдә тотыла торган территориядәге гадәттән тыш хәлләр янаганда һәм барлыкка килгәндә җәмәгать тәртибен сакларга, экстремаль ситуациядә ярдәм итәргә кирәк булган мөстәкыйль хәрәкәт итү мөмкинлеге чикләнгән кешеләрнең исәбен алып барырга тиеш.

Объектларда һәм тормыш тәэмин итү системаларында аварияләр

Тормыш тәэмин итү, газ белән тәэмин итү, җылылык белән тәэмин итү, электр белән тәэмин итү, су белән тәэмин итү системаларында булган аварияләр халыкның тормыш-көнкүрешен бозуга китерә.

Газ бүлү системалары объектларында авария сәбәпләре:

- җир асты газ үткәргечләренең механик зыяннары;
- җир өсте газүткәргечләренә механик зыян китерү;

- тышкы газ үткәргечләрнең коррозиягә каршы зыян күрүе;
- ызгыш-талаш;
- табигать күренешләре нәтиҗәсендә газ үткәргечләргә зыян китерү;
- ГРПТАН соң кан басымын арттыру;
- башка сәбәпләр.

ГРП һәм ГРП аварияләрендә, бинага газ агу шартлау һәм янгын куркынычы булган катнашма барлыкка килүгә китерә. Моннан тыш, бинаны газ белән тәэмин итмичә, газны Факель рәведанәә ялкынландырырга мөмкин. ГРПДА технологик процессны бозу аркасында түбән басымлы газүткәргечтә басым күтәрелү очраклары билгеле, бу куллану чыганакларында, шул исәптән торак йортларда яки котельныйларда, биналарның газ белән тәэмин ителүенә, ә кабызу чыганаклары булган очракта-газ катнашмасын ялкынландыруга яки шартлатуга китерә.

Һава электр тапшыру линияләрендәге техноген гадәттән тыш хәлләр чыганаклары-техник җайланмаларның җимерелүенә (җимерелүенә) һәм терәк конструкцияләренең төп элементларының җимерелүенә (җимерелүенә) бәйле мөмкин булган аварияләр. Аварияләрнең эчке сәбәпләре (төзелеш-монтаж эшләренең никахы, линияне эксплуатацияләү кагыйдәләрен бозу), шулай ук тышкы сәбәпләр аркасында килеп чыгарга мөмкин. Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганакларының, шул исәптән террорчылык актларының йогынтысы тышкы сәбәпләр булырга мөмкин.

Техник җайланмаларның җимерелүенә (җимерелүенә), шулай ук һава линиясе терәкләре конструкцияләренең төп элементларының җимерелүенә (җимерелүенә) бәйле аварияләрдә төп зарарлаучы факторлар-җайланмалар, Корылмалар конструкцияләренең механик йогынтысы. Шулай ук электр токының йогынтысы да зарарландыручы факторлар булып торачак.

Кешеләр һәм техниканың механик зарарлану куркынычы булган куркыныч зоналарның чикләре булырга мөмкин булган зона булачак. Техник җиһазның яки корылманың бөтенлеге сакланган очракта (мәсәлән, ВЛ терәге), өемнәрнең таралуы мөмкин булган зоналарның зурлыгы корылмаларның үлчәмнәренә тигез булачак.

Электр чыбыклары өзелгәндә һәм алар Җиргә егылганда, зарарланган электр җайланмасын сүндереп торучы, саклау системаларыннан баш тарту очраклары булырга мөмкин. Җирдә калган үткәргеч тирәсендә токны сугару зонасы барлыкка килә. Бу китерә барлыкка килүгә электр потенциалы өслегендә җир зонасында төшү чыбык. Кеше егылу зонасында аның аяклары төрле электр потенциалларына эләгергә мөмкин, аларның төрлелеге «адым киеренкелеге» дип атала һәм кешенең гәүдәсе аша «аяк-аяк»чылбыры буенча электр тогы агачак.

Авария булган һәм проектлана торган һава линияләрендә мөмкин булган гадәттән тыш хәлләр чыганакларының зарарлаучы факторларының гамәлдә булу зоналары локаль характерда. Халык арасыннан, һава электр тапшыру линияләренә якын территориядә яшәүчеләрнең җиңелүе ихтимал.

ВЛ трассалары линия узу районында алып барыла торган хуҗалык эшчәнлеге характерын исәпкә алып проектлана, шулай ук сак зонасы булдырыла һәм һава электр тапшыру линияләре янында хуҗалык эшчәнлеге чикләнә. ВЛ янгын куркынычсызлыгы янмый торган конструкцияләрне куллану, кыска ялганыш токларын автоматик рәвешдәнәә өзү, терәкләрне җирләү, төрле фаза үткәргечләре арасындагы араны тыгызлау буенча куркынычсызлыкны саклау белән тәэмин ителә.

Инженер җиһазларының тотрыклылыгы. Авыл җирлегендә инженерлык системаларының тотрыклы эшләвен тәэмин итү чаралары

Авыл җирлегендә инженерлык системаларының тотрыклы эшләвен арттыру өчен түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру кирәк:

1. Авыл җирлегенең инженерлык системалары белән идарә итү системаларының ышанычлылыгын тәэмин итү буенча эшләр башкару;

2. Инженерлык системалары эшенең ышанычлылыгын арттыру буенча эшләр башкару;

3. Авыл җирлегенең инженерлык системалары объектларында (янгыннар, шартлаулар, электр тогы белән зарарлану һ. б.) зарарлану факторлары барлыкка килү мөмкинлеген бетерү яисә чикләү буенча эшләр башкару);

4. Инженерлык системаларының авария эш режимына күчерүгә әзерлек;

5. Авыл җирлегенең инженерлык системаларын торгызуга әзерлек;

6. Акрынлап заманча куркынычсыз технологик чишелешләргә күчү һәм бөтен җирдә контроль һәм инженерлык системалары белән идарә итү системаларын гамәлгә кертү.

Билгеле бер вакыт үткәннән соң яки нинди дә булса үзгәрешләргә бәйле рәведанәә, авыл җирлегенең инженерлык системаларының тотрыклылыгын арттыру буенча чаралар үткәрүне күздә тотарга кирәк.

Инженерлык системалары функцияләренең тотрыклылыгын арттыру буенча инженер-техник чаралар исәбенә керә:

– тузган коммуналь-энергетика челтәрләрен алыданәыру юлы белән, гадәттән тыш хәл барлыкка килү чыганагы буларак, инженер системаларының авариясез эшләвен тәэмин итү;

– торак пунктларны ике бәйсез чыганактан электр энергиясе белән тәэмин итү яки төрле юнәлешләрдән ике электр челтәрен кертү;

– 10 һәм 6 кВ электр бүлү челтәрләрен төзү;

– трансформатор подстанцияләрен яклауны тәэмин итү-өстәмә кирпеч яки тимер-бетон диварлар, козыреклар урнаштыру, грунт белән аву һ. б.;

– канәгатьләнмәслек хәлдә булган трансформатор подстанцияләрен реконструкцияләү

– "ялангач үткәргеч» не электр челтәрләренең изоляцияләнгән үткәргечләренә алыданәыру, кирәк булганда, һава электр тапшыру линияләрен кабельләргә күчерү;

– күчмә электростанцияләр энергосистемасына тотаданәыру һәм сатып алу;

– Ике (яки аннан күбрәк) бәйсез чыганаклардан су бирүне тәэмин итү җир асты чыганакларына өстенлек бирергә кирәк;

– заманча технологияләр нигезендә су белән тәэмин итү системасын төзү һәм реконструкцияләү;

– су алу корылмаларында катгый режимлы зоналарның тоташ коймаларын оештыру;

– су белән тәэмин итү челтәрләрен закольцевания;

– эчәр су белән тәэмин ителгән су челтәрләрен һәм резервуарларны грунт белән тирәнәйтү;
– артезиан скважиналарын герметизацияләү;
– резерв су белән тәэмин итү;
– заманча технологияләр нигезендә су бүлү системасын төзү һәм реконструкцияләү;
– агынты суларны аварияле чыгару урыннарын оештыру
– ике бәйсез чыганактан газ бирүне тәэмин итү;
– заманча технологияләр нигезендә газ челтәрләрен төзү һәм реконструкцияләү;
– газ челтәрләрен тирәнәйтү;
– газ челтәрләрен закольцевания белән тәэмин итү;
– газ челтәрләрендә басым төшүдән эшли торган автоматик җайланмалар урнаштыру, шулай ук дистанцион идарә белән тыгыз арматура урнаштыру
– җылылык трассаларын котельныйлардан тотаданәыру юлы белән җылылык белән тәэмин итүнең тотрыклы системасын булдыру яисә җылылык белән тәэмин итүнең индивидуаль системаларын куллану.

Бу чараларның барысы да авыл җирлегенең инженерлык инфраструктурасын яисә аның аерым участокларын реконструкцияләгәндә яисә яңа төзегәндә үтәлергә тиеш.

Зур масданәаблы гадәттән тыш хәлләр шартларында су белән тәэмин итү системасы эшчәнлегенең тотрыклылыгын тәэмин итү чаралары

Рождествено авыл җирлегенең хуҗалык-эчәр су белән тәэмин итү чыганагы булып җир асты сулары тора. Халык су алу скважиналарыннан, шәхси скважиналардан су ала.

Зур масданәаблы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта халыкны су белән тәэмин итәргә кирәк. Тыныч вакытта гадәттән тыш хәлләр чорының озынлыгы җирле шартларны исәпкә алып билгеләнә.

Хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү өчен җир асты суларының барлык кулдагы ресурсы кулланылырга тиеш. Өстенлеге булырга тиеш бирелде Яхшы защищенным җир асты суларына. Яхшы якланган сулар җитәрлек булмаган очракта, җир асты суларының ким якланган класслары да кулланылырга мөмкин.

ВК4-90 нчы номерлы ЗТН нигезендә, халыкка үзәкләштерелгән СХПП буенча яки башка ихтыяҗларга күчмә чаралар ярдәмендә халыкка тапшырылырга тиешле (категорияле шәһәрләрдән эвакуацияләнгән халыкны исәпкә алып) эчәргә яраклы суның минималь саны бер кешегә 31 л (5.5.2 таблицасы) һәм 75 л тәүлегенә стационар дәвалануга килә торган бер зарарланучыга, туклану ихтыяҗларын да кертеп, бер кешене юдыруга; зарарлану чыганагында эшләүче го алыданәырылмаган формированиеләренең шәхси составын да кертеп, бер кешене юдыруга 45 л.

Таблица 5.5.2

Рождественский авыл җирлегендә Үзәкләштерелгән авыл хуҗалыгы предприятиеләре буенча халыкка бирелә торган тәүлеклек эчәргә яраклы суның минималь күләме

Авыл җирлеге	Башлангыч ел (2019 ел), кеше.		Беренче чират (2029 ел), кеше		Исәп-хисап вакыты (2039 ел), кеше	
	Халык саны, кеше	Тәүлеклек, м3	Халык саны, кеше	Тәүлеклек, м3	Халык саны, кеше	Тәүлеклек, м3
Рождествено авыл җирлеге	**1241**	**38,4**	**5427**	**168,3**	**14057**	**435,8**
Рождествено авылы	249	7,7	1252	38,8	4060	125,9
Дятлово авылы	479	14,8	1463	45,4	1490	46,2
Сиңгеле авылы	225	7,0	465	14,4	1224	37,9
Тәнгәчи авылы	288	8,9	2247	69,7	7283	225,8

Су башняларында су күләме, шул исәптән, китерелгән исәп-хисап нигезендә, гадәттән тыш хәл булган очракта, халыкның суга булган ихтыяҗын канәгатьләндерергә тиеш.

Моннан тыш, гадәттән тыш хәл килеп туган очракта, өстәмә рәведанәә күчмә резервуарларда (автоцистерналарда) эчәргә яраклы суны китерүне күздә тотарга кирәк. Күчмә тарага һәр су бирү пункты 1,5 км радиуста торак пункт территориясенә хезмәт күрсәтергә тиеш.

Гадәттән тыш хәлләр шартларында аерым Сәнәгать һәм коммуналь предприятиеләрнең су белән тәэмин итү күләмнәрен киметергә мөмкин, шуның белән бергә, зарарланган чыганактан суны махсус чистарту режимнары буенча эшләүче корылмаларга йөкләнешне киметү өчен.

Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр мониторингы челтәрләрен колачлау пунктлары һәм зоналары

Гидрометеорология вакыйгалары мониторингы һәм фаразлары «Татарстан Республикасы Гидрометеорология һәм әйләнә-тирә мохитне күзәтү идарәсе»ФДБУ тарафыннан башкарыла.

Геологик процессларга Мониторинг ТР ЭТБМ һәм «ТР Геоцентр " ДУП тарафыннан башкарыла.

Социаль-гигиена мониторингын һәм фаразлауны Россия Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгының территориаль санитар-эпидемиологик күзәтчелек органнары гамәлгә ашыра.

Техноген объектларның торышы һәм аварияләр фаразын республиканың профильле министрлыклары һәм Ростехнадзорның ТР буенча идарәсе, шулай ук Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары составында күзәтчелек органнары, предприятиеләрдә һәм оешмаларда - предприятиеләрнең һәм оешмаларның сәнәгать куркынычсызлыгы буенча бүлекчәләре башкара.

5.6. ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛ ТУРЫНДА ХӘБӘР ИТҮ

Рождествено авыл җирлеге халкына хәбәр итү өчен проект белән хәбәр итү радиусы булган алты сирен җайланманы (РСУ) урнаштыру тәкъдим ителә. Сөйләм сирәле җайланмаларны урнаданәырганда торак пункт территориясен тулысынча каплатуны күздә тотарга кирәк.

Авыл җирлегенең аудио -, аудиовизуаль һәм башка хәбәрләрне кабул итү, эшкәртү һәм тапшыру белән шөгыльләнүче техник җайланмаларын гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы турында яисә килеп чыгу турында, мондый хәлләрдә халыкны үз-үзеңне тоту кагыйдәләре һәм аларны саклау ысуллары белән бәйләү мөмкинлеген карарга кирәк.

Заманча мәгълүмати технологияләр, электрон һәм басма МАССАКҮЛӘМ мәгълүмат чараларын халыкка гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы яки килеп чыгу куркынычы, мондый хәлләрдә үз-үзеңне тоту кагыйдәләре һәм саклану ысуллары турында үз вакытында һәм гарантияле хәбәр итү өчен кулланырга кирәк.

Гадәттән тыш хәл турында халыкка хәбәр итү өчен телерадиотапшырулар каналлары: «Татарстан», «Эфир»,«Татарстан - Яңа Гасыр» телерадиокомпаниясе, авыл җирлеге территориясендә хәбәр итүче радиостанцияләр җәлеп ителергә мөмкин.

Хәбәр итү системасын беренчел актив чараларга кертергә мөмкин, аларны активладанәырганда халыкны турыдан-туры яклау бурычы хәл ителә. Нәкъ менә вакытында хәбәр итү һәм куркынычның чын характеры турында мәгълүмат бирү мөмкин булган югалтуларны кискен киметергә мөмкинлек бирә, берәүләре теләсә кайсы характердагы гадәттән тыш хәлгә караганда тискәре нәтиҗәләргә китерә алган паник имеш-мимешләр барлыкка килүгә комачаулый.

Халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү чаралары сыйфатында куллануны оештыру максатка ярашлы:

- кәрәзле элемтә челтәрләре;
- тавышландыргыч;
- гадәттән тыш хәлләр турында ашыгыч хәбәрләрне тапшыру программасына автоматик рәведанәә күчереп куелган транспорт чараларында автомагнитол;
- шартлы сигналлар һәм кыска мәгълүмат хәбәрләрен тапшыруны тәэмин итә торган автоном туклану белән югары куәтле тавыш нурланышлары;
- телерадиотапшырулар челтәре (цифрлы тапшыруларга күчүне исәпкә алып);
- ТР Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының рәсми сайтында ашыгыч мәгълүмат урнаштыру юлы белән, шулай ук республиканың Төп Интернет-ресурсларының яңалыклар һәм эзләү порталларында Интернет челтәренә хәбәр итү;
- мобиль мәгълүмат чаралары;
- оператив хезмәтләр автомобильләре, кычкырып сөйләшүче элемтә белән;
- тавыш-сөйләшү элемтәсе модуле куелган пилотсыз очу аппаратлары.

Тикшеренүләр күрсәткәнчә, көн дәвамында хәрәкәт итүче кешеләрнең даими агымы халыкның күп өлешен тәшкил итә, ягъни көн дәвамында күпчелек кешеләр үзләренең фатирлы стационар мәгълүмат кабул итү чараларыннан (телефон, радио, телевизор, компьютер, радиоточка) өзелгән. Шул ук вакытта кәрәзле элемтә челтәрен үстерү шәһәрдә һәм шәһәр читендә урнашкан урыннарга карамастан, халыкка массакүләм хәбәр итү бурычын хәл итү мөмкинлеге турында сөйләргә мөмкинлек бирә.

Кәрәзле телефон - универсаль элемтә һәм цифрлы мәгълүмат алмашу, радио һәм телевидение сигналларын кабул итү, Интернетка чыгу чарасы. Боларның барысы да кәрәзле телефонны төрле характердагы гадәттән тыш хәлләрдә ил халкының күпчелегенә хәбәр итүнең һәм хәбәр итүнең төп чараларыннан берсе буларак карарга мөмкинлек бирә.

Барлык заманча автомагнитолалар да RDS (RadioDataSystem) махсус режимына ия, яки радиотапшырулар станцияләре мәгълүматларны тапшыру системасына ия. RDS режимын Россиянең күпчелек радиостанцияләре кулланалар.

Моннан тыш, РФ ГХМ Татарстанда гадәттән тыш хәлләр турында халыкка хәбәр итү системасын кертү буенча пилот зонаны – Cell Broadcast (киң тапшырулар аша) кертергә планладанәыра.

Татарстан Республикасында бердәм коткару хезмәтенең «112»номеры эшли.

Фаразланучы һәм килеп чыккан гадәттән тыш хәлләр һәм янгыннар турында халыкка мәгълүмат бирү системасы 5.6.1 рәсемендә, Россия Федерациясе Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 29.06.2006 ел, №386 боерыгы нигезендә тәкъдим ителгән.

Рисунок 5.6.1 – *Схема организации информирования населения о прогнозируемых и возникших чрезвычайных ситуациях и пожарах.*

Принятые сокращения к рисунку 3.1.: ОД - оперативный дежурный; РВ - радиовещание; ТВ - телевещание; ПВ - проводное вещание; УГГ - уличные громкоговорители; ЦУКС - Центр управления в кризисных ситуациях; УИСО - Управление информации и связи с общественностью; ОИПСО - отделы информации, пропаганды и связи с общественностью.

5.7. Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында Эвакуация

Авыл җирлеге территориясе мөмкин булган химик зарарлану зоналарына, мөмкин булган җимереклекләр, радиоактив зарарлану, катастрофик су басу мөмкин булган зоналарга эләкми. Рождествено авыл җирлегенең торак пунктлары тиз үсә торган куркыныч табигать күренешләре һәм техноген процесслар барлыкка килү куркынычына дучар булган территорияләргә ашыгыч хәбәр итү зоналарына эләкмиләр.

Эвакуация һәм аны үткәрү вакыты гадәттән тыш хәлләр масданәабларына, куркыныч зонада калган халык санына, Транспорт һәм башка җирле шартларга бәйле.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, кризис вакытында, бигрәк тә сугыш вакытында, күп сандагы халыкның куркынычсызрак районнарга күчүе мөмкин. Сүз халыкның миграциясе һәм качаклар турында бара. Бу очракта дәүләт хакимияте органнарының бурычы качакларны теркәү һәм тормыш белән тәэмин итү мәсьәләләрен оператив хәл итү.

5.8. Янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча чаралар исемлеге

РФ Президентының «2030 елга кадәрге чорга янгын куркынычсызлыгы өлкәсендә Россия Федерациясе дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында " 2018 елның 1 гыйнварындагы 2 номерлы Указы нигезендә янгын куркынычсызлыгы өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру механизмнары булып тора:

а) янгын куркынычсызлыгы өлкәсендә норматив-хокукый һәм икътисадый җайга салу;

б) янгын сүндерү сагы бүлекчәләре, янгын сүндерү һәм коткару гарнизоннары көчләрен һәм чараларын янгын сүндерү һәм авария-коткару эшләрен үткәрү өчен җәлеп итү планнарын, шулай ук әлеге максатларда мондый бүлекчәләрнең һәм гарнизоннарның чыгу расписаниеләрен тормышка ашыру;;

в) гражданнарны, иҗтимагый оешмаларны һәм башка оешмаларны янгыннарны профилактикалауга һәм сүндерүгә җәлеп итү;

г) максатчан билгеләнеше буенча файдаланылмый торган җир кишәрлекләрендә профилактик чаралар оештыру һәм үткәрү;

д) янгын куркынычсызлыгы өлкәсендә фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләрне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

е) янгыннар белән бәйле кризислы хәлләрне җиңү, шул исәптән оператив йогынты ясауның оперативлыгын арттыруга юнәлдерелгән түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру:

гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы кысаларында Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының аэромобиль группировкалары составында федераль янгынга каршы хезмәтнең Федераль янгын сүндерү-коткару бүлекчәләренең стратегик мобильлеге принцибын гамәлгә ашыру;

барлыкка килгән янгыннарга һәм башка гадәттән тыш хәлләргә оператив җавап бирә алырлык мобиль, күппрофильле, техник яктан җиһазландырылган һәм әзерләнгән янгын сагы бүлекчәләре булдыру һәм аларның әзерлек дәрәҗәсен күтәрү;

авиация технологияләре, шул исәптән пилотсыз авиация системалары өлкәсендә иң яңа казанышларны куллану, биек катлы биналарда һәм корылмаларда, урманнарда һәм янгын сакчылыгының җир өсте бүлекчәләре өчен мөмкин булган башка урыннарда янгыннарны сүндерү чараларының нәтиҗәлелеген арттыру өчен;

янгын сүндерү чаралары резервларын янгын зонасына оператив китерү мөмкинлеген тәэмин итү;

мобиль янгын сүндерү чараларын кертү һәм куллану;

янгын сүндерү һәм коткару гарнизоннары бүлекчәләре белән оператив идарә итү һәм карарлар кабул итүгә ярдәм итүнең автоматладанәырылган системасын гамәлгә кертү.

Янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча чаралар үз эченә ала:

1) авыл җирлегенең янгын куркынычсызлыгын оештыру-хокукый, финанс, матди-техник тәэмин итү мәсьәләләрен хәл итү буенча җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыру;;

2) янгынга каршы су белән тәэмин итү чыганакларының тиешле торышын тәэмин итү, муниципаль милектә булган торак һәм җәмәгать биналарының янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү чараларын төзек хәлдә тоту;

3) янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү мәсьәләләре буенча муниципаль максатчан программаларны эшләү һәм башкаруны оештыру;

4) авыл җирлеге территориясендә янгыннарны сүндерү һәм авария-коткару эшләрен үткәрү өчен көч һәм чаралар җәлеп итү планын эшләү һәм аның үтәлешен контрольдә тоту;

5) авыл җирлеге территориясендә янгынга каршы махсус режим, шулай ук аның гамәлдә булган вакытта янгын куркынычсызлыгының өстәмә таләпләрен билгеләү;;

6) янгын техникасының янгын урынына тоткарлыксыз үтеп керүен тәэмин итү;

7) янгын турында халыкка элемтә һәм хәбәр итүне тәэмин итү;

8) халыкны янгын куркынычсызлыгы чараларына өйрәтүне оештыру һәм янгын куркынычсызлыгы өлкәсендә пропаганда, янгын-техник белемнәрне таратуга ярдәм итү;

9) гражданнарның һәм оешмаларның ирекле янгын сагына, шул исәптән янгыннарга каршы көрәдәнәә катнашуына социаль һәм икътисадый стимул бирү.

Гражданнар һәм юридик затларның, дәүләт һәм муниципаль милекне янгыннардан саклау максатларында 22.07.2008 елдан №123-ФЗ «Янгын куркынычсызлыгы таләпләре турында Техник регламент» Федераль закон кабул ителде, ул янгын куркынычсызлыгы өлкәсендә техник җайга салуның төп нигезләмәләрен билгели һәм саклану объектларына (продукция), шул исәптән биналарга, корылмаларга һәм корылмаларга, сәнәгать объектларына, янгын-техник продукциягә һәм гомуми билгеләнеданәәге продукциягә карата янгын куркынычсызлыгының гомуми таләпләрен билгели.

Кешеләрне һәм мөлкәтне янгын куркыныч факторларының йогынтысыннан саклау һәм (яки) аларның йогынтысы нәтиҗәләрен чикләү түбәндәге ысулларның берсе белән тәэмин ителә:

1) янгын учагыннан читкә таралуны чикләүне тәэмин итә торган күләмле-планлаштыру карарларын һәм чараларны куллану;;

2) янгын вакытында кешеләрне куркынычсыз эвакуацияләү таләпләрен канәгатьләндерә торган Эвакуация юлларын урнаштыру;

3) янгынны ачыклау (янгын сигнализациясе җайланмалары һәм системалары), янгын вакытында кешеләрне эвакуацияләү буенча хәбәр итү һәм идарә итү системаларын урнаштыру;

4) коллектив яклау системаларын (шул исәптән төтен чыга торган) һәм кешеләрне куркыныч факторларның йогынтысыннан шәхси саклану чараларын куллану;;

5) янгын куркынычсызлыгы классларыннан тыш һәм янгын куркынычсызлыгы классларыннан тыш, биналарның, корылмаларның һәм корылмаларның конструктив янгын куркынычлыгы классына һәм янгын куркынычсызлыгы таләпләренә туры килә торган төп төзелеш конструкцияләрен куллану, шулай ук эвакуация юлларында төзелеш конструкцияләренең өске катламнарының (бизәкләү, тышлау һәм янгын саклау чаралары) янгын куркынычлыгын чикләү белән бәйле.;

6) төзелеш конструкцияләренең ут саклагыч составларын (шул исәптән антипиреннарны һәм утлы буяуларны) һәм төзелеш материалларын (тышламаларны) куллану.;

7) янгын куркынычы булган сыеклыкларның авария хәлендәге сливын һәм янучы газларны аппаратурадан авария хәлендәге агызу җайланмасы;

8) шартлаткыч саклау системаларын технологик җиһазлауда урнаштыру;

9) беренчел янгын сүндерү чараларын куллану;

10) автоматик янгын сүндерү җайланмалары куллану;

11) янгын сагы бүлекчәләре эшчәнлеген оештыру.

Тиешле территорияләрдә янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда Россия Федерациясе норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары һәм янгын куркынычсызлыгы буенча муниципаль хокукый актлар тарафыннан янгын куркынычсызлыгы буенча өстәмә таләпләр билгеләнә, шул исәптән халыкны торак пунктлардан читтә янгыннарны локальләданәерү өчен җәлеп итүне, гражданнар тарафыннан урманнарга баруны тыюны, торак пунктларның чикләреннән читтә урман һәм башка янгыннарны торак пунктлар җирләренә таратуга комачаулаучы өстәмә чаралар күрүне (торак пунктлар чикләре буенча янгынга каршы аермаларны арттыру, янгынга каршы минеральладанәырылган полосалар булдыру һәм мондый чаралар) күздә тота.

Рождествено авыл җирлегендә янгын бүлекләре Нармонка авылы, Центральная урамы, 5а адресы буенча урнашкан «Татарстан Республикасы Янгын саклау» ГКУ Казан отрядының Нармонка авылын саклау буенча ППС бүлегенә якын арада юк.

Авыл җирлегенең торак пунктлары янгын сүндерү машинасының норматив вакыты чикләрендә урнашкан, ул 2008 елның 22 июлендәге 123 номерлы Федераль законның 76 статьясы нигезендә төзелгән. » Янгын куркынычсызлыгы таләпләре турында Техник регламент " авыл җирлекләре өчен 20 мин. тәшкил итә.

Рождествено авыл җирлегенең территория үсеше һәм халык саны сизелерлек арту сәбәпле, генераль план проекты белән Тәнгәчи авылында янгын депосын оештыру һәм янгын пирсын төзекләндерү тәкъдим ителә.

Янгынга каршы су белән тәэмин итү чыганагы булган сулыкларга һәм янгынны сүндерү өчен кулланыла торган башка корылмаларга янгын сүндерү автомобильләрен сүндерү өчен мәйданчыклар булган подъездларны, аларны урнаштыру һәм су алуны күздә тотарга кирәк. Мондый мәйданчыкларның күләме 12x12 метрдан да ким булмаска тиеш, 22.07.2008 ел, №123-ФЗ garantF1://70099142.170Федераль закон нигезендә,» янгын куркынычсызлыгы таләпләре турында Техник регламент " 98 ст. 8.

Янгын сүндерү пирсы мәйданчыкларын урнаштыру график материалда күрсәтелгән.

5.9. Гомуми тәкъдимнәр (нәтиҗәләр)

Гадәттән тыш хәлләр буенча билгеләнгән зоналарда төзелешне проектлаганда норматив таләпләрне үтәү гадәттән тыш хәлләр барлыкка килүне мөмкин кадәр булдырмый калырга, ә гадәттән тыш хәлләр килеп туган очракта кеше югалтуларын мөмкин кадәр киметергә һәм гадәттән тыш хәлләрдән килгән зыяннарны бетерү чыгымнарын киметергә мөмкинлек бирәчәк.

6. Җирлек, шәһәр округы составына керүче торак пунктлар чикләренә кертелә торган җир кишәрлекләре исемлеге аларның чикләреннән төшереп калдырыла

Җир Кодексы буенча җир фонды төп максатчан билгеләнеше буенча бүлеп бирелә торган һәм билгеле бер хокукый режимга ия булган 7 Категория белән тәкъдим ителгән:

авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр;

торак пунктлар җирләре;

сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика җирләре, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона, куркынычсызлык һәм башка махсус билгеләнеданәәге җирләр;

аеруча саклана торган территорияләр һәм объектлар җирләре;

урман фонды җирләре;

су фонды җирләре;

запас җирләр.

Авыл җирлегенең гомуми мәйданы -9032, 28 га (картографик материал буенча).

Торак пунктларның җирләре 983.79 гектар мәйданны били (территориянең кадастр планнары мәгълүматлары буенча).

6.1 нче таблица

7. Торак пунктлар чикләренә кертелә торган җир кишәрлекләре һәм җирләр

№	Участокның кадастр номеры	Мәйданы, кв.м	Җир категориясе	Максаты - аларны планлаштырылган куллану	Планлаштырылган категория
Дятлово авылы					
1	3: 16: 24:190501:244	449529.58	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Шәхси торак төзелеше өчен	Торак пунктлар җирләре
Тәнгәчи авылы					
2	3: 16: 24:190502:353	127 940.99	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Шәхси торак төзелеше өчен	Торак пунктлар җирләре
3	3: 16: 24:190502:3300	7 727.06	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Шәхси торак төзелеше өчен	Торак пунктлар җирләре
4	3: 16: 24:190502:3299	1 410.91	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге	Шәхси торак төзелеше өчен	Торак пунктлар җирләре

			җирләр		
Сиңгеле авылы					
5	ЗУ 16:24:190301:187 (16:24:000000:151)	24 663.97	Сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика җирләре, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона, куркынычсызлык һәм башка махсус билгеләнеданәәге җирләр	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	Торак пунктлар җирләре
Нибары:		611272.51			

6.1 нче таблица

8. Торак пунктлар чикләреннән төшереп калдырыла торган җир кишәрлекләре һәм җирләр

№	Кадастр номеры яки участокның билгеләмәсе	Мәйданы, кв.м	Җир категориясе	Максаты - аларны планлаштырылган куллану	Планлаштырылган категория
Рождествено авылы					
1	ЗУ өлеше 16: 24: 000000:5483	2827.45	Категория билгеләнмәгән	Авыл хуҗалыгы кулланышы	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр
2	ЗУ өлеше 16: 24: 000000:5483	2569.57	Категория билгеләнмәгән	Гомуми файдаланудагы җир	Авыл хуҗалыгы билгеләнешен

				кишәрлекләре (территорияләр)	дәге җирләр
3	ЗУ өлеше 16: 24: 000000:5514	4 690.03	Категория билгеләнмәгән	Авыл хуҗалыгы кулланышы	Авыл хуҗалыгы билгеләнешен дәге җирләр
4	Кадастр кварталы чикләрендәге җирләрнең бер өлеше 16: 24: 1901	22.98	Торак пунктлар җирләре	Авыл хуҗалыгы кулланышы	Авыл хуҗалыгы билгеләнешен дәге җирләр
5	ЗУ өлеше 16: 24: 000000:5514	355.44	Категория билгеләнмәгән	Урманнардан файдалану	Урман фонды җирләре
6	16: 24: 000000:5482	6 114.83	Категория билгеләнмәгән	Авыл хуҗалыгы кулланышы	Авыл хуҗалыгы билгеләнешен дәге җирләр
7	16: 24: 000000:5482	2 986.18	Категория билгеләнмәгән	Урманнардан файдалану	Урман фонды җирләре
8	Зона өлеше 16: 24:19011:1088	3 221.59	Торак пунктлар җирләре	Урманнардан файдалану	Урман фонды җирләре
9	Кадастр кварталы чикләрендәге җирләрнең бер өлеше 16: 24: 1901	1 517.18	Торак пунктлар җирләре	Урманнардан файдалану	Урман фонды җирләре
10	Кадастр кварталы чикләрендәге җирләрнең бер өлеше 16: 24: 1901	59.33	Торак пунктлар җирләре	Авыл хуҗалыгы кулланышы	Авыл хуҗалыгы билгеләнешен дәге җирләр
11	Зона өлеше 16: 24:19011:1088	1 374.16	Торак пунктлар җирләре	Авыл хуҗалыгы кулланышы	Авыл хуҗалыгы билгеләнешен дәге җирләр

12	Кадастр кварталы чикләрендәге җирләрнең бер өлеше 16: 24: 1901	149.98	Торак пунктлар җирләре	Урманнардан файдалану	Урман фонды җирләре
13	ЗУ16 өлеше: 24: 19011:1088	112 110.41	Торак пунктлар җирләре	Урманнардан файдалану	Урман фонды җирләре
14	ЗУ өлеше 16: 24: 000000:5496	3 024.45	Категория билгеләнмәгән	Авыл хуҗалыгы кулланышы	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр
15	Кадастр кварталы чикләрендәге җирләрнең бер өлеше 16: 24: 1901	11.41	Торак пунктлар җирләре	Урманнардан файдалану	Урман фонды җирләре
16	Кадастр кварталы чикләрендәге җирләрнең бер өлеше 16: 24: 1901	30.80	Торак пунктлар җирләре	Авыл хуҗалыгы кулланышы	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр
17	ЗУ16 өлеше: 24: 19011:1088	7 573.61	Торак пунктлар җирләре	Урманнардан файдалану	Урман фонды җирләре
18	Кадастр кварталы чикләрендәге җирләрнең бер өлеше 16: 24: 1901	13 497.77	Торак пунктлар җирләре	Авыл хуҗалыгы кулланышы	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр
19	ЗУ өлеше 16: 24: 000000:5496	578.16	Категория билгеләнмәгән	Урманнардан файдалану	Урман фонды җирләре
20	ЗУ өлеше 16: 24: 000000:5496	713.52	Категория билгеләнмәгән	Авыл хуҗалыгы кулланышы	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр
21	ЗУ өлеше 16: 24: 000000:5497	295.56	Категория билгеләнмәгән	Урманнардан файдалану	Урман фонды җирләре

22	ЗУ өлеше 16: 24: 000000:5497	6 844.94	Категория билгеләнмәгән	Авыл хуҗалыгы кулланышы	Авыл хуҗалыгы билгеләнешен дәге җирләр
Сиңгеле авылы					
23	З: 16: 24: 190301:551	33 339.20	Торак пунктлар җирләре	Ритуаль эшчәнлек	Сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшыр улар, телевидение, информатика җирләре, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона, куркынычсыз лык һәм башка махсус билгеләнедан әәге җирләр
Нибары:		203908.61			

Әйтергә кирәк, кадастр номерлары булган җир кишәрлекләре 16:24:000000:4363, 16:24:190101:984 (ЗУөлеше), 16:24:190101:490 (ЗУөлеше), 16:24:190101:491 (ЗУөлеше), 16:24:190101:492 (ЗУөлеше), 16:24:190101:1173 (ЗУ өлеше) Рождествено торак пункты чикләреннән төшереп калдырылды һәм 2018 елның 18 декабрендәге Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Рождествено авыл җирлегенең генераль планын раслау турында Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Советы карары белән расланды.

ТЕХНИК-ИКЪТИСАДЫЙ КҮРСӘТКЕЧЛӘР

№ т/б	Күрсәткечнең атамасы	Үлчәү берәмлеге	Гамәлдәге нигезләмә (2019 ел))	Исәп-хисап вакыты (2039 ел))
I	**ТЕРРИТОРИЯ**			
	Муниципаль берәмлек чикләрендәге җирләрнең гомуми мәйданы	га	9032.28	9032.28
	Торак пунктлар чикләрендәге җирләрнең гомуми мәйданы (һәр торак пункт буенча)	га	983.79	1024.58
	шул исәптән:			
	Дятлово авылы	га	92.68	137.63
	Тәнгәчи авылы	га	443.62	457.33
	Рождествено авылы	га	321.84	304.78

	Сиңгеле авылы	га	125.65	124.78
	Функциональ зоналар балансы:			
	Башка зоналар	га	109.64	105.58
		%	1.21	1.17
	Шәхси торак йортлар төзү зонасы	га	723.09	778.31
		%	8.01	8.62
	Азкатлы торак йортлар төзү зонасы (4 катка кадәр, мансардны да кертеп))	га	2.23	2.23
		%	0.02	0.02
	Иҗтимагый-эшлекле зоналар	га	8.95	11.80
		%	0.10	0.13
	Җитеданәерү зонасы	га	3.00	3.00
		%	0.03	0.03
	Инженерлык инфраструктурасы зонасы	га	1.14	1.15
		%	0.01	0.01
	Транспорт инфраструктурасы зонасы	га	98.09	98.09
		%	1.09	1.09
	Авыл хуҗалыгы кулланышындагы зоналар	га	14.72	14.72
		%	0.16	0.16
	Авыл хуҗалыгы җирләре зонасы	га	3579.98	3531.77

		%	39.64	39.10
	Гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек һәм дача берләшмәләре зонасы	га	91.15	91.15
		%	1.01	1.01
	Авыл хуҗалыгы предприятиеләренең җитеданәерү зонасы	га	25.30	23.35
		%	0.28	0.26
	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге башка зоналар	га	18.82	18.82
		%	0.21	0.21
	Рекреацион билгеләнеданәәге зоналар	га	3.00	3.00
		%	0.03	0.03
	Гомуми кулланылыданәагы яшелләндерелгән территорияләр зонасы (урман парклары, парклар, бакчалар, скверлар, бульварлар, шәһәр урманнары)	га	6.29	6.29
		%	0.07	0.07
	Урманнар зонасы	га	625.19	625.19
		%	6.92	6.92
	Зиратлар зонасы	га	10.67	10.67
		%	0.12	0.12
	Махсус билгеләнеданәәге яшелләндерелгән территорияләр зонасы	га	433.97	430.09
		%	4.80	4.76

	Акваторияләр зонасы	га	3277.07	3277.07
		%	36.28	36.28
	Барлыгы	га	**9032.28**	**9032.28**
II	**ХАЛЫК**			
2.1	Рождествено авыл җирлегенең даими халык саны, шул исәптән:	кеше	1241	14057
2.1.1	Дятлово авылы	кеше	479	1490
2.1.2	Тәнгәчи авылы	кеше	288	7283
2.1.3	Рождествено авылы	кеше	249	4060
2.1.4	Сиңгеле авылы	кеше	225	1224
III	**ТОРАК ФОНДЫ**			
3.1	Торак фонды-барлыгы шул исәптән:	мең кв. м.	64.40	531.14
3.1.1	Дятлово авылы	мең кв. м.	21.70	73.10
3.1.2	Тәнгәчи авылы	мең кв. м.	10.80	239.10
3.1.3	Рождествено авылы	мең кв. м.	22.20	165.00
3.1.4	Сиңгеле авылы	мең кв. м.	9.70	53.74
IV	**ХАЛЫККА СОЦИАЛЬ ҺӘМ МӘДӘНИ-КӨНКҮРЕШ ХЕЗМӘТЕ КҮРСӘТҮ ОБЪЕКТЛАРЫ**			
4.1	Укыту-белем бирү объектлары	урын	120	1680

4.2	Мәктәптән тыш билгеләнеданәәге объектлар	урын	-	2016
4.3	Мәктәпкәчә билгеләнеданәәге объектлар	урын	40	680
4.4	Сәламәтлек саклау объектлары	сменага бистә	86	225
4.5	Спорт һәм физкультура-сәламәтләндерү объектлары	кв. м. идән	2032	32323
4.6	Мәдәни-ял итү объектлары	урын	200	1968
4.7	Сәүдә объектлары	кв.м. сәүдә. мәйдан	320	4217
4.8	Җәмәгать туклануы объектлары	урын	-	562
4.9	Көнкүреш хезмәте күрсәтү объектлары	кол.урын	-	98
4.10	Элемтә объектлары	корылма	1	2
4.11	Банк объектлары, филиаллары	корылма	1	7
V	**ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ**			
5.1	Автомобиль юллары озынлыгы	чакрым	13.74	21.56
5.2	Торбаүткәргеч транспорт	чакрым	12.58	12.58
6	Инженерлык инфраструктурасы һәм территорияне төзекләндерү			
6.1	Су белән тәэмин итү			
	су куллану	куб. м./тәүлек	467,4	4541,1
6.2	Канализация			
	су бүлү	куб. м./тәүлек	189,0	3265,7
	чистарту куәте	куб. м./тәүлек	-	-
6.3	Санитар чистарту			
	КК күләме	куб. м. / ел	-	37785,3

	каты көнкүреш калдыклары өчен контейнерлар	берәмлек	34 данә (0,75 куб.м), 6 данә (8әр куб. м))	98 данә (1,1 куб. м)
6.4	Җылылык белән тәэмин итү			
	котельныйларның гомуми саны	берәмлек	-	-
6.5	Газ белән тәэмин итү			
	газның еллык чыгымы	мең м3/ел	273,1	3092,6
6.6	Электр белән тәэмин итү			
	еллык электр куллану	мең кВт.сәг./ел	2693,0	30503,7
	исәп-хисап егәрлеге	кВт	521,3	5904,0
	трансформатор егәрлеге	куыш	613,3	6946,1
6.7	Элемтә			
	халыкны гомуми файдаланудагы телефон челтәре белән тәэмин итү	сан	192	192
7	Гражданнар оборонасы буенча чаралар, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча чаралар исемлеге			
	Хәбәр итү системасы	берәмлек	-	6
	Янгын депосы, Ирекле янгын сагы	үлчәү берәмлеге	-	1
	Янгын пирсы	үлчәү берәмлеге	2	3

Кулланылган әдәбият һәм норматив документлар исемлеге

1. » Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы " 29.12.2004 ел, № 190-ФЗ;
2. » Россия Федерациясе Җир кодексы " 25.10.2001 N 136-ФЗ;
3. » Россия Федерациясе Су кодексы " 03.06.2006 N 74-ФЗ;

4. » Россия Федерациясе Урман кодексы " 04.12.2006 ел, № 200-ФЗ;
5. Гражданнар кодексы 30.11.1994 № 51-ФЗ (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән);
6. «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон»;
7. «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында " 25.06.2002 ел, № 73-ФЗ Федераль закон»;
8. «Җир кишәрлекләрен бер категориядән икенчесенә күчерү турында " 21.12.2004 ел, № 172-ФЗ Федераль закон»;
9. «Дәүләт һәм муниципаль милекне хосусыйлаштыру турында " 21.12.2001 ел, № 178-ФЗ Федераль закон»;
10. "Социаль нормативлар һәм нормалар турында «Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 3.07.1996 ел, № 1063-р күрсәтмәсе»;
11. Җир төзелеше, җирләрне дәүләт исәбенә алу һәм җир кадастры өчен 1:100000 һәм 1:25000 масштабында аэрофотәсемнәр һәм фотопланнарны дешифрацияләү буенча Инструкция, 1978;
12. «2019 елга кадәр иҗтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында»2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары.
13. Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «социаль инфраструктура объектларында Россия Федерациясе субъектларының норматив ихтыяҗын билгеләү методикасына үзгәрешләр кертү турында " 2009 елның 23 ноябрендәге 1767-р номерлы күрсәтмәсе»;
14. Россия Икътисадый үсеш министрлыгының «федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, җирле әһәмияттәге объектларны территориаль планлаштыру документларында тасвирлау һәм күрсәтү таләпләрен раслау һәм Россия Икътисадый үсеш министрлыгының 2016 елның 7 декабрендәге боерыгын үз көчен югалткан дип тану турында " 2018 елның 9 гыйнварындагы 10 номерлы боерыгы N 793 " (Россия Юстиция министрлыгында 31.01.2018 N 49832);
15. Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «социаль нормативлар һәм нормалар турында» 1996 елның 3 июлендәге 1063-р номерлы күрсәтмәсе (2001 елның 14 июлендәге, 13.07.2007 елдагы үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән));

16. Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «социаль инфраструктура объектларында Россия Федерациясе субъектларының норматив ихтыяҗын билгеләү методикасына үзгәрешләр кертү турында " 2009 елның 23 ноябрендәге 1767-р номерлы күрсәтмәсе»;
17. «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында»2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы.
18. «Лаеш муниципаль районы «муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 28-ТРЗ номерлы ТР Законы.
19. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 13 мартындагы 149 номерлы карары "Татарстан Республикасында калдыклар белән, шул исәптән каты коммуналь калдыклар белән эш итү өлкәсендә территориаль схеманы раслау турында"»;
20. «Татарстан Республикасы территориясендә каты коммуналь калдыкларны (шул исәптән аларны аерым туплау) җыю тәртибен раслау турында»2018 елның 21 декабрендәге 1202 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар кабинеты карары.
21. «2019 елда урманнарны һәм торак пунктларны табигать янгыннарыннан саклау чаралары турында»2019 елның 29 апрелендәге 351 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар кабинеты карары.
22. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «язгы ташу чорында мөмкин булган су басу (су басу) зоналарына керә торган Татарстан Республикасы торак пунктлары исемлеген раслау турында «2013 елның 29 августындагы 1625-р номерлы боерыгына үзгәрешләр кертү хакында " 2019 елның 16 февралендәге 301-р номерлы боерыгы»;
23. Россия Федерациясе Президентының 2018 елның 1 гыйнварындагы 2 номерлы Указы "2030 елга кадәр чорга янгын куркынычсызлыгы өлкәсендә Россия Федерациясенең дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында"»;
24. Россия Федерациясе Президентының 2018 елның 11 гыйнварындагы 12 номерлы Указы. "2030 елга кадәрге чорга халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә Россия Федерациясе дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында"»;

25. Татарстан Республикасы законы № 90-ТРЗ ел, 18 ноябрь, 2011 г. «Татарстан Республикасы Җир кодексына үзгәрешләр кертү турында» .
26. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2009 елның 3 июнендәге 358 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы төзелешләре һәм объектлары исемлеге белән Татарстан Республикасының иҗтимагый инфраструктурасын үстерүнең озак сроклы концепциясе;
27. "Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү " СНиПның актуальләданәерелгән редакциясе 2.07.01-89*;
28. СП 20.13330.2016 йөкләнеш һәм йогынты. СНиПның актуальләданәерелгән редакциясе 2.01.07-85* (№1, 2 үзгәрешләр белән)
29. СП 14.13330 2018 төзү сейсмик районнарда. СНиП II-7-81 актуальләданәерелгән редакциясе*
30. "Территориаль планлаштыру документларын эшләгәндә Гражданнар оборонасы чараларын, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чараларын нигезләү һәм исәпкә алу тәртибе" Россия Федерациясенең ГОСТ 22.2.10-2016 Милли стандарты.
31. СП 104.13330.2016 " территорияне су басудан һәм су басудан инженерлык ягыннан яклау. СНиПның актуальләданәерелгән редакциясе 2.06.15-85»
32. СП 39.13330.2012 «грунт материалларыннан плотиналар. СНиП 2.06.05-84 " актуальләданәерелгән редакциясе.
33. ГОСТ 22.03-97 «гадәттән тыш хәлләрдә иминлек. Табигый гадәттән тыш хәлләр. Терминнар һәм билгеләмәләр (ГОСТ Р 22.0.03-95)»
34. Татарстан Республикасы шәһәр төзелешен проектладанәыруның республика нормативлары (раслау) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының " 2013 ел, 27 декабрь, 1071 нче карары);
35. СНиП 11-04-2003 «шәһәр төзелеше документларын эшләү, киледанәерү, экспертиза һәм раслау тәртибе турында Инструкция».
36. СанПин 2.4.1.3049-13 «мәктәпкәчә оешмаларда эш режимын булдыруга, карап тотуга һәм оештыруга карата санитар-эпидемиологик таләпләр» (Утв. 15.05.2013 ел, № 26 карар);

37. СанПин 2.4.2821-10 «гомуми белем бирү учреждениеләрендә укуны оештыру шартларына һәм шартларына санитар-эпидемиологик таләпләр» (Утв.2010 елның 29 декабрендәге 189 номерлы карар белән, 2016 елның 2 гыйнварындагы 3 номерлы үзгәрешләр белән);
38. СанПин 2.4.4.1251-03 «балалар мәктәптән тыш учреждениеләре (өстәмә белем бирү учреждениеләре). Балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләренә карата санитар-эпидемиологик таләпләр)»;
39. СанПиН 2.1.3.2630-10"медицина эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларга карата санитар-эпидемиологик таләпләр» (Утв. Карары белән 18.05.2010. № 58);
40. СНиП 42-01-2002 «газ бүлү системалары»;
41. СП 42-101-2003 «металл һәм полиэтилен торбалардан газ бүлү системаларын проектлау һәм төзү буенча Гомуми нигезләмәләр».
42. СНиП 3.05.02-88 «газ белән тәэмин итү» (изд. 1995 ел.).
43. СНиП 23-01-99 "Төзелеш климатологиясе".
44. СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 " предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары һәм санитар классификациясе» (утв. РФ Баш дәүләт санитар табибының 25.09.2007 ел, № 74 карары (10.04.2008, 9.09.2010 үзгәрешләр белән).
45. ГОСТ 153-39. 3-051-2003 " төп нигезләмәләр. Биналарның газ бүлү челтәрләре һәм газ җиһазлары»халыкара фәнни-гамәли конференциясе узачак.
46. № 12-529-03 «газ бүлү һәм газ куллану системалары иминлеге кагыйдәләре».
47. СНиП 2.04.02-84 «Су Белән Тәэмин Итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»дигән темага түгәрәк өстәл узды.
48. СНиП 2.04.01-85 " эчке суүткәргеч һәм биналарны канализация».
49. СНиП 2.04.03-85 «Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»дигән темага түгәрәк өстәл узды.
50. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен су белән тәэмин итү һәм канализация буенча кулланма (СНиП 2.07.01-89).
51. СНиП 41-02-2003 "җылылык челтәрләре".
52. СанПин 42-128-4690-88 «торак урыннар территорияләрен карап тоту буенча санитар кагыйдәләр".
53. РД 34.20.185-94 «шәһәр электр челтәрләрен проектлау буенча Инструкция».
54. 153-34.48.519-2002 «0,4-35 кВ көчәнешле электр тапшыру линияләрендә җепселле-оптик элемтә линияләрен проектлау, төзү һәм эксплуатацияләү кагыйдәләре " 153-34.48. 519-2002.

55. Шәһәр һәм бистә электр челтәрләрен проектлау буенча кулланма (ВСН 97-83).
56. 2014-2020 елларга» Татарстан Республикасы гражданнарына социаль ярдәм күрсәтү"федераль программасы (23.12.2013)
57. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы.
58. «2020 елга кадәр һәм 2030 елга кадәрге чорга кластерлы якын килү нигезендә Татарстан Республикасының җитеданәерү көчләрен үстерү һәм урнаштыру» программасы (22.10.2008 ел, № 763 ТР Министрлар кабинеты карары белән расланган).
59. 2010-2030 елларга «мәдәният һәм сәнгать учреждениеләре» системасын үстерү буенча Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы тарафыннан 12.04.2014 елдан бирелгән чаралар исемлеге.
60. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 22 ноябрендәге 2703-р номерлы күрсәтмәсе Татарстан Республикасы торак пунктларында инженерлык челтәрләрен һәм корылмаларны проектлау, төзү һәм капиталь ремонтлау буенча.
61. «Газ бүлү һәм газ куллану челтәрләренең иминлеге кагыйдәләре» (2013 елның 15 ноябрендәге 542 номерлы)

Кушымта1

Приложение №1
к Контракту №____

УТВЕРЖДАЮ:
Руководитель
Исполнительного комитета
Лаишевского муниципального района
Республики Татарстан

__________________ И.Ф. Зарипов
(подпись) (отчество указывается при наличии)
МП
«7» июля 2020 года

Техническое задание на разработку проекта генерального плана Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан (далее – генеральный план)

№ п/п	Перечень основных требований	Содержание требований
1	Общие данные	
1.1	Вид документа	Подготовка Генерального плана Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан
1.2	Основание для разработки проекта генерального плана	Решение Совета Лаишевского муниципального района Республики Татарстан от 29.07.2019 года №48-РС «О подготовке Генерального плана Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан».
1.3	Заказчик	Исполнительный комитет Лаишевского муниципального района Республики Татарстан
1.4	Источник финансирования работ	Средства инвестора

		20 календарных дней.
1.6	Цели и задачи разработки проекта генерального плана	Цели: 1. Разработать проект генерального плана Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан. 2. Создание комфортных условий жизнедеятельности населения и условий для привлечения инвестиций на основе рационального использования природно-ресурсного и социально-экономического потенциала территории. Задачи: 1. Отображение в проекте генерального плана границ населенных пунктов в соответствии данными государственного кадастра недвижимости. 2. Совершенствование планировочной структуры населённых пунктов. 3. Оптимизация функционального зонирования территории. 4. Обоснование границ и параметров функциональных зон. 5. Обоснование размещения объектов, необходимых для реализации полномочий органов местного самоуправления поселений. 6. Обоснование размещения объектов федерального значения, объектов регионального значения, объектов местного значения муниципального района (при наличии). 7. Оценка возможного влияния планируемых для размещения объектов регионального значения на комплексное развитие территории поселений. 8. Разработка комплекса мер по сохранению и использованию объектов культурного наследия, ценных природных комплексов и объектов. 9. Разработка мероприятий по минимизации

		участков в границу населенного пункта с кадастровыми номерами 16:24:190502:351, 16:24:190502:353 и 16:24:190501:244 под индивидуальное жилищное строительство.
2	Исходные данные и материалы для разработки проекта генерального плана	
2.1	Документы, необходимые для учета при разработке проекта генерального плана	Материалы схем территориального планирования Российской Федерации; материалы схемы территориального планирования Республики Татарстан; материалы схемы территориального планирования Лаишевского муниципального района Республики Татарстан; материалы генерального плана Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан; сведения ЕГРН; данные по современному использованию территории, в том числе по размещению объектов капитального строительства; анкетная форма исходных данных для разработки проекта генерального плана; статистические материалы о современном социально-экономическом положении, демографических ресурсах, об инженерно-транспортной инфраструктуре, промышленности, сельском и лесном хозяйстве, строительстве, охране окружающей среды; сведения о законодательно-правовой базе (местные нормативно-правовые акты в области градостроительства и природопользования); планы и программы комплексного социально-экономического развития, с учетом программ, реализуемых за счет средств федерального бюджета, бюджетов области, местных бюджетов, решений

		Гражданский кодекс Российской Федерации; Федеральный закон от 06.10.2003 №131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации»; Федеральный закон Российской Федерации от 10.01.2002 №7-ФЗ «Об охране окружающей среды»; Федеральный закон Российской Федерации от 21.02.1992 № 2395-1 «О недрах»; Федеральный закон Российской Федерации от 30.03.1999 №52-ФЗ «О санитарно-эпидемиологическом благополучии населения»; Федеральный закон Российской Федерации от 27.05.1996 №57-ФЗ «О государственной охране»; Федеральный закон Российской Федерации от 25.06.2002 №73-ФЗ «Об объектах культурного наследия (памятниках истории и культуры) народов Российской Федерации»; Федеральный закон Российской Федерации от 21.12.2004 №172-ФЗ «О переводе земель или земельных участков из одной категории в другую»; Федеральный закон Российской Федерации от 21.12.2001 №178-ФЗ «О приватизации государственного и муниципального имущества»; Федеральный закон Российской Федерации от 29.07.2017 №280-ФЗ «О внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации в целях устранения противоречий в сведениях государственных реестров и установления принадлежности земельного участка к определенной категории земель»; Федеральный закон Российской Федерации от 10.01.2003 №17-ФЗ «О железнодорожном транспорте в Российской Федерации; Федеральный закон Российской Федерации от

		требованиях пожарной безопасности»; Федеральный закон Российской Федерации от 21.12.1994 №68-ФЗ «О защите населения и территорий от чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера»; Федеральный закон Российской Федерации от 13.07.2015 №218-ФЗ «О государственной регистрации недвижимости»; Закон Республики Татарстан от 28.07.2004 №45-ЗРТ «О местном самоуправлении в Республике Татарстан»; Постановление Правительства Российской Федерации от 03.03.2018 №222 (ред. от 21.12.2018) «Об утверждении Правил установления санитарно-защитных зон и использования земельных участков, расположенных в границах санитарно-защитных зон»; Постановление Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 25.09.2007 №74 (ред. от 25.04.2014) «О введении в действие новой редакции санитарно-эпидемиологических правил и нормативов СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитарно-защитные зоны и санитарная классификация предприятий, сооружений и иных объектов»; Постановление Правительства Российской Федерации от 24.02.2009 №160 (ред. от 21.12.2018) «О порядке установления охранных зон объектов электросетевого хозяйства и особых условий использования земельных участков, расположенных в границах таких зон» (вместе с «Правилами установления охранных зон объектов электросетевого хозяйства и особых условий использования земельных участков, расположенных в границах

		Российской Федерации от 23.11.2018 №650 «Об установлении формы графического описания местоположения границ населенных пунктов, территориальных зон, особо охраняемых природных территорий, зон с особыми условиями использования территории, формы текстового описания местоположения границ населенных пунктов, территориальных зон, требований к точности определения координат характерных точек границ населенных пунктов, территориальных зон, особо охраняемых природных территорий, зон с особыми условиями использования территории, формату электронного документа, содержащего сведения о границах населенных пунктов, территориальных зон, особо охраняемых природных территорий, зон с особыми условиями использования территории, и о признании утратившими силу приказов Министерства экономического развития Российской Федерации от 23 марта 2016 года №163 и от 4 мая 2018 года №236»; Приказ Министерства экономического развития Российской Федерации от 09.01.2018 №10 «Об утверждении Требований к описанию и отображению в документах территориального планирования объектов федерального значения, объектов регионального значения, объектов местного значения и о признании утратившим силу приказа Министерства экономического развития Российской Федерации от 7 декабря 2016 года №793»; Приказ Министерства экономического развития Российской Федерации от 01.09.2014 №540 «Об утверждении классификатора видов разрешенного использования земельных участков»; Приказ Министерства регионального развития

		уровня социальных гарантий обеспеченности общественной инфраструктурой, социальными услугами до 2024 года» (с изменениями и дополнениями); Постановление Кабинета Министров Республики Татарстан от 10.12.2018 №1099 «О внесении изменений в республиканские нормативы градостроительного проектирования, утвержденные постановлением Кабинета Министров Республики Татарстан от 27.12.2013 №1071 «Об утверждении республиканских нормативов градостроительного проектирования Республики Татарстан»; Постановление Кабинета Министров Республики Татарстан от 06.05.2017 №263 «Об утверждении Порядка ликвидации неиспользуемых скотомогильников (биотермических ям) на территории Республики Татарстан»; Приказ Министерства регионального развития Российской Федерации от 27.12.2010 №780 «Об утверждении свода правил «СНиП 42-01-2002 «Газораспределительные системы»; Приказ Министерства строительства Российской Федерации от 15.08.2018 №520/пр «Об утверждении Изменения №1 к СП 42.13330.2011 «СНиП 2.07.01-89* Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений»; Постановление Правительства Российской Федерации от 31.12.2015 №1532 «Об утверждении Правил предоставления документов, направляемых или предоставляемых в соответствии с частями 1, 3-13, 15 статьи 32 Федерального закона «О государственной регистрации недвижимости» в федеральный орган исполнительной власти (его территориальные органы), уполномоченный

		системе территориального планирования»; СанПиН 2.4.1.3049-13 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы в дошкольных организациях» (утв. Постановлением от 15.05.2013 №26 с изменениями и дополнениями); СанПиН 2.4.4.3172-14 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы образовательных организаций дополнительного образования детей» (утв. Постановлением Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 04.07.2014 №41); СанПиН 2.1.3.2630-10 «Санитарно-эпидемиологические требования к организациям, осуществляющим медицинскую деятельность» (утв. Постановлением Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 18.05.2010 №58) (с изменениями и дополнениями); Свод правил СП 42-101-2003 «Общие положения по проектированию и строительству газораспределительных систем из металлических и полиэтиленовых труб»; Свод правил СП 131.13330.2012 «Строительная климатология» Актуализированная редакция СНиП 23-01-99* (с изменениями); СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитарно-защитные зоны и санитарная классификация предприятий, сооружений и иных объектов" (утв. постановлением Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 25 сентября 2007 года №74); Пособие по водоснабжению и канализации городских и сельских поселений (к СНиП 2.07.01-89);

		07.07.1994, РАО «ЕЭС России» 31.05.1994) (с изм. от 29.06.1999); СО 153-34.48.519-2002 «Правила проектирования, строительства и эксплуатации волоконно-оптических линий связи на воздушных линиях электропередачи напряжениям 0.4-35 кВ»; СанПиН 2.1.4.1110-02 «Зоны санитарной охраны источников водоснабжения и водопроводов питьевого назначения» (с изменениями и дополнениями); Свод правил СП 36.13330.2012 «СНиП 2.05.06-85*. Магистральные трубопроводы» (с изменениями и дополнениями); Свод правил СП 284.1325800.2016 «Трубопроводы промысловые для нефти и газа. Правила проектирования и производства работ»; Правила охраны магистральных трубопроводов (с изменениями и дополнениями); Ветеринарно-санитарные правила сбора, утилизации и уничтожения биологических отходов, утв. Главным государственным ветеринарным инспектором Российской Федерации 04.12.1995 (с изменениями на 16 августа 2007 года); Указ Президента Российской Федерации от 13 ноября 2012 №1522 «О создании комплексной системы экстренного оповещения населения об угрозе возникновения или о возникновении чрезвычайных ситуаций»; ГОСТ Р 22.2.10-2016 «Безопасность в чрезвычайных ситуациях. Порядок обоснования и учета мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера при разработке документов территориального планирования»;

		масштаба 1:25000); ортофотопланы масштаба 1:10000; ортофотопланы масштаба 1:2000 (для территорий населенных пунктов); 2. Картографические материалы действующего генерального плана Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района, схем территориального планирования Республики Татарстан и Лаишевского муниципального района Республики Татарстан, представленные в векторной и растровой форме; 3. Дополнительные тематические карты.
2.4	Сведения Единого государственного реестра недвижимости	Кадастровые планы территорий кадастровых кварталов в границах Рождественского сельского поселения муниципального района Республики Татарстан, содержащие информацию о внесенных в Единых государственный реестр недвижимости сведениях о: границе Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан; границах населенных пунктов, входящих в состав Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан; земельных участках; объектах капитального строительства; зонах с особыми условиями использования территорий; особо охраняемых природных территориях; границах лесничеств; иных территориях и зонах в соответствии с частью 8 статьи 23 Градостроительного кодекса Российской Федерации.
		1. Сведения о развитии территории, об ограничениях

		Татарстан, организаций - недропользователей, организаций, эксплуатирующих объекты трубопроводного транспорта и инженерной инфраструктуры, проектных институтов.
2.6	Основные характеристики территории поселения муниципального района Республики Татарстан	Рождественское сельское поселение Лаишевского муниципального района Республики Татарстан. Населенные пункты, входящие в состав поселения: село Рождествено, деревня Дятлово, деревня Тангачи, село Сингели. Численность населения поселения: 1213 человек (по состоянию на 2019 год); Площадь территории поселения: 8919 га.
2.7	Дополнительные исходные данные, необходимые для разработки проекта генерального плана	1. Заполненная анкетная форма исходных данных для разработки проекта генерального плана. 2. Фактические границы кладбищ, расположенных на территории Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан, с указанием поворотных точек и их координат. 3. Картографическая основа масштаба 1:10000, не содержащая сведения, отнесенные к государственной тайне на территорию Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан. 4. Иная информация, необходимая для разработки проекта генерального плана.
2.8	Порядок предоставления исходных данных для разработки проекта генерального плана	1. Исполнитель самостоятельно осуществляет сбор исходных данных для разработки проекта генерального плана. Заказчик оказывает содействие в получении необходимых исходных данных для разработки проекта генерального плана, находящихся в распоряжении третьих лиц; 2. Заказчик предоставляет Исполнителю исходные данные, находящиеся в его распоряжении, в течение

		предыдущего этапа): **1 этап. Разработка проекта генерального плана.** Продолжительность ***20 календарных дней***, включает в себя: 1) сбор, систематизация исходных данных и материалов. Анализ современного использования и комплексная оценка территории – ***5 календарных дней***. 2) разработка проекта генерального плана в составе положения о территориальном планировании и карт, входящих в состав проекта генерального плана, материалов по обоснованию проекта генерального плана. Сдача на согласование Заказчику проекта генерального плана. Подготовка описаний местоположения границ населенных пунктов – ***10 календарных дней.*** 3) предварительная проверка описаний местоположения границ населенных пунктов в Управлении Росреестра по Республике Татарстан на соответствие требованиям об отсутствии пересечений границ. Передача заказчику результатов проверки в Управлении Росреестра по Республике Татарстан. В случае получения отрицательного результата проверки, необходимо устранить замечания Управления Росреестра по Республике Татарстан и повторить процедуру проверки – ***5 календарных дней***. **2 этап. Согласование проекта генерального плана.** Продолжительность – ***130 календарных дней***, включает в себя: 1) согласование проекта генерального плана с федеральными органами исполнительной власти, в соответствии с постановлением Кабинета Министров Республики Татарстан №310 от 17 апреля 2012 года

		календарных дней. 2) проведение публичных слушаний или общественных обсуждений по проекту генерального плана. Доработка проекта генерального плана по итогам публичных слушаний или общественных обсуждений – ***40 календарных дней***. **3 этап. Утверждение проекта генерального плана.** Продолжительность – ***15 календарных дней***, включает в себя: 1) утверждение проекта генерального плана – ***10 календарных дней***. 2) сдача Заказчику утвержденного проекта генерального плана, в том числе описаний местоположения границ населенных пунктов для передачи в орган регистрации прав сведений о границах населенных пунктов (в том числе границах образуемых населенных пунктов), входящих в состав поселения, которые должны содержать графическое описание местоположения границ населенных пунктов, перечень координат характерных точек этих границ в системе координат, используемой для ведения ЕГРН. Внесение сведений о границах населенных пунктов в ЕГРН – ***5 календарных дней***.
3.3	Сбор, систематизация исходных данных для разработки проекта генерального плана	Систематизированные исходные данные, используемые для разработки проекта генерального плана, подлежат передаче Исполнителем Заказчику на электронном носителе с приложением копий всех документов.
3.4	Положение о территориальном планировании и карты, входящие в состав проекта генерального плана	Положение о территориальном планировании и карты, входящие в состав проекта генерального плана, разрабатываются в соответствии со статьей 23 Градостроительного кодекса Российской Федерации, **Приложением №1** и **Приложением №3** к данному техническому заданию соответственно.

		значений осуществляется с точностью до четырех знаков после запятой), на картах, входящих в состав проекта генерального плана, а также материалов по обоснованию проекта генерального плана, площадь земель указывается в кв.м. 2. Положение о территориальном планировании в составе проекта генерального плана, а также материалы по обоснованию проекта генерального плана в текстовой форме разрабатываются на стандартных листах формата А4 (210 х 297 мм) с применением текстового редактора Microsoft Word в формате *.doc или другом, совместимом с ним формате, с использованием шрифта Times New Roman размером 14 (для оформления табличных материалов размером 12) через одинарный интервал и размером полей: 20 мм – левое; 15 мм – правое; 15 мм – верхнее; 15 мм – нижнее. 3. Графические материалы, импортированные в положение о территориальном планировании в составе проекта генерального плана, а также в материалы по обоснованию проекта генерального плана в текстовой форме, должны быть представлены в виде растровых изображений в формате *.jpeg с разрешением не менее 300 dpi и иметь размер, кратный листу формата А4; 4. Карты, входящие в состав проекта генерального плана и материалов по его обоснованию, в векторном формате данных: должны соответствовать требованиям, установленным приказом Министерства экономического развития Российской Федерации от

		координат кадастрового округа 16 (МСК-16); должны иметь наименования и форматы, доступные для загрузки в федеральную государственную информационную систему территориального планирования (gml, sxf\rsc, mif\mid, shp\dbf, dwg\dbf). 5. Копии карт, входящих в состав проекта генерального плана и материалов по его обоснованию, должны быть представлены в растровых форматах *.jpeg, *.jpg с разрешением не менее 300 dpi в масштабе 1:10000 и иметь размер, кратный листу формата А4; 6. Сведения о границах населенных пунктов (в том числе границах образуемых населенных пунктов), входящих в состав Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан, являющиеся обязательным приложением к проекту генерального плана: должны соответствовать требованиям, установленным приказом Министерства экономического развития Российской Федерации от 23 ноября 2018 года №650 «Об установлении формы графического описания местоположения границ населенных пунктов, территориальных зон, особо охраняемых природных территорий, зон с особыми условиями использования территории, формы текстового описания местоположения границ населенных пунктов, территориальных зон, требований к точности определения координат характерных точек границ населенных пунктов, территориальных зон, особо охраняемых природных территорий, зон с особыми условиями использования территории, формату электронного документа, содержащего сведения о границах населенных пунктов, территориальных зон, особо охраняемых

		образуемых населенных пунктов), входящих в состав поселения муниципального района Республики Татарстан, в порядке межведомственного информационного взаимодействия.
3.7	Согласование проекта генерального плана, проведение публичных слушаний или общественных обсуждений. Доработка проекта генерального плана	1. Исполнитель передает Заказчику подготовленный проект генерального плана и материалы по его обоснованию в электронном формате, необходимом для размещения в федеральной государственной информационной системе территориального планирования; 2. В случае разработки проекта внесения изменений в генеральный план Исполнитель прилагает к указанному документу таблицу внесенных им изменений; 3. Заказчик размещает проект генерального плана и материалы по его обоснованию в федеральной государственной информационной системе территориального планирования в соответствии с постановлением Правительства Российской Федерации от 12 апреля 2012 года №289 «О федеральной государственной информационной системе территориального планирования» в объеме и составе, соответствующем статье 23 Градостроительного кодекса Российской Федерации. Размещаемые документы должны быть подписаны усиленной квалифицированной электронной подписью; 4. Исполнитель передает Заказчику демонстрационные материалы для проведения общественных обсуждений или публичных слушаний по проекту генерального плана, в том числе слайдовую презентацию (в случае необходимости, по решению Заказчика); 5. Исполнитель участвует в процессе общественных

3.8	Мероприятия, проводимые после утверждения проекта генерального плана	1. Исполнитель формирует необходимый пакет документов с описанием местоположения границ населенных пунктов в составе и формате, требуемом для внесения Заказчиком сведений о границах населенных пунктов (в том числе границах образуемых населенных пунктов), входящих в состав Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан, в Единый государственный реестр недвижимости, и передает его Заказчику; 2. Исполнитель передает Заказчику материалы проекта генерального плана (положение о территориальном планировании, карты, входящие в состав генерального плана, сведения о границах населенных пунктов (в том числе границах образуемых населенных пунктов), входящих в состав Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан), а также материалы по обоснованию генерального плана в текстовой форме и в виде карт, в электронной форме на компакт – дисках (CD, DVD) в двух экземплярах с учетом следующих требований: генеральный план и материалы по его обоснованию оформляются как в режиме для открытого доступа, так и режиме «Для служебного пользования» (в случае необходимости), в том числе карты, входящие в состав генерального плана и материалов по его обоснованию, выполняются в растровой и векторной модели данных; при наличии сведений, составляющих государственную тайну, генеральный план и материалы по его обоснованию оформляются в режиме «С» («Секретно») или «СС» («Совершенно секретно»), при наличии необходимых оснований.

		4. Дополнительно по результатам выполнения работ Исполнитель представляет Заказчику: сопроводительное письмо о завершении работ; два экземпляра акта сдачи-приемки работ. 5. Заказчик в течение 14 (четырнадцати) рабочих дней с момента получения всех документов и материалов, указанных в пункте 3.8 настоящего технического задания, рассматривает результаты работ и принимает решение о приемке работ либо формулирует обоснованные требования к доработке, если работы выполнены Исполнителем не полностью. В этом случае Исполнитель осуществляет доработку материалов в рамках настоящего технического задания за свой счет.
3.9	Гарантийные обязательства	1. Срок действия гарантийных обязательств – 3 года со дня подписания итогового акта сдачи-приемки работ; 2. Исполнитель в течение всего периода действия гарантийных обязательств обязан хранить на своих носителях материалы, сданные Заказчику, и другие необходимые данные, сформированные в ходе выполнения работ.

Кушымта2

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ЛАИШЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Чернышевского ул., д.23, г.Лаишево 422610

Чернышевский урамы, 23 нче йорт Лаеш ш. 422610

Тел: 8-(84378) -2-52-28 Факс: 8-(84378) -2-54-34
e-mail: Ispolkom.Laishevo@tatar.ru

20.01.2020 № 201/исх
На № 1-8/1814 от 26.11.2019

Техническому директору
АО «РКЦ «Земля»
Г.А. Яшкову

Уважаемый Георгий Александрович!

В ответ на Ваше письмо о рассмотрении противоречивых ситуаций в отношении границ населенных пунктов Рождественского сельского поселения и правильного описания границ в проекте генерального плана Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан Исполнительный комитет Лаишевского муниципального района РТ сообщает следующее.

Все территории, выходящие за пределы границ населенных пунктов, утвержденных Решением Совета Лаишевского муниципального района Республики Татарстан об утверждении генерального плана Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан от 18.12.2018 №50-РС считаем самозахватом и не подлежащим корректировки границ населенных пунктов в рамках разрабатываемого проекта генерального плана.

Руководитель

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ
СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП
Сертификат: 1ADFE100E9AA6B8144B09FF13159349C

И.Ф. Зарипов

Кушымта3

ИСХОДНЫЕ ДАННЫЕ И ТРЕБОВАНИЯ ДЛЯ РАЗРАБОТКИ ПЕРЕЧНЯ МЕРОПРИЯТИЙ ПО ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЕ, МЕРОПРИЯТИЙ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЙ,

в составе проекта

«Генеральный план Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан»

г.Казань

№ 221 от 03 июня 2019
(Исх. № 1-8/615 от 23.05.2019)

От кого: **Министерства по делам гражданской обороны и чрезвычайным ситуациям Республики Татарстан**

Кому: **АО «РКЦ «Земля»**

В соответствии с запросом АО «РКЦ «Земля» сообщаю исходные данные и требования для разработки перечня мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций, включаемые в задание на разработку градостроительной документации «Генеральный план Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан».

1. Для разработки перечня мероприятий по гражданской обороне:

Основные положения плана гражданской обороны поселения:

проектируемая территория к группам по гражданской обороне не относится;

на территории организаций, отнесенных к категории по гражданской обороне, не имеется;

данная территория не попадает в зоны возможного химического заражения, возможных разрушений, возможного радиоактивного заражения и возможного катастрофического затопления;

строительство защитных сооружений гражданской обороны не требуется.

Основные положения планов гражданской обороны отраслей промышленности, размещенных и размещаемых на территории поселения:

размещение новых промышленных предприятий планировать в соответствии с требованиями «СП 165.1325800.2014 Актуализированная редакция «СНиП 2.01.51-90 «Инженерно-технические мероприятия по гражданской обороне».

Расселение:

требования к формированию систем расселения, групповых систем населен-

требования по системе водо- снабжения – согласно «СП 165.1325800.2014 Актуализированная редакция «СНиП 2.01.51-90 «ИТМ по ГО»;

требования к устойчивому электроснабжению – согласно «СП 165.1325800.2014 Актуализированная редакция «СНиП 2.01.51-90 «ИТМ по ГО»;

требования по системе оповещения гражданской обороны предусмотреть в соответствии с указом Президента РФ от 13.11.2012г. № 1522 «О создании комплексной системы экстренного оповещения населения об угрозе возникновения или о возникновении чрезвычайных ситуаций» (необходима установка речевой сиренной установки с подключением к ЕДДС района).

2. Для разработки перечня мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера необходимо учесть следующее:

опасные природные процессы и явления определить по результатам инженерно-геологических изысканий, выполнение инженерно-геологических изысканий обязательно;

существующие потенциально опасные объекты, аварии на которых могут привести к образованию зон чрезвычайных ситуаций в Лаишевском муниципальном районе:

- объекты ПАО «Татнефть» (Площадка станции насосной "Ковали" магистральных нефтепроводов "Альметьевск – Горький-2", «Альметьевск-Горький-3" Казанского РНУ (422625, РТ, Лаишевский район, с.Песчаные Ковали);

- объекты ООО «Газпром трансгаз Казань» (Станция газораспределительная АГРС-3 Песчаные Ковали. АГРС-10 Юбилейный Константиновского ЛПУМГ (422606,РТ, Лаишевский район, с. Габишево, АГРС); Станция газораспределительная АГРС Кавказ-10 Боровое Матюшино Константиновского ЛПУМГ (422602, РТ, Лаишевский район, д. Боровое Матюшино, АГРС); Станция газораспределительная АГРС-3 Аэропорт "Казань" Константиновского ЛПУМГ (422624, РТ, Лаишевский р-н, с. Столбище, аэропорт "Казань", АГРС); Станция газозаправочная (автомобильная) (РТ, Лаишевский район, пос. Лаишево); Участок транспортирования опасных веществ (РТ, г. Лаишево, ул. Горького, д. 39)

3. Основные нормативные и методические документы, рекомендуемые для использования при разработке перечня мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций:

Перечень основных нормативных и методических документов, рекомендуемых для использования при проектировании перечня мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению ЧС, приведен в приложении Д

основные технико-экономические показатели перечня мероприятий по жданской обороне в генеральном плане;

план сетей водоснабжения и канализации;

схему газоснабжения;

схему теплоснабжения;

схему электроснабжения;

схему сетей радиовещания и телевидения, обеспечивающих устойчивую работу системы централизованного оповещения гражданской обороны.

3. Выполненный перечень мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению ЧС в составе проекта «Генеральный план Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан» согласовать с министерством по делам гражданской обороны и чрезвычайным ситуациям Республики Татарстан.

4. Выполненный перечень мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению ЧС в составе проекта «Генеральный план Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан» представить на экспертизу согласно постановлению Правительства Российской Федерации от 5 марта 2007 г. № 145 «О порядке организации и проведения государственной экспертизы проектной документации и результатов инженерных изысканий» в составе проекта.

Настоящие исходные данные действительны в течение 1 года с момента выдачи.

ВрИО министра Н.В. Суржко

Кушымта4

МИНИСТЕРСТВО ПО ДЕЛАМ
ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЫ
И ЧРЕЗВЫЧАЙНЫМ СИТУАЦИЯМ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Ак. Губкина, 50, г. Казань, 420088

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ
ЭШЛӘРЕ ҺӘМ ГАДӘТТӘН ТЫШ
ХӘЛЛӘР МИНИСТРЛЫГЫ
Ак. Губкин ур., 50, Казан шәһ., 420088

Тел. (843) 221-61-04, факс 221-61-54, E-mail: mchs@tatar.ru, сайт: mchs.tatarstan.ru

_________ № ___________ 3-3-5
На № 1-8/646 от 18.03.2020

Временно исполняющему
обязанности генерального директора
АО «РКЦ «Земля»

Г.А. Яшкову

ул. Оренбургский тракт, д. 8А, г. Казань,
Республика Татарстан, 420059

О согласовании
раздела ПМ ГО ЧС

Министерство по делам гражданской обороны и чрезвычайным ситуациям Республики Татарстан согласовывает раздел «Перечень мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций» выполненного в рамках проекта «Генеральный план Рождественского сельского поселения Лаишевского муниципального района РТ».

Заместитель министра Н.В. Суржко

Лист согласования к документу № 1524/Т3-3-5 от 26.03.2020
Инициатор согласования: Хафизова Э.В. специалист гражданской обороны 1 категории отдела перспективного развития МЧС РТ
Согласование инициировано: 26.03.2020 17:11

Лист согласования Тип согласования: **последовательное**

N°	ФИО	Срок согласования	Результат согласования	Замечания
1	Хафизова Э.В.		Подписано 26.03.2020 - 17:11	-